PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ

Raftul Denisei

J.M. COETZEE

Zilele de școală ale lui Isus

„Fascinant, adesea amuzant, plin de adâncimi neașteptate."
Observer

roman

CD book

HUMANITAS FICTION

J.M. COETZEE

Zilele de școală ale lui Isus

Colecţie coordonată de DENISA COMĂNESCU

J.M. COETZEE
THE SCHOOLDAYS OF JESUS
Copyright © 2016 by J.M. Coetzee
By arrangement with Peter Lampack Agency, Inc.
350 Fifth Avenue, Suite 5300
New York, NY 10118 USA
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2018, pentru prezenta versiune românească (ediţia digitală)

ISBN: 978-606-779-386-4 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021.311.23.30

Algunos dicen: Nunca segundas partes fueron buenas.[1]

1. „Unii spun: Nici o a doua parte n-a fost vreodată bună.“ Miguel de Cervantes, *Don Quijote de la Mancha*, traducere de Sorin Mărculescu, vol. II, 4. (N. tr.)

Don Quijote II, 4

Capitolul 1

Se aşteptase ca Estrella să fie mai mare. Pe hartă, apare ca un punct de aceeaşi dimensiune ca Novilla. Dar Novilla era un adevărat oraş, câtă vreme Estrella nu e altceva decât un orăşel de provincie întins într-o regiune de dealuri, câmpuri şi livezi, străbătut de albia şerpuită a unui râu leneş.

Va fi posibilă o viaţă nouă în Estrella? În Novilla, putuse conta pe Centrul de Relocare să se ocupe de cazare. Aici vor reuşi, el, Inés şi băiatul, să-şi găsească o locuinţă? Centrul de Relocare este binevoitor, este întruchiparea ca atare a bunăvoinţei de tip impersonal; dar de bunăvoinţa aceasta au parte şi cei care fug de lege?

Juan, autostopistul care li s-a alăturat în drumul spre Estrella, le-a sugerat să-şi caute de lucru la una dintre ferme. Fermierii au mereu nevoie de mână de lucru, zice el. Fermele mai mari au chiar şi dormitoare pentru muncitorii sezonieri. Dacă nu-i sezonul portocalelor, e al merelor; dacă nu-i sezonul merelor, e al strugurilor. Estrella şi împrejurimile sunt un adevărat corn al abundenţei. Dacă vor, poate să-i ducă el la o fermă la care au lucrat cândva nişte prieteni de-ai lui.

El face schimb de priviri cu Inés. Să urmeze sfatul lui Juan? Banii nu intră în discuţie, are o grămadă de bani în buzunar, ar putea pur şi simplu să stea la hotel. Dar, dacă autorităţile din Novilla chiar îi urmăresc, atunci ar duce-o mai bine printre sezonierii anonimi.

— Da, zice Inés. Hai să mergem la ferma asta. Am stat destulă vreme înghesuiţi în maşină. Bolívar are nevoie de spaţiu.

— Şi eu cred la fel, spune el, Simón. Dar la fermă nu-i ca în tabără. Eşti pregătită, Inés, să stai în soare şi să culegi cât e ziua de lungă fructe?

— O să-mi fac norma, nici mai mult, nici mai puţin.

— O să pot și eu să culeg fructe? vrea să știe băiatul.

— Din păcate, nu, tu nu, spune Juan. Ar fi o încălcare a legii. Ar fi exploatare de minori.

— Nu mă deranjează să fiu exploatat, zice băiatul.

— Sunt sigur că fermierul te va lăsa să culegi fructe, spune el, Simón. Dar nu prea multe. Nu cât să fii exploatat.

Străbat Estrella cu mașina, înaintând pe strada principală. Juan le arată piața, clădirile administrative, muzeul modest și galeria de artă. Trec peste un pod, lasă orașul în urmă, urmează albia râului, până zăresc o casă impunătoare pe coasta unui deal.

— Asta-i ferma de care vorbeam, zice Juan. Aici au găsit de lucru prietenii mei. *Refugio* e-n spate. Arată cam prăpădit, dar de fapt e destul de confortabil.

Refugio este făcut din două șoproane lungi, din tablă zincată, legate printr-un gang acoperit; într-o parte e un spălător. Simón parchează mașina. Nu îi întâmpină nimeni, doar un câine încărunțit, țeapăn de picioare, care, de la capătul lanțului său, mârâie spre ei, își dezvelește colții galbeni.

Bolívar se descolăcește și se prelinge din mașină. Ținându-se la distanță, inspectează câinele străin, apoi decide să-l ignore.

Băiatul se repede în șoproane, reapare.

— Au priciuri duble, strigă el. Pot să dorm pe priciul de sus? Vă rog!

Acum, o femeie corpolentă, încinsă cu un șorț roșu peste o rochie de bumbac largă, își face apariția din spatele casei și se apropie de ei cu mers clătinat.

— Bună ziua, bună ziua! strigă ea. Studiază mașina încărcată: Veniți de departe?

— Da, de departe. Ne întrebam dacă mai aveți nevoie de niște mână de lucru.

— Întotdeauna avem nevoie de mână de lucru. Unde-s doi, puterea crește – nu zice așa la carte?

— N-o să fim decât doi, soția mea și cu mine. Prietenul nostru aici de față are treburile lui. Acesta e băiatul nostru, îl cheamă Davíd. Iar el e Bolívar. Se va găsi un loc pentru Bolívar? Face parte din familie. Nu mergem nicăieri fără el.

— Bolívar e numele lui adevărat, spune băiatul. E alsacian.

— Bolívar. Un nume frumos, comentează femeia. Neobișnuit. Sunt sigură că se va găsi un loc pentru el, atâta vreme cât se poartă frumos și se

mulțumește să mănânce resturi, și nu se ia la bătaie, și nu zburătăcește găinile. Muncitorii sunt în livezi la ora asta, dar eu o să vă arăt locurile de dormit. În stânga, domnii, în dreapta, doamnele. Mă tem că nu există camere pentru familiști.

— Eu o să fiu în partea domnilor, spune băiatul. Simón spune că pot dormi pe priciul de sus. Simón nu e tatăl meu.

— Fă cum vrei, tinere. Loc e destul. Ceilalți se întorc…

— Simón nu e tatăl meu adevărat și Davíd nu e numele meu adevărat. Vrei să-mi știi numele adevărat?

Femeia îi aruncă lui Inés o privire contrariată, pe care Inés se preface că n-o remarcă.

— Am jucat un joc în mașină, intervine el, Simón. Ca să ne treacă vremea. Încercam să ne dăm nume noi.

Femeia ridică din umeri.

— Ceilalți se întorc curând, pentru prânz, atunci o să puteți să-i cunoașteți. Plata e douăzeci de *reales* pe zi, și pentru bărbați, și pentru femei. Ziua de muncă e zi-lumină, cu două ore de pauză la prânz. În a șaptea zi, odihnă. Asta-i ordinea firească, asta-i ordinea pe care-o urmăm. În ce privește masa, noi vă oferim produsele, voi vă gătiți. Sunteți mulțumiți cu aceste condiții? Credeți că vă descurcați? Ați mai fost la cules înainte? Nu? O să învățați iute, nu e mare filozofie. Aveți pălării? O să aveți nevoie de pălării, soarele arde rău uneori. Ce să vă mai spun? Mă găsiți oricând în casa mare. Mă numesc Roberta.

— Roberta, încântat de cunoștință. Eu sunt Simón, ea e Inés, el e Juan, călăuza noastră, pe care o să-l duc înapoi în oraș cu mașina.

— Bun venit la fermă! Sunt sigură că ne vom înțelege. E bine că aveți mașină.

— Ne-a dus drum lung. O mașină de nădejde. Mai mult decât să te poți bizui pe ea n-ai ce să-i ceri unei mașini.

Până să descarce ei bagajele, muncitorii au și început să se întoarcă de la livezi. Se fac prezentări în dreapta și-n stânga, li se servește prânzul, inclusiv lui Juan: pâine de casă, brânză, măsline, castroane mari cu fructe. Ceilalți sunt vreo douăzeci la număr, inclusiv o familie cu cinci copii, pe care Davíd îi urmărește circumspect de la locul lui de la masă.

Înainte să-l ducă înapoi pe Juan la Estrella, Simón are câteva clipe între patru ochi cu Inés.

— Ce crezi? murmură el. Să rămânem aici?

— Pare un loc bun. Sunt dispusă să rămân aici, și-ntre timp căutăm și

altceva. Dar trebuie să ne facem un plan. Nu am bătut atâta drum ca să mă complac într-o viață de muncitor oarecare.

El și Inés au mai discutat chestiunea asta înainte. Dacă autoritățile sunt pe urmele lor, atunci trebuie să fie prudenți. Dar e cineva pe urmele lor? Au motiv să se teamă că sunt urmăriți? Au forurile judiciare asemenea resurse încât să trimită funcționari în cele mai îndepărtate colțuri ale țării, ca să-l depisteze pe-un chiulangiu în vârstă de șase ani? Chiar reprezintă o problemă pentru autoritățile din Novilla dacă un copil merge sau nu la școală, atâta vreme cât nu ajunge analfabet? Simón se îndoiește de asta. Pe de altă parte, dacă nu copilul chiulangiu este cel luat în vizor, ci cuplul care, în mod fals pretinzând că sunt părinții lui, l-au ținut departe de școală? Dacă el și Inés sunt cei vânați, și nu copilul, atunci n-ar trebui să se dea la fund până când cei care-i urmăresc obosesc și se dau bătuți?

— O săptămână, propune el. Să fim niște muncitori oarecare timp de-o săptămână. Apoi mai vorbim.

Se întoarce cu mașina la Estrella, unde îl lasă pe Juan la niște prieteni de-ai lui, patronii unei imprimerii. Revenit la fermă, li se alătură lui Inés și băiatului și explorează noile împrejurimi. Vizitează livezile, sunt inițiați în tainele foarfecelor și ale cosorului pentru curățarea pomilor. Davíd se lasă ademenit și dispare de lângă ei, cine știe unde, împreună cu ceilalți copii. Se întoarce la ora cinei, zgâriat pe brațe și pe picioare. S-au cățărat în pomi, zice el. Inés vrea să-i badijoneze zgârieturile cu iod, dar el n-o lasă. Se retrag devreme, la fel ca toți ceilalți, Davíd pe priciul lui de sus.

Până la sosirea camioanelor, a doua zi dimineața, el și Inés apucă să mănânce în grabă micul dejun. Davíd se freacă la ochi somnoros, nu li se alătură. Împreună cu noii lor prieteni, urcă în camioane și sunt duși în vie; urmând exemplul tovarășilor lor, el și Inés aburcă în spinare coșurile și pornesc la treabă.

În timp ce ei muncesc, copiii sunt liberi să facă ce vor. Conduși de cel mai mare din tribul de cinci, un băiat deșirat, slăbănog, pe nume Bengi, cu o claie de păr negru cârlionțat, urcă în fugă dealul până la iazul îndiguit cu pământ din care se irigă livezile. Rațele care înotau acolo își iau zborul speriate, toate în afară de o pereche cu boboci prea mici să zboare – în efortul de-a scăpa, perechea își împboldește puii spre malul îndepărtat. Prea înceți: copiii chiuitori îi ușuiesc, îi obligă să se întoarcă în mijlocul apei. Bengi începe să arunce cu pietre; cei mici îl imită. Neînstare să zboare, păsările înoată în cerc, măcăind disperate. O piatră nimerește masculul cel

frumos colorat. Pasărea se înalță pe jumătate din apă, cade înapoi, lovește cu o aripă, împroașcă stropi, își trage aripa rănită. Bengi scoate un strigăt de triumf. Torentul de pietre și bulgări de pământ se întețește.

El și Inés ciulesc nesiguri urechile la hărmălaie; ceilalți culegători nu dau importanță.

— Ce crezi că se întâmplă? întreabă Inés. Crezi că Davíd e în siguranță?

El azvârle coșul cât colo, urcă dealul, ajunge la dig la timp să-l vadă pe Davíd îmbrâncindu-l pe băiatul mai mare cu atâta furie, încât acesta se dezechilibrează și aproape cade.

— Oprește-te! îl aude el pe Davíd strigând.

Băiatul se uită uluit la atacatorul său, apoi se răsucește și azvârle încă o piatră în rațe.

Acum Davíd se năpustește în apă, încălțat și îmbrăcat, și începe să dea din mâini în direcția păsărilor.

— Davíd! strigă Simón.

Copilul îl ignoră.

Inés, aflată în via din vale, azvârle coșul și o rupe la fugă. El, Simón, n-a mai văzut-o depunând un asemenea efort de-un an de zile, de când a urmărit-o jucând tenis. E greoaie; s-a îngrășat.

Din senin, se ivește câinele mare, gonește pe lângă ea, drept ca o săgeată. În câteva clipe, s-a și aruncat în lac și a ajuns lângă Davíd. Apucându-i cămașa în colți, îl trage la mal pe copilul care se zbate și protestează.

Ajunge și Inés. Câinele se lasă pe burtă, urechile îi stau ciulite, ochii o ațintesc pe femeie, așteaptă un semn, în vreme ce Davíd, cu hainele șiroind, plânge și-l lovește cu pumnii.

— Te urăsc, Bolívar! țipă el. Băiatul ăla azvârlea cu pietre, Inés! Voia să omoare rățoiul!

El, Simón, îl ridică în brațe pe copilul care se zbate.

— Potolește-te, potolește-te, îi zice el. Rățoiul n-a murit – vezi? –, a fost doar lovit. O să se facă bine în curând. Acum cred că voi toți, copii, trebuie să plecați de-aici, să lăsați rațele să se liniștească și să-și vadă de viața lor. Iar tu nu trebuie să spui că-l urăști pe Bolívar. Îl iubești pe Bolívar, toți știm asta, iar Bolívar te iubește. A crezut că te înec. Încerca să te salveze.

Supărat, Davíd se zvârcolește și scapă din brațele lui Simón.

— Eu voiam să salvez rața, zice el. Nu l-am chemat pe Bolívar.

Bolívar e prost. E un câine prost. Acum tu trebuie s-o salvezi, Simón. Du-te, salveaz-o!

El, Simón, își scoate pantofii și cămașa.

— Dacă insiști, o să încerc. Dar trebuie să-ți spun că felul în care înțelege rața să fie salvată poate să se deosebească de felul în care înțelegi tu salvarea. S-ar putea să vrea să fie lăsată în pace.

Între timp, au sosit și alți culegători de struguri.

— Stai – mă duc eu, se oferă un bărbat mai tânăr.

— Nu. Ești amabil, dar asta e treaba fiului meu.

Își scoate pantalonii și, în indispensabili, intră în apa maronie. Aproape fără să stropească, Bolívar apare lângă el.

— Marș, Bolívar, murmură el. N-am nevoie să fiu salvat.

Strânși pe mal, culegătorii de struguri se uită la domnul între două vârste, care nu mai are condiția fizică de când era hamal, hotărât să împlinească voia copilului său.

Apa nu e adâncă. Abia dacă-i trece de piept. Dar abia își poate mișca picioarele în mâzga moale de pe fund. N-are nici o șansă să prindă rățoiul cu aripa frântă, care se agită, stropește pe suprafața apei, în cercuri zdrențuite, ca să nu mai vorbim de rața-mamă, care a ajuns în sfârșit pe malul îndepărtat și s-a furișat în tufișuri, urmată de bobocii ei.

Bolívar este cel care face treaba în locul lui. Plutește pe lângă el ca o fantomă, doar capul îi apare deasupra apei, prinde din urmă pasărea rănită, își strânge fălcile ca o menghină pe aripa care atârnă și o trage spre mal. La început, zbatere de împotrivire, bătăi de aripă, stropi; și deodată, pasărea pare să se resemneze, să-și accepte soarta. Până să iasă el, Simón, din apă, rățoiul a ajuns în brațele tânărului care se oferise să intre în apă în locul lui Simón; copiii cercetează curioși pasărea. Deși soarele e încă sus pe cer, Simón abia dacă îi simte căldura. Tremurând, se îmbracă la loc.

Bengi, cel care a aruncat piatra și a pricinuit tot balamucul ăsta, mângâie pe cap pasărea complet pasivă.

— Spune-i că-ți pare rău de ce-ai făcut, zice tânărul.

— Îmi pare rău, murmură Bengi. Putem să-i vindecăm aripa? Să-i legăm o atelă?

Tânărul clatină din cap.

— E un animal sălbatic, explică el. Nu va accepta să poarte atelă. Atât i-a fost. E pregătit să moară. Și-a accepta soarta. Uită-te la ochii lui. A și murit.

— Poate sta pe priciul meu, spune Bengi. Îl hrănesc până se face bine.

— Întoarce-te cu spatele, zice tânărul.

Bengi nu înțelege.

— Întoarce-te cu spatele, repetă tânărul.

El, Simón, îi șoptește lui Inés care, între timp, îl șterge bine pe Davíd:

— Nu-l lăsa să se uite.

Ea îi îngroapă băiatului fața în fusta ei. El se opune, dar ea îl ține strâns.

Tânărul prinde pasărea între genunchi. O mișcare rapidă, gata, s-a terminat. Capul atârnă nefiresc; o peliculă se lasă peste ochi. Îi dă trupul acoperit de pene lui Bengi.

— Du-te și îngroap-o, îi poruncește el. Hai, du-te.

Inés îi dă drumul băiatului.

— Du-te cu prietenul tău, îl îndeamnă Simón. Ajută-l să îngroape pasărea. Ai grijă s-o facă așa cum trebuie.

Mai târziu, băiatul îi caută pe el și pe Inés acolo unde muncesc, în vie.

— Ei, l-ați îngropat pe bietul rățoi? îl întreabă el, Simón.

Băiatul clatină din cap.

— Nu i-am putut săpa groapă. N-am avut hârleț. Bengi l-a ascuns în tufișuri.

— Asta nu-i frumos. Când îmi termin treaba azi, mă duc să-l îngrop. Să-mi arăți unde e.

— De ce-a făcut-o?

— De ce i-a curmat chinul tânărul acela? Ți-am spus. Pentru că rățoiul ar fi fost neputincios cu o aripă frântă. Ar fi refuzat să mănânce. S-ar fi prăpădit încet.

— Nu, eu întreb de ce-a făcut-o Bengi?

— Sunt sigur că n-a vrut să-i facă rău. Arunca pietre, atâta tot; s-a întâmplat.

— O să moară și puii?

— Bineînțeles că nu. Au o mamă care are grijă de ei.

— Dar cine o să le dea lapte?

— Păsările nu sunt ca noi. Ele nu beau lapte. Oricum, mamele sunt cele care dau lapte, nu tații.

— O să găsească un *padrino*?

— Nu cred. Nu cred că există *padrinos* printre păsări, așa cum nu există lapte. *Padrinos* formează o instituție de-a oamenilor.

— Nu-i pare rău. Lui Bengi. Zice că-i pare rău, dar nu-i pare rău.

— De ce crezi asta?

— Pentru că a vrut să omoare rățoiul.

— Nu sunt de acord, băiatul meu. Nu cred că-și dădea seama ce face, nu de-adevăratelea. Azvârlea cu pietre, așa cum fac băieții. În sufletul lui n-a vrut să omoare pe nimeni. Iar după aceea, când a văzut ce creatură frumoasă era pasărea, când a văzut ce lucru îngrozitor a făcut, s-a căit și i-a părut rău.

— Nu i-a părut rău. El mi-a spus.

— Dacă nu-i pare rău acum, o să-i pară în curând. Conștiința lui n-o să-l lase să doarmă. Așa suntem noi, oamenii. Dacă facem o faptă rea, gestul nu ne aduce nici o bucurie. Are grijă conștiința de asta.

— Dar el strălucea! Am văzut! Strălucea și azvârlea cu pietre cât de tare putea! Voia să le omoare pe toate!

— Nu înțeleg ce vrei să zici, dar, dacă strălucea, chiar dacă azvârlea cu pietre, asta nu dovedește că în inima lui încerca să le omoare. Nu putem întotdeauna prevedea consecințele acțiunilor noastre – mai ales când suntem copii. Nu uita că el s-a oferit să îngrijească pasărea cu aripa frântă, s-o pună la adăpost în priciul lui. Ce să mai facă? Să nu mai arunce piatra pe care a aruncat-o? Asta nu e posibil. Trecutul nu poate fi schimbat. Ce s-a întâmplat s-a întâmplat și gata.

— Nu l-a îngropat. L-a aruncat doar în tufișuri.

— Îmi pare rău de asta, dar rățoiul e mort. Nu-l putem aduce înapoi. O să mergem noi doi să-l îngropăm după ce terminăm munca de azi.

— Am vrut să-l sărut, dar Bengi nu m-a lăsat. Zicea că e murdar. Dar oricum l-am sărutat. M-am dus în tufiș și l-am sărutat.

— Asta-i bine, mă bucur s-o aud. Va însemna mult pentru rățoi să știe că l-a iubit cineva și l-a sărutat după ce-a murit. Va însemna mult pentru el și să știe că a fost îngropat așa cum trebuie.

— N-ai decât să-l îngropi tu. Eu nu vreau să-l îngrop.

— Bine, așa o să fac. Și dacă ne întoarcem mâine-dimineață și mormântul e gol, și întreaga familie de rațe înoată în iaz, tata, mama și bobocii, fără să lipsească vreunul, atunci vom ști că sărutul are efect, că sărutul poate învia din morți. Dar dacă nu-l vedem, dacă nu vedem familia rațelor…

— Nu vreau să se întoarcă familia rațelor. Dacă se întoarce, Bengi iar o să arunce cu pietre în ea. Nu-i pare rău. Se preface doar. *Știu* că se preface, dar tu nu mă crezi. Niciodată nu mă crezi.

Nu se găsește nici un hârleț nicăieri, nici vreun târnăcop, așa că ia un levier de pană din camion. Băiatul îl conduce la locul unde zace leșul

printre tufișuri. Deja penele și-au pierdut luciul, furnicile i-au atacat ochii. Cu levierul, el scobește o gaură în pământul tare ca piatra. Nu e destul de adâncă, nu poate pretinde că e un mormânt ca lumea, totuși aruncă pasărea moartă înăuntru și acoperă groapa. O labă palmată iese afară țeapănă. El strânge pietre și le așază pe mormânt.

— Gata, îi zice băiatului. E tot ce-am putut face.

Când vizitează locul a doua zi dimineața, pietrele sunt risipite și rața a dispărut. Peste tot, pene. Caută amândoi, nu găsesc nimic, în afară de cap cu gâvanele goale și o labă.

— Îmi pare rău, zice el și pornește cu pas greu spre echipa de zilieri.

Capitolul 2

Încă două zile, și culesul strugurilor s-a încheiat; camionul a transportat ultimele coșuri pline cu ciorchini.

— Cine-o să mănânce toți strugurii ăia? vrea să știe Davíd.

— N-o să fie mâncați. O să fie zdrobiți într-un teasc, iar sucul o să se transforme în vin.

— Nu-mi place vinul, zice Davíd. E acru.

— Gustul pentru vin se deprinde. Când suntem copii, nu ne place, dar când îmbătrânim, îi prindem gustul.

— N-o să-i prind gustul niciodată.

— Așa zici acum. Hai să așteptăm și-om vedea.

După ce-au cules viile până la ultimul ciorchine, se mută la crângurile cu măslini, unde întind plase și folosesc cârje lungi pentru a scutura măslinele. Munca e mai istovitoare decât culesul strugurilor. El așteaptă cu nerăbdare pauza de prânz; vipia după-amiezilor lungi i se pare greu de suportat, se oprește adesea ca să bea apă ori să-și recapete puterile. Îi vine greu să creadă că numai cu câteva luni în urmă muncea la docuri, ca hamal, cărând greutăți, aproape fără să transpire. Spinarea și brațele lui și-au pierdut forța, inima îi bate cu efort, îl chinuie durerea de la coasta ruptă.

Din partea lui Inés, neobișnuită cu munca fizică, se aștepta la văicăreli și crâcneli. Nici gând. Muncește cot la cot cu el, cât e ziua de lungă, fără bucurie, dar fără murmur. Nu trebuie să i se amintească faptul că ea a fost cea care a hotărât să fugă din Novilla și să ducă o viață de țigan. Ei bine, acum a aflat cum trăiesc țiganii: trudind pe câmpurile altor oameni, de la răsăritul la apusul soarelui, pentru pâinea cea de toate zilele și pentru câțiva *reales* în buzunar.

Măcar băiatul se distrează, băiatul de dragul căruia au fugit ei din oraș.

După o înstrăinare scurtă, plină de trufie, s-a alăturat din nou lui Bengi și tribului acestuia – ba chiar, din cât se pare, a devenit șeful lor. Pentru că nu Bengi, ci el dă ordine acum, iar Bengi și ceilalți se supun umili.

Bengi are trei surori mai mici. Se îmbracă în cămăși de stambă identice, părul și-l poartă în coadă de cal identică, legată cu panglică roșie identică; participă la toate jocurile băieților. La școala din Novilla, Davíd refuzase să aibă de-a face cu fetele. „Tot timpul șușotesc și chicotesc, îi spusese el lui Inés. Sunt proaste.“ Acum, pentru prima oară, se joacă împreună cu fetele, nu pare să le mai considere proaste. Există un joc pe care l-a născocit el, anume să se cațere pe acoperișul unei barăci din dosul crângului de măslini și să sară pe mormanul de nisip de dedesubt. Uneori, el și cea mai mică dintre surori sar împreună, ținându-se de mână, rostogolindu-se într-un vălmășag de brațe și picioare, ridicându-se în picioare aproape sufocați de hohote de râs.

Fetița, al cărei nume e Florita, se ține după Davíd ca o umbră, oriunde se duce el; el nu o descurajează în nici un fel.

În timpul pauzei de prânz, unul dintre culegători – o femeie – o tachinează.

— Văd că ai un *novio*, zice ea.

Florita o ațintește cu o privire gravă. Poate nu cunoaște cuvântul.

— Cum îl cheamă? Cum îl cheamă pe *novio* ăsta al tău?

Florita roșește, o rupe la fugă.

Când fetele sar de pe acoperiș, cămășile li se deschid ca niște petale, dezvelind pantalonași de culoare roz identici.

Au rămas o grămadă de struguri după cules, coșuri pline. Copiii își îndoapă gurile cu boabe, mâinile și fețele le sunt lipicioase din pricina sucului dulce. Toți fac asta, în afară de Davíd, care bagă în gură doar câte-o boabă odată, scuipă sâmburii, apoi se spală pe mâini cu meticulozitate.

— Zău că ceilalți ar putea să învețe de la el cum să se poarte, remarcă Inés.

Băiatul meu, vrea să adauge ea – și Simón ghicește asta –, *băiatul meu deștept, manierat. Nu ca haimanalele astealalte.*

— Crește repede, consimte el. Poate prea repede. Uneori, mi se pare prea – ezită asupra cuvântului – prea autoritar, prea dominator. Sau așa mi se pare mie.

— E băiat. Are un caracter puternic.

Viața de țigan nu i-o fi convenind lui Inés, iar lui câtuși de puțin, în schimb e pe placul băiatului. Nu l-a văzut niciodată atât de activ, de plin de

energie. Se trezește dimineața, mănâncă hulpav, aleargă toată ziua împreună cu prietenii lui. Inés încearcă să-l convingă să poarte o șapcă, dar șapca e pierdută în scurtă vreme și pentru totdeauna. Dacă înainte era palid, Davíd e acum tuciuriu.

Nu de mica Florita este el cel mai apropiat, ci de Maite, sora ei. Maite are șapte ani, e mai mare decât el cu câteva luni. Este cea mai drăguță dintre cele trei surori și cea mai introvertită.

Într-o seară, băiatul îi mărturisește lui Inés:

— Maite mi-a cerut să-i arăt penisul.

— Și? face Inés.

— Zice că dacă-i arăt penisul, ea o să-mi arate chestia ei.

— Ar trebui să te joci mai mult cu Bengi, comentează Inés. N-ar trebui să te joci cu fetele tot timpul.

— Nu ne jucam, vorbeam. Zice că dacă-mi pun penisul în chestia ei, o să capete un bebeluș. Așa e?

— Nu, nu e așa, spune Inés. Cineva ar trebui s-o săpunească la gură pe fata aia.

— Zice că Roberto vine în camera femeilor când dorm și își pune penisul în chestia mamei ei.

Inés îi aruncă lui Simón o privire neajutorată.

— Ce fac oamenii mari poate uneori să pară ciudat, intervine el. Când o să fii mai mare, o să înțelegi mai bine.

— Maite spune că mama ei îi cere lui Roberto să-și pună un balon pe penis, ca să nu facă un bebeluș.

— Da, asta e corect, unii oameni așa fac.

— Tu îți pui un balon pe penis, Simón?

Inés se ridică și pleacă.

— Eu? Balon? Nu, bineînțeles că nu.

— Și-atunci, dacă n-o faci, Inés poate să facă un bebeluș?

— Băiatul meu, tu vorbești despre contactul sexual, iar contactul sexual este pentru persoanele căsătorite. Inés și cu mine nu suntem căsătoriți.

— Dar puteți face contact sexual și dacă nu sunteți căsătoriți.

— E adevărat, poți avea contact sexual dacă nu ești căsătorit. Dar să ai bebeluși când nu ești căsătorit nu e o idee bună. În general.

— De ce? Din pricină că bebelușii sunt bebeluși *huérfano*?

— Nu, un bebeluș născut dintr-o mamă necăsătorită nu e *huérfano*. Un *huérfano* e cu totul altceva. Unde ai auzit cuvântul ăsta?

— În Punta Arenas. O grămadă de băieți din Punta Arenas sunt *huérfanos*. Eu sunt *huérfano*?

— Nu, bineînțeles că nu. Tu ai o mamă. Inés e mama ta. Un *huérfano* e un copil fără părinți.

— De unde vin *huérfanos* dacă n-au părinți?

— Un *huérfano* e un copil ai cărui părinți au murit și l-au lăsat singur pe lume. Sau, uneori, mama nu are bani să cumpere mâncare și îl dă în grija altor oameni. Așa ajungi să fii *huérfano*. Tu nu ești *huérfano*. O ai pe Inés. Mă ai pe mine.

— Dar tu și Inés nu sunteți părinții mei adevărați, așa că sunt *huérfano*.

— Davíd, tu ai ajuns cu un vapor, la fel ca mine, la fel ca oamenii din jurul nostru, cei care nu au avut norocul să se fi născut aici. E foarte posibil ca Bengi și fratele și surorile lui să fi ajuns și ei cu vaporul. Când traversezi oceanul cu vaporul, toate amintirile tale se șterg și începi o viață cu totul nouă. Asta e! Nu există nici un înainte. Nu există istorie. Vaporul acostează în port, noi coborâm pe pasarelă și ne cufundăm în aici și acum. Timpul începe. Ceasurile încep să bată. Tu nu ești *huérfano*. Bengi nu e *huérfano*.

— Bengi s-a născut în Novilla. El mi-a spus. N-a fost niciodată pe-un vapor.

— Bun, dacă Bengi și fratele și surorile lui s-au născut aici, atunci istoria lor începe aici, și nu sunt *huérfano*.

— Eu îmi amintesc de vremea de dinainte să fiu pe vapor.

— Mi-ai mai spus asta. Sunt mulți oameni care spun că-și pot aminti viața pe care au avut-o înainte să treacă oceanul. Dar e o problemă cu asemenea amintiri, și pentru că ești deștept, cred că poți vedea care e problema. Problema e că nu avem cum spune dacă ce-și amintesc acești oameni sunt amintiri adevărate, sau amintiri născocite. Pentru că, uneori, o amintire născocită poate să pară la fel de adevărată ca o amintire adevărată, mai ales când vrem ca amintirea să fie adevărată. Astfel, de exemplu, cineva ar putea să-și dorească să fi fost rege sau lord înainte să fi traversat oceanul și poate că-și dorește atât de mult, încât se convinge pe sine că într-adevăr a fost rege sau lord. Dar probabil că amintirea nu-i una adevărată. De ce nu? Pentru că a fi rege e ceva rar, foarte rar. Numai o persoană dintr-un milion devine rege. Prin urmare, e foarte posibil ca acela care-și amintește că a fost rege doar inventează și apoi uită că a inventat. La fel și în privința altor amintiri. Nu avem cum știi cu siguranță dacă o amintire e adevărată sau falsă.

— Dar m-am născut din burtica lui Inés?

— Mă obligi să mă repet. Fie răspund: „Da, te-ai născut din burtica lui Inés“, fie: „Nu, nu te-ai născut din burtica lui Inés“. Dar nici unul din răspunsuri nu ne aduce mai aproape de adevăr. De ce nu? Pentru că, asemenea tuturor celor care au venit cu vaporul, tu nu-ți poți aminti, și nici Inés nu poate. Nefiind în stare să ne amintim, tot ceea ce poți face tu, ce poate face Inés, ce putem face cu toții este să născocim povești. Așa că, de exemplu, eu îți pot zice că în ultima mea zi din cealaltă viață m-am găsit într-o mulțime foarte numeroasă care aștepta să se îmbarce, atât de numeroasă încât a trebuit să li se telefoneze piloților ieşiţi la pensie și căpitanilor de vase să vină la docuri, să dea o mână de ajutor. Și în mulțimea aceea, aș putea spune, v-am văzut pe tine și pe mama ta – v-am văzut cu ochii mei. Mama ta te strângea de mână, arăta îngrijorată, nu era sigură încotro s-o apuce. Apoi, aș putea spune, v-am pierdut în mulțime. Când în sfârșit mi-a venit mie rândul să pășesc pe punte, pe cine am văzut? – pe tine, singur-singurel, încleștat de balustradă, strigând: „Mami, mami, unde ești?“ Așa că m-am apropiat și te-am luat de mână și am spus: „Hai, micul meu prieten, te voi ajuta să-ți găsești mama“. Și uite-așa ne-am întâlnit, tu și cu mine.

Asta e povestea pe care aș putea-o spune despre prima mea imagine cu tine și mama ta, așa cum mi-o amintesc.

Dar este *adevărată*? Este o poveste *adevărată*?

E adevărată? Nu știu. Mie mi se *pare* adevărată. Cu cât mi-o spun mai des, cu atât mi se pare mai adevărată. Tu pari adevărat, te țineai de balustradă cu atâta putere, încât a trebuit să-ți descleștez degetele; mulțimea de la docuri îmi pare adevărată – sute de mii de oameni, toți pierduți, la fel ca tine, ca mine, cu mâinile goale, cu priviri îngrijorate. Autobuzul îmi pare adevărat – autobuzul care i-a adus pe piloții ieșiți la pensie și pe căpitanii de vase la docuri, îmbrăcați în uniformele bleumarin pe care le-au scos din cuferele aflate în pod, încă mirosind a naftalină. Totul mi se pare adevărat de la început până la sfârșit. Dar poate că-mi pare atât de adevărat din pricină că mi-am spus-o de prea multe ori. Ție ți se pare adevărat? Îți amintești cum ai fost despărțit de mama ta?

— Nu.

— Nu, bineînțeles că nu. Dar nu-ți amintești din pricină că nu s-a întâmplat, sau pentru că ai uitat? Nu vom ști niciodată cu siguranță. Așa stă treaba. Trebuie să trăim cu asta.

— Eu cred că sunt *huérfano*.

— Și eu cred că o spui deoarece ți se pare ceva romantic să fii singur

pe lume, fără părinți. Ei bine, dă-mi voie să te informez că în Inés ai cea mai bună mamă din lume și, dacă ai cea mai bună mamă din lume, cu siguranță nu ești *huérfano*.

— Dacă Inés o să aibă un bebeluș, o să fie fratele meu?

— Fratele sau sora ta. Dar Inés n-o să aibă nici un bebeluș, deoarece Inés și cu mine nu suntem căsătoriți.

— Dacă îmi pun penisul în chestia lui Maite și ea are un bebeluș, va fi un *huérfano*?

— Nu. Maite n-o să aibă nici un fel de bebeluș. Voi doi sunteți prea mici să faceți copii, tot așa cum voi doi sunteți prea mici să înțelegeți de ce oamenii mari se căsătoresc și au contact sexual. Oamenii mari se căsătoresc deoarece au sentimente pasionale unii față de ceilalți, de-un fel pe care tu și Maite nu-l aveți. Voi doi nu puteți resimți pasiunea, pentru că sunteți încă prea mici. Acceptă acest lucru ca pe ceva dat și nu-mi cere să-ți explic de ce. Pasiunea nu poate fi explicată, poate doar să fie trăită. Mai precis, poate fi trăită din interior, înainte să fie înțeleasă din afară. Ceea ce contează este că tu și Maite nu trebuie să aveți contact sexual, deoarece contactul sexual fără pasiune nu are sens.

— Dar e oribil?

— Nu, nu e oribil, e doar neînțelept să faceți așa ceva, neînțelept și frivol. Mai ai vreo întrebare?

— Maite spune că vrea să ne căsătorim.

— Și tu? Vrei să te căsătorești cu Maite?

— Nu. Nu vreau să mă căsătoresc niciodată.

— Ei bine, s-ar putea să-ți schimbi părerea când vei ști ce e pasiunea.

— Tu și Inés o să vă căsătoriți?

El nu răspunde. Băiatul se îndreaptă cu pași mici spre ușă.

— Inés! strigă el. Tu și Simón o să vă căsătoriți?

— Șșșșt! se aude reacția mânioasă a lui Inés.

Ea intră înapoi în dormitor:

— Gata cu vorbăria. E timpul să te culci.

— Tu ai pasiuni, Inés? întreabă copilul.

— Nu e treaba ta, zice Inés.

— De ce nu vrei niciodată să vorbești cu mine? întreabă Davíd. Simón vorbește cu mine.

— Vorbesc cu tine, spune Inés. Dar nu chestiuni personale. Acum spală-te pe dinți.

— Eu n-o să am pasiuni, anunță băiatul.

— Așa spui azi, zice el, Simón. Dar pe măsură ce-o să crești o să descoperi că pasiunile au viața lor proprie. Acum iute, spală-te pe dinți și poate mama îți va citi o poveste de noapte-bună.

Capitolul 3

Roberta, pe care în prima zi au crezut-o proprietara fermei, este de fapt o angajată ca și ei, al cărei rol este acela de a-i supraveghea pe muncitori, de a le asigura rațiile de hrană și de a le plăti salariile. E o persoană prietenoasă, îndrăgită de toată lumea. Se interesează de viețile personale ale muncitorilor și le aduce copiilor mici tratații: bomboane, biscuiți, limonadă. Ferma este deținută – află ei – de trei surori cunoscute peste tot drept Cele Trei Surori, acum în vârstă, fără copii, care își împart timpul între fermă și reședința lor din Estrella.

Roberta are o discuție lungă cu Inés.

— Ce-aveți de gând în privința educației fiului vostru? întreabă ea. Văd că-i un băiat inteligent. Ar fi păcat dacă ar ajunge ca Bengi, care n-a fost niciodată la o școală adevărată. Ceea ce nu înseamnă că e vreo problemă cu Bengi. E un băiat simpatic, dar n-are nici un viitor. O s-ajungă muncitor agricol, la fel ca părinții lui, și ce fel de viață-i asta?

— Davíd a mers la școală în Novilla, spune Inés. N-a fost o experiență reușită. N-a avut profesori buni. E un copil deștept de la natură. Ritmul clasei era prea lent. A trebuit să-l scoatem și să-l educăm acasă. Mă tem că, dacă-l trimitem la o școală aici, experiența va fi aceeași.

Modul în care a relatat Inés relațiile lor cu sistemul școlar din Novilla nu prea este conform cu realitatea. El și Inés au convenit să nu sufle o vorbă despre necazurile lor cu autoritățile din Novilla; dar, evident, Inés e liberă să i se confeseze femeii mai în vârstă, iar el nu intervine.

— Vrea să meargă la școală? întreabă Roberta.

— Nu, nu vrea, în nici un caz după experiența din Novilla. E cum nu se poate mai fericit aici, la fermă. Îi place libertatea.

— Pentru un copil, e o viață minunată, însă culesul se apropie de sfârșit, să știți. Și să alergi cât e ferma de mare, ca o sălbăticiune, nu te pregătește pentru viitor. V-ați gândit la un profesor particular? Sau la o academie? Academia nu e o școală normală. Poate că o academie ar fi potrivită pentru un copil ca el.

Inés tace. El, Simón, vorbește pentru prima oară:

— Nu ne putem permite un profesor particular. Cât despre academii, nu există așa ceva în Novilla. Cel puțin n-am auzit pe nimeni vorbind despre așa ceva. Ce înseamnă, de fapt, o academie? Pentru că, dacă este doar o denumire simandicoasă pentru o școală pentru copii-problemă, copii cu propriul fel de a gândi, atunci nu ne interesează – nu-i așa, Inés?

Inés dă din cap a confirmare.

— Există două academii în Estrella, spune Roberta. Nu sunt nicidecum pentru copii-problemă. Una este Academia de Canto, cealaltă, Academia de Dans. Mai există Școala Atomică; dar aceea e pentru copii mai mari.

— Lui Davíd îi place să cânte. Are voce bună. Dar ce se întâmplă în academiile astea, în afară de cântat și dans? Țin și cursuri propriu-zise? Și primesc copii atât de mici?

— Nu sunt expertă în educație, Inés. Toate familiile pe care le cunosc în Estrella își trimit copiii la școli normale. Dar sunt sigură că în academii se predau noțiunile de bază – adică cititul, scrisul și altele. Pot să le întreb pe surori, dacă vreți.

— Ce e cu Școala Atomică? întreabă el. Acolo ce se predă?

— Despre atomi. Urmăresc atomii prin microscop, îi văd făcând ce-or fi făcând atomii. Asta-i tot ce știu.

El și Inés au un schimb de priviri.

— Ne vom gândi la academii, zice el. Deocamdată, suntem fericiți cu viața pe care-o ducem aici, la fermă. Ce crezi, putem rămâne și după ce se termină culesul, dacă plătim surorilor o chirie modică? Altfel, va trebui să trecem prin toată tevatura înregistrării la Asistencia, și căutării unei slujbe, și găsirii unui loc unde să locuim, și zău că nu suntem pregătiți pentru așa ceva, nu încă – nu-i așa, Inés?

Inés îi întărește spusele dând din cap.

— O să vorbesc cu surorile, spune Roberta. O să vorbesc cu señora Consuelo. Ea este cea mai practică. Dacă ea spune că puteți sta la fermă, atunci poate că o să-l puteți contacta pe señor Robles. Predă lecții particulare și nu cere mult. O face de drag.

— Cine e señor Robles?

— Este inginerul hidrotehnist al districtului. Locuiește mai sus pe vale, la câțiva kilometri depărtare.

— Dar cum se face că un inginer hidrotehnist dă lecții particulare?

— Se ocupă de tot felul de lucruri pe lângă inginerie. Are multe talente. Acum scrie o istorie despre așezămintele din vale.

— O istorie. Habar n-aveam că un loc ca Estrella are o istorie. Dacă ne dai un număr de telefon, o să-l contactez pe señor Robles. Iar tu o să vorbești cu señora Consuelo?

— O să vorbesc. Sunt sigură că nu va avea nimic împotrivă, până vă veți găsi ceva mai stabil. Cu siguranță că vreți să vă mutați la casa voastră.

— Nu chiar. Ne convine situația de-acum. Pentru noi, să trăim ca țiganii e încă o aventură – nu-i așa, Inés?

Inés dă din cap.

— Copilul e și el fericit. Află multe despre viață, chiar dacă nu merge la școală. Sunt treburi la fermă de care aș putea să mă ocup pentru a vă răsplăti bunătatea?

— Bineînțeles. Întotdeauna e de făcut una-alta. (Roberta tace gânditoare.) Mai e ceva. După cum probabil știți, acesta e anul recensământului. Persoanele care se ocupă de recensământ sunt foarte meticuloase. Trec pe la toate fermele, oricât de îndepărtate. Prin urmare, dacă încercați să fentați recensământul, n-o să reușiți rămânând aici.

— Nu încercăm să fentăm nimic, spune el, Simón. Nu suntem fugari. Pur și simplu vrem ce-i mai bun pentru copilul nostru.

A doua zi, târziu după-masa, un camion oprește la fermă și din el coboară un bărbat corpolent, rumen la față. E salutat de Roberta, care-l conduce în dormitor.

— Señor Simón, señora Inés, acesta e señor Robles. Vă las să discutați ce-aveți de discutat.

Discuția lor e scurtă. Señor Robles îi informează că iubește copiii, se înțelege bine cu ei. Va fi încântat să-l deprindă pe tânărul Davíd, despre care a auzit numai cuvinte de laudă de la señora Roberta, cu bazele matematicii. Dacă ei sunt de acord, el se poate opri de două ori pe săptămână la fermă, ca să-i predea băiatului câte o lecție. Nu va accepta plată. Sub nici o formă. Va fi răsplătit suficient de contactul pe care-l va avea cu o minte tânără atât de inteligentă. Din păcate, el unul n-are copii.

Soția lui a murit, el e singur pe lume. Dacă printre copiii celorlalți culegători sunt vreunii care ar dori să i se alăture lui Davíd la ore, vor fi bine-veniți. Părinții, señora Inés și señor Simón, pot să ia și ei parte, nu încape discuție.

— Nu vă plictisește să predați aritmetică elementară? întreabă el, señor Simón, părintele.

— Bineînțeles că nu, zice señor Robles. Pentru un adevărat matematician, bazele științei reprezintă cea mai importantă parte a ei, iar inculcarea elementelor fundamentale într-o minte tânără, cea mai grea sarcină – grea și plină de satisfacții.

El și Inés le transmit celor câțiva culegători rămași la fermă oferta lui señor Robles, dar când vine momentul primei lecții, Davíd este singurul elev, iar el, Simón, singurul părinte care asistă.

— Știm ce este unu, zice señor Robles drept început al lecției, dar ce este doi? Aceasta e întrebarea la care trebuie să răspundem azi.

E o zi caldă, fără vânt. Stau așezați sub un copac umbros, în fața dormitorului, señor Robles și băiatul de o parte și de alta a unei mese, el, discret, la un capăt al ei, cu Bolívar la picioare.

Din buzunarul de la piept, señor Robles scoate două pixuri și le pune unul lângă altul pe masă. Dintr-un alt buzunar, scoate un borcănaș de sticlă, răstoarnă din el două pastile albe și le pune lângă pixuri.

— Tinere, ce au în comun acestea – își trece mâna peste pixuri – și acestea? – își trece mâna peste pastile.

Băiatul tace.

— Făcând abstracție de întrebuințarea lor ca instrumente de scris ori ca medicamente, privindu-le doar ca obiecte, există vreo caracteristică pe care acestea – mută ușor pixurile în dreapta – și acestea – mută ușor pastilele în stânga – o au în comun, tinere? O caracteristică, oricare, ce le face să semene?

— Sunt două pixuri și două pastile, spune băiatul.

— Bine! exclamă señor Robles.

— Cele două pastile sunt la fel, dar cele două pixuri nu sunt la fel, pentru că unul este albastru și unul este roșu.

— Dar tot două sunt, nu-i așa? Prin urmare, care este caracteristica pe care pastilele și pixurile o au în comun?

— Doi. Doi pentru pixuri, doi pentru pastile. Dar nu este același doi.

Señor Robles îi aruncă lui Simón o privire iritată. Din buzunare scoate încă un pix, încă o pastilă. Acum sunt trei pixuri pe masă, și trei pastile.

— Ce au în comun acestea – ține mâna deasupra pixurilor – și acestea? – ține mâna deasupra pastilelor.

— Trei, spune băiatul. Dar nu este același trei, pentru că pixurile sunt diferite.

Señor Robles ignoră comentariul.

— Și nu trebuie să fie pixuri sau pastile, nu-i așa? Aș putea la fel de bine să înlocuiesc pixurile cu portocale, iar pastilele cu mere, răspunsul ar fi același: trei. Trei este ceea ce obiectele din stânga, portocalele, au în comun cu merele din dreapta. În fiecare grup sunt trei. Prin urmare, ce am învățat?

Și înainte ca băiatul să apuce să răspundă, el îl informează ce au învățat:

— Am învățat că trei nu depinde de ceea ce este în set – fie mere, fie portocale, pixuri, pastile. Trei este numele caracteristicii pe care o au în comun aceste seturi. Și – ia, cu un gest scurt, un pix și o pastilă – trei nu este totuna cu doi, deoarece – deschide mâna, acolo sunt pastila lipsă, pixul lipsă – am scos un obiect, un singur obiect, din fiecare set. Prin urmare, ce-am învățat? Am învățat despre doi și despre trei, și exact în același fel putem învăța despre patru și cinci, și tot așa, până la o sută, până la o mie, până la un milion. Am învățat ceva despre număr, anume că fiecare număr este denumirea unei caracteristici comune unor seturi de obiecte din această lume.

— Până la un milion de milioane, spune băiatul.

— Până la un milion de milioane, și încă și mai mult, consimte señor Robles.

— Până la stele, zice băiatul.

— Până la numărul stelelor, e de acord señor Robles, ceea ce poate foarte bine să însemne infinitul, nu știm sigur. Prin urmare, ce am realizat până acum în prima lecție? Am aflat ce este un număr și am descoperit un mod de a număra – unu, doi, trei și așa mai departe –, un mod de a ajunge de la un număr la altul într-o ordine definită. Prin urmare, să recapitulăm. Spune-mi, Davíd, ce este doi?

— Doi este dacă ai două pixuri pe masă, ori două pastile, ori două mere, ori două portocale.

— Da, bine, aproape corect, dar nu chiar. Doi este ceea ce au în comun merele, portocalele sau oricare alte obiecte.

— Dar trebuie să fie tari, nu moi, spune băiatul.

— Obiectul poate fi tare sau moale. Oricare obiecte din lume, fără

restricție, atâta vreme cât sunt mai multe decât unu. Acesta este un aspect important. Fiecare obiect din lume se supune aritmeticii. De fapt, fiecare obiect din univers.

— Dar nu și apa. Sau voma.

— Apa nu e obiect. Un pahar de apă este obiect, dar apa în sine nu e obiect. Cu alte cuvinte, apa nu poate fi numărată. La fel ca aerul sau pământul. Aerul și pământul nu se pot, nici ele, număra. Dar putem număra găleți pline cu pământ sau butelii cu aer.

— E bun aerul ăla? vrea să știe băiatul.

Señor Robles pune pixurile în buzunar, introduce pastilele înapoi în recipient, se răsucește spre el, Simón.

— O să vin din nou joi, spune el. Apoi putem trece la adunări și scăderi – cum combinăm două seturi ca să obținem o sumă, sau scoatem elemente dintr-un set, ca să obținem o diferență. Între timp, fiul dumneavoastră poate face exerciții de numărare.

— Știu deja să număr, zice băiatul. Pot să număr până la un milion. Am învățat de unul singur.

Señor Robles se ridică.

— Oricine poate număra până la un milion, zice el. Important e să capeți o noțiune despre ce sunt numerele cu adevărat. Pentru a avea o temelie solidă.

— Sunteți sigur că nu mai rămâneți? întreabă el, Simón. Inés pregătește ceaiul.

— Din păcate, nu am timp, spune señor Robles și demarează într-o trombă de praf.

Inés apare cu tava de ceai.

— A și plecat? se miră ea. Credeam că rămâne la ceai. Asta da lecție scurtă. Cum a mers?

— Vine din nou joi, răspunde băiatul. O să-l facem pe patru. Azi am făcut doi și trei.

— N-o să dureze o veșnicie dacă faci doar câte un număr odată? întreabă Inés. Nu există o cale mai scurtă?

— Señor Robles vrea să se asigure că temelia e sigură, răspunde el, Simón. Odată temelia bine așezată, vom fi pregătiți să înălțăm pe ea edificiul nostru matematic.

— Ce înseamnă edificiu? nu pricepe băiatul.

— Edificiul e o clădire. Edificiul acesta anume va fi un turn, presupun.

Care se va înălța mult în văzduh. Construcția turnurilor ia mult timp. Trebuie să avem răbdare.

— N-are nevoie decât să știe să facă socoteli, ca să nu fie dezavantajat în viață, zice Inés. De ce e nevoie să devină matematician?

Tăcere.

— Tu ce crezi, Davíd? întreabă el, Simón. Ai vrea să continui cu lecțiile astea? Înveți ceva?

— Știu deja numărul patru, răspunde băiatul. Știu toate numerele. Ți-am spus, dar n-ai vrut să mă asculți.

— Cred că trebuie să renunțăm, zice Inés. Pierdere de vreme. O să găsim noi pe altcineva care să-l învețe, cineva pregătit să-l învețe cum se socotește.

El îi dă vestea Robertei („Ce păcat! zice ea. Dar voi sunteți părinții, voi știți mai bine.“) și îi telefonează lui señor Robles.

— Vă suntem cum nu se poate mai recunoscători pentru generozitatea și răbdarea dumneavoastră, dar Inés și cu mine suntem de părere că băiatul are nevoie de ceva mai simplu, ceva mai practic.

— Matematica nu e simplă, zice señor Robles.

— Matematica nu e simplă, de acord, însă planul nostru nu era să facem vreodată din Davíd un matematician. Nu vrem decât să nu aibă de suferit din cauză că nu merge la școală. Vrem să fie sigur de sine când are de-a face cu numerele.

— Señor Simón, l-am întâlnit pe fiul dumneavoastră o singură dată, nu sunt psiholog, de formație sunt inginer, dar trebuie să vă spun ceva. Mă tem că Davíd suferă de ceea ce se numește deficit cognitiv. Adică are o deficiență a unei anumite capacități mentale de bază, în acest caz, capacitatea de a clasifica obiectele în funcție de similitudine. E o capacitate firească pentru noi, ființele umane, așa că aproape că nu suntem conștienți de ea. Tocmai abilitatea de a privi obiectele ca făcând parte din clase face limbajul posibil. Nu trebuie să privim fiecare copac drept o entitate individuală, așa cum fac animalele, ci putem să-l privim ca pe-un exemplu al clasei *copac*. Astfel este posibilă și matematica. De ce abordez subiectul clasificării? O fac pentru că, în anumite cazuri rare, facultatea aceasta este slabă sau lipsește cu desăvârșire. Asemenea oameni vor avea întotdeauna dificultăți cu matematica și în general cu limbajul abstract. Înclin să cred că fiul dumneavoastră este o asemenea persoană.

— De ce-mi spuneți asta, señor Robles?

— Pentru că am convingerea că aveți față de fiul dumneavoastră

datoria să investigați problema și apoi, poate, să găsiți forma potrivită pentru educația lui viitoare. V-aș sfătui să faceți o programare la un psiholog, preferabil unul specializat în tulburări cognitive. Ministerul Educației vă poate da câteva nume.

— Forma potrivită pentru educația lui: ce vreți să spuneți?

— În termenii cei mai simpli, vreau să spun că, dacă se va lupta mereu cu numerele și conceptele abstracte, atunci cel mai bine ar fi să se ducă, de exemplu, la o școală de meserii, unde poate deprinde o meserie utilă, practică, cea de instalator sau de tâmplar. Asta-i tot. Am luat notă că ați hotărât să renunțați la lecțiile noastre de matematică, sunt de acord cu decizia dumneavoastră. O socotesc înțeleaptă. Vă doresc dumneavoastră, soției și fiului un viitor fericit. Noapte bună.

— Am vorbit cu señor Robles, îi spune el lui Inés. Am anulat lecțiile. E de părere că Davíd ar trebui să meargă la o școală de meserii, să se facă instalator.

— Ce-aș vrea să fie señor Robles aici, să-i trag o palmă! zice Inés. Nu mi-a plăcut insul nici o clipă.

A doua zi, el se duce cu mașina până la casa lui señor Robles și îi lasă la ușa din spate un litru din uleiul de măsline produs la fermă, cu un bilet: „Mulțumiri din partea lui Davíd și a părinților lui“.

Urmează o conversație foarte serioasă cu băiatul:

— Dacă îți găsim alt profesor, cineva care să te învețe socotelile cele mai simple, nu matematica, vei asculta? Vei face cum ți se spune?

— L-am ascultat pe señor Robles.

— Știi foarte bine că nu l-ai ascultat pe señor Robles. L-ai subminat. L-ai luat peste picior. Ai îndrugat bazaconii cu bună știință. Señor Robles este un om deștept. Are diplomă de inginer, primită de la o universitate. Ai fi putut învăța de la el, dar așa ai vrut tu, să faci pe prostul.

— Nu sunt prost, señor Robles e prost. Știu să fac socoteli. Șapte cu nouă fac șaisprezece. Șapte cu șaisprezece fac douăzeci și trei.

— De ce nu i-ai arătat că știi să socotești atunci când a fost aici?

— Pentru că, după el, întâi trebuie să te faci mic. Trebuie să te faci mic cât un bob de mazăre, apoi mic cât un bob de mazăre într-un bob de mazăre, apoi cât un bob de mazăre într-un bob de mazăre într-un bob de mazăre. Abia atunci poți să lucrezi cu numerele lui, când ești mic, mic, mic, mic, mic.

— Și de ce trebuie să fii atât de mic ca să lucrezi cu numerele după cum vrea el?

— Pentru că numerele lui nu sunt numere reale.

— Ei bine, aș vrea să-i fi explicat lucrurile astea, în loc să faci pe prostul și să-l iriți și să-l alungi.

Capitolul 4

Zilele trec, vânturile iernii încep să sufle. Bengi și ai lui sunt gata de plecare. Roberta s-a oferit să-i ducă până la stația de autobuz cu mașina ei – acolo pot lua autobuzul spre nord, să caute de lucru la una dintre fermele de la câmpie. Maite și cele două surori ale ei, toate îmbrăcate la fel, vin să-și ia rămas-bun. Maite are un cadou pentru Davíd: o cutiuță făcută chiar de ea, din carton, pe care a pictat-o delicat cu un model de flori și vițe agățătoare.

— E pentru tine, spune ea.

Davíd primește cadoul cu un gest brusc și fără nici un cuvânt de mulțumire. Maite își întinde obrazul pentru un sărut. El se face că nu vede. Copleșită de rușine, Maite face stânga-mprejur și-o rupe la fugă. Până și lui Inés, căreia nu-i place de fată, i se strânge inima din pricina suferinței ei.

— De ce ești atât de crud cu Maite? îl întreabă el, Simón. Dacă n-o s-o mai vezi niciodată? De ce s-o lași să aibă o amintire atât de rea despre tine pentru tot restul vieții ei?

— Eu n-am voie să te întreb pe tine, prin urmare tu n-ai voie să mă întrebi pe mine, spune băiatul.

— Anume ce să te întreb?

— Să mă întrebi de ce.

El, Simón, clatină din cap nedumerit.

În acea seară, Inés găsește cutia pictată aruncată la gunoi.

Amândoi așteaptă să audă vești despre academii, Academia de Canto și Academia de Dans, dar Roberta s-ar zice că a uitat. Cât despre băiat, el pare foarte fericit să fie singur, aleargă de colo-colo prin fermă numai el știe de ce, sau șade pe prici cufundat în cartea lui. Dar Bolívar, care la început l-a însoțit în toate activitățile lui, preferă acum să stea acasă și să

doarmă.

Băiatul se plânge de Bolívar.

— Bolívar nu mă mai iubește, zice el.

— Te iubește la fel de mult ca întotdeauna, spune Inés. Dar nu mai e la fel de tânăr ca înainte. Nu-l amuză să alerge toată ziua, bună ziua, cum faci tu. Obosește.

– Un an pentru un câine e cât șapte pentru noi, adaugă el, Simón. Bolívar e trecut de-a doua tinerețe.

— Când o să moară?

— Nu foarte curând. Încă mai are ani de trăit.

— Dar o să moară?

— Da, o să moară. Câinii mor. Sunt muritori ca și noi. Dacă vrei să ai un animal de companie care să trăiască mai mult decât tine, va trebui să-ți iei un elefant sau o balenă.

Mai târziu în aceeași zi, în timp ce el taie cu ferăstrăul lemne de foc – una dintre sarcinile pe care și le-a asumat –, băiatul vine la el cu o idee nouă.

— Simón, știi mașinăria aia mare din șopron? Putem să punem măsline înăuntru și să facem ulei de măsline?

— Nu cred c-o să meargă, băiatul meu. Tu și cu mine nu suntem destul de voinici să învârtim roțile. În alte vremuri, foloseau un bou. Înjugau boul la ax, el mergea în cerc și învârtea roțile.

— Și apoi îi dădeau ulei de măsline să bea?

— Dacă boul dorea ulei de măsline, îi dădeau ulei de măsline. Dar de obicei boii nu beau ulei de măsline. Nu le place.

— Și el le dădea lapte?

— Nu, vaca este cea care dă lapte, nu boul. Boul n-are nimic de dat în afară de munca lui. El învârte presa de măsline sau trage plugul. În schimb, noi îi oferim protecție. Îl apărăm de dușmanii lui, de leii și tigrii care vor să-l omoare.

— Și cine-i apără pe lei și pe tigri?

— Nimeni. Leii și tigrii refuză să muncească pentru noi, prin urmare nu-i protejăm. Ei trebuie să se apere singuri.

— Sunt lei și tigri aici?

— Nu. Epoca lor s-a sfârșit. Leii și tigrii au dispărut. Au dispărut în trecut. Dacă vrei să găsești lei și tigri, va trebui să te uiți în cărți. Și pentru boi la fel. S-a cam dus vremea boului. În ziua de azi, avem mașini care muncesc în locul nostru.

— Ar trebui să se inventeze o mașină care să culeagă măsline. Atunci tu și Inés n-ar mai trebui să muncițI.

— E adevărat. Dar, dacă s-ar inventa o mașină de cules măsline, atunci culegătorii de măsline ca noi n-ar avea ce munci și prin urmare nici bani n-ar avea. Discuția e veche. Unii sunt de partea mașinilor, alții de partea culegătorilor de măsline.

— Mie nu-mi place munca. Munca e plicticoasă.

— În cazul ăsta, ești norocos că ai părinți pe care nu-i deranjează să muncească. Pentru că, fără noi, ai flămânzi, ceea ce nu ți-ar plăcea.

— N-aș flămânzi. Mi-ar da Roberta să mănânc.

— Da, fără îndoială – ea e bună la suflet, sigur ți-ar da să mănânci. Dar chiar ai vrea să trăiești astfel: din milostenia altora?

— Ce înseamnă milostenie?

— Milostenia este bunătatea altora, bunăvoința lor.

Băiatul îi aruncă o privire ciudată.

— Nu te poți bizui la nesfârșit pe bunătatea altora, continuă el. Trebuie să și dai, nu doar să iei, altfel nu există egalitate, nu există dreptate. Ce persoană vrei să fii: genul care dă, sau genul care ia? Care e mai bun?

— Genul care ia.

— Serios? Chiar crezi asta? Nu-i mai bine să dai decât să iei?

— Leii nu dau. Tigrii nu dau.

— Și tu vrei să fii tigru?

— Eu nu vreau să *fiu* tigru. Îți spun doar. Tigrii nu sunt răi.

— Tigrii nu sunt nici buni. Nu sunt ființe omenești, prin urmare sunt în afara a ceea ce e bun și rău.

— Atunci nici eu nu vreau să fiu ființă omenească.

Nici eu nu vreau să fiu ființă omenească. Îi relatează lui Inés conversația avută.

— Mă neliniștește când vorbește așa, îi spune el. Oare am făcut o greșeală mare când l-am scos de la școală, l-am izolat de lume și l-am lăsat să alerge de capul lui cu alți copii?

— Îi plac animalele, zice Inés. Nu vrea să fie ca noi, să stea și să-și facă probleme în privința viitorului. Vrea să fie liber.

— Nu cred că asta înțelege el când zice că nu vrea să fie ființă omenească.

Dar Inés e indiferentă.

Roberta vine cu un mesaj: surorile i-au invitat la ceai, la ora patru, în casa mare. Davíd trebuie să vină și el.

Din valiză, Inés scoate rochia cea mai bună și pantofii asortați. Se agită din pricina stării în care se află părul ei.

— N-am mai fost la coafor de când am plecat din Novilla, zice ea. Arăt ca o nebună.

Îl pune pe băiat să-și îmbrace cămașa cu jabou și pantofii cu butoni, deși el se plânge că i-au rămas mici, îl strâng. Ea îi udă părul și-l piaptănă drept.

Fix la ora patru, se prezintă la intrare. Roberta îi conduce de-a lungul unui coridor lung, până în spatele casei, într-o încăpere plină ochi de măsuțe, taburete și bibelouri.

— Acesta e salonul de iarnă, spune Roberta. E luminat de soare după-amiaza. Faceți-vă comozi. Surorile trebuie să apară din clipă în clipă. Și vă rog, nu pomeniți de rațe – vă amintiți? –, rațele omorâte de celălalt băiat.

— De ce? vrea să știe băiatul.

— Pentru că o să le indispună. Sunt slabe de înger. Sunt bune la suflet. Vor ca ferma să fie un refugiu pentru animalele sălbatice.

În timp ce așteaptă, el cercetează tablourile de pe pereți: acuarele, peisaje (recunoaște iazul pe care înotaseră rațele ghinioniste) lucrate cu dibăcie, dar amatoristic.

Intră două femei, urmate de Roberta, care aduce o tavă cu ceai.

— Iată-i, spune Roberta și îi înșiră: señora Inés și soțul ei, señor Simón, și fiul lor, Davíd. Señora Valentina și señora Consuelo.

Femeile, vădit surori, sunt trecute de șaizeci de ani – din cât își dă el seama –, încărunțite, îmbrăcate sobru.

— Onorat să vă cunosc, señora Valentina, señora Consuelo, se înclină el ușor. Permiteți-mi să vă mulțumesc pentru că ne-ați dat un loc unde să putem sta pe frumosul dumneavoastră domeniu.

— Eu nu sunt fiul lor, zice Davíd cu voce calmă, uniformă.

— O! exclamă una din surori, mimând surprinderea – Valentina sau Consuelo, el nu știe care e care. Atunci al cui fiu ești?

— Al nimănui, zice Davíd cu fermitate.

— Prin urmare, nu ești fiul nimănui, tinere, conchide Valentina sau Consuelo. Ce interesant! O situație interesantă. Câți ani ai?

— Șase.

— Șase. Și nu mergi la școală, din câte înțeleg. Nu ți-ar plăcea să mergi la școală?

— Am fost la școală.

— Și?

Inés intervine:

— L-am trimis la școală în ultimul loc unde am locuit, dar avea profesori slabi acolo, așa că am hotărât să-l instruim acasă. Deocamdată.

— Le dădeau copiilor teste, adaugă el, Simón, teste lunare, să le evalueze progresul. Lui Davíd nu-i plăcea să fie evaluat, astfel că scria aiureli la teste, și a dat de necaz. Pe toți ne-a băgat în belea.

Surorile îl ignoră.

— N-ai vrea să mergi la școală, Davíd, să cunoști alți copii?

— Prefer să învăț acasă, zice Davíd cu un aer afectat.

Între timp, cealaltă soră a turnat ceaiul.

— Zahăr, Inés? întreabă ea.

Inés clatină din cap.

— Dumneata, Simón?

— E ceai? întreabă băiatul. Nu-mi place ceaiul.

— Atunci tu nu bei, zice sora.

— O să vă întrebați, Inés, Simón, spune prima soră, de ce-ați fost invitați aici. Ei bine, Roberta ne tot povestește despre fiul vostru, cât e de deștept, deștept și bun de gură, și cum își pierde vremea în compania copiilor celorlalți culegători de fructe, când, de fapt, ar trebui să se instruiască. Am discutat problema împreună cu surorile mele și ne-am gândit să vă facem o propunere. Și dacă vă întrebați, că veni vorba, unde e a treia soră, deoarece am cunoștință de faptul că suntem știute în tot ținutul drept Cele Trei Surori, vă voi spune că señora Alma este, din păcate, indispusă. Suferă de melancolie și azi e una din acele zile când melancolia a pus stăpânire pe ea. Una dintre zilele ei negre, cum zice ea. Dar e pe deplin de acord cu propunerea noastră.

Și anume: să vă înscrieți fiul la una din academiile din Estrella. Din câte știu, Roberta v-a spus câte ceva despre academii: Academia de Canto și Academia de Dans. Noi am recomanda Academia de Dans. Îi cunoaștem pe director, señor Arroyo, și pe soția lui, garantăm pentru ei. În afară de cursurile de dans, oferă și o excelentă educație generală. Noi, surorile mele și cu mine, vom acoperi taxele fiului vostru atâta vreme cât studiază acolo.

— Nu-mi place să dansez, spune Davíd. Îmi place să cânt.

Surorile se uită una la alta.

— Nu am avut nici un contact personal cu Academia de Canto, spune Valentina sau Consuelo, dar cred că nu greşesc dacă spun că nu oferă educaţie generală. Sarcina lor este să formeze cântăreţi profesionişti. Vrei să devii un cântăreţ profesionist, Davíd, când vei fi mare?

— Nu ştiu. Încă nu ştiu ce vreau să devin.

— Nu vrei să fii pompier sau mecanic de locomotivă, ca alţi băieţi?

— Nu. Am vrut să devin salvator, dar n-am fost lăsat.

— Cine nu te-a lăsat?

— Simón.

— Şi de ce se opune Simón ideii să devii cineva care salvează vieţi?

Intervine el, Simón:

— Nu mă opun să salveze vieţi. Nu mă opun nici unuia dintre planurile sau visurile lui. În ceea ce mă priveşte – poate că mama lui are alte păreri –, poate să se facă salvator de vieţi omeneşti, pompier, cântăreţ, omul din lună, ce vrea el. Nu-i conduc viaţa, nici măcar nu mai pretind că i-aş da sfaturi. Adevărul e că ne-a epuizat cu îndărătnicia lui, pe mama lui şi pe mine. E ca un buldozer. Ne-a făcut una cu pământul. Nu-i mai putem ţine piept.

Inés se uită la el cu gura căscată. Davíd zâmbeşte pentru sine.

— Ce izbucnire ciudată! face Valentina. N-am mai asistat de nu ştiu când la o asemenea izbucnire. Tu, Consuelo?

— De ani de zile, spune Consuelo. Dramatic, de-a dreptul! Mulţumesc, Simón! Acum, ce spuneţi de propunerea noastră ca tânărul Davíd să fie înscris la Academia de Dans?

— Unde e academia asta? vrea să ştie Inés.

— În oraş, în mijlocul oraşului, în aceeaşi clădire cu muzeul de artă. Din păcate, n-o să puteţi sta aici, la fermă. Va trebui să vă găsiţi o locuinţă în oraş. Dar probabil că oricum n-o să vreţi să rămâneţi la fermă, acum că s-a încheiat culesul. Vi s-ar părea prea mare singurătatea şi prea plictisitor.

— Nouă nu ni se pare deloc plictisitor, spune el, Simón. Dimpotrivă, înflorim. Ne bucurăm de fiecare clipă din timpul petrecut aici. De fapt, am ajuns la o înţelegere cu Roberta, să dau o mână de ajutor la diferite treburi cât vom continua să stăm în barăci. Întotdeauna se găseşte ceva de făcut, chiar şi în afara sezonului. Tăierea crengilor uscate, bunăoară. Curăţenia.

Se uită la Roberta, aşteptând o încuviinţare. Ea însă stă cu privirile aţintite în depărtare.

— Prin baracă înţelegi dormitoarele, spune Valentina. Dormitoarele

vor fi închise în timpul iernii, prin urmare nu puteți rămâne aici. Dar Roberta vă poate sfătui unde anume să căutați o locuință. Și dacă nu reușiți în nici un fel, este și Asistencia.

Inés se ridică. El o urmează.

— Nu ne-ați răspuns, spune Consuelo. Vă trebuie un răgaz să discutați problema? Ce părere ai, tinere? Nu ai vrea să mergi la Academia de Dans? Ai cunoaște alți copii acolo.

— Eu vreau să rămân aici, spune băiatul. Nu-mi place să dansez.

— Din păcate, spune señora Valentina, aici nu puteți rămâne. Mai mult, deoarece ești foarte tânăr și n-ai habar de lume, ai doar idei preconcepute, nu ești în poziția de a lua hotărâri în privința viitorului. Sugestia mea – Valentina întinde o mână, își pune un deget îndoit sub bărbia băiatului, îi înalță capul, pentru ca el să i se uite drept în ochi –, sugestia mea e ca să le permiți părinților tăi, Inés și Simón, să discute oferta noastră și apoi să respecți decizia luată de ei, oricare ar fi aceasta, în spiritul obedienței filiale. Înțeles?

Davíd îi înfruntă privirea fără să clipească.

— Ce-i aia obediența filială? întreabă el.

Capitolul 5

Cu o fațadă lungă de colonade de gresie, muzeul de artă se găsește în latura nordică a pieței principale din Estrella. Urmând indicațiile primite, ei trec de intrarea principală și se îndreaptă spre o ușă îngustă, pe o stradă laterală, deasupra căreia este o pancartă cu litere aurii, baroce – *Academia de la Danza* – și o săgeată spre o scară. Urcă la etajul doi, trec prin niște uși batante și se pomenesc într-un studiou spațios, bine luminat, gol, doar cu un pian într-un colț.

Intră o femeie – înaltă, suplă, îmbrăcată în negru din cap până-n picioare.

— Pot să vă ajut cu ceva? întreabă ea.

— Aș dori să vorbesc cu cineva despre înscrierea fiului meu, spune Inés.

— Înscrierea fiului dumneavoastră la…?

— Înscrierea lui la academia dumneavoastră. Cred că señora Valentina a discutat cu directorul dumneavoastră despre asta. Numele fiului meu este Davíd. Ea ne-a încredințat că academia le asigură o educație generală copiilor care se înscriu aici. Adică fac și altceva pe lângă dans. (Rostește cuvântul *dans* cu oarece dispreț.) Noi suntem interesați de educația generală, nu neapărat de dans.

— Într-adevăr, señora Valentina ne-a vorbit de fiul dumneavoastră. Dar i-am explicat clar, și vă voi spune la fel de răspicat și dumneavoastră, señora: aceasta nu este o școală obișnuită. Este o academie destinată educării sufletului prin muzică și dans. Dacă doriți o educație obișnuită pentru copilul dumneavoastră, vă sfătuiesc să vă adresați sistemului educațional public.

Educarea sufletului. El o atinge pe Inés pe braț.

— Dacă îmi permiteți, se adresează el tinerei palide – atât de palidă încât pare să n-aibă sânge (lui îi vine în minte cuvântul alabastru), dar totuși frumoasă, șocant de frumoasă, poate că asta a provocat ostilitatea lui Inés, frumusețea, ca a unei statui care a prins viață și a venit aici din muzeu –, dacă îmi permiteți… Suntem străini în Estrella, nou-sosiți. Am muncit temporar la o fermă deținută de señora Valentina și surorile dânsei, până ne facem un rost aici. Surorile au avut amabilitatea să manifeste interes față de Davíd și i-au oferit sprijin financiar pentru a studia la academia dumneavoastră. Au o părere foarte bună despre academie. Ne-au spus că sunteți notorii pentru faptul că oferiți o educație generală, că directorul dumneavoastră, señor Arroyo, este un educator respectat. Putem să facem o programare pentru o întâlnire cu señor Arroyo?

— Señor Arroyo, soțul meu, nu este disponibil. În această săptămână nu ținem ore. Cursurile se reiau luni, la încheierea vacanței. Dar dacă doriți să discutați aspecte practice, puteți să le discutați cu mine. În primul rând, fiul dumneavoastră va veni la noi ca intern?

— Intern? Nu ni s-a spus că aveți și internat.

— Avem un număr limitat de locuri la internat.

— Nu, Davíd va locui acasă, nu-i așa, Inés?

Inés dă din cap că da.

— Foarte bine. Doi, încălțămintea. Fiul dumneavoastră are balerini? Nu? Va avea nevoie de balerini. Vă voi da adresa magazinului de unde îi puteți cumpăra. De asemenea, îmbrăcăminte mai ușoară, mai confortabilă. E important ca trupul să fie liber.

— Balerini. Ne vom ocupa de asta. Adineaori ați spus ceva despre suflet, educarea sufletului. În ce sens educați sufletul?

— În sensul binelui. Al respectării binelui. De ce întrebați?

— Doar așa. Și restul programei, pe lângă dans? Trebuie să cumpărăm anumite cărți?

Înfățișarea acestei femei are ceva deconcertant, ceva ce n-a putut identifica la început. Acum își dă seama despre ce e vorba. Femeia n-are sprâncene. Sprâncenele i-au fost smulse ori rase; ori n-au crescut niciodată. Mai jos de părul ei blond, rar, pieptănat strâns pe spate, fruntea pleșuvă e cât latul lui de palmă. Ochii, de un albastru mai închis decât albastrul cerului, îi susțin calm privirea, fără tresărire. *Mă citește dincolo de toată vorbăria asta*, își spune el. Nu-i chiar atât de tânără pe cât a crezut la început. Treizeci? Treizeci și cinci?

— Cărți? Face un semn de negare cu mâna: Cărțile vor veni mai târziu. Toate la timpul potrivit.

— Sălile de clasă, insistă Inés. Putem să le vedem?

— Aceasta e singura noastră sală de clasă. Privirea ei cuprinde studioul. Aici dansează copiii.

Ea se apropie, o ia pe Inés de mână.

— Señora, trebuie să înțelegeți, este o academie de dans. Pe primul loc e dansul. Restul este secundar. Restul vine mai târziu.

Când e atinsă, Inés se crispează vizibil. El știe prea bine cum evită, ba chiar respinge Ines atingerea celorlalți.

Señora Arroyo i se adresează băiatului:

— Davíd – acesta e numele tău?

El, Simón, se așteaptă la provocarea obișnuită, la negarea obișnuită („Nu e numele meu adevărat“). Dar nu: băiatul își înalță fața spre ea, ca o floare care se deschide.

— Bun venit, Davíd, la academia noastră. Sunt sigură că o să-ți placă aici. Eu sunt señora Arroyo și voi avea grijă de tine. Acum, ai auzit ce le-am spus părinților tăi despre balerini și despre faptul că nu trebuie să porți haine strâmte?

— Da.

— Bun. Înseamnă că te voi aștepta luni dimineața la ora opt fix. Atunci începe noul trimestru. Vino aici! Pipăie podeaua! E minunată, nu-i așa? A fost făcută anume pentru dans, din scânduri tăiate din cedri care cresc sus la munte, de către dulgheri, adevărați meseriași, care au netezit-o cât au putut mai bine. O ceruim în fiecare săptămână până lucește, și în fiecare zi este lustruită o dată în plus de tălpile elevilor. Atât de netedă, de caldă! Simți căldura?

Băiatul dă din cap. El, Simón, nu l-a văzut niciodată atât de receptiv ca acum – receptiv, încrezător, ca un copil.

— La revedere acum, Davíd. Ne vedem luni, cu balerinii tăi noi. La revedere, señora. La revedere, señor.

Ușile batante se închid în urma lor.

— E înaltă señora Arroyo, nu-i așa? i se adresează el băiatului. Înaltă și grațioasă în același timp, ca o adevărată dansatoare. Îți place de ea?

— Da.

— Prin urmare, așa rămâne? Te duci la școala ei?

— Da.

— Și le putem spune Robertei și celor trei surori că am avut succes în căutarea noastră?

— Da.

— Tu ce spui, Inés: căutarea noastră a avut succes?

— O să-ți spun ce cred după ce-o să văd ce-i învață acolo.

Un bărbat care stă cu spatele la ei le blochează ieșirea în stradă. Poartă o uniformă gri șifonată; șapca îi stă împinsă pe ceafă; fumează o țigară.

— Pardon, zice Simón.

Bărbatul, vădit pierdut în visare, tresare, apoi își ia seama și, cu o balansare extravagantă a brațului, le face semn să treacă:

— Señora y señores…

În dreptul lui, îi învăluie fum de țigară și miros de haine nespălate.

Ajunși în stradă, ezită, nu știu încotro s-o apuce, și atunci bărbatul în gri zice:

— Señor, căutați muzeul?

El se răsucește către bărbat:

— Nu, noi am avut treabă la Academia de Dans.

— Aha, academia Anei Magdalena!

Voce adâncă, de bas adevărat. Aruncând țigara, bărbatul se apropie.

— Să ghicesc: te vei înscrie la academie, tinere, și vei deveni un dansator celebru! Sper să-ți faci timp într-o bună zi și să vii să dansezi pentru mine.

Își dezvăluie dinții îngălbeniți într-un zâmbet mare, atotcuprinzător.

— Bun venit! Dacă vei urma cursurile academiei, mă vei vedea foarte des, prin urmare, dă-mi voie să mă prezint. Sunt Dmitri. Lucrez la muzeu, unde sunt custode principal – asta mi-e funcția, sună măreț! Ce face un custode principal? Ei bine, îndatorirea custodelui principal e să păzească picturile și sculpturile muzeului, să le protejeze de praf și dăunători, să le închidă seara pentru siguranță și să le elibereze dimineața. În calitate de custode principal, sunt aici în fiecare zi, cu excepția zilelor de sâmbătă, prin urmare e firesc să-i întâlnesc pe toți tinerii de la academie, pe ei și pe părinții lor. Se întoarce către el, Simón: Ce părere v-a făcut onorabila Ana Magdalena? V-a impresionat?

El are un schimb de priviri cu Inés.

— Am vorbit cu señora Arroyo, dar încă nu am luat nici o decizie, răspunde el. Trebuie să cântărim toate opțiunile.

Dmitri, eliberatorul statuilor și tablourilor, se încruntă:

— Nu-i nevoie. Nu-i nevoie să cântăriți nimic. Ar fi o prostie să refuzați academia. Ați regreta pentru tot restul vieții. Señor Arroyo este un maestru, un adevărat maestru. Nu există alt cuvânt care să-l descrie. E o onoare pentru noi să-l avem printre noi în Estrella, care nu a fost nicicând o metropolă, și să-i învețe pe copiii noștri arta dansului. Dacă aș fi în locul fiului dumneavoastră, aș cere zi și noapte să fiu lăsat la academie. Puteți da uitării celelalte opțiuni, indiferent care sunt acestea.

El, Simón, nu e sigur că-i place de acest Dmitri, cu hainele lui puturoase și părul unsuros. Cu siguranță nu-i place să i se vorbească de sus în public (e mijlocul dimineții, străzile sunt pline de oameni).

— Ei bine, spune el, decizia va fi a noastră, nu-i așa, Inés? Și acum trebuie să ne vedem de drum. Bună ziua.

Îl ia pe băiat de mână; pleacă toți trei.

În mașină, băiatul vorbește pentru prima oară:

— De ce nu-ți place de el?

— De paznicul muzeului? Nu-i vorba dacă-l plac sau nu. E un străin. Nu ne cunoaște, nu știe în ce situație suntem. N-ar trebui să-și bage nasul în treburile noastre.

— Nu-ți place din cauză că are barbă?

— Ce prostie!

— N-are barbă, zice Inés. E o diferență între a avea o barbă frumoasă, aranjată, și a nu-ți păsa de felul în care arăți. Omul ăsta nu se rade, nu se spală, nu poartă haine curate. Nu e un exemplu bun pentru copii.

— Cine e un exemplu bun pentru copii? Simón e un exemplu bun?

Tăcere.

— Tu ești un exemplu bun, Simón? insistă băiatul.

Deoarece Inés nu-i ține partea, el trebuie să-și susțină singur cauza:

— Încerc. Încerc să fiu un exemplu bun. Dacă dau greș, nu e din pricină că nu încerc. Sper că, una peste alta, am fost un exemplu bun. Dar tu trebuie să fii judecătorul în privința asta.

— Nu ești tatăl meu.

— Nu, nu sunt. Dar asta nu mă descalifică – nu-i așa? – să fiu un exemplu.

Băiatul nu răspunde. De fapt, nu-l mai ascultă, și-a pierdut interesul, privește distrat pe fereastră (trec prin niște cartiere înfiorătoare, cvartal după cvartal de căsuțe ca niște cutii). Se lasă o tăcere lungă.

— Dmitri sună a satâr, zice băiatul dintr-odată. Care-ți retează capul. (Pauză.) Îmi place de el, chiar dacă vouă nu vă place. Vreau să merg la

academie.

— Dmitri n-are nici o legătură cu academia, spune Inés. E doar un portar. Dacă vrei să mergi la Academia de Dans, dacă eşti hotărât, poţi să te duci. Dar dacă vor începe să se plângă de faptul că eşti prea deştept pentru ei şi vor să te trimită la psihologi şi psihiatri, te scot de-acolo.

— Nu trebuie să fii deştept ca să dansezi, spune băiatul. Când mergem să-mi cumpăraţi balerini?

— O să-i cumpărăm acum. Simón o să ne ducă la magazinul de încălţăminte chiar acum, la adresa pe care ne-a dat-o doamna.

— Şi pe ea o urăşti? o întrebă băiatul.

E rândul lui Inés să se uite pe geam.

— Mie-mi place de ea, continuă băiatul. E frumoasă. E mai frumoasă decât tine.

— Ar trebui să înveţi să-i judeci pe oameni după calităţile lor interioare, spune el, Simón. Nu numai dacă sunt drăguţi sau nu. Sau dacă au barbă.

— Ce-s alea calităţi interioare?

— Calităţile interioare sunt calităţi precum bunătatea şi onestitatea, precum simţul dreptăţii. Cu siguranţă ai citit despre ele în *Don Quijote*. Există multe calităţi interioare, cu mult mai multe decât pot eu să înşirui aşa, din cap, trebuie să fii filozof ca să ştii toată lista, dar frumuseţea nu-i o calitate interioară. Mama ta este la fel de drăguţă ca señora Arroyo, doar că în alt fel.

— Señora Arroyo e bună.

— Da, de acord, pare bună. Dă impresia că te simpatizează.

— Prin urmare, are calităţi interioare.

— Da, Davíd, e bună şi e şi frumoasă. Dar frumuseţea şi bunătatea nu au nici o legătură una cu alta. A fi drăguţ e un accident, o chestie de noroc. Putem să ne naştem frumoşi sau putem să ne naştem urâţi, nu depinde de noi. Câtă vreme a fi bun nu-i un accident. Nu ne naştem buni. Ne deprindem să fim buni. Devenim buni. Asta e deosebirea.

— Şi Dmitri are calităţi interioare.

— Tot ce se poate ca Dmitri să aibă calităţi interioare, poate că m-am pripit să-l judec, admit asta. Pur şi simplu nu am observat nici una dintre calităţile lui interioare, cel puţin nu azi. Nu s-au evidenţiat.

– Dmitri e bun. Ce înseamnă *onorabila*? De ce a spus *onorabila Ana Magdalena*?

— Onorabil. Cu siguranţă ai dat peste acest cuvânt în *Don Quijote*. A

onora pe cineva înseamnă a respecta și a stima pe cineva. Dar Dmitri a folosit acest cuvânt în sens ironic. A făcut o glumă, un fel de glumă. *Onorabil* este un cuvânt folosit de obicei pentru persoane mai în vârstă, și nu pentru cineva de vârsta señorei Arroyo. De exemplu, dacă ți-aș spune *onorabilul tânăr Davíd* ar suna caraghios.

— *Onorabilul Simón bătrânul*. Sună la fel de caraghios.

— Să zicem.

Balerinii, după cum se dovedește, sunt doar în două culori: aurii și argintii. Băiatul refuză ambele culori.

— Vă trebuie pentru academia lui señor Arroyo? întreabă vânzătorul.

— Da.

— Toți copiii de la academie poartă balerinii noștri, zice vânzătorul. Toți poartă fie aurii, fie argintii, fără excepție. Dacă te duci cu balerini negri sau albi, tinere, o să se uite la tine foarte ciudat.

Vânzătorul este un bărbat înalt. Adus de spate, cu o mustață atât de subțire încât pare desenată cu creionul pe buză.

— Davíd, auzi ce spune domnul? zice el, Simón. Ori aur, ori argint, ori dansezi în șosete. Ce alegi?

— Aur.

— Aur să fie, îi spune el vânzătorului. Cât costă?

— Patruzeci și nouă de *reales*. Să încerce perechea asta, să vedem măsura.

El se uită la Inés. Inés clatină de cap.

— Patruzeci și nouă de *reales* pentru balerini de copil, zice ea. Cum puteți cere atâta?

— Sunt făcuți din șevro. Nu sunt balerini obișnuiți. Sunt concepuți pentru dansatori. Au tălpică specială pentru boltă.

— Patruzeci de *reales*, negociază Inés.

Omul clatină din cap.

— În regulă, patruzeci și nouă, acceptă el, Simón.

Vânzătorul îl așază pe băiat, îi scoate încălțările, îi pune balerinii. Se potrivesc mănușă. El plătește cei patruzeci și nouă de *reales* ceruți. Vânzătorul împachetează balerinii în cutia lor, pe care i-o dă lui Inés. Părăsesc magazinul în tăcere.

— Pot să-i duc eu? zice băiatul. Au costat mult?

— Mult pentru o pereche de balerini, răspunde Inés.

— Dar înseamnă mulți bani?

El așteaptă ca Inés să răspundă, însă ea tace.

— Nu există bani mulți ca atare, explică el. Patruzeci și nouă de *reales* sunt mulți bani pentru o pereche de balerini. Pe de altă parte, patruzeci și nouă de *reales* nu ar fi mulți bani pentru o mașină sau o casă. Apa nu costă aproape nimic aici, în Estrella, dar dacă ai fi în deșert, murind de sete, ai da tot ce ai pentru o gură de apă.

— De ce? vrea să știe băiatul.

— De ce? Pentru că a rămâne în viață este mai important decât orice altceva.

— De ce e mai important să rămâi în viață decât orice altceva?

El dă să răspundă, să rostească acele cuvinte corecte, răbdătoare, educative, când ceva se învolburează în el. Mânie? Nu. Iritare? Nu: e ceva mai mult decât atât. Disperare? Poate: disperare într-una dintre formele ei minore. De ce? Pentru că i-ar plăcea să creadă că îl îndrumă pe băiat prin labirintul vieții morale atunci când răspunde corect, răbdător, nesfârșitelor lui *de ce*-uri. Dar există vreo dovadă că băiatul asimilează îndrumările lui sau că aude ce spune el?

Se oprește pe trotuarul aglomerat. Inés și băiatul se opresc și ei, se uită la el nedumeriți.

— Gândește-te la asta așa, zice el. Abia ne târâm prin deșert, tu, Inés și cu mine. Tu îmi spui că ți-e sete, iar eu îți ofer un pahar cu apă. În loc să bei apa, o verși în nisip. Zici că ești însetat după răspunsuri: *De ce asta? De ce aia?* Eu, pentru că am răbdare, pentru că te iubesc, îți ofer câte un răspuns de fiecare dată, pe care tu îl verși în nisip. Astăzi, în sfârșit, am obosit să-ți mai ofer apă. De ce e important să rămâi în viață? Dacă ție viața nu ți se pare importantă, te privește.

Inés își duce mâna la gură a consternare. Cât despre băiat, chipul i se încruntă.

— Spui că mă iubești, dar nu mă iubești, spune el. Te prefaci doar.

— Eu îți ofer cele mai bune răspunsuri pe care le am și tu le arunci ca un copil. Să nu te mire că-mi pierd răbdarea cu tine.

— Întotdeauna spui asta. Întotdeauna spui că sunt copil.

— Ești copil, ba chiar un copil prostuț uneori.

O femeie de vârstă mijlocie, cu un coș de cumpărături atârnat de braț, s-a oprit să asculte. Îi șoptește ceva lui Inés, ce lui îi scapă. Inés clatină iute din cap a negare.

— Hai, să mergem înainte să apară poliția să ne ridice, spune Inés.

— De ce să ne ridice poliția? nu pricepe băiatul.

— Pentru că Simón se poartă ca un nebun, în timp ce noi stăm aici și-i ascultăm aiurelile. Pentru că el comite infracțiuni împotriva ordinii publice.

Capitolul 6

Sosește ziua de luni, cade în sarcina lui să-l ducă pe băiat la noua școală. Ajung acolo mult înaintea orei opt. Ușile studioului sunt deschise, dar studioul ca atare este gol. El se așază pe scaunul de la pian. Așteaptă amândoi.

Se deschide o ușă în spate, prin care intră señora Arroyo, îmbrăcată ca înainte, în negru. Ignorându-l pe el, se îndreaptă maiestuoasă spre băiat, se oprește în fața lui, îi ia mâinile într-ale sale.

— Bun-venit, Davíd, spune ea. Văd că ai adus o carte. Vrei să mi-o arăți?

Băiatul îi întinde cartea, *Don Quijote*. Ea o privește încruntată, o răsfoiește, i-o dă înapoi.

— Și ți-ai luat balerini?

Băiatul scoate balerinii din sacul lor de bumbac.

— Bine. Știi cum spunem despre aur și argint? Spunem că sunt metale nobile. Fierul, cuprul și plumbul sunt numite metale sclave. Metalele nobile sunt sus, metalele sclave sunt dedesubt.

— Nu sunt de aur adevărat, spune băiatul. E doar o culoare.

— E doar o culoare, dar culorile au înțelesuri.

— Te las acum, spune el, Simón. Mă întorc să te iau după-amiază.

Îl sărută pe băiat pe creștet.

— La revedere, băiatul meu. La revedere, señora.

Ca să-și omoare timpul, intră în muzeul de artă. Pe pereți sunt agățate relativ puține exponate. *Cheile Zafira la apus*. *Compoziție I*. *Compoziție II*. *Bețivul*. Numele artiștilor nu-i spun nimic.

— Bună dimineața, señor, spune o voce familiară. Am reușit să vă impresionăm?

E Dmitri, *sans* șapcă, atât de ciufulit de parcă abia s-a dat jos din pat.

— Interesant, răspunde el. Nu sunt expert. Există o școală de pictură specifică orașului Estrella, un stil Estrella?

Dmitri ignoră întrebarea.

— V-am urmărit când l-ați adus pe băiat. O zi mare pentru el, prima lui zi cu soții Arroyo.

— Da.

— Și cu siguranță ați avut ocazia să stați de vorbă cu señora Arroyo, Ana Magdalena. Ce dansatoare! Câtă grație! Dar nu are copii, vai! Vrea să aibă și ea copii, dar nu poate. O sursă de tulburare pentru ea, de suferință. Când o vezi, n-ai crede că suferă, nu-i așa? Ai zice că-i un înger senin care trăiește cu nectar. O înghițitură mică din când în când, nimic mai mult, mulțumesc. Dar uite că sunt copiii señorului Arroyo, din prima lui căsătorie, pe care ea îi crește ca o mamă. Și mai sunt internii. Atâta dragoste pe care o dăruiește! L-ați întâlnit pe señor Arroyo? Nu? Încă nu? Un om extraordinar, un adevărat idealist care trăiește numai pentru muzica lui. O să vedeți. Din nefericire, nu prea e cu picioarele pe pământ, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Cu capul în nori. Prin urmare, Ana Magdalena trebuie să tragă din greu – să-i învețe pe copii să danseze, să-i hrănească pe interni, să țină gospodăria, să se ocupe de treburile academiei. Și face totul! Minunat! Fără să se plângă! Imperturbabilă! Cu seninătate! O femeie fără pereche. Toată lumea o admiră.

— Și toate acestea se găsesc în același loc – Academia de Dans, internatul, gospodăria Arroyo?

— O, e destul spațiu. Academia ocupă întreg etajul de sus. De unde veniți, señor, dumneavoastră și familia?

— Din Novilla. Am locuit în Novilla până deunăzi, când ne-am hotărât să ne mutăm în nord.

— Novilla. N-am fost niciodată acolo. Am venit direct la Estrella și aici am rămas.

— Și de atunci ești angajat aici, în muzeu?

— Nu, nu, nu – am avut o grămadă de slujbe, nici nu mi le amintesc pe toate. Asta mi-e firea: fără astâmpăr. Am început ca hamal la piața de produse. Apoi mi s-a năzărit să muncesc la drumuri, dar nu mi-a plăcut. O vreme lungă am lucrat într-un spital. Îngrozitor. Ore îngrozitoare. Dar și tulburătoare – ce ți-e dat să vezi! Apoi a sosit ziua în care mi s-a schimbat viața. Fără exagerare. Schimbat în bine. Eram în scuar, aveam nu știu ce treabă acolo, când s-a ivit ea. Nu mi-am crezut ochilor. Am zis că am

halucinații. Atât de frumoasă! Nepământeană. Am sărit în picioare, m-am luat după ea – ca un câine am urmat-o. Săptămâni întregi am tăiat frunză la câini în preajma academiei, numai ca s-o văd o clipă. Bineînțeles că nici nu mă băga în seamă. De ce-ar fi făcut-o? Un individ urât ca mine! Apoi am văzut un anunț care oferea o slujbă la muzeu – om de serviciu, treapta cea mai de jos, și ca să nu mai lungesc vorba, am început să muncesc aici, și aici am rămas. Promovat mai întâi custode, iar anul trecut, custode principal. Datorită zelului și punctualității mele.

— Nu sunt sigur că înțeleg. Te referi la señora Arroyo?

— La Ana Magdalena. Pe care o divinizez. Nu mă jenez s-o mărturisesc. N-ați face la fel dacă ați venera o femeie – n-ați urma-o până la capătul pământului?

— Muzeul cu greu poate fi considerat capătul pământului. Ce gândește señor Arroyo despre faptul că îi venerezi soția?

— Señor Arroyo este un idealist, așa cum v-am spus. E cu mintea în altă parte, în sfera celestă, unde se învârt numerele.

S-a săturat de conversația asta. Nu i-a cerut omului ăstuia să i se confeseze.

— Trebuie să plec. Am treburi, spune el.

— Credeam că vreți să vedeți școala pictorilor din Estrella.

— Altă dată.

Mai sunt multe ore până se încheie ziua școlară. Cumpără un ziar, se așază la o cafenea, într-o piațetă, comandă o cafea. Pe prima pagină este fotografia unui cuplu mai în vârstă, cu o curcubetă uriașă în grădina lor. Cântărește paisprezece kilograme, spune articolul, a doborât vechiul record cu aproape un kilogram. Pe pagina doi, un articol despre infracțiuni, relatând furtul unei mașini de tuns iarba dintr-o magazie (neîncuiată), un act de vandalism într-o toaletă publică (o chiuvetă spartă). Sunt prezentate pe larg deliberările consiliului municipal și ale diferitelor sale subcomitete: subcomitetul pentru locurile publice de recreere, subcomitetul pentru drumuri și poduri, subcomitetul pentru finanțe, subcomitetul însărcinat cu organizarea viitorului festival de teatru. Urmează paginile de sport, care anticipează derbiul sezonului fotbalistic, anume înfruntarea dintre Aragonza și **Valea Nordică**.

Trece în revistă rubrica Oferte de serviciu. Cărămidar. Zidar. Electrician. Contabil. Ce caută? O muncă ușoară, probabil. Grădinărit. Nici o ofertă pentru hamali, desigur.

Plătește cafeaua.

— Există un Centru de Relocare în oraș? o întreabă el pe chelneriță.

— Bineînțeles, răspunde ea și îi spune cum să ajungă acolo.

Centrul de Relocare din Estrella nu este la fel de mare ca acela din Novilla – dimpotrivă, doar un oficiu mic, ticsit, pe o stradă laterală. La birou șade un tânăr palid, cu o expresie îndurerată și o barbă săracă și răvășită.

— Bună ziua, spune el, Simón. Sunt nou-sosit aici, în Estrella. În ultima lună am fost angajat în vale, la munci se- zoniere – în special la cules. Acum caut ceva permanent, de preferință în oraș.

Funcționarul ia o tavă cu cartele și o pune pe birou.

— Par multe, dar majoritatea nu mai sunt de actualitate, mărturisește funcționarul. Problema e că nu ni se spune când s-a ocupat un post. Ce ziceți de asta: Curățătoria chimică Optima. Vă pricepeți la curățat chimic?

— Deloc. Dar dați-mi adresa. Aveți ceva mai fizic – poate o activitate în aer liber?

Funcționarul se face că nu aude.

— Magazioner, la un magazin de unelte. Vă interesează? Nu e nevoie de experiență, doar să țineți minte cifre. Țineți minte cifre?

— Nu sunt matematician, dar știu să număr.

— Cum am zis, nu garantez că slujba mai e valabilă. Vedeți cum s-a șters cerneala? Pune cartela în lumină. Asta spune cât de veche este cartolina. Dar asta? Dactilograf într-un birou de avocatură. Știți să bateți la mașină? Nu? Uite încă una: Om de serviciu la muzeul de artă.

— Un post ocupat deja. L-am cunoscut pe cel care-l ocupă.

— V-ați gândit la reconversie? Ar putea fi cea mai bună opțiune pentru dumneavoastră: să vă înscrieți la un curs care să vă reconvertească profesional. Pe durata cursului, continuați să primiți ajutorul de șomaj.

— O să mă gândesc, răspunde el.

Nu menționează că nu s-a înregistrat ca șomer.

Se apropie ora trei. El face cale întoarsă spre academie. La intrare stă Dmitri.

— Ați venit să vă luați fiul? întreabă Dmitri. Țin neapărat să fiu aici când ies tinerii. Liberi, în sfârșit! Surescitați, debordând de bucurie! Îmi doresc să mai pot simți o asemenea bucurie, măcar pentru un minut. Nu-mi amintesc nimic din copilăria mea, știți, nici măcar un minut. *Tabula rasa*. Deplâng pierderea. Copilăria îți oferă o temelie. Îți oferă rădăcini în lume. Sunt ca un copac dezrădăcinat de furtuna vieții. Știți ce vreau să spun?

Băiatul dumneavoastră e norocos că are copilărie. Dar dumneavoastră? Aţi avut copilărie?

El clatină din cap a negare.

— Nu, am sosit complet format. S-au uitat scurt la mine şi m-au clasat drept de-vârstă-mijlocie. Fără copilărie, fără tinereţe, fără amintiri. Cu creierul spălat.

— Mă rog, e inutil regretul. Măcar avem privilegiul să ne amestecăm cu tinerii. Poate că o părticică din praful lor îngeresc se va scutura pe noi. I-auzi! S-a încheiat dansul azi. Acum o să-şi exprime recunoştinţa. Întotdeauna ziua se încheie cu o rugăciune prin care îşi exprimă recunoştinţa.

Stau amândoi şi ascultă un mormăit monoton abia auzit, care se stinge în tăcere. Apoi uşile academiei se deschid brusc şi copiii coboară gălăgioşi scările, fete şi băieţi, blonzi şi bruneţi.

— Dmitri! Dmitri! strigă ei, şi-ntr-o clipă Dmitri este înconjurat.

El îşi vâră mâinile în buzunare şi le scoate pline cu dulciuri pe care le aruncă în sus. Copiii se îmbrâncesc să le prindă.

— Dmitri!

Ultimul care iese, de mână cu señora Arroyo, cu ochii în pământ, neobişnuit de supus, este Davíd, încălţat cu balerinii aurii.

— La revedere, Davíd, spune señora Arroyo. Ne vedem mâine-dimineaţă.

Băiatul nu răspunde. Când ajung la maşină, el urcă pe bancheta din spate. Într-un minut a şi adormit şi nu se mai trezeşte până la fermă.

Inés îi aşteaptă cu sandviciuri şi cacao. Băiatul mănâncă şi bea.

— Cum a fost azi? îl întreabă ea într-un târziu.

Nici un răspuns.

— Ai dansat?

El confirmă cu un gest absent din cap.

— O să ne arăţi mai târziu cum ai dansat?

Fără să răspundă, băiatul se caţără pe priciul lui şi se face covrig.

— Ce s-a-ntâmplat? îl întreabă Inés în şoaptă pe el, Simón. S-a întâmplat ceva?

El încearcă s-o liniştească:

— E puţin ameţit, atâta tot. A fost printre străini toată ziua.

După cină, băiatul e mai cooperant.

— Ana Magdalena ne-a învățat numerele, le spune el. Ni le-a arătat pe Doi și pe Trei, iar tu te-ai înșelat, Simón, și señor Robles s-a înșelat, amândoi v-ați înșelat, numerele *sunt* în cer. Acolo trăiesc, împreună cu stelele. Trebuie să le chemi ca să coboare.

— Asta v-a spus señora Arroyo?

— Da. Ne-a arătat cum să le chemăm în jos pe Doi și pe Trei. Pe Unu nu-l poți chema. Unu trebuie să vină singur.

— Vrei să ne arăți cum chemi în jos aceste numere? îl roagă Inés.

Băiatul refuză clătinând din cap:

— Trebuie să dansezi. Trebuie să ai muzică.

— Și dacă dau drumul la radio? sugerează el, Simón. Poate găsim muzică pe care se poate dansa.

— Nu, trebuie să fie o muzică specială.

— Și ce s-a mai întâmplat azi?

— Ana Magdalena ne-a dat biscuiți și lapte. Și stafide.

— Dmitri mi-a spus că rostiți o rugăciune la încheierea zilei. La cine vă rugați?

— Nu e rugăciune. Ana Magdalena produce sunetul arcului și noi trebuie să intrăm în armonie cu el.

— Ce-i arcul?

— Nu știu, Ana Magdalena nu ne lasă să-l vedem, zice că e secret.

— Cum nu se poate mai misterios. O s-o întreb data viitoare când o văd. Dar pare că ai avut o zi bună. Și totul pentru că, fiind atât de bune la suflet, señora Alma, señora Consuelo și señora Valentina se interesează de tine. O academie de dans unde înveți cum să chemi în jos numere din stele! Și unde primiți biscuiți și lapte din mâinile unei doamne drăguțe! Cât de norocoși suntem că am ajuns aici, în Estrella! Nu ești de acord? Nu te simți norocos? Nu te simți binecuvântat?

Băiatul dă din cap.

— Eu cu siguranță așa mă simt. Îmi vine să cred că suntem cu siguranță cea mai norocoasă familie din lume. Acum e vremea să te speli pe dinți, să te duci la culcare, să dormi bine în noaptea asta, pentru ca mâine-dimineață să fii gata să dansezi din nou.

Ziua capătă un tipar nou. La șase treizeci, el îl trezește pe băiat și-i dă micul dejun. La șapte sunt în mașină. În trafic sunt puține mașini; cu mult înainte de ora opt, îl lasă pe băiat la academie. Apoi parchează mașina în scuar și-și petrece următoarele șapte ore vânând fără tragere de inimă un

loc de muncă, sau vizitând apartamente, sau – cel mai adesea – şezând pur şi simplu într-o cafenea, citind ziarul, până soseşte ora să-l ia pe băiat şi să-l ducă acasă.

La întrebările lui şi-ale lui Inés despre zilele lui de şcoală, băiatul răspunde scurt şi cu reţinere. Da, îi place de señor Arroyo. Da, învaţă cântece. Nu, nu au avut lecţii de citire. Nu, nu fac aritmetică. Cât despre arcul misterios pe care señora Arroyo îl face să sune la sfârşitul zilei, nu le spune nimic.

— De ce mă întrebaţi mereu ce-am făcut azi? vrea el să ştie. Eu nu vă întreb ce-aţi făcut. Oricum nu pricepeţi.

— Ce nu pricepem? întreabă Inés.

— Nu pricepeţi nimic.

După asta, nu-i mai pun întrebări. O să povestească el când va vrea, îşi spun ei.

Într-o seară, el, Simón, intră fără vreo intenţie anume în dormitorul femeilor. Inés, îngenuncheată pe podea, îşi ridică privirile iritată. Băiatul, îmbrăcat doar în chiloţi şi încălţat cu balerinii aurii, se opreşte în mijlocul mişcării.

— Pleacă, Simón! exclamă băiatul. Tu nu ai voie să te uiţi!

— De ce? La ce anume n-am voie să mă uit?

— Exersează ceva complicat, explică Inés. Are nevoie să se concentreze. Du-te! Închide uşa!

Surprins, nedumerit, el se retrage, apoi rămâne lângă uşă, trăgând cu urechea. Nu e nimic de auzit.

Mai târziu, când băiatul doarme, o întreabă pe Inés:

— Ce anume se întâmpla acolo atât de personal încât eu nu puteam să privesc?

— Îşi exersa paşii cei noi.

— Dar de ce e un secret?

— Crede că tu n-ai înţelege. Crede că ai râde de el.

— Dat fiind că-l trimitem la o academie de dans, de ce să râd de felul în care dansează?

— Zice că nu înţelegi numerele. Zice că eşti ostil. Ostil faţă de numere.

Îi arată o planşă pe care băiatul a adus-o acasă: triunghiuri care se intersectează, vârfurile fiind marcate cu cifre. El nu înţelege desenul.

— Zice că aşa învaţă ei numerele. Prin dans.

A doua zi dimineaţa, în drum spre academie, el deschide subiectul:

— Inés mi-a arătat planşa ta de dans. Ce reprezintă numerele acelea?

Sunt pozițiile picioarelor tale?

— Sunt stelele, răspunde băiatul. Astrologie. Închizi ochii în timp ce dansezi și vezi stelele în capul tău.

— Dar baterea măsurii? Señor Arroyo nu numără în timp ce dansați?

— Nu. Doar dansăm. Dansul e totuna cu număratul.

— Deci, señor Arroyo cântă la pian, nimic mai mult, și voi dansați, nimic mai mult. Nu prea seamănă cu nici o lecție de dans de care am eu habar. O să-l întreb pe señor Arroyo dacă pot să asist la una dintre lecțiile sale.

— Nu poți. Nu ai voie. Señor Arroyo spune că nimeni n-are voie.

— Și atunci, când o să vă văd dansând?

— Mă poți vedea acum.

Se uită la băiat. Băiatul stă nemișcat, cu ochii închiși, cu un surâs pe buze.

— Asta nu înseamnă că dansezi. Nu poți dansa în timp ce șezi în mașină.

— Ba pot. Uite. Dansez din nou.

El clatină din cap nedumerit. Ajung la academie. Din umbrele intrării se ivește Dmitri. Zburlește părul frumos pieptănat al băiatului.

— Gata pentru o nouă zi?

Capitolul 7

Lui Inés nu i-a plăcut niciodată să se trezească devreme. Dar, după trei săptămâni la fermă fără altceva de făcut în afară de a sta la taclale cu Roberta și de a aștepta întoarcerea copilului, se trezește destul de devreme într-o luni dimineața, ca să li se alăture în drumul până în oraș. Prima destinație e un coafor. Apoi, simțindu-se mai în largul ei, se oprește la un magazin de confecții pentru femei și-și cumpără o rochie. Schimbând câteva vorbe cu casierița, află că au nevoie de-o vânzătoare. Dintr-un impuls, se duce la patron și e angajată pe loc.

Nevoia de a se muta de la fermă la oraș devine urgentă. Inés începe să umble ea să găsească o locuință și, în câteva zile, a și găsit un apartament. Apartamentul e oarecare, cartierul, mizer, dar se află la câțiva pași de centrul orașului și are un parc în apropiere, unde Bolívar poate alerga.

Își fac bagajele. Pentru ultima oară, el, Simón, hoinărește pe câmp. E în amurg, ora magică. Păsările sporovăiesc în copaci, pregătindu-se pentru noapte. Din depărtare se aude clinchetul clopotelor de la gâtul oilor. Fac bine că părăsesc acest loc ca o grădină, care a fost atât de bun cu ei? se întreabă el.

Își iau rămas-bun.

— Sperăm să vă revedem la vremea culesului, spune Roberta.

— Cu siguranță, o asigură el, Simón. Se adresează apoi señorei Consuelo (señora Valentina e ocupată, señora Alma se luptă cu demonii ei): N-am cuvinte să vă spun cât vă suntem de recunoscători, dumneavoastră și surorilor dumneavoastră, pentru marea dumneavoastră generozitate.

La care señora Consuelo răspunde:

— E un fleac. În altă viață veți face la fel pentru noi. Cu bine, tinere Davíd. Așteptăm cu nerăbdare să te vedem în luminile rampei.

În prima noapte petrecută în noua locuință, sunt nevoiți să doarmă pe podea, deoarece mobila pe care au comandat-o încă nu le-a fost livrată. Dimineața, cumpără câteva lucruri trebuincioase în bucătărie. Nu prea mai au bani.

El, Simón, își ia o slujbă plătită cu ora, distribuie locuitorilor material publicitar. Odată cu slujba, primește o bicicletă – un vehicul greu, scârțâitor, cu un coș mare fixat deasupra roții din față. El e unul dintre cei patru distribuitori (rar i se întretaie drumul cu ceilalți trei); zona ce i-a fost repartizată este cadranul nord-estic al orașului. În timpul orelor de școală, străbate străzile sectorului său, îndesând broșuri în cutiile de scrisori: lecții de pian, tratamente împotriva căderii părului, îngrijirea gardurilor vii, reparații electrice (la prețuri imbatabile). Într-o anumită măsură, e o muncă interesantă, bună pentru sănătate și nu neplăcută (deși trebuie să împingă bicicleta în sus pe străzile în pantă). E o modalitate de a cunoaște orașul, dar și de a cunoaște oameni, de a stabili contacte noi. Cântatul unui cocoș îl conduce la curtea din spate a unui om care ține orătănii; omul se angajează să-i asigure un pui pe săptămână, la prețul de cinci *reales*, și pentru încă un *real* omoară pasărea și îi scoate măruntaiele.

Dar iarna bate la ușă. El se teme de zilele ploioase. Deși e echipat cu o pelerină largă de mușama și o șapcă marinărească din același material, ploaia tot își găsește loc. Zgribulit și ud până la piele, e uneori tentat să arunce naibii broșurile și să ducă bicicleta la depou. E tentat, dar nu se dă bătut. De ce nu? Nu e sigur. Poate pentru că se simte oarecum obligat față de orașul care le-a oferit o viață nouă, deși nu-i este limpede cum un oraș care n-are senzații, n-are sentimente, poate beneficia de pe urma distribuirii printre cetățenii lui a unor reclame pentru seturi de douăzeci și patru de tacâmuri prezentate în cutii aspectuoase și oferite la prețuri de nimic.

Se gândește la cei doi Arroyo, soț și soție, la a căror întreținere el contribuie într-o oarecare măsură prin faptul că pedalează prin ploaie. Deși încă nu a avut ocazia să distribuie reclame despre academia lor, ceea ce oferă cuplul – dansul până la stele ca substitut pentru învățarea tablei înmulțirii – nu se deosebește ca natură de ceea ce se oferă prin loțiunea care în mod miraculos readuce la viață foliculii de păr sau prin centura care dizolvă miraculos grăsimea corporală, moleculă cu moleculă. Asemenea lui și lui Inés, soții Arroyo trebuie să fi sosit în Estrella cu nimic altceva decât minimumul necesar; și ei or fi petrecut o noapte dormind pe ziare sau pe ceva asemănător; și ei trebuie să-și fi încropit existența pas cu pas, până au

pus academia pe picioare. Poate că, la fel ca el, señor Arroyo a trebuit să petreacă o vreme îndesând broșuri în cutii poștale; poate că Ana Magdalena cea cu pielea de alabastru a trebuit să stea în genunchi și să frece podele. Un oraș împânzit de potecile imigranților: dacă nu trăiesc cu toții cu speranță, dacă nu are fiecare o măsură de speranță pe care s-o adauge la total, ce s-ar alege de Estrella?

Davíd aduce acasă o înștiințare pentru părinți: urmează o seară deschisă la academie. Señor și señora Arroyo se vor adresa părinților în legătură cu filozofia educațională pe care se bazează academia, elevii vor prezenta un spectacol, după care va fi o tratație. Părinții sunt încurajați să vină însoțiți de prieteni interesați. Evenimentul începe la ora șapte.

În seara cu pricina, publicul este dezamăgitor de mic, doar vreo douăzeci de persoane. Dintre scaunele pregătite, multe rămân goale. Ocupându-și locurile în rândul din față, el și Inés îi aud pe tinerii artiști șușotind și chicotind în spatele cortinei trase în dreptul capătului îndepărtat al studioului.

Îmbrăcată cu o rochie de seară închisă la culoare și cu un șal peste umerii goi, señora Arroyo își face apariția. O vreme lungă, stă tăcută în fața lor. Și de data asta, pe el îl șochează ținuta ei, frumusețea ei calmă.

Señora Arroyo spune:

— Bună seara, tuturor, vă mulțumesc că ați venit pe o vreme rece și umedă. În seara asta, vă voi vorbi puțin despre academie și despre ce sperăm, soțul meu și cu mine, să realizăm pentru elevii noștri. Pentru aceasta, e necesar să vă prezint în linii mari filozofia pe care se bazează academia. Cei care sunteți familiarizați cu ea, vă rog să aveți răbdare.

După cum știm cu toții, din ziua în care sosim în această viață, lăsăm în urmă fosta noastră existență. O uităm. Dar nu în totalitate. Din fosta noastră existență persistă reminiscențe: nu amintiri în sensul obișnuit al cuvântului, ci umbre ale amintirilor, ca să le numim așa. Apoi, pe măsură ce ne obișnuim cu noua noastră viață, chiar și aceste umbre pălesc, până ce ne uităm în totalitate originile și acceptăm că singura viață posibilă este ceea ce văd ochii noștri.

Copilul însă, copilul mic, încă mai poartă urme adânci ale unei vieți anterioare, amintiri palide pe care nu le poate verbaliza, lipsindu-i cuvintele necesare.

Îi lipsesc cuvintele deoarece, dimpreună cu lumea pe care am pierdut-o, am pierdut și limbajul potrivit s-o evoce. Tot ceea ce rămâne din acea

limbă primordială sunt câteva cuvinte pe care eu le numesc transcendentale, printre care numele numerelor, *uno*, *dos*, *tres*, sunt pregnante.

Uno-dos-tres: e doar o psalmodiere pe care o învățăm la școală, psalmodierea inconștientă pe care o numim *numărare*?; sau există un mod de a vedea prin psalmodiere ceea ce se găsește în spatele ei și dincolo de ea, anume tărâmul numerelor ca atare – numerele nobile și auxiliarele lor, prea multe să poată fi numărate, la fel de multe ca stelele, numere născute din unirea numerelor nobile? Noi, soțul meu și cu mine, precum și cei care ne ajută credem că există un asemenea mod. Academia este dedicată călăuzirii sufletelor elevilor noștri spre acel tărâm, este dedicată aducerii lor în acord cu marea mișcare aflată la baza universului, sau, cum ne place nouă să spunem, dansul universului.

Pentru a aduce jos numerele de unde se află ele, pentru a le permite să se manifeste în mijlocul nostru, pentru a le da trup, ne bazăm pe dans. Da, aici, în academie, noi dansăm nu într-un fel lipsit de grație, carnal sau dezordonat, ci cu trup și suflet, pentru a reuși să însufleţim numerele. Așa cum muzica pătrunde în noi și ne provoacă să dansăm, la fel numerele încetează să fie simple idei, simple fantome, și devin reale. Muzica își evocă dansul, dansul își evocă muzica, nu există întâietate. De aceea ne numim o academie de muzică și totodată o academie de dans.

Dacă vorbele mele din această seară par obscure, dragi părinți, dragi prieteni ai academiei, acest lucru nu face decât să arate cât sunt de neputincioase cuvintele. Cuvintele sunt neputincioase – de aceea dansăm. În dans chemăm numerele în jos de unde locuiesc printre stelele din înalt. Ne abandonăm lor în dans și, în vreme ce dansăm, prin grația lor ele trăiesc printre noi.

Unii dintre dumneavoastră sunteți sceptici – îmi dau seama după privirile dumneavoastră. *Ce sunt numerele astea despre care zice ea că se află printre stele?* vă întrebați în șoaptă, între dumneavoastră. *Ce, nu folosesc numere în fiecare zi, când fac afaceri sau merg la cumpărături? Nu sunt numerele umilii noștri servitori?*

Eu răspund: Numerele pe care le aveți în minte, numerele pe care le folosim când cumpărăm sau vindem, nu sunt numere adevărate, ci simulacre. Sunt ceea ce eu numesc numere- furnici. După cum știm, furnicile nu au memorie. Se ivesc din colb și pier în colb. În seara asta, în a doua parte a spectacolului, îi veți vedea pe elevii noștri mai mici interpretând rolul furnicilor, executând operațiile-furnici, pe care noi le

numim aritmetica inferioară, aritmetica folosită în socotelile de acasă și așa mai departe, spune Ana Magdalena.

Furnici. Aritmetică inferioară. El se întoarce către Inés.

— Înțelegi ceva din asta? o întreabă în șoaptă.

Dar Inés, cu buzele strânse, ochi mijiți, ațintiți asupra Anei Magdalena, refuză să răspundă.

Cu coada ochiului, el îl zărește pe Dmitri pe jumătate ascuns în umbra intrării. Ce-l poate interesa pe Dmitri dansul numerelor, pe Dmitri-ursul? Dar, desigur, pe Dmitri îl interesează persoana care vorbește.

— Furnicile sunt, prin natura lor, creaturi care se supun legilor, continuă Ana Magdalena. Legile cărora se supun ele sunt legile adunării și scăderii. Este singurul lucru pe care-l fac, zi după zi, de când se trezesc până când se culcă: pun în practică această lege mecanică și cu două fațete.

În academia noastră, noi nu predăm legea furnicii. Știu că unii dintre dumneavoastră sunt îngrijorați de acest aspect – anume că nu-i învățăm pe copiii dumneavoastră să joace jocuri de-ale furnicilor, adică să adune numere și altele asemănătoare. Sper că înțelegeți acum de ce. Nu vrem să vă transformăm copiii în furnici.

De ajuns. Vă mulțumesc pentru atenția acordată. Vă rog, primiți-i cu bucurie pe artiști.

Ea face un semn și se retrage. Dmitri, purtând uniforma de la muzeu, care acum e încheiată la nasturi, pășește în față și trage cortina, întâi aripa stângă, apoi aripa dreaptă. În aceeași clipă, de sus se aud sunetele înfundate ale unei orgi.

Pe scenă e o singură siluetă, a unui băiat de vreo unsprezece sau doisprezece ani, purtând balerini aurii și o togă albă ce-i lasă un umăr dezvelit. Cu brațele ridicate deasupra capului, el are privirile ațintite în depărtare. În vreme ce organistul, care nu poate fi decât señor Arroyo, execută o serie de fiorituri, băiatul rămâne nemișcat. Apoi, în ritmul muzicii, el începe să se miște. Dansul constă în alunecări de la un punct la altul al scenei, uneori încet, alteori rapid, aproape oprindu-se în fiecare punct, dar fără să se oprească de tot. Structura dansului, relația fiecărui punct cu următorul, este de neînțeles; mișcările băiatului sunt grațioase, însă fără varietate. El, Simón, își pierde curând interesul, închide ochii, se concentrează asupra muzicii.

Notele de sus ale orgii sunt firave, notele de jos n-au rezonanță. Dar muzica în sine pune stăpânire pe el. Calmul îl cuprinde; simte că ceva în el – sufletul? – preia ritmul muzicii și se mișcă odată cu ea. Simón cade într-o

transă ușoară.

Muzica devine mult mai complexă, apoi din nou simplă. El deschide ochii. Un al doilea dansator a apărut pe scenă, într-atât de asemănător la înfățișare cu primul, încât trebuie să fie fratele mai mic al acestuia. Și el e preocupat de alunecarea de la un punct invizibil la altul. Uneori, traseele lor se întretaie, dar nu pare să existe pericolul ca băieții să se ciocnească. Cu siguranță au exersat de atâtea ori, încât își cunosc unul altuia mișcările pe de rost; și totuși pare să fie ceva mai mult decât atât, o logică ce le dictează deplasarea, o logică ce lui îi scapă, deși simte că e aproape de înțelegerea ei.

Muzica se încheie. Cei doi dansatori ajung la punctele finale și încremenesc în pozițiile statice. Dmitri lasă cortina, întâi aripa stângă, apoi aripa dreaptă. Aplauze sporadice din public, cărora el, Simón, le adaugă pe ale sale. Inés bate și ea din palme.

Ana Magdalena revine în fața lor. E înconjurată de o aură care – el e gata să creadă asta – vine din dans ori din muzică, ori din dans și muzică împreună; ba chiar simte o anume strălucire în el însuși.

— Tocmai ați văzut Numărul Trei și Numărul Doi, dansate de doi dintre elevii noștri mari. Pentru a încheia spectacolul din seara asta, elevii noștri mai mici vor executa dansul furnicilor, la care m-am referit anterior.

Dmitri trage cortina. În fața lor sunt înșirați opt copii, fete și băieți, purtând flanele, șorturi și tichii verzi cu antene mișcătoare, pentru a le marca natura de furnică. Davíd e în capul coloanei.

Señor Arroyo, la orgă, execută un marș, accentuând ritmul mecanic. Făcând pași mari în dreapta și în stânga, în spate și în față, furnicile se regrupează dintr-o coloană de opt într-o schemă de patru rânduri în două coloane. Mențin poziția preț de patru măsuri, mărșăluind pe loc; apoi se reașază într-o nouă schemă, de două rânduri în patru coloane. Rămân în poziția respectivă, mărșăluind; apoi se transformă într-un singur rând de opt. Își păstrează pozițiile, mărșăluind; deodată rup rândurile și, pe măsură ce muzica abandonează ritmul staccato și devine doar un acord masiv, lipsit de armonie, după alt acord masiv, lipsit de armonie, fug pe scenă cu brațele ținute ca niște aripi, aproape ciocnindu-se unii de alții (și într-un caz, chiar ciocnindu-se și căzând pe podea în chicoteli nestăpânite). Apoi ritmul constant al marșului este reluat și iute furnicile se reasamblează în coloana inițială de opt.

Dmitri închide cortina și rămâne pe loc, radiind. Asistența aplaudă zgomotos. Muzica nu se oprește. Dmitri trage cortina, dezvăluind insectele

încă mărşăluind în coloană. Aplauzele se întețesc.

— Ce crezi despre asta? o întreabă el pe Inés.

— Ce cred? Uite ce cred: atâta vreme cât el e fericit, asta e tot ce contează.

— Sunt de acord. Dar discursul, ce părere ți-a făcut? Ce crezi…

Davíd îl întrerupe, fuge spre ei îmbujorat, surescitat, antenele încă îi saltă pe cap.

— M-ați văzut? vrea el să știe.

— Bineînțeles că te-am văzut, răspunde Inés. Am fost foarte mândri. Ai fost conducătorul furnicilor.

— Am fost, dar furnicile nu sunt bune, nu fac decât să mărşăluiască. Data viitoare, Ana Magdalena spune că pot dansa un dans adevărat. Dar trebuie să exersez foarte mult.

— Foarte bine. Când va fi data viitoare?

— La următorul spectacol. Pot să primesc prăjitură?

— Cât poftești. Nu trebuie să ceri. Prăjitura e pentru noi toți.

El se uită în jur, îl caută din priviri pe señor Arroyo. E curios să-l cunoască, să afle dacă şi acesta crede într-un tărâm mai înalt unde locuiesc numerele, sau doar cântă la orgă şi lasă partea transcendentală în grija soției. Dar señor Arroyo nu se zărește nicăieri: cei câțiva bărbați din încăpere sunt în mod limpede părinți ca şi el.

Inés stă de vorbă cu una dintre mame. Îi face semn să se apropie.

— Simón, dânsa e señora Hernández. Fiul dânsei a fost şi el furnică. Señora, el e prietenul meu, Simón.

Amigo: prieten. Un cuvânt pe care Inés nu l-a mai folosit înainte. Asta e el, asta a ajuns?

— Isabella, spune señora Hernández. Te rog, spune-mi Isabella.

— Inés, spune Inés.

— O complimentam pe Inés pentru fiul vostru. E un dansator foarte sigur de sine.

— E un copil foarte sigur de sine, spune el, Simón. Întotdeauna a fost așa. Cred că îți poți imagina că nu e ușor să-l educăm.

Isabella îl privește nedumerită.

— E sigur de sine, dar siguranța aceasta nu este întotdeauna întemeiată, continuă el ceva mai ezitant. El crede că are puteri pe care de fapt nu le are. E încă foarte mic.

— Davíd a învățat singur să citească, intervine Inés. Poate citi *Don*

Quijote.

— Într-o versiune condensată, pentru copii, zice el, însă da, e adevărat, a învățat singur să citească, fără ajutorul nimănui.

— Cei de aici, de la academie, nu se preocupă de citit, zice Isabella. Ei spun că cititul vine mai târziu. Cât sunt mici, doar dans, muzică și dans. Dar e persuasivă Ana Magdalena, nu-i așa? Vorbește foarte bine. Nu vi s-a părut?

— Cum rămâne cu tărâmul mai înalt din care numerele coboară până la noi, sfântul Număr Doi și sfântul Număr Trei – ai înțeles partea asta? o întreabă el.

Un băiețel, care cu siguranță e fiul Isabellei, se furișează timid lângă ei; buzele îi sunt mânjite de ciocolată. Mama găsește un șervețel și-i șterge gura, gest la care el se supune răbdător.

— Să scoatem urechile astea caraghioase și să i le dăm înapoi Anei Magdalena, spune ea. Nu poți merge acasă arătând ca o insectă.

Seara s-a încheiat. Ana Magdalena stă la ușă, luându-și la revedere de la părinți. El îi strânge mâna răcoroasă.

— Vă rog să-i transmiteți mulțumirile mele lui señor Arroyo, spune el. Regret că n-am avut șansa să-l întâlnim. E un muzician bun.

Ana Magdalena dă din cap. Preț de o clipă, ochii albaștri se ațintesc în ochii lui. *Vede drept prin mine*, se gândește el tresărind. *Vede prin mine și nu mă place*.

Îl doare. Nu e obișnuit cu așa ceva, să fie antipatizat, mai ales să fie antipatizat fără motiv. Dar probabil nu-i o antipatie personală. Poate că femeia îi antipatizează pe toți tații elevilor ei, considerându-i rivali la autoritatea ei. Ori poate că antipatizează bărbații în general, pe toți cu excepția invizibilului Arroyo.

Ei bine, dacă ea îl antipatizează, atunci și el o antipatizează. Ceea ce-l surprinde: nu i s-a prea întâmplat să antipatizeze femei, în special o femeie frumoasă. Iar această femeie e frumoasă, nu încape discuție, o frumusețe care rezistă și sub lupă: trăsături perfecte, piele perfectă, siluetă perfectă, ținută perfectă. E frumoasă, iar lui îi repugnă. O fi ea căsătorită, dar el o asociază cu luna și cu lumina ei rece, cu o castitate plină de cruzime, acuzatoare. E oare înțelept să-l dea pe băiatul lor pe mâna ei – de fapt, orice băiat, ba chiar și orice fată? Dar dacă, la sfârșitul anului, băiatul iese din strânsura ei la fel de rece și de acuzator ca ea? Căci el așa o judecă – punând la socoteală religia ei despre stele și geometria estetică a dansului, concepută de ea. Fără sânge, fără sex, fără viață.

Băiatul a adormit pe bancheta din spate, după ce s-a umflat cu prăjituri și limonadă. Cu toate acestea, el se ferește să-i mărturisească lui Inés ceea ce gândește: chiar și când doarme profund, băiatul pare să audă ce se întâmplă în jurul lui. Prin urmare, el își ține gura până când copilul e pus în pat.

— Inés, ești sigură că am făcut bine? întreabă el. N-ar trebui să căutăm o altă școală, mai puțin… extremă?

Inés nu spune nimic.

— N-am prea înțeles conferința señorei, continuă el. Iar ceea ce-am înțeles mi s-a părut cam aiurea. Nu-i profesoară, e predicatoare. Ea și soțul ei au născocit o religie și acum caută adepți. Davíd e prea mic, prea impresionabil să fie expus la așa ceva.

Inés spune:

— Când am predat eu, l-am avut pe señor C, poștașul care fluiera, și pe G, pisicuța care torcea, și pe T, trenul șuierător. Fiecare literă avea o personalitate și un sunet propriu. Inventam cuvinte punând litere unele după altele. Așa-i înveți pe cei mici să citească și să scrie.

— Ai fost profesoară?

— Făceam ore la La Residencia, pentru copiii personalului.

— Nu mi-ai spus niciodată.

— Fiecare literă a alfabetului are o personalitate. Acum ea, Ana Magdalena, le conferă și numerelor personalități. *Uno*, *dos*, *tres*. Le face să prindă viață. Așa-i înveți pe copiii mici. Nu e o religie. Mă duc să mă culc. Noapte bună.

Cinci dintre copiii de la academie sunt interni, restul sunt externi. Internii stau împreună cu soții Arroyo, pentru că locuiesc prea departe ca să facă naveta. Aceștia cinci, împreună cu tânărul pedagog și cei doi fii ai lui señor Arroyo, primesc mâncare caldă la prânz, pregătită de Ana Magdalena. Externii își aduc mâncare de-acasă. În fiecare seară, Inés îi pregătește lui Davíd pachetul cu mâncare pentru ziua următoare și-l pune în frigider: sandviciuri, un măr sau o banană, plus o tratație mică – o ciocolată sau un biscuit.

Într-o seară, în timp ce ea îi pregătește pachetul, Davíd spune:

— Câteva fete de la școală nu vor să mănânce carne. Zic că e o cruzime. E o cruzime, Inés?

— Dacă nu mănânci carne, nu vei prinde putere. Nu vei crește.

— Dar e o cruzime?

— Nu, nu e o cruzime. Animalele nu simt nimic când sunt asomate. Ele n-au sentimente în felul în care le avem noi.

— L-am întrebat pe señor Arroyo dacă-i o cruzime şi el a spus că animalele nu pot face silogisme, deci nu-i o cruzime. Ce înseamnă silogisme?

Inés e pusă în încurcătură. El, Simón, intervine:

— Ce vrea el să zică – aşa cred – e că animalele nu gândesc logic, aşa cum gândim noi. Nu pot face deducţii logice. Ele nu înţeleg că sunt urcate în camioane pentru a fi duse la abator, nici măcar când toate dovezile indică acest lucru; prin urmare, nu se sperie.

— Dar doare?

— Să fii asomat? Nu, cu condiţia ca măcelarul să se priceapă. Aşa cum nu doare când mergi la doctor, dacă doctorul e priceput.

— Prin urmare, nu-i o cruzime.

— Nu, nu-i neapărat o cruzime. Un bou mare, puternic, aproape că nu simte nimic. Pentru bou, e ca o înţepătură de ac. După care nu mai e nici o senzaţie. Absolut nici una.

— Dar de ce trebuie să moară?

— De ce? Pentru că animalele sunt ca noi. Noi suntem muritori, aşa sunt şi ele, iar fiinţele muritoare trebuie să moară. La asta s-a gândit señor Arroyo când a glumit în legătură cu silogismele.

Băiatul scutură din cap înciudat:

— De ce trebuie să moară ca să ne dea nouă carnea lor?

— Pentru că asta se întâmplă când tai un animal: moare. Dacă tai coada unei şopârle, coada creşte la loc. Dar boul nu e şopârlă. Dacă-i retezi boului coada, nu-i va creşte una nouă. Dacă-i retezi un picior, va sângera până va muri. Davíd, nu vreau să te gândeşti la lucruri din astea. Boii sunt creaturi bune. Ne doresc tot binele. Pe limba lor, ei spun: Dacă tânărul Davíd are nevoie să-mi mănânce carnea ca să crească puternic şi sănătos, atunci de bunăvoie i-o dau lui. Nu-i aşa, Inés?

Inés dă din cap.

— Atunci de ce nu mâncăm oameni?

— Pentru că e dezgustător, spune Inés. D-aia.

Capitolul 8

Deoarece Inés n-a manifestat niciodată înainte vreun interes față de modă, el nu se așteaptă ca ea să stea multă vreme la Modas Modernas. Dar se înșală. E încântată că are succes ca vânzătoare, mai ales cu clientela mai în vârstă, care îi apreciază atitudinea răbdătoare. Punând deoparte garderoba pe care și-a adus-o din Novilla, ea începe să poarte modele mai noi, cumpărate la reduceri sau împrumutate de la magazin.

Foarte repede, se împrietenește la toartă cu Claudia, patroana, o femeie de vârsta ei. Iau prânzul la un local de după colț sau cumpără sandviciuri și le mănâncă în depozit, unde Claudia se plânge de fiul ei, care a nimerit într-un anturaj prost și e pe punctul de a renunța la școală; de asemenea, se plânge, cu mai puține detalii, de infidelitățile soțului. Dacă Inés se plânge la rândul ei, ea nu spune – cel puțin nu-i spune lui, lui Simón.

Pentru noul sezon, Claudia pleacă într-o călătorie de afaceri la Novilla, lăsând-o pe Inés responsabilă cu magazinul. Promovarea ei neașteptată o irită pe casierița Inocencia, care lucrează la Modas Modernas de când s-a înființat firma. Când Claudia se întoarce, toată lumea răsuflă ușurată.

El, Simón, ascultă în fiecare seară poveștile lui Inés despre succesele și eșecurile modei, despre cliente problematice și superdificile, despre nedorita rivalitate cu Inocencia. Față de modestele aventuri prin care trece el când își face turele de livrare a publicității, Inés n-are nici o curiozitate.

La următoarea călătorie la Novilla, Claudia o invită pe Inés s-o însoțească. Inés îl întreabă ce părere are. Să meargă? Dacă o recunoaște careva și e dusă la poliție? El râde de temerile ei. Pe scara faptelor rele, spune el, infracțiunea de a ajuta un minor și de a-l încuraja să tragă chiulul cu siguranță e pe treapta cea mai de jos. Cu siguranță că dosarul lui Davíd e îngropat sub munți de alte dosare; și chiar dacă nu s-a întâmplat astfel,

poliția sigur are alte treburi decât să bată străzile în căutarea părinților delincvenți.

Prin urmare, Inés acceptă invitația Claudiei. Iau trenul de noapte spre Novilla și petrec o zi în depozitul unui distribuitor, în cartierul industrial al orașului, alegând haine. În timpul unei pauze, Inés telefonează la La Residencia și vorbește cu fratele ei Diego. Fără preliminarii, Diego cere să i se returneze mașina (adică mașina *lui*, cum zice el). Inés refuză, dar se oferă să-i plătească jumătate din valoare, dacă i-o dă ei. El cere două treimi; ea se ține tare, el capitulează.

Ea vrea să vorbească și cu Stefano, celălalt frate al ei. Stefano nu mai e la La Residencia, o informează Diego. S-a mutat în oraș cu prietena lui, care așteaptă un copil.

Inés fiind plecată sau preocupată cu ceea ce se întâmplă la Modas Modernas, cade în sarcina lui, a lui Simón, să se ocupe de Davíd. Pe lângă faptul că-l duce la școală dimineața și-l ia acasă după-amiaza, îi și face de mâncare. Cunoștințele sale în privința artei culinare sunt rudimentare, dar din fericire băiatul e atât de flămând în aceste zile, încât mănâncă tot ce-i este pus înainte. Înfulecă farfurii întregi de piure de cartofi cu mazăre; așteaptă cu nerăbdare puiul prăjit la sfârșit de săptămână.

Crește ca din apă. N-o să fie niciodată înalt, dar e bine legat, iar energia lui e dezlănțuită. După școală, fuge să joace fotbal cu alți băieți din bloc. Deși el este cel mai mic, hotărârea și îndârjirea lui le impun respect băieților mai mari. Felul lui de-a alerga – cu umerii strânși, capul aplecat, coatele lipite de coaste – pare excentric, dar are picioare agere și nu-l poți doborî cu ușurință.

La început, el, Simón, obișnuia să-l țină pe Bolívar în lesă în timp ce băiatul juca fotbal, de teamă ca dulăul să nu se repeadă pe teren și să atace pe oricine îl amenința pe tânărul său stăpân. Dar în scurt timp Bolívar a învățat că alergatul după o minge e doar un joc, un joc al oamenilor. Acum se mulțumește să zacă pe liniile de tușă, indiferent la meciul de fotbal, bucurându-se de căldura blândă a soarelui și de amestecul bogat de mirosuri din văzduh.

Din câte spune Inés, Bolívar are șapte ani, dar el, Simón, se întreabă dacă nu cumva câinele e mai bătrân. Sigur e la vârsta a treia, etapa declinului. A început să se îngrașe; deși nu e castrat, pare să-și fi pierdut interesul pentru cățele. Nu mai este nici foarte abordabil. Ceilalți câini se feresc de el. Nu trebuie decât să ridice capul, să mimeze un mârâit, ca să-i alunge cu coada între picioare.

El, Simón, este singurul spectator la meciurile de fotbal de după-amiază, permanent întrerupte de ciondănelile dintre jucători. Într-una din zile, o delegație a băieților mai mari se apropie de el și-l întreabă dacă vrea să le fie arbitru. El refuză:

— Sunt prea bătrân și nici în formă nu-s.

Nu-i întru totul adevărat. Dar, gândind retrospectiv, îi pare bine că a refuzat și bănuiește că și lui Davíd îi pare bine.

Se întreabă drept cine îl iau băieții din bloc: drept tatăl lui Davíd?, bunicul lui?, un unchi? Ce le-o fi spus Davíd? Că bărbatul care le urmărește meciurile împarte casa cu el și mama lui, deși doarme singur? E Davíd mândru de el, sau se rușinează cu el, sau amândouă? Sau un puști de șase ani, care merge pe șapte, este prea mic să aibă sentimente ambivalente?

Măcar băieții îl respectă pe câine. În prima zi când a venit cu câinele, s-au adunat cerc în jurul lui.

— Se numește Bolívar, a anunțat Davíd. E alsacian. Nu vă mușcă.

Bolívar alsacianul privea în depărtare, permițându-le băieților să-l admire.

În apartament, el, Simón, se comportă mai curând ca un chiriaș decât ca un membru cu drepturi egale al familiei. Are grijă să-și țină tot timpul camera curată. Nu-și lasă obiectele de toaletă în baie sau haina în cuierul de la intrare. Cum explică Inés Claudiei și lumii largi rolul lui în viața ei, el n-are habar. Cert e că n-a auzit-o niciodată referindu-se la el ca fiind soțul ei; dacă preferă să-l prezinte drept un chiriaș, e fericit să joace acest rol.

Inés este o femeie dificilă. Cu toate acestea, el simte o tot mai mare admirație pentru ea, precum și o afecțiune crescândă. Cine ar fi crezut că va lăsa în urmă La Residencia și viața ușoară pe care a dus-o acolo, ca să se dedice cu asemenea devotament soartei acestui copil îndărătnic?

— Suntem o familie, tu, Inés și cu mine? întreabă copilul.

— Bineînțeles că suntem o familie, răspunde el pe loc. Familiile au multe forme. Noi suntem una dintre formele pe care le pot avea familiile.

— Dar e obligatoriu să fim o familie?

El a hotărât în sinea lui să nu cedeze iritării, să ia în serios întrebările băiatului, chiar dacă uneori sunt prostești.

— Dacă am vrea, am putea fi mai puțin o familie. Aș putea să mă mut, să-mi caut o locuință numai a mea și să vă văd din când în când. Sau Inés ar putea să se îndrăgostească și să se mărite, iar pe tine să te ia ca să locuiești împreună cu noul ei soț. Dar sunt drumuri pe care nici unul din noi nu vrea să pornească.

— Bolívar nu are familie.

— Noi suntem familia lui Bolívar. Noi avem grijă de Bolívar, iar Bolívar are grijă de noi. De fapt, ai dreptate, Bolívar nu are familie, o familie de câine. A avut o familie când a fost mic, apoi a crescut și a descoperit că nu mai avea nevoie de familie. Bolívar preferă să locuiască singur și să întâlnească din când în când alți câini, pe stradă. Poți și tu să iei o decizie similară când vei crește mare: să locuiești de unul singur, fără familie. Dar cât încă ești mic, ai nevoie de noi ca să te îngrijim. Prin urmare, noi suntem familia ta: Inés, Bolívar și cu mine.

Dacă am vrea, am putea fi mai puțin o familie. La două zile după această conversație, băiatul anunță, hodoronc-tronc, că vrea să stea la internat.

El, Simón, încearcă să-l descurajeze:

— De ce să te muți la academie, când ai o viață atât de frumoasă aici? Lui Inés o să-i fie teribil de dor de tine. Mie o să-mi fie dor de tine.

— Lui Inés n-o să-i fie dor de mine. Inés nu m-a recunoscut niciodată.

— Bineînțeles că te-a recunoscut.

— Ea zice că nu.

— Inés te iubește. Te poartă în inimă.

— Dar nu m-a recunoscut. Señor Arroyo mă recunoaște.

— Dacă te duci la señor Arroyo, n-o să mai ai camera ta. O să dormi într-un dormitor împreună cu alți copii. Când o să te simți singur în miez de noapte, n-o să ai la cine să te duci să te mângâie. Señor Arroyo și Ana Magdalena n-o să te lase să te cațeri în patul lor. N-o să ai cu cine să joci fotbal după-amiaza. La cină, o să primești morcovi și conopidă, care nu-ți plac, în loc de piure de cartofi și sos. Și cum rămâne cu Bolívar? Bolívar n-o să priceapă ce se-ntâmplă. *Unde e tânărul meu stăpân?* se va întreba Bolívar. *De ce m-a abandonat?*

— Bolívar poate veni să mă vadă. Poți să-l aduci cu tine.

— Este o decizie importantă să devii intern. Ce-ar fi s-o lăsăm pentru semestrul următor, ca să avem timp de gândire?

— Nu, vreau să fiu intern acum.

El vorbește cu Inés:

— Nu știu ce i-a promis Ana Magdalena. Eu cred că e o idee proastă. E mult prea mic să plece de-acasă.

Spre surprinderea lui, Inés nu e de acord:

— Lasă-l să se ducă. În curând, o să se roage să vină acasă. Să-i fie învățătură de minte.

Ultimul lucru la care s-ar fi așteptat din partea ei: să renunțe la neprețuitul ei fiu în favoarea soților Arroyo.

— Va fi scump, spune el. Măcar haide să discutăm cu surorile, să vedem ce părere au ele. În fond, sunt banii lor.

Deși n-au fost invitați la reședința surorilor din Estrella, au avut grijă să păstreze legătura cu Roberta de la fermă și să se ducă ocazional în vizită când surorile erau acolo, ca semn că nu le-au uitat generozitatea. În timpul vizitelor, Davíd e neobișnuit de deschis in privința academiei. Surorile l-au ascultat vorbind pe larg despre numerele nobile și numerele auxiliare, l-au privit executând câteva mișcări din dansurile mai simple, al lui Doi și al lui Trei, dansuri care, dacă sunt executate așa cum trebuie, cheamă respectivele numere nobile în jos dintre stele. Au fost fermecate de grația lui fizică și impresionate de seriozitatea cu care prezintă învățăturile neobișnuite de la Academie. Dar cu ocazia acestei noi vizite, băiatul se confruntă cu o provocare diferită: să le explice de ce vrea să plece de acasă și să locuiască alături de soții Arroyo.

— Ești sigur că señor și señora Arroyo au loc pentru tine? întreabă Consuelo. Din câte înțeleg – corectează-mă, Inés, dacă greșesc –, nu sunt decât ei doi, și au o întreagă garnitură de interni, precum și propriii copii. Ce ai împotrivă să locuiești acasă, împreună cu părinții tăi?

— Ei nu mă înțeleg, răspunde băiatul.

Consuelo și Valentina au un schimb de priviri.

— *Părinții nu mă înțeleg*, zice Consuelo pe un ton meditativ. Unde am mai auzit eu cuvintele acestea? Rogu-te, spune-mi, tinere: de ce este atât de important să te înțeleagă părinții? Nu e destul că sunt părinți buni?

— Simón nu înțelege numerele, zice băiatul.

— Nici eu nu înțeleg numerele. Las lucruri din astea în grija Robertei.

Băiatul tace.

— Te-ai gândit bine la povestea asta, Davíd? întreabă Valentina. Ești chiar hotărât? Ești sigur că după o săptămână împreună cu soții Arroyo n-o să te răzgândești și n-o să vrei să vii acasă?

— N-o să mă răzgândesc.

— Prea bine, spune Consuelo, apoi se uită la Valentina, la Alma. Poți și să devii intern la academie. Vom discuta costurile cu señora Arroyo. Dar reproșul la adresa părinților tăi, anume că nu te înțeleg, ne doare. Ni se pare

că ceri prea mult, adică nu numai să fie părinți buni, ci să te și înțeleagă. Eu una cu siguranță nu te înțeleg.

— Nici eu, spune Valentina.

Alma tace.

— Nu le mulțumești señorei Consuelo și señorei Valentina și señorei Alma? îl întreabă Inés pe băiat.

— Mulțumesc.

A doua zi dimineața, în loc să meargă la Modas Modernas, Inés îi însoțește la academie.

— Davíd spune că vrea să stea la internat, aici, îi spune ea Anei Magdalena. Nu știu cine i-a vârât ideea asta în cap și nu vă cer să-mi spuneți. Vreau doar să știu: aveți loc pentru el?

— E adevărat, Davíd? Vrei să locuiești cu noi?

— Da, răspunde băiatul.

— Și dumneavoastră vă opuneți, señora? întreabă Ana Magdalena. Dacă vă opuneți ideii, de ce nu vă exprimați ca atare?

Ea i s-a adresat lui Inés, dar cel care răspunde este el, Simón:

— Nu ne opunem acestei dorințe a lui formulate de curând, din simplul motiv că nu avem puterea s-o facem. Cu noi, Davíd întotdeauna obține ce vrea, până la urmă. Așa e familia noastră: un stăpân și doi servitori.

Lui Inés nu i se pare amuzant ce-a spus el. Nici Anei Magdalena. Davíd, în schimb, zâmbește senin.

— Fetelor le place siguranța, spune Ana Magdalena, dar pentru băieți e altfel. Pentru băieți, pentru unii băieți, a pleca de-acasă e o aventură colosală. Totuși, Davíd, trebuie să te avertizez – dacă vii să locuiești cu noi, nu vei mai fi stăpân. În casa noastră, señor Arroyo e stăpânul, iar băieții și fetele ascultă ce spune el. Accepți lucrul ăsta?

— Da.

— Dar numai în timpul săptămânii, spune Inés. La sfârșit de săptămână vine acasă.

— O să fac o listă cu lucrurile pe care trebuie să le pregătiți pentru el, spune Ana Magdalena. Nu vă faceți griji. Dacă văd că stă de unul singur și tânjește după părinți, vă dau telefon. Alyosha o să fie și el cu ochii-n patru. Alyosha se pricepe la lucrurile astea.

— Alyosha, se miră Simón. Cine-i Alyosha?

— Alyosha este omul care are grijă de interni, explică Inés. Ți-am

spus. N-ai fost atent?

— Alyosha e tânărul care ne dă o mână de ajutor, explică Ana Magdalena. E un produs al academiei, prin urmare știe cum stau treburile aici. Internii reprezintă responsabilitatea lui specială. Mănâncă împreună cu ei și are camera lui perete în perete cu dormitorul. E foarte sensibil, bun la suflet, milos. Vă voi face cunoștință cu el.

Tranziția de la elev extern la elev intern se dovedește o treabă cum nu se poate mai simplă. Inés cumpără o valijoară în care împachetează câteva obiecte de toaletă și schimburi. Băiatul pune înăuntru *Don Quijote*. A doua zi dimineața, o sărută din vârful buzelor pe Inés și pornește pe stradă împreună cu Simón, rămânând puțin în urmă din pricină că-și duce bagajul.

Ca de obicei, Dmitri așteaptă la intrare.

— Aha, prin urmare, tânărul stăpân vine să-și ia în stăpânire reședința, zice Dmitri, luând valiza. O zi mare, fără doar și poate. O zi în care se cântă, se dansează și se taie vițelul cel gras.

— Cu bine, băiatul meu, spune el, Simón. Fii cuminte și ne vedem vineri.

— Sunt cuminte, spune băiatul. Întotdeauna sunt cuminte.

El se uită cum Dmitri și băiatul dispar în sus pe scări. Apoi, ca împins de ceva, se ia după ei. Ajunge în studiou la timp să-l zărească pe băiat îndreptându-se cu pași mărunți spre spațiile interioare ale apartamentului, ținând-o de mână pe Ana Magdalena. Un sentiment de pierdere se vălătucește înăuntrul său, ca o negură. Lacrimile țâșnesc, zadarnic încearcă să le ascundă.

Dmitri îl cuprinde pe după umeri cu un braț consolator.

— Ține-ți firea, îi zice.

În loc să-și țină firea, Simón izbucnește în hohote. Dmitri îl trage la pieptul său; el nu se împotrivește. Lasă să-i scape un hohot copleșitor, încă unul, al treilea, inhalând, odată cu respirația cutremurată, adâncă, mirosurile de fum de tutun și serj. *Mă pierd cu firea*, își spune el: *Mă pierd cu firea. E scuzabil la un tată.*

Apoi momentul lacrimilor se încheie. Se eliberează din strânsoare, își drege glasul, șoptește ceva ce-ar trebui să fie un cuvânt de mulțumire, dar iese ca un fel de râgâit, apoi coboară scările în goană.

Acasă, în acea seară, îi relatează lui Inés episodul, un episod care, privit retrospectiv, pare tot mai ciudat – mai mult decât ciudat, bizar.

— Nu știu ce m-a apucat, zice el. La urma urmei, nu e ca și cum copilul ar fi fost luat și închis într-o închisoare. Dacă se simte singur, dacă

nu se înțelege cu Alyosha, poate fi acasă într-o jumătate de oră – așa cum a spus Ana Magdalena. Prin urmare, de ce m-am simțit atât de nenorocit? Și, culmea, taman în fața lui Dmitri! Dmitri!

Dar Inés e cu mintea în altă parte.

— Ar fi trebuit să-i pun pijamaua groasă, spune ea. Dacă ți-o dau ție, i-o duci mâine?

A doua zi dimineața, el îi dă lui Dmitri pijamaua învelită în hârtie maro, cu numele lui Davíd scris pe pachet.

— Haine călduroase de la Inés, spune el. Nu i le da lui Davíd, e prea împrăștiat. Dă-i-le Anei Magdalena sau tânărului care se ocupă de interni, chiar mai bine așa.

— Alyosha. Lui o să i le dau.

— Lui Inés îi e teamă că lui Davíd s-ar putea să-i fie frig noaptea. Așa e ea – se teme. Apropo, permite-mi să-mi cer iertare pentru că m-am dat în spectacol ieri. Nu știu ce m-a apucat.

— Iubirea, spune Dmitri. Îl iubiți pe băiat. V-a frânt inima să-l vedeți că vă întoarce spatele în felul ăsta.

— Ne întoarce spatele? Ai înțeles greșit. Davíd nu ne întoarce spatele. Nici gând! Statul la internat aici, la academie, e temporar, o toană de-a lui, un experiment. După ce se satură sau dacă e nefericit, vine acasă.

— Părinții au întotdeauna inima frântă când puii părăsesc cuibul, zice Dmitri. E firesc. Sunteți slab de înger, văd asta. Și eu sunt slab de înger, în ciuda înfățișării. N-aveți de ce vă rușina. E în firea noastră, a dumneavoastră și a mea. Așa ne-am născut, suntem niște papă-lapte. Rânjește: Nu ca Inés aia a dumneavoastră. *Un corazón de cuero.*

— Vorbești complet aiurea, zice el încordat. N-a existat vreodată o mamă mai devotată decât Inés.

— *Un corazón de cuero*, repetă Dmitri. Inimă de toval. Dacă nu mă credeți, așteptați și veți vedea.

Își extinde tura cotidiană cu bicicleta cât mai mult cu putință, pedalează încet, zăbovește la colț de stradă. Seara se întinde dinaintea lui ca un deșert. Găsește un bar, cere un *vino de paja*, vinul acru căruia i-a descoperit gustul la fermă. Când pleacă de-acolo, se simte plăcut cherchelit. Dar nu trece mult și mâhnirea apăsătoare se întoarce. *Trebuie să găsesc ceva de făcut!* își spune el. *Nu se poate trăi așa, omorând timpul!*

Un corazón de cuero. Cel care are inima aspră e Davíd, nu Inés. Nu încape îndoială în privința iubirii lui Inés pentru copil, sau a lui. Dar e oare bine pentru copil că, din iubire, el, Simón, cedează atât de ușor în fața

capriciilor lui? Poate că în instituțiile societății există o înțelepciune oarbă. Poate că, în loc să-l trateze pe băiețel ca pe un mic prinț, ar trebui să-l dea în grija școlilor publice și să-i lase pe dascăli să-l îmblânzească, să-l transforme într-un animal social.

Se întoarce la apartament chinuit de o durere de cap, se închide în camera lui, adoarme. Când se trezește, e seară, iar Inés s-a întors acasă.

— Îmi pare rău, se scuză el, eram mort de oboseală, nu am pregătit cina.

— Am mâncat deja, zice Inés.

Capitolul 9

În săptămânile care urmează, fragilitatea aranjamentului lor domestic este tot mai vădită. Pe scurt, odată cu plecarea copilului, nu există nici un motiv ca Inés şi el să locuiască împreună. Nu au nimic să-şi spună unul altuia; n-au aproape nimic în comun. Inés umple tăcerile cu pălăvrăgeli despre Modas Modernas, pe care el aproape că nu le ascultă. Când nu-şi face turele cu bicicleta, stă în camera lui, citind ziarul sau aţipind. Nu face cumpărături, nu găteşte. Inés începe să stea în oraş până târziu, probabil cu Claudia, presupune el, ea una nu oferă nici o informaţie. Numai vizitele de sfârşit de săptămână ale băiatului aduc un iz de viaţă de familie.

Apoi, într-o zi de vineri, când el ajunge la academie să-l ia pe băiat, găseşte uşile încuiate. După o căutare îndelungată, îl găseşte pe Dmitri în muzeu.

— Unde e Davíd? întreabă el. Unde sunt copiii? Unde sunt soţii Arroyo?

— S-au dus la înot, răspunde Dmitri. Nu v-au spus? Au plecat în excursie la Lacul Calderón. Un cadou pentru interni, acum că se încălzeşte vremea. Mi-ar fi plăcut şi mie să merg, dar, din păcate, am obligaţiile mele.

— Când se întorc?

— Dacă vremea rămâne frumoasă, duminică după-masa.

— Duminică!

— Duminică. Nu vă faceţi griji. Băiatul dumneavoastră o să se distreze de minune.

— Dar el nu ştie să înoate!

— Lacul Calderón este cea mai placidă întindere de apă din lume. Nimeni nu s-a înecat vreodată acolo.

Acestea sunt noutăţile cu care este întâmpinată Inés la venirea acasă:

băiatul a plecat la Lacul Calderón, într-o excursie, nu-l vor vedea în acest weekend.

— Și unde e Lacul Calderón? vrea să știe Inés.

— Două ore de mers cu mașina spre nord. Dmitri zice că Lacul Calderón este o experiență educațională ce nu trebuie ratată. Copiii sunt plimbați cu bărcile care au funduri de sticlă, ca să vadă viața subacvatică.

— Dmitri. Deci Dmitri este acum expert în educație.

— Putem merge până la Lacul Calderón mâine la prima oră, dacă vrei. Ca să ne asigurăm că totul e în ordine. Putem să-l salutăm pe Davíd: dacă e nefericit, îl luăm cu noi.

Zis și făcut. Se duc la Lacul Calderón, cu Bolívar moțăind pe bancheta din spate. Pe cer, nici un nor, ziua dă semne că va fi toridă. Ratează curba; abia la prânz găsesc mica așezare de pe malul lacului – o pensiune și o singură prăvălie, unde se vând înghețată și sandale de plastic, undițe și momeală.

— Caut locul unde se duc grupurile de elevi, îi zice el fetei de la tejghea.

— *El centro recreativo*, urmați drumul de pe malul lacului. Vreun kilometru până acolo.

El centro recreativo este o clădire joasă, lungă, ajunge până pe plaja nisipoasă. Pe plajă se zbenguie multe persoane, bărbați, femei, adulți și copii, toți goi-pușcă. Chiar și de la acea distanță, el o recunoaște fără dificultate pe Ana Magdalena.

— Dmitri n-a spus nimic despre asta… despre nudismul ăsta, îi zice el lui Inés. Ce facem?

— Ei bine, eu una nu mă dezbrac, poți să fii sigur de asta, răspunde ea.

Inés e o femeie arătoasă. N-are motiv să se rușineze de trupul ei. Ceea ce nu spune este: *Nu-mi scot hainele în fața ta*.

— Atunci mă dezbrac eu, zice el.

În timp ce câinele, lăsat liber, aleargă în salturi mari spre plajă, el se retrage pe bancheta din spate și se debarasează de haine.

Pășind cu grijă peste pietre, ajunge la plaja nisipoasă tocmai când trage la mal o barcă plină de copii. Un tânăr cu o coamă de păr negru ca pana corbului o ține bine cât coboară copiii claie peste grămadă, stropind în apa puțin adâncă, chiuind, țipând, goi toți, Davíd printre ei. Băiatul tresare, îl recunoaște.

— Simón! strigă el și vine alergând. Ghici ce-am văzut, Simón! Am văzut un țipar, mânca un pui de țipar, capul puiului ieșea din gura țiparului

mare, era atât de caraghios, păcat că n-ai văzut și tu! Și am văzut pești, mulți pești. Și am văzut crabi. Asta-i tot. Unde-i Inés?

— Inés așteaptă în mașină. Nu se simte bine, o doare capul. Am venit să aflăm ce planuri ai. Vrei să vii acasă cu noi, sau vrei să rămâi?

— Vreau să rămân. Poate să rămână și Bolívar?

— Nu cred. Bolívar nu e obișnuit cu locuri străine. S-ar putea să plece hai-hui și să se piardă.

— N-o să se piardă. O să am grijă de el.

— Nu știu. O să discut cu Bolívar și-o să văd ce vrea să facă.

— Bine.

Și fără alt cuvânt, băiatul se răsucește pe călcâie și o șterge după prietenii lui. Băiatului nu i s-a părut ciudat că el, Simón, stătea acolo golpușcă. Și cu adevărat, propria lui stinghereală se evaporă iute printre atâția nudiști, tineri și bătrâni. Dar el e conștient de faptul că a evitat să se uite direct la Ana Magdalena. De ce? De ce numai în fața ei își simte goliciunea? N-are nici un sentiment sexual față de ea. Pur și simplu nu e egalul ei, nici sexual, nici altfel, și totuși e ca și cum ceva ar scăpăra în ochii lui dacă ar fi să se uite direct la ea, ceva ca o săgeată, dur ca oțelul și limpede ca lumina zilei, ceva ce el nu-și poate permite.

El nu e egalul ei; de acest lucru e sigur. Dacă ea ar fi legată la ochi și expusă într-o sală de expoziție, asemenea statuilor din muzeul lui Dmitri sau asemenea unui animal din cușcă la grădina zoologică, ar putea să stea ore întregi uitându-se la ea, pierdut în admirație față de perfecțiunea pe care-o reprezintă ea pentru un anumit tip de formă animalică. Dar asta nu e totul, nicidecum. Nu numai că ea e tânără și plină de viață, iar el bătrân, uzat; nu numai că e sculptată din marmură, cum ar veni, în vreme ce el e modelat din lut. De ce i-a venit pe loc în minte propoziția: *nu e egalul ei*? Care e diferența mai profundă între ei doi, pe care el o simte, dar nu o poate identifica exact?

În spatele lui, o voce, vocea ei:

— Señor Simón.

Se răsucește și își înalță ochii, ezitant.

Pe umerii ei, urme de nisip: sânii, rozalii, arși de soare; la furca dintre picioare, un petec de păr, o ușoară nuanță de șaten, dar atât de palidă, încât aproape că e invizibilă.

— Sunteți singur aici? întreabă ea.

Umeri înalți, talie lungă. Picioarele lungi, mușchi bine formați,

picioare de dansatoare.

— Nu… Inés așteaptă în mașină. Ne-am făcut griji din pricina lui Davíd. N-am fost înștiințați despre această excursie.

Ea se încruntă.

— Dar am trimis o informare tuturor părinților. N-ați primit-o?

— N-am primit nimic. Mă rog, totul e bine când se termină cu bine. Copiii par să se distreze de minune. Când îi aduceți înapoi?

— Încă n-am hotărât. Dacă vremea rămâne bună, s-ar putea să stăm aici tot sfârșitul ăsta de săptămână. L-ați cunoscut pe soțul meu? Juan, dânsul e señor Simón, tatăl lui Davíd.

Señor Arroyo, maestru al muzicii și director al Academiei de Dans: nu așa se gândise el că îl va cunoaște, în pielea goală. Un om impozant, nu corpolent, nu chiar, dar trecut de-a doua tinerețe: la gât, la piept și pântec, carnea a început să-i atârne. Pielea de pe întreg corpul, chiar și de pe țeasta pleșuvă, este de un cărămiziu uniform, ca și când soarele ar fi elementul lui natural. A lui trebuie să fi fost ideea acestei excursii la plajă.

Dau mâna.

— E câinele dumneavoastră? întreabă señor Arroyo, gesticulând.

— Da.

— Frumos animal.

Voce joasă, relaxată. Contemplă împreună animalul frumos. Cu privirile ațintite pe întinderea apei, Bolívar nu le acordă nici o atenție. Doi spanieli se îndreaptă spre el, îi adulmecă pe rând fundul; el nu catadicsește să le adulmece pe-ale lor.

— Îi explicam soției dumneavoastră, spune el, Simón, că, din pricina unei probleme de comunicare, n-am aflat la timp de această excursie. Am crezut că Davíd va veni acasă în week- end, ca de obicei. De aceea ne aflăm aici. Am fost puțin neliniștiți. Dar totul e în ordine, din câte văd, prin urmare o să plecăm.

Señor Arroyo pare să-l privească amuzat, după cum arată curbura buzelor. Nu zice: *O problemă de comunicare? Ce s-a întâmplat?* Nu spune: *Îmi pare rău că ați făcut o călătorie inutilă.* Nu spune: *Vreți să rămâneți la prânz?* Nu spune nimic. Nici o vorbă de prisos.

Chiar și pleoapele lui au o aură bronzată. Ochii albaștri sunt mai deschiși decât ai soției.

El, Simón, își ia seama:

— Pot să întreb cum se descurcă Davíd cu învățătura?

Capul masiv se înclină o dată, de două ori, de trei ori. Acum, pe buzele

lui este un zâmbet limpede.

— Fiul dumneavoastră are – cum să spun? – o încredere în sine cu totul ieșită din comun pentru cineva atât de tânăr. Nu se teme de aventuri – aventuri ale minții.

— Nu, nu se teme. Și cântă foarte bine. Nu sunt muzician, dar am ureche.

Señor Arroyo ridică o mână și, cu un gest apatic, dă la o parte ultimele cuvinte.

— Ați făcut foarte bine, spune el. Dumneavoastră sunteți, nu-i așa, cel care și-a asumat responsabilitatea de a-l crește. El așa mi-a spus.

Inima îi tresaltă de bucurie. Prin urmare, asta le spune băiatul oamenilor: că el, Simón, este cel care l-a crescut.

— Davíd a avut parte de o educație variată, dacă pot să spun așa, zice el. Spuneți că are încredere în sine. E adevărat. Uneori e mai mult decât încredere în sine. Poate fi îndărătnic. Cu unii dintre profesorii lui, lucrul ăsta a creat necazuri. Dar pentru dumneavoastră și señora Arroyo are un respect deosebit.

— Ei bine, dacă așa stau lucrurile, trebuie să ne străduim să-l merităm.

Fără ca el să observe, señora Arroyo, Ana Magdalena, s-a făcut nevăzută. Acum reapare în câmpul lui vizual, retrăgându-se spre malul lacului, înaltă, grațioasă, înconjurată de o ceată de copii goi care se hârjonesc și țopăie.

— Ar trebui să plec, spune el. La revedere. Apoi adaugă: Numerele doi și trei și așa mai departe – mă lupt să vă înțeleg sistemul. Am ascultat cu atenție prelegerea ținută de señora Arroyo, îl tot întreb și pe Davíd, însă mărturisesc că încă întâmpin dificultăți.

Señor Arroyo ridică o sprânceană și așteaptă.

— Numărarea nu joacă un rol important în viața mea, prinde el curaj. Adică, număr mere și portocale, ca toată lumea. Număr bani. Adun și scad. Aritmetica furnicii, de care a vorbit soția dumneavoastră. Însă dansul lui doi, dansul lui trei, numerele nobile și numerele auxiliare, chemarea în jos a stelelor – chestiile astea mă depășesc. Treceți vreodată mai departe de doi și trei în programa dumneavoastră? Ajung copiii să învețe matematica propriu-zisă – *x*, *y*, *z*? Sau asta e pentru mai târziu?

Señor Arroyo tace. Soarele amiezii îi bate în cap.

— Puteți să-mi dați un indiciu, un pont? insistă el. Vreau să înțeleg. Sincer. Sincer, vreau să înțeleg.

Señor Arroyo spune:

— Doriți să înțelegeți. Vă adresați mie ca și cum eu aș fi înțeleptul din Estrella, omul care are toate răspunsurile. Nu sunt acela. Nu am răspunsuri pentru dumneavoastră. Dar dați-mi voie să vă spun ceva despre răspunsuri în general. În opinia mea, întrebarea și răspunsul merg împreună, asemenea cerului și pământului, sau bărbatului și femeii. Un bărbat pleacă în lume să caute răspuns pentru mica lui întrebare esențială: *Ce anume îmi lipsește?* Și într-o bună zi, dacă are noroc, află și răspunsul: femeia. Bărbatul și femeia merg împreună, sunt *unul și același* – hai să folosim această sintagmă – și din unitatea lor, din unirea lor, rezultă un copil. Copilul crește până când, într-o bună zi, i se năzare întrebarea: *Ce anume îmi lipsește?*, iar ciclul se reia. Ciclul se reia pentru că în întrebare se află deja răspunsul, ca un copil nenăscut.

— Prin urmare?

— Prin urmare, dacă vrem să scăpăm de ciclu, poate că ar trebui să căutăm în lume nu răspunsul adevărat, ci întrebarea adevărată. Poate că asta ne lipsește.

— Și cu ce mă ajută asta, señor, să înțeleg dansurile pe care le învață fiul meu de la dumneavoastră, dansurile și stelele pe care dansurile, pasămite, le-ar chema în jos, și locul dansurilor în educația lui?

— Da, stelele… Continuăm să fim intrigați de stele, chiar persoanele în vârstă, ca dumneavoastră și ca mine. *Cine sunt ele? Ce ne spun nouă? Care sunt legile după care trăiesc?* Pentru un copil, e mai ușor, copilul n-are nevoie să gândească, pentru că el poate dansa. În timp ce noi stăm ca paralizați, holbându-ne la prăpastia ce se deschide între noi și stele – *Ce abis! Cum îl vom trece vreodată?* –, copilul îl traversează dansând.

— Davíd nu-i așa. Îl înspăimântă abisurile. Uneori stă ca paralizat. Am văzut. E un fenomen nu cu totul neobișnuit printre copii. E un sindrom.

Señor Arroyo îi ignoră cuvintele.

— Dansul nu e o chestiune de frumusețe. Dacă aș vrea să creez siluete frumoase în mișcare, aș folosi marionete, nu copii. Marionetele pot pluti, pot aluneca, așa cum ființele umane nu pot. Pot trasa modele foarte complexe în aer. Dar nu pot dansa. Nu au suflet. Sufletul este cel care conferă grație dansului, sufletul e cel care urmează ritmul, fiecare pas în consonanță cu următorul pas și cu următorul.

Cât despre stele, continuă señor Arroyo, stelele au propriile lor dansuri, dar logica lor ne depășește; la fel și ritmurile lor. Asta e tragedia noastră. Apoi sunt stelele rătăcitoare, cele care nu urmează dansul, asemenea copiilor care nu știu aritmetica. *Las estrellas errantes, niños que*

ignoran la aritmética, cum a scris poetul[2]. Stelelor le e dat să gândească ce nu poate fi gândit, gândurile care sunt dincolo de dumneavoastră și de mine: gândurile *dinaintea eternității* și *de după eternitate*, gândurile *de la nimic spre unu* și *de la unu spre nimic* și așa mai departe. Noi, muritorii, nu avem nici un dans pentru *de la nimic la unu.* Prin urmare, ca să mă întorc la întrebarea dumneavoastră legată de misteriosul *x* și dacă elevii noștri de la academie vor învăța vreodată răspunsul la *x*, răspunsul meu este: regret, dar nu știu.

2. Ultimul vers din poemul intitulat „*Los ángeles colegiales*“ („Îngerii elevi“), din volumul lui Rafael Alberti *Sobre los ángeles* (*Despre îngeri*, 1929): „[Știam doar că o linie dreaptă, dacă vrea, poate fi curbă sau frântă /] *și că stelele rătăcitoare sunt copii ce n-au habar de aritmetică* “. (Mulțumiri doamnei Tudora Șandru-Mehedinți pentru informație și traducere.) (N. tr.)

El, Simón, așteaptă continuarea, dar nu mai urmează nimic. Señor Arroyo a zis ce-a avut de zis. E rândul lui. Dar el e pierdut. Nu are nimic de spus.

— Stați liniștit, zice señor Arroyo. Ați venit aici nu ca să aflați despre *x*, ci pentru că erați preocupat de soarta copilului dumneavoastră. Vă puteți convinge singur. Îi este bine. Asemenea altor copii, tânărul Davíd nu e interesat de *x*. El vrea să fie în lume, să trăiască faptul de a fi viu, o experiență atât de nouă și de surescitantă. Acum trebuie să mă duc s-o ajut pe soția mea. Bună ziua, señor Simón.

El se întoarce la mașină. Inés nu e acolo. Se îmbracă în grabă, fluieră după Bolívar.

— Inés! îi spune el câinelui. Unde e Inés? Găsește-o pe Inés.

Câinele îl conduce la Inés, care șade nu departe, sub un copac, pe o movilă de pe care se vede lacul.

— Unde e Davíd? întreabă ea. Credeam că vine acasă cu noi.

— Davíd se distrează grozav, vrea să fie cu prietenii lui.

— Prin urmare, când o să-l mai vedem?

— Depinde de vreme. Dacă rămâne bună, vor sta tot weekendul ăsta. Nu te îngrijora, Inés. E pe mâini bune. E fericit. Nu asta contează?

— Deci ne întoarcem la Estrella? Inés se ridică, se scutură de colb. Mă mir de tine. Nu te întristează toată treaba asta? Întâi, cere să plece de-acasă, acum nici măcar nu vrea să-și petreacă weekendul cu noi.

— Mai devreme sau mai târziu, tot s-ar fi întâmplat. Are o fire independentă.

— Tu îi spui independentă, dar mie mi se pare că e cu totul sub influența celor doi Arroyo. Te-am văzut conversând cu el señor. Despre ce-ați vorbit?

— Îmi explica filozofia lui. Filozofia aflată la baza academiei. Numerele și stelele. Chemarea pe pământ a stelelor și așa mai departe.

— Așa o numești: filozofie?

— Nu, eu nu o numesc filozofie. Personal, o numesc sforăială ieftină. Personal, o numesc gunoi mistic.

— Atunci de ce nu ne luăm seama și nu-l scoatem pe Davíd de la academie?

— Să-l scoatem și să-l ducem unde? La Academia de Canto, unde-și vor livra propria filozofie aiuritoare: *Inspiră. Golește-ți mintea. Fii una cu cosmosul.* La vreo școală din oraș? *Stai nemișcat. Recită după mine: Unu și cu unu fac doi, doi și cu unu fac trei.* Soții Arroyo or fi plini de absurdități, dar cel puțin sunt absurdități inofensive. Iar Davíd e fericit acolo. Îi place de ei. Îi place de Ana Magdalena.

— Da, Ana Magdalena… Presupun că te-ai îndrăgostit de ea. Poți fi sincer. N-o să râd.

— Îndrăgostit? Nu, nicidecum.

— Dar o găsești atrăgătoare.

— O găsesc frumoasă, în sensul în care o zeiță e frumoasă, dar atrăgătoare nu mi se pare. Ar fi – cum să spun – o lipsă de respect să fiu atras de ea. Chiar primejdios. E genul care poate să te omoare.

— Să te omoare! Atunci trebuie să fii precaut. Să porți armură. Un scut. Mi-ai spus că individul de la muzeu, Dmitri, e îndrăgostit de ea. L-ai avertizat că ar putea să-l omoare?

— Nu, n-am făcut-o. Nu-s amic cu Dmitri. Nu ne facem confidențe.

— Și tânărul – cine e?

— Tânărul care-a fost cu puștii în barcă? E Alyosha, pedagogul, cel care are grijă de interni. Pare simpatic.

— Tu pari nestingherit să stai gol-pușcă în fața unor străini.

— Surprinzător de nestingherit, Inés. Surprinzător de nestingherit. Te întorci la stadiul de animal. Animalele nu sunt goale-pușcă, pur și simplu sunt ele însele.

— Am observat că tu și primejdioasa ta zeiță erați complet relaxați împreună. Ce excitant, nu-i așa?

— Nu mă lua peste picior.

— Nu te iau peste picior. Dar de ce nu poți fi sincer cu mine? Oricine își dă seama că ți-a căzut cu tronc, la fel ca lui Dmitri. De ce să nu recunoști, în loc să te învârți după cireș?

— Pentru că nu e adevărat. Eu şi Dmitri nu suntem una și aceeași persoană.

— Dmitri și cu tine sunteți bărbați amândoi. E de ajuns pentru mine.

Capitolul 10

Excursia la lac marchează o răcire și mai accentuată a relațiilor dintre el și Inés. La scurt timp după aceea, ea îl informează că-și va lua o săptămână de concediu ca să stea în Novilla împreună cu frații ei. Îi e dor de frații ei, se gândește să-i invite la Estrella.

— Nu m-am înțeles niciodată cu frații tăi, spune el. Mai ales cu Diego. Dacă urmează să stea cu tine, ar fi mai bine să mă mut.

Inés nu protestează.

— Acordă-mi un răgaz să-mi găsesc un loc să stau, îi spune el. Aș dori să nu-i spunem lui Davíd încă. Ești de acord?

— Cuplurile divorțează tot timpul, copiii trec peste asta, zice Inés. Davíd mă va avea pe mine, te va avea pe tine, doar că n-o să locuim împreună.

El cunoaște partea de nord-est a orașului ca pe buzunarul lui. Își găsește imediat o cameră într-un apartament locuit de un cuplu în vârstă. Serviciile sunt rudimentare, curentul electric se întrerupe când ți-e lumea mai dragă, dar camera e ieftină și are intrare separată, unde mai pui că e la doi pași de centru. Când Inés e la serviciu, el își strânge catrafusele din apartament și se instalează în noua locuință.

Deși el și Inés mimează, de dragul băiatului, buna înțelegere conjugală, Davíd nu poate fi păcălit:

— Unde ți-s lucrurile, Simón? – întrebare la care el, Simón, trebuie să recunoască faptul că, deocamdată, a fost nevoit să se mute, ca să-i facă loc lui Diego – și poate și lui Stefano.

— Diego o să fie unchiul meu, sau tatăl meu? întreabă Davíd.

— Va fi unchiul tău, așa cum a fost întotdeauna.

— Iar tu?

— Eu o să fiu ce-am fost mereu. Eu nu mă schimb. Lucrurile se schimbă în jurul meu, dar eu sunt neschimbător. O să vezi.

Dacă băiatul e tulburat de ruptura dintre el și Inés, n-o arată. Dimpotrivă, e exuberant, plin de povești despre viața la academie. Ana Magdalena are o mașină de făcut gaufre și face gaufre pentru interni în fiecare dimineață.

— Inés, trebuie să cumperi și tu o mașină de făcut gaufre, e nemaipomenită.

Alyosha a preluat sarcina de a le citi povești la culcare și tocmai le citește o poveste despre trei frați care caută sabia Madragil, o poveste formidabilă și ea. În spatele muzeului, Ana Magdalena are o grădină cu un țarc unde ține iepuri, găini și un miel. Unul dintre iepuri e afurisit, își scobește mereu o gaură ca să iasă. Odată l-au găsit ascunzându-se în subsolul muzeului. Preferatul lui printre animale este mielul, care se numește Jeremiah. Jeremiah nu are mamă, de aceea trebuie să bea lapte de vacă dintr-o sticlă cu tetină de cauciuc. Dmitri îl lasă să țină sticla atunci când bea Jeremiah.

— Dmitri?

Reiese că Dmitri are sarcina să se îngrijească de menajeria academiei, așa cum tot Dmitri este cel care se îngrijește să aducă lemne din pivniță pentru cuptorul mare și să frece baia după ce copiii au făcut duș.

— Credeam că Dmitri lucrează la muzeu. Cei de la muzeu știu că Dmitri este angajat și de academie?

— Dmitri nu vrea bani. O face pentru Ana Magdalena. Dmitri face orice pentru ea, pentru că o iubește și o venerează.

— O iubește și o venerează: asta spune el?

— Da.

— Frumos! Admirabil! Mă intrigă însă că Dmitri îndeplinește aceste sarcini din dragoste și venerație în timpul în care e plătit de muzeu ca să păzească tablourile. Dar am vorbit destul despre Dmitri. Ce ne mai poți povesti? Îți place să fii intern? Am luat hotărârea corectă?

— Da. Când visez urât, îl trezesc pe Alyosha și el mă lasă să dorm în patul lui.

— Numai tu dormi în patul lui Alyosha? întreabă Inés.

— Nu, oricine care visează urât poate dormi cu Alyosha. El așa zice.

— Și Alyosha? În care pat doarme Alyosha când visează urât?

Băiatului nu i se pare amuzant.

— Și dansul? întreabă el, Simón. Cum te descurci cu dansul?

— Ana Magdalena spune că sunt cel mai bun dintre toți.

— Bravo! Când o să te pot convinge să dansezi pentru mine?

— Niciodată, pentru că tu nu crezi în asta.

Nu crezi în asta. În ce anume va trebui să creadă, înainte ca băiatul să danseze pentru el? În trăsnaia aia despre stele?

Mănâncă împreună – Inés a gătit cina –, apoi e timpul ca el să-și ia la revedere.

— Noapte bună, băiatul meu. Trec mâine-dimineață pe-aici. Putem să-l scoatem pe Bolívar la o plimbare. Poate e vreun meci de fotbal în parc.

— Ana Magdalena spune că, dacă ești dansator, nu ai voie să joci fotbal. Zice că poți să faci întindere musculară.

— Ana Magdalena știe tot felul de lucruri, dar nu se pricepe la fotbal. Ești un băiat puternic. N-o să te rănești dacă joci fotbal.

— Ana Magdalena spune că nu am voie.

— Prea bine, n-o să te forțez să joci fotbal. Dar, te rog, explică-mi ceva. De mine nu asculți niciodată, de Inés cu chiu, cu vai, în schimb faci întocmai ce-ți spune Ana Magdalena. De ce?

Nici un răspuns.

— Perfect. Noapte bună. Ne vedem mâine-dimineață.

Se târăște prost-dispus până la noua lui locuință. A fost o vreme când băiatul s-a dăruit trup și suflet lui Inés, ori cel puțin imaginii pe care-o avea Inés despre el, de mic prinț deghizat; dar zilele acelea par să se fi sfârșit. Pentru Inés trebuie să fie trist să se vadă înlocuită de señora Arroyo. Cât despre el, ce loc i-a mai rămas lui în viața băiatului? Poate că ar trebui să urmeze exemplul lui Bolívar. Bolívar mai are puțin și intră în apusul vieții de câine. S-a îngrășat; uneori, când se așază să doarmă, îi scapă un mic oftat trist. Dar dacă Inés va avea imprudența să aducă un pui de câine în casă – un pui care să crească și să ia locul paznicului lor de acum –, Bolívar își va încleșta fălcile peste jugulara cățelandrului și-l va scutura până-i va rupe spinarea. Poate că acest gen de tată va deveni el: apatic, egoist și periculos. Poate că, în aceste condiții, băiatul îl va respecta.

Inés pleacă în excursia promisă la Novilla; deocamdată, băiatul cade din nou în responsabilitatea lui. Vineri după-masa, el așteaptă în fața academiei. Clopoțelul sună, elevii năvălesc afară, dar nici urmă de Davíd.

Urcă scările. Studioul este pustiu. Mai departe, un coridor neluminat duce la o serie de încăperi lambrisate cu lemn negru, fără nici o piesă de mobilier. El trece printr-un spațiu întunecat, probabil o sufragerie, cu mese

lungi, vechi și uzate, și un bufet încărcat cu veselă, și se pomenește la piciorul unei alte scări. De sus se aude murmurul unei voci bărbătești. Urcă, bate la ușa închisă. Vocea tace. Apoi: „Intră“.

El pătrunde într-o încăpere spațioasă, luminată prin luminatoare, dormitorul internilor, fără doar și poate. Așezați unul lângă altul pe pat, Ana Magdalena și Alyosha. Vreo zece copii stau grămadă în jurul lor. El îi recunoaște pe cei doi băieți Arroyo, care au dansat la concert, dar Davíd nu e printre ei.

— Îmi cer iertare că vă deranjez, spune el. Îmi caut fiul.

— Davíd e la lecția de muzică, spune Ana Magdalena. Termină la ora patru. Vreți să-l așteptați? Puteți să stați aici, cu noi. Alyosha ne citește o poveste. Alyosha, copii, dânsul e señor Simón, tatăl lui Davíd.

— Nu deranjez? întreabă el.

— Nu deranjați, îl asigură Ana Magdalena. Luați loc. Joaquín, povestește-i lui señor Simón ce s-a întâmplat până acum.

Nu deranjați. Luați loc. În vocea Anei Magdalena, în întreaga ei ținută, se manifestă o prietenie neașteptată. Schimbarea s-a petrecut pentru că au stat împreună în pielea goală? De atât a fost nevoie?

Joaquín, băiatul cel mare al soților Arroyo, spune:

— E vorba de-un pescar, un pescar sărac, și-ntr-una din zile prinde un pește, îl despică și în stomac găsește un inel de aur. Freacă inelul și…

— Ca să-l facă să strălucească, îl întrerupe fratele mai mic. Freacă inelul ca să-l facă să strălucească.

— Freacă inelul ca să-l facă să strălucească și apare un djin, iar djinul spune: „Când freci inelul ăsta vrăjit, eu apar și-ți îndeplinesc o dorință, ai dreptul la trei dorințe, prin urmare, care e prima dorință?“ Asta-i tot.

— Superputernic, spune Ana Magdalena. Ții minte, djinul spune că e superputernic și poate îndeplini orice dorință. Alyosha, continuă!

Până acum, el nu s-a uitat cu atenție la Alyosha. Tânărul are păr negru, fin, chiar frumos, pe care și-l piaptănă dat peste cap de la tâmple, și o piele delicată, ca de fată: nici un semn că s-ar bărbieri. Tânărul își coboară deasupra paginii ochii negri umbriți de gene lungi și, cu o voce surprinzător de rezonantă, începe să citească:

— „Neîncrezându-se în cuvintele djinului, pescarul a hotărât să-l pună la încercare. «Vreau o sută de pești ca să-i duc la piața de pește și să-i vând», a zis pescarul. În aceeași clipă, un val mare s-a spart pe țărm și a lăsat la picioarele lui o sută de pești, care săreau și se zbăteau în chinurile morții. «Care e a doua dorință?» l-a întrebat djinul. Încurajat, pescarul a

spus: «Vreau o fată frumoasă, pe care s-o iau de nevastă». În aceeaşi clipă, a apărut o fată atât de frumoasă, că i-a tăiat răsuflarea; fata a îngenuncheat în faţa lui: «Sunt a ta, stăpâne».

«Şi care e ultima dorinţă?» a întrebat djinul. «Vreau să fiu regele lumii», a spus pescarul. În aceeaşi clipă, pescarul s-a pomenit înveşmântat într-o mantie de brocart cu fir de aur, cu o coroană de aur pe cap. Un elefant a apărut, care l-a ridicat cu trompa lui şi l-a aşezat pe un tron de pe spinarea lui. «Asta a fost ultima ta dorinţă», a spus djinul. «Rămâi cu bine.» Zicând acestea, djinul a dispărut într-un fuior de fum. Se făcuse târziu. În afară de pescar, frumoasa lui viitoare mireasă, elefantul şi cei o sută de peşti muribunzi, nu mai era nimeni altcineva pe plajă. «Plecăm spre satul meu», a zis pescarul cu o voce cum nu se poate mai regească. «Porneşte!» Dar elefantul nu s-a clintit. «Porneşte!» a strigat pescarul şi mai tare; elefantul nu s-a clintit. «Tu! Fato!» a strigat regele. «Găseşte un băţ şi bate elefantul ca să pornească!» Ascultătoare, fata a luat un băţ şi l-a bătut pe elefant până când acesta s-a urnit din loc.

Soarele apunea când au ajuns la satul pescarului. Vecinii lui s-au strâns ciopor, minunându-se de elefant şi de fata frumoasă, chiar de pescarul însuşi, aşezat cum era pe tron, cu coroana pe cap. «Ascultaţi, sunt regele lumii, iar asta e regina mea!» a spus pescarul. «Ca să-mi dovedesc puterea, mâine dimineaţă o să vă înfruptaţi dintr-o sută de peşti.» Sătenii s-au bucurat şi l-au ajutat pe rege să coboare de pe elefant; el s-a retras în adăpostul lui modest, unde şi-a petrecut noaptea în braţele frumoasei lui mirese.

La ivirea zorilor, sătenii au pornit spre plajă să ia cei o sută de peşti. Dar când au ajuns acolo, n-au găsit decât oase de peşte, căci în timpul nopţii lupii şi urşii coborâseră pe plajă şi se ghiftuiseră. Iar sătenii s-au întors şi au spus: «O, rege, lupii şi urşii au devorat peştii, pescuieşte alţi peşti pentru noi, suntem flămânzi».

Din faldurile robei sale, pescarul a scos inelul de aur. L-a frecat o dată, de două ori, dar n-a apărut nici un djin. Atunci sătenii s-au supărat şi au spus: «Ce fel de rege eşti, dacă nu ne poţi hrăni?» «Sunt regele lumii», a replicat pescarul uns rege. «Dacă nu mă recunoaşteţi, o să plec de-aici.» S-a răsucit spre nevasta din acea noapte: «Adu elefantul», a poruncit el. «Vom pleca din acest sat nerecunoscător.» Dar în timpul nopţii, elefantul plecase de unul singur, cu tron cu tot, nimeni nu ştia unde să-l găsească.

«Haide!» i-a spus pescarul miresei sale. «Mergem pe jos.» Dar mireasa a refuzat: «Reginele nu merg pe jos», a pufnit ea. «Vreau să călătoresc ca o

regină, pe un *palafrén blanco*, cu o suită de fecioare care să meargă înainte, bătând tamburine.»“

Ușa se deschide și în încăpere intră tiptil Dmitri, urmat de Davíd. Alyosha se oprește din citit.

— Vino, Davíd, spune Ana Magdalena. Alyosha ne citește povestea pescarului care a vrut să fie rege.

În timp ce Davíd se așază lângă ea, Dmitri rămâne lângă ușă, așezat pe vine, cu șapca în mână. Ana Magdalena se încruntă, face un gest brusc, scurt, din mână, ca pentru a-l concedia, dar el nu-l ia în seamă.

— Continuă, Alyosha, spune Ana Magdalena, și voi, copii, ascultați cu atenție, pentru că, atunci când Alyosha o să termine de citit, o să vă întreb ce putem învăța din povestea pescarului.

— Eu știu răspunsul, sare Davíd. Eu am citit singur povestea.

— Poate că ai citit-o singur, Davíd, dar noi, ceilalți, n-am citit-o, spune Ana Magdalena. Alyosha, continuă!

— „«Ești mireasa mea, supune-mi-te!» a spus pescarul. Furioasă, fata a clătinat din cap. «Eu sunt regină, eu nu merg pe jos, eu călăresc pe un *palafrén*», a repetat ea.“

— Ce e un *palafrén*, Alyosha? întreabă unul dintre copii.

— Un *palafrén* este un cal, spune Davíd. Nu-i așa, Alyosha?

Alyosha dă din cap.

— „«Eu călătoresc pe-un *palafrén*.» Fără un cuvânt, regele i-a întors spatele miresei sale și a luat-o din loc cu pași mari. Mulți kilometri a mers el așa, până a ajuns la un alt sat. Sătenii s-au strâns în jurul lui, minunându-se de coroană și de mantie. «Priviți, eu sunt regele lumii», a spus pescarul. «Aduceți-mi mâncare să mănânc, pentru că sunt flămând.» «Îți vom aduce mâncare», au replicat sătenii, «dar dacă ești rege, după cum spui, unde ți-e suita de supuși?» «N-am nevoie de suită de supuși ca să fiu rege», a zis pescarul. «Nu-mi vedeți coroana de pe cap? Faceți cum spun. Vreau să-mi pregătiți un ospăț.» Atunci sătenii i-au râs în nas. În loc de ospăț, i-au dat jos coroana de pe cap, i-au smuls mantia, iar el a rămas în fața lor doar cu veșmintele sale sărăcăcioase de pescar. «Ești un potlogar!» au strigat sătenii. «Ești doar un pescar! Nu ești mai breaz decât noi! Întoarce-te de unde-ai venit!» Și l-au bătut cu nuiele, făcându-l s-o rupă la fugă. Așa s-a încheiat povestea pescarului care a vrut să fie rege.“

— Și așa s-a încheiat povestea, spune Ana Magdalena ca un ecou. O poveste interesantă, nu-i așa, copii? Ce credeți că putem învăța din ea?

— Eu știu, zice Davíd și-i aruncă lui Simón un zâmbet în colțul gurii,

ca pentru a zice: *Vezi ce deștept sunt aici, la academie?*

— Poate că tu știi, Davíd, dar asta pentru că ai citit povestea înainte, spune Ana Magdalena. Hai să le dăm și altor copii o șansă.

— Ce s-a întâmplat cu elefantul?

Cel care a pus întrebarea e băiatul mai mic al soților Arroyo.

— Alyosha, ce s-a întâmplat cu elefantul? zice Ana Magdalena.

— Elefantul a fost ridicat în înaltul cerului de un mare vârtej și a fost dus în casa lui din pădure, unde a trăit fericit până la adânci bătrâneți, răspunde Alyosha pe un ton plat.

O privire trece de la Alyosha la Ana Magdalena. Pentru prima oară, lui i se năzare că ar putea să se petreacă ceva între cei doi – nevasta pură ca alabastrul a directorului și tânărul pedagog chipeș.

— Ce putem învăța din povestea pescarului? repetă Ana Magdalena. Pescarul a fost un om bun, sau un om rău?

— A fost un om rău, spune băiatul cel mic al soților Arroyo. L-a bătut pe elefant.

— Nu el l-a bătut pe elefant, ci mireasa lui l-a bătut pe elefant, spune băiatul cel mare al soților Arroyo, Joaquín.

— Dar el a pus-o să facă asta.

— Pescarul era rău pentru că era egoist, zice Joaquín. Nu s-a gândit decât la sine când i s-au dăruit cele trei dorințe. Ar fi trebuit să se gândească la alți oameni.

— Prin urmare, ce învățăm din povestea pescarului? întreabă din nou Ana Magdalena.

— Că nu trebuie să fim egoiști.

— Suntem de acord, copii? zice Ana Magdalena. Suntem de acord cu Joaquín că povestea ne avertizează împotriva egoismului, că dacă suntem prea egoiști, vom sfârși prin a fi alungați în deșert de vecinii noștri? Davíd, ai vrut să spui ceva.

— Sătenii greșesc, zice Davíd.

Se uită în jur, ridică bărbia cu un gest provocator.

— Explică, îi cere Ana Magdalena. Dă-ne motivele tale. De ce au greșit sătenii?

— El era rege. Ar fi trebuit să se încline în fața lui.

Dinspre Dmitri, care stă ciucit lângă ușă, se aud aplauze molcome.

— Bravo, Davíd, spune Dmitri. Ai vorbit ca un stăpân.

Ana Magdalena se încruntă la Dmitri.

— N-ai îndatoriri de îndeplinit? întreabă ea.

— Îndatoriri față de statui? Statuile sunt moarte, fiecare dintre ele, pot să se îngrijească singure.

— N-a fost un rege adevărat, zice Joaquín, care pare să devină tot mai încrezător. Era un pescar care zicea că e rege. Asta spune povestea.

— Era rege, spune Davíd. Djinul l-a făcut rege. Djinul era atotputernic.

Cei doi băieți se săgetează din priviri. Alyosha intervine:

— Cum ajungem să fim regi? Aceasta e întrebarea adevărată, nu-i așa? Cum ajunge oricare dintre noi să fie rege? Trebuie să întâlnim un djin? Trebuie să despicăm un pește și să găsim un inel vrăjit?

— Întâi, trebuie să fii prinț, spune Joaquín. Nu poți fi rege dacă nu ai fost mai întâi prinț.

— Ba poți, spune Davíd. A avut trei dorințe, și asta a fost a treia lui dorință. Djinul l-a făcut regele lumii.

Din nou, dinspre Dmitri se aud aplauze molcome, răsunătoare. Ana Magdalena îl ignoră.

— Prin urmare, ce crezi *tu* că putem învăța din poveste, Davíd? întreabă ea.

Băiatul trage adânc aer în piept, ca pentru a zice ceva, dar brusc scutură din cap.

— Ce? repetă Ana Magdalena.

— Nu știu. Nu pot să văd.

— E timpul să mergem, Davíd, spune el, Simón, și se ridică. Mulțumim, Alyosha, pentru lectură. Mulțumesc, señora.

E prima vizită a băiatului în camera înghesuită în care el, Simón, locuiește acum. Nu face nici un comentariu, dar își bea oranjada și-și mănâncă biscuiții. Apoi, cu Bolívar pe urmele lor, se duc la plimbare, explorând cartierul. Cartierul nu e interesant, numai străzi, una după alta, case înghesuite. E vineri seara, totuși, iar oamenii care se întorc acasă după o săptămână de muncă se uită curioși la băiețel și la câinele mare cu ochi galbeni și reci.

— Acesta e teritoriul meu, spune el, Simón. Aici îmi împart mesajele, pe toate străzile astea de jur împrejur. Nu-i o slujbă grozavă, dar nici să fii hamal nu-i o slujbă grozavă. Fiecare dintre noi găsește nivelul ce i se potrivește cel mai bine – acesta e nivelul meu.

Se opresc la o intersecție. Bolívar lipăie pe lângă el, pe drum. Un om solid, călare pe bicicletă, cotește brusc să-l evite, se uită în urmă mânios.

— Bolívar! strigă băiatul.

Bolívar revine agale lângă el.

— Bolívar se poartă ca un rege, spune el, Simón. Se poartă ca și când ar fi întâlnit un djin. Crede că toată lumea trebuie să se dea la o parte din calea lui. Ar trebui să fie mai prevăzător. Poate că nu i-a mai rămas nici o dorință. Sau poate că djinul lui era făcut din fum.

— Bolívar e regele câinilor, zice băiatul.

— O fi el regele câinilor, dar asta nu-l salvează dacă e să-l calce o mașină. La urma urmei, regele câinilor e doar un câine.

Din indiferent ce motiv, băiatul nu e plin de vioiciune ca de obicei. La masă, în timp ce mănâncă piure, sos și mazăre, pleoapele i se închid. Fără să protesteze, se culcă pe sofa.

— Dormi tun, îi șoptește Simón, sărutându-l pe frunte.

— Mă fac mic-mic-mic, spune băiatul cu voce spartă, pe jumătate adormită. Mă fac mic-mic-mic și cad.

— Lasă-te să cazi, îi șoptește el. Sunt aici să am grijă de tine.

— Sunt fantomă, Simón?

— Nu, nu ești fantomă, ești real. Tu ești real, și eu sunt real. Acum dormi.

A doua zi dimineața, băiatul pare mai vioi.

— Ce facem azi? Putem merge la lac? Vreau să mă plimb din nou cu barca.

— Nu azi. Putem să facem o plimbare până acolo atunci când vor fi și Diego și Stephano aici, ca să le arătăm împrejurimile. Ce zici de-un meci de fotbal? Cumpăr un ziar și vedem cine joacă.

— Nu vreau să văd fotbal. E plicticos. Putem merge la muzeu?

— În regulă. Dar chiar vrei să vizitezi muzeul, sau să-l vezi pe Dmitri? De ce-ți place atât de mult de Dmitri? Pentru că-ți cumpără dulciuri?

— Stă de vorbă cu mine. Îmi spune tot felul.

— Îți spune povești?

— Da.

— Dmitri e un om singuratic. Întotdeauna caută pe cineva căruia să-i spună povești. E puțin cam jalnic. Ar trebui să-și găsească o iubită.

— E îndrăgostit de Ana Magdalena.

— Da, mi-a spus, așa spune oricui îl ascultă. Cu siguranță că Anei Magdalena i se pare jenant.

— Are fotografii cu femei dezbrăcate.

— Păi, nu mă surprinde. Asta fac bărbații când sunt singuri, unii bărbați. Adună fotografii cu femei frumoase și-și închipuie cum ar fi să fie

împreună cu ele. Dmitri e singur și nu știe să se descurce cu această singurătate, prin urmare, când n-o urmează pe señora Arroyo peste tot ca un câine, se uită la fotografii. Nu-l putem condamna pentru asta, dar n-ar trebui să-ți arate fotografiile. Nu e frumos, și Inés se va supăra dacă va auzi despre asta. O să stau de vorbă cu el. Le arată și altor copii?

Băiatul dă din cap.

— Ce-mi mai poți spune? Despre ce vorbiți voi doi?

— Despre cealaltă viață. Zice că va fi cu Ana Magdalena în cealaltă viață.

— Atâta?

— Zice că pot să fiu cu ei în cealaltă viață.

— Tu și cu mai cine?

— Numai eu.

— Clar, o să am o discuție cu el. O să am o discuție și cu Ana Magdalena. Nu-mi place povestea asta cu Dmitri. După părerea mea, nu trebuie să-ți petreci prea multă vreme cu el. Acum termină-ți micul dejun.

— Dmitri spune că are pofte. Ce e aia poftă?

— Pofta este o stare prin care trec adulții, în special bărbații adulți, așa ca Dmitri, care sunt prea mult singuri fără o soție sau o prietenă. E un fel de durere, ca durerea de cap sau de stomac. Le provoacă fantezii. Îi face să-și imagineze lucruri care nu sunt adevărate.

— Dmitri suferă de poftă din pricina Anei Magdalena.

— Davíd, Ana Magdalena e o femeie căsătorită. Are un soț pe care-l iubește. Poate să fie prietenă cu Dmitri, dar nu-l poate iubi. Dmitri are nevoie de o femeie care să-l iubească pe el. Când va găsi femeia care să-l iubească, va fi vindecat de toate chinurile. Nu va mai avea nevoie să se uite la fotografii și nu va mai simți nevoia să spună oricărui trecător cât o venerează pe doamna de la etaj. Dar sunt sigur că ți-e recunoscător pentru că-i asculți poveștile, pentru că-i ești prieten bun. Sunt sigur că asta-l ajută.

— Altui băiat i-a zis că vrea să se sinucidă. O să-și tragă un glonț în cap.

— Care-i băiatul cu pricina?

— Unul.

— Nu cred. Băiatul o fi înțeles greșit. Dmitri nu se va sinucide. Las’ că nici n-are armă. Luni dimineața, când te duc la școală, o să stau de vorbă cu Dmitri și o să-l întreb care-i problema și ce putem face ca să-l ajutăm. Poate că atunci când vom merge cu toții la lac, o să-l invităm și pe Dmitri cu noi. Ce zici, o facem?

— Da.

— Până atunci, nu vreau să te mai întâlnești cu Dmitri între patru ochi. Înțelegi? Înțelegi ce spun?

Băiatul tace, refuză să-l privească în ochi.

— Davíd, înțelegi ce-ți spun? Asta-i o chestiune seriosă. Nu-l cunoști pe Dmitri. Nu știi de ce ți se confesează. Nu știi ce se petrece în inima lui.

— Plângea. L-am văzut. Stătea ascuns în debara și plângea.

— Care debara?

— Debaraua cu mături și tot felul.

— Ți-a spus de ce plângea?

— Nu.

— Ei bine, când îți apasă ceva sufletul, adesea prinde bine să plângi. Probabil că ceva îl apasă pe suflet și acum, că a plâns, are inima mai ușoară. O să stau de vorbă cu el. O să aflu ce se-ntâmplă. Aflu eu unde-i buba.

Capitolul 11

Se ține de cuvânt. Luni dimineața, după ce-l duce pe Davíd la școală, îl caută pe Dmitri. Îl găsește într-una dintre sălile de expoziție, suit pe-un scaun și folosind un pămătuf din pene cu care șterge de praf un tablou înrămat, agățat sus pe perete. Tabloul înfățișează un bărbat și o femeie îmbrăcați ceremonios în negru, așezați pe-o pajiște într-un peisaj împădurit, cu un șervet de picnic întins între ei, în vreme ce în fundal paște liniștit o cireadă de vite.

— Ai o clipă liberă, Dmitri? întreabă el.

Dmitri coboară și se postează în fața lui.

— Davíd îmi spune că inviți copii de la academie în camera ta. Îmi spune și că i-ai arătat fotografii cu femei goale. Dacă este adevărat, îți cer să pui imediat capăt acestui obicei. Altfel, vei avea de suportat consecințe serioase, pe care nu e cazul să ți le înșirui. Înțelegi ce-ți spun?

Dmitri își dă șapca pe ceafă.

— Crezi că abuzez de trupurile tinere și frumoase ale copiilor ăstora? De asta mă acuzi?

— Eu nu te acuz de nimic. Sunt sigur că relațiile tale cu copiii sunt complet nevinovate. Dar copiii își imaginează lucruri, exagerează lucruri, vorbesc între ei, vorbesc cu părinții lor. Toată povestea poate să capete o turnură urâtă. Sunt sigur că îți dai seama de asta.

Un cuplu tânăr intră în sala de expoziție, primii vizitatori ai zilei. Dmitri pune scaunul la locul lui, într-un colț, apoi se așază pe el, ținând pămătuful de praf ridicat ca o suliță.

— Complet nevinovate, spune el cu voce joasă. Și mi-o spui așa în față: *complet nevinovate*? Glumești, fără doar și poate, Simón. Așa te cheamă: Simón?

Cuplul tinerilor le aruncă o privire, șoptesc între ei, părăsesc încăperea.

— Anul viitor, Simón, voi sărbători cel de-al patruzeci și cincilea an în această viață. Ieri, eram un țânc, iar azi, cât ai clipi, am patruzeci și patru, cu perciuni și burdihan, și un genunchi paradit, și toate cele care vin mână-n mână cu patruzeci și patru. Chiar crezi că poți ajunge la vârsta asta înaintată și să fii complet nevinovat? Ai spune așa ceva despre tine? Ești complet nevinovat?

— Te rog, Dmitri, fără discursuri. Am venit să-ți adresez o rugăminte, o rugăminte politicoasă. Nu-i mai chema pe copiii de la academie în camera ta. Nu le mai arăta fotografii deocheate. Și nu le mai vorbi despre profesoara lor, señora Arroyo, și despre sentimentele tale pentru ea. Ei nu înțeleg.

— Și dacă nu încetez?

— Dacă nu încetezi, te voi raporta autorităților muzeului și-ți vei pierde slujba. Pur și simplu.

— Pur și simplu… Nimic în viața asta nu e simplu, Simón – ar trebui să știi asta. Permite-mi să-ți povestesc despre slujba asta a mea. Înainte să vin la muzeu, am lucrat într-un spital. Nu ca doctor, mă grăbesc să adaug, întotdeauna am fost cel prost, n-am trecut examenele, n-am fost bun la carte. Dmitri dobitocul. Nu am fost doctor, am fost infirmier, făceam ceea ce nimeni altcineva nu voia să facă. Timp de șapte ani, cu câteva întreruperi, am fost infirmier la spital. Ți-am mai spus despre asta, dacă îți amintești. Nu regret anii ăia. Am văzut multe de-ale vieții, multe de-ale vieții și multe de-ale morții. Atât de multe, că a trebuit să plec, n-am mai rezistat. Am acceptat această slujbă, unde n-ai nimic de făcut, doar să șezi toată ziua, să caști, să aștepți clopoțelul să sune ora închiderii. Dacă n-ar fi academia de la etaj, dacă n-ar fi Ana Magdalena, aș fi pierit de mult din pricina plictiselii.

De ce crezi, Simón, că pălăvrăgesc cu puștiul tău și cu alți micuți? De ce crezi că joc tot felul de jocuri cu ei și le cumpăr dulciuri? Pentru că vreau să-i corup? Pentru că vreau să-i violez? Nu. Mă crezi, nu mă crezi, mă joc cu ei în speranța că ceva din mireasma și din inocența lor se va lipi de mine, și astfel n-o să mă transform într-un bătrân morocănos, singuratic, așezat într-un colț ca un păianjen, inutil, fără nici un rost, nedorit. Pentru că ce rost am de unul singur, și ce rost ai de unul singur, tu, Simón? – ce rost avem de unii singuri, bătrâni, obosiți, sfârșiți, așa ca noi? Putem foarte bine să ne încuiem într-un veceu și să ne tragem un glonț în cap. Nu ești de acord?

— Patruzeci şi patru nu înseamnă bătrâneţe, Dmitri. Eşti în floarea vârstei. Nu ai nevoie să bântui coridoarele Academiei de Dans a soţilor Arroyo. Ai putea să te însori, ai putea avea copiii tăi.

— Aş putea. Într-adevăr, aş putea. Crezi că nu vreau? Dar e o piedică, Simón, o piedică. Piedica e señora Arroyo. Sunt *encaprichado* de ea. Eşti familiarizat cu acest cuvânt? Nu? O să-l găseşti în cărţi. Îndrăgostit. Tu ştii asta, ea ştie asta, toată lumea ştie asta, nu e un secret. Chiar şi señor Arroyo, care e cu capul în nori aproape tot timpul. Sunt îndrăgostit de señora Arroyo, sunt nebun după ea, *loco*, ăsta-i începutul şi sfârşitul. Îmi spui: *Renunţă la ea, caută în altă parte*. Dar eu n-o s-o fac. Sunt prea prost să fac aşa ceva – prea prost, prea obtuz, prea de modă veche, prea fidel. Ca un câine. Nu mi-e ruşine s-o spun. Sunt câinele Anei Magdalena. Ling pământul acolo unde a călcat. În genunchi. Şi acum vrei s-o abandonez, uita-aşa, s-o abandonez şi să-i găsesc un înlocuitor. *Domn responsabil, angajament stabil, trecut de prima tinereţe, caut văduvă respectabilă cu intenţie de căsătorie. Scrie la c.p. 123, adaugă fotografie.*

Nu ţine, Simón. Nu pe femeia din c.p. 123 o iubesc eu, ci pe Ana Magdalena Arroyo. Ce fel de soţ aş fi pentru c.p. 123, ce fel de tată, atâta vreme cât port imaginea Anei Magdalena în inima mea? Şi copiii ăia pe care mi-i doreşti, copiii din sământa mea: crezi că mă vor iubi ei, copiii zămisliţi din vintre nepăsătoare? Bineînţeles că nu. Mă vor urî, mă vor disprețui, exact ceea ce merit. Cine are nevoie de un tată a cărui inimă nu este acasă?

Prin urmare, mulţumesc pentru sfatul tău chibzuit şi amabil, dar din nefericire nu-l pot urma. Când e vorba de marile alegeri ale vieţii, îmi urmez inima. De ce? Pentru că inima are întotdeauna dreptate, iar capul greşeşte întotdeauna. Înţelegi? întreabă Dmitri.

El începe să înţeleagă de ce Davíd e captivat de omul ăsta. Fără îndoială, există un element de bravadă în toată vorbăria asta despre iubire extravagantă, neîmpărtăşită, precum şi un soi pervers de fanfaronadă. Şi derâdere: de la bun început, a simţit că este anume ales pentru asemenea confidenţe, deoarece Dmitri îl consideră eunuc sau lunatic, străin de pasiunile pământeşti. Dar spectacolul are forţă, nimic de zis. Cât de pătimaş, de măreţ, cât de autentic trebuie să-i pară Dmitri unui băiat de vârsta lui Davíd, pe lângă o uscătură aşa ca el!

— Da, Dmitri, înţeleg. Te-ai exprimat foarte limpede, prea limpede. Dă-mi voie să mă exprim şi eu la fel de limpede. Relaţiile cu señora Arroyo te privesc, pe mine nu. Señora Arroyo e femeie în toată firea, poate să aibă

singură grijă de ea. Dar copiii sunt cu totul altceva. Soții Arroyo conduc o școală, nu un orfelinat. Nu le poți lua elevii și să-i adopți într-o familie a ta. *Nu sunt copiii tăi*, Dmitri, așa cum señora Arroyo nu e soția ta. Vreau să încetezi să-l inviți pe Davíd, copilul meu, copilul pentru a cărui siguranță sunt responsabil, în camera ta și să-i arăți fotografii deocheate. Pe copilul meu și pe oricare alt copil. Dacă nu pui punct acestei situații, o să am grijă să fii concediat. Asta-i tot.

— O amenințare, Simón? Mă amenințăi? Dmitri se ridică de pe scaun, încă ținând pământuful de praf. Tu, un străin de niciunde, mă amenințăi pe mine? Crezi că eu nu am putere aici? Buzele lui se întredeschid într-un zâmbet care îi dezvelește dinții galbeni. Agită ușor penele în fața lui Simón: Crezi că eu n-am prieteni sus-puși?

El, Simón, face un pas îndărăt.

— Ce cred eu nu e treaba ta, spune el rece. Am spus ce-am avut de spus. Bună ziua.

În acea noapte, începe să plouă. Plouă și a doua zi, fără întrerupere și fără speranță de întrerupere. Mesagerii pe biciclete nu pot porni în turele lor. El rămâne în camera lui, își omoară timpul ascultând muzică la radio, picotește, în vreme ce într-o găleată picură apă dintr-o crăpătură în tavan.

În a treia zi de ploaie, ușa de la camera lui se dă de perete și Davíd se ivește în fața lui, ud leoarcă, părul lipit de creștet.

— Am fugit, anunță el. Am fugit de la academie.

— Ai fugit de la academie! Hai, închide ușa, scoateți hainele ude, trebuie să fii înghețat. Credeam că-ți place la academie. S-a întâmplat ceva?

În timp ce vorbește, se agită în jurul băiatului, îl dezbracă, îl înfășoară într-un prosop.

— Ana Magdalena a plecat. La fel și Dmitri. Au plecat amândoi.

— Sunt sigur că trebuie să existe o explicație. Ei știu că ești aici? Señor Arroyo știe? Alyosha știe?

Băiatul clatină din cap a negare.

— Se vor îngrijora. Hai să-ți fac ceva cald de băut, apoi ies să dau un telefon, să le spun că ești în siguranță.

Punându-și pelerina galbenă și șapca de marinar, tot galbenă, iese în ploaia torențială. De la cabina telefonică din colțul străzii, sună la academie. Nici un răspuns.

Se întoarce în cameră.

— Nu răspunde nimeni, zice el. Va trebui să mă duc până acolo.

Aşteaptă-mă aici. Te rog, te rog, nu pleca.

De data asta, merge cu bicicleta. Îi ia cincisprezece minute prin potop. Ajunge ud până la piele. Studioul e gol, dar în sufrageria cavernoasă îi găseşte pe colegii lui Davíd, internii, aşezaţi la una din mesele lungi, împreună cu Alyosha, care le citeşte. Alyosha se opreşte din citit şi-l priveşte întrebător.

— Îmi cer iertare că întrerup, spune el, Simón. Am telefonat, dar n-a răspuns nimeni. Am venit să vă spun că Davíd e în siguranţă. E acasă cu mine.

Alyosha roşeşte.

— Îmi pare rău. Am încercat să-i ţin pe toţi împreună, dar uneori pierd socoteala. Credeam că e sus.

— Nu, e cu mine. Mi-a spus ceva despre Ana Magdalena, cum că ar fi plecat.

— Da, Ana Magdalena a plecat. Am întrerupt pentru o vreme cursurile, până se înapoiază.

— Şi când se înapoiază?

Alyosha dă din umeri neajutorat.

El se întoarce acasă pe bicicletă.

— Alyosha zice că au întrerupt cursurile, îi spune băiatului. Zice că Ana Magdalena se va întoarce curând. N-a fugit. E o prostie povestea asta.

— Nu-i o prostie. Ana Magdalena a fugit cu Dmitri. O să devină ţigani.

— Cine ţi-a spus asta?

— Dmitri.

— Dmitri e un visător. Întotdeauna a visat să fugă împreună cu Ana Magdalena. Ana Magdalena nu e interesată de el.

— Nu mă asculţi niciodată! Au fugit. O să aibă o viaţă nouă. Nu vreau să mă întorc la academie. Vreau să plec cu Ana Magdalena şi Dmitri.

— Vrei s-o părăseşti pe Inés şi să fii cu Ana Magdalena?

— Ana Magdalena mă iubeşte. Dmitri mă iubeşte. Inés nu mă iubeşte.

— Bineînţeles că Inés te iubeşte! Abia aşteaptă să se întoarcă de la Novilla, ca să fie din nou cu tine. Cât despre Dmitri, el nu te iubeşte. El e incapabil de iubire.

— O iubeşte pe Ana Magdalena.

— Are o pasiune pentru Ana Magdalena. E cu totul altceva. Pasiunea e

egoistă. Iubirea e lipsită de egoism. Inés te iubește într-un mod lipsit de egoism. La fel ca mine.

— Cu Inés mă plictisesc. Cu tine mă plictisesc. Când se va opri ploaia? Nu pot să sufăr ploaia.

— Îmi pare rău să aud că ești atât de plictisit. Cât despre ploaie, din nefericire nu sunt împăratul cerurilor, prin urmare nu pot face nimic s-o opresc.

Estrella are două posturi de radio. El mută pe postul doi, tocmai când crainicul anunță închiderea târgului agricol din pricina vremii „nefavorabile“. Vestea e urmată de o litanie de servicii de autobuze care au fost suspendate și de școli care-și întrerup cursurile. „Cele două academii din Estrella, Academia de Canto și Academia de Dans, își vor închide și ele porțile.“

— Ți-am spus, zice băiatul. N-o să mă mai întorc niciodată la academie. Nu-mi place acolo.

— În urmă cu o lună, îți plăcea la academie. Acum o urăști. Poate, Davíd, e timpul să înveți că nu există doar două sentimente pe care le poți avea, iubirea și ura, ci mai sunt multe altele. Dacă te hotărăști să urăști academia și-i întorci spatele, te vei pomeni curând într-o școală publică, unde profesorii nu-ți vor citi povești despre djini și elefanți, ci te vor pune să faci calcule toată ziua, șaizeci și trei împărțit la nouă, șaptezeci și doi împărțit la șase. Ești un băiat norocos, Davíd, norocos și foarte alintat. Cred că trebuie să te trezești la realitate.

Acestea fiind zise, iese în ploaie și telefonează la academie. De data asta răspunde Alyosha.

— Alyosha! Sunt eu, Simón, din nou. Tocmai am auzit la radio că academia va fi închisă până se oprește ploaia. De ce nu mi-ai spus? Vreau să vorbesc cu señor Arroyo.

Tăcere lungă. Apoi:

— Señor Arroyo este ocupat, nu poate veni la telefon.

— Señor Arroyo, directorul academiei voastre, e prea ocupat să stea de vorbă cu părinții. Señora Arroyo și-a abandonat îndatoririle și nu poate fi găsită. Ce se întâmplă?

Tăcere. Din afara cabinei telefonice, o tânără îi aruncă o privire exasperată, mimează cuvinte, bate în ceasul de la mână. Are o umbrelă, dar firavă, n-are cum s-o protejeze de șuvoaiele de ploaie care se revarsă asupra ei.

— Alyosha, ascultă-mă. Davíd şi cu mine ne întoarcem. Venim acum. Lasă uşa descuiată. Salut.

N-are rost să încerce să rămână uscaţi. Se duc la academie cu bicicleta, băiatul stă pe bara vechii biciclete grele, uitându-se afară de sub pelerina galbenă, strigând de plăcere şi ridicându-şi picioarele când trec prin bălţi. Semafoarele nu funcţionează, străzile sunt aproape pustii. În piaţa oraşului vânzătorii la tarabă şi-au împachetat marfa şi au plecat acasă de mult.

O maşină e oprită în dreptul intrării la Academie. Un copil, pe care el îl recunoaşte ca fiind unul dintre colegii lui Davíd, şade pe bancheta din spate, cu faţa lipită de geam, în vreme ce mama lui încearcă să aburce o valiză în portbagaj. El se duce s-o ajute.

— Mulţumesc, spune ea. Sunteţi tatăl lui Davíd, nu-i aşa? Îmi amintesc de dumneavoastră de la spectacol. Să ne adăpostim de ploaie, bine?

El şi ea se retrag în gangul de la intrare, în vreme ce Davíd urcă în maşină, lângă prietenul său.

— Teribil, nu-i aşa? spune femeia scuturându-şi apa din păr.

El o recunoaşte, îşi aduce aminte numele ei: Isabella. În haina de ploaie şi încălţată cu pantofi cu toc, e elegantă, chiar atrăgătoare. Ochii ei n-au astâmpăr.

— La vreme vă referiţi? Da, n-am mai văzut o asemenea ploaie. Parcă e sfârşitul lumii.

— Nu, mă refer la treaba cu señora Arroyo. Atât de tulburător pentru copii! Se bucura de o reputaţie foarte bună academia. Acum încep să mă îndoiesc. Ce planuri aveţi pentru Davíd? Îl lăsaţi în continuare aici?

— Nu ştiu. Trebuie să discutăm, mama lui şi cu mine. Dar ce anume vreţi să spuneţi despre señora Arroyo?

— N-aţi auzit? Soţii Arroyo s-au despărţit şi ea a şters-o. Presupun că era de aşteptat, o femeie mai tânără şi un bărbat mai bătrân. Dar în mijlocul trimestrului, fără să-i avertizeze pe părinţi! Nu văd cum mai poate funcţiona academia. Ăsta e dezavantajul acestor iniţiative mici – depind atât de mult de persoane anume. Ei, trebuie să plecăm. Cum o să-i despărţim pe copii? Cu siguranţă sunteţi mândri de Davíd. Aud că e un băiat foarte deştept.

Ea îşi înalţă gulerul hainei de ploaie, înfruntă ploaia, bate în geamul maşinii.

— Carlos! Carlito! Plecăm! La revedere, Davíd. Poate că într-una din zile o să poţi veni să vă jucaţi. Le voi telefona părinţilor tăi.

O scurtă fluturare din mână și mașina o ia din loc.

Ușile studioului stau larg deschise. În timp ce el și băiatul urcă scările, aud muzică de orgă, un pasaj de mare virtuozitate executat în viteză și repetat una-ntruna. Alyosha îi așteaptă cu fața încordată.

— Mai plouă afară? întreabă el. Hai, Davíd, vino să te îmbrățișez.

— Nu fi trist, Alyosha, spune băiatul. S-au dus într-o viață nouă.

Alyosha îi aruncă lui Simón o privire nedumerită.

— Dmitri și Ana Magdalena, explică băiatul răbdător. S-au dus să trăiască o viață nouă. O să fie țigani.

— Sunt complet derutat, Alyosha, spune el, Simón. Aud tot felul de povești, nu știu pe care s-o cred. Este imperios necesar să vorbesc cu señor Arroyo. Unde e?

— Señor Arroyo cântă la pian, spune Alyosha.

— Aud. Și totuși, pot vorbi cu el?

Pasajul rapid, strălucitor, pe care l-a auzit este acum împletit cu un pasaj mai grav, în cheie de bas, care pare oarecum asemănător cu primul. Nu e nici urmă de tristețe în muzică, nici melancolie, nimic nu sugerează că muzicianul a fost abandonat de frumoasa și tânăra lui soție.

— Stă la claviatură de azi-dimineață de la șase, spune Alyosha. Nu cred că vrea să fie întrerupt.

— Prea bine, am timp, voi aștepta. Vrei, te rog, să-i dai lui Davíd haine uscate? Iar mie îmi permiți să folosesc telefonul?

Telefonează la Modas Modernas.

— Sunt Simón, prietenul lui Inés. Puteți, vă rog, să-i transmiteți un mesaj lui Inés la Novilla? Spuneți-i că este o criză la academie și ar trebui să vină acasă fără întârziere… Nu, n-am nici un număr de-al ei… Spuneți doar *o criză la academie*. Va înțelege.

Se așază și-l așteaptă pe Alyosha. Dacă n-ar fi atât de exasperat, ar putea să se bucure de muzică, de modul ingenios în care omul împletește motivele, surprizele armonice, logica trecerilor în consonanță. Un muzician adevărat, fără doar și poate, consemnat la rolul de profesor. Nu e de mirare că n-are nici o pornire să vină în fața unor părinți supărați.

Alyosha se întoarce cu o pungă de plastic în care se află hainele ude ale băiatului.

— Davíd salută animalele, raportează el.

Băiatul apare brusc, alergând și strigând:

— Alyosha! Simón! Știu unde e! Știu unde e Dmitri! Veniți!

Se iau după băiat, coboară scara din spate, ajung în subsolul vast, slab luminat, al muzeului, trec de niște schele, de pânze sprijinite grămadă de pereți, de un grup de nuduri de marmură legate împreună, până ajung la o boxă mică într-un colț, făcută din foi de placaj prinse în cuie unele de altele, ceva improvizat, fără acoperiș.

— Dmitri! strigă băiatul și bate în ușă. Alyosha e aici, și Simón!

Nici un răspuns. Atunci Simón vede că ușa boxei este încuiată cu un lacăt.

— Nu-i nimeni înăuntru, spune el. E încuiată pe dinafară.

— *E aici!* insistă băiatul. Îl aud! Dmitri!

Alyosha trage o platformă de schele și o sprijină de un perete al boxei. Urcă, se uită înăuntru, coboară iute.

Înainte să-l poată opri vreunul din ei, Davíd a urcat și el pe platformă. Sus, îngheață vizibil. Alyosha urcă și-l aduce jos.

— Ce-i? întreabă el, Simón.

— Ana Magdalena. Plecați! Luați-l pe Davíd cu dumneavoastră. Chemați ambulanța! A fost un accident, așa să spuneți. Spuneți-le să vină imediat. Apoi picioarele i se înmoaie, îngenunchează pe podea. Fața îi e palidă. Repede, repede! mai spune el.

Tot ce urmează se petrece în viteză. Sosește ambulanța, apoi poliția. Muzeul e golit de vizitatori; la intrare se pune pază; scara spre subsol e blocată. Însoțit de cei doi băieți Arroyo și de internii rămași, Alyosha se retrage la ultimul etaj al clădirii. Nici urmă de señor Arroyo: locul unde se află orga e gol.

El, Simón, se apropie de unul dintre agenții de poliție.

— Putem pleca?

— Cine sunteți?

— Suntem cei care am descoperit… am descoperit cadavrul. Fiul meu Davíd e elev aici. E foarte tulburat. Aș vrea să-l duc acasă.

— Nu vreau să merg acasă, anunță băiatul. Are o privire fixă, îndărătnică; șocul care l-a redus la tăcere pare să fi trecut. Vreau s-o văd pe Ana Magdalena.

— Cu siguranță acest lucru nu se va întâmpla.

Se aude un fluier. Fără un cuvânt, agentul îi abandonează. În aceeași clipă, băiatul o rupe la fugă, ținându-și capul în jos, ca un tăuraș. Traversează studioul. Simón îl ajunge abia la piciorul scării, unde doi brancardieri, ducând o targă acoperită cu un cearșaf alb, încearcă să treacă

de-un grup de oameni. Cearșaful se agață, descoperind-o preț de-o clipă pe decedata señora Arroyo până la sânul gol. Partea stângă a chipului este vânătă, aproape neagră. Ochii sunt larg deschiși. Buza de sus e retrasă într-un rânjet. Brancardierii se grăbesc să așeze la loc cearșaful.

Un agent în uniformă îl prinde pe băiat de braț, ținându-l pe loc.

— Dă-mi drumul! țipă el, zbătându-se să se elibereze. Vreau s-o salvez!

Agentul îl ridică în sus fără efort, îl ține suspendat, în timp ce băiatul dă din picioare. El, Simón, nu intervine, ci așteaptă până când targa a fost așezată în ambulanță, iar portierele au fost închise cu un pocnet.

— Acum puteți să-i dați drumul, îi spune el agentului. Am eu grijă mai departe. E fiul meu. E tulburat. A fost profesoara lui.

Nu are nici energia, nici dispoziția să meargă pe bicicletă. Unul lângă altul, el și băiatul se târăsc prin ploaia monotonă, în drum spre casă.

— Iar mă udă ploaia, se plânge băiatul.

El îl trage sub pelerină.

Sunt întâmpinați la ușă de Bolívar, cu aceeași ținută impunătoare.

— Stai lipit de Bolívar, îl instruiește el pe băiat. Lasă-l să te încălzească. Lasă-l să-ți dea din căldura lui.

— Ce-o să se întâmple cu Ana Magdalena?

— E la spital acum. Nu vreau să mai discut despre asta. Mi-a ajuns pentru azi.

— Dmitri a omorât-o?

— N-am idee. Nu știu cum a murit. Acum vreau să-mi spui ceva. Cămăruța aia în care am găsit-o e camera în care te-a dus Dmitri ca să-ți arate fotografii cu femei?

— Da.

Capitolul 12

A doua zi, prima zi cu cer limpede după marile ploi, Dmitri se predă. Se prezintă la registratura poliției.

— Eu am fost, o anunță el pe tânăra din spatele biroului, și când ea nu înțelege, el scoate ziarul de dimineață și bate ușor în titlul de pe prima pagină, „MOARTEA BALERINEI“, cu o fotografie a Anei Magdalena, bust, frumoasă în felul ei glacial. Eu am ucis-o, spune el. Eu sunt vinovatul.

În orele care urmează, scrie la poliție o mărturie completă și detaliată a celor întâmplate: cum, sub un pretext oarecare, a convins-o pe Ana Magdalena să-l însoțească în subsolul muzeului; cum a posedat-o cu forța și apoi a strangulat-o; cum i-a închis cadavrul în boxă; cum, timp de două zile și două nopți, a rătăcit pe străzile orașului, nepăsându-i de frig și ploaie, nebun – scrie el, deși nu spune ce l-a înnebunit (vinovăția? durerea?) – până când, văzând ziarul la un chioșc și fotografia ai cărei ochi – zice el – l-au străpuns până-n suflet, și-a luat seama și s-a predat, „hotărât să-și plătească datoria“.

Toate acestea se află la prima înfățișare, care stârnește mult interes public, pentru că, de când există Estrella, nu s-a întâmplat nimic atât de extravagant. Señor Arroyo nu e prezent la proces: a zăvorât porțile academiei și nu vrea să stea de vorbă cu nimeni. El, Simón, încearcă să fie prezent în sală, dar mulțimea din fața micului tribunal este atât de numeroasă, încât renunță. La radio aude că Dmitri și-a recunoscut vina și a refuzat asistență juridică, deși magistratul i-a explicat că nu e nici momentul, nici locul să-și recunoască vinovăția. „Am făcut cel mai abominabil gest din lume, am ucis persoana pe care-o iubesc“, se relatează că ar fi spus. „Biciuiți-mă, spânzurați-mă, frângeți-mi oasele.“ Din sală a fost dus înapoi la celula lui, îndurând pe drum huiduieli și insulte din partea

publicului.

Răspunzând apelului său, Inés s-a întors de la Novilla, însoțită de fratele ei mai mare, Diego. Davíd se mută înapoi în apartament, cu ei. Nemaiținându-se lecții la care să se ducă, e liber să joace fotbal cu Diego cât e ziua de lungă. Din câte spune băiatul, Diego e „strălucit“ la fotbal.

El, Simón, se întâlnește cu Inés la prânz. Discută ce e de făcut în privința lui Davíd.

— Pare în dispoziția lui dintotdeauna, pare să fi trecut peste șoc, dar eu unul am îndoieli, îi spune el lui Inés. Nici un copil nu poate fi expus unei asemenea scene fără să sufere efecte secundare.

— N-ar fi trebuit niciodată să meargă la academia aia, spune Inés. Ar fi trebuit să angajăm un tutore, așa cum am spus eu. Ce pacoste s-au dovedit cei doi Arroyo până la urmă!

El șovăie:

— Nu poți spune că a fost vina señorei Arroyo că a fost omorâtă, sau a soțului ei, dacă-i pe-așa. Oriunde poți să-ți încrucișezi drumul cu un monstru ca Dmitri. Ca să vedem partea plină a paharului – Davíd măcar a învățat o lecție despre adulți și unde îi pot duce pasiunile lor.

Inés pufnește:

— Pasiune? Așa numești tu violul și crima, pasiune?

— Nu, violul și crima sunt fărădelegi, dar nu poți nega faptul că Dmitri a fost împins la așa ceva de pasiune.

— Atunci, halal pasiune, zice Inés. Dacă ar fi mai puțină pasiune, lumea ar fi un loc mai sigur.

Se află într-un local peste drum de Modas Modernas, unde mesele sunt înghesuite. Vecinele lor, două doamne bine îmbrăcate, foarte probabil clientele lui Inés, au tăcut și ascultă ceea ce pare să se transforme într-o ceartă. Prin urmare, el se abține să spună ceea ce intenționa (*pasiune*, era el pe punctul de a spune, *ce știm noi despre pasiune, Inés?*), și schimbă vorba:

— Să nu ne ambalăm. Ce face Diego? Ce părere are despre Estrella? Cât stă? Vine și Stefano?

Nu, Stefano nu vine la Estrella, află el. Stefano este sub papucul prietenei lui, care nu vrea ca el s-o lase singură. Cât despre Diego, nu are o părere bună despre Estrella. Spune că e *atrasada*, înapoiată. Nu înțelege ce caută Inés aici; vrea ca Inés să se întoarcă la Novilla, împreună cu el.

— Și ai face asta? întreabă el. Te-ai muta înapoi la Novilla? Trebuie să știu, pentru că unde merge Davíd merg și eu.

Inés nu răspunde, se joacă absentă cu linguriță.

— Și cu magazinul cum rămâne? întreabă el. Ce-ar zice Claudia dacă ai abandona-o hodoronc-tronc? El se apleacă peste masă: Fii sinceră, Inés, îi mai ești devotată lui Davíd așa cum ai fost la început?

— Cum adică, *îi mai ești devotată*?

— Adică, mai ești mama băiatului? Îl mai iubești, sau te îndepărtezi de el? Pentru că – trebuie să te avertizez –, nu pot să fiu și tată, și mamă.

Inés se ridică:

— Trebuie să mă întorc la magazin.

Academia de Canto este un loc cu totul deosebit de Academia de Dans. Găzduită într-o clădire elegantă, cu fațadă de sticlă, este situată într-un scuar plin de verdeață, în cel mai scump cartier al orașului. El și Davíd sunt conduși în biroul señorei Montoya, directoarea adjunctă, care îi salută cu răceală. În urma închiderii Academiei de Dans, îi informează ea, Academia de Canto a primit un mic puhoi de cereri din partea foștilor elevi. Numele lui Davíd poate fi adăugat listei, dar perspectivele sale nu sunt favorabile: întâietate se va acorda candidaților care au primit educație muzicală oficială. În plus, el, Simón, trebuie să rețină că taxele la Academia de Canto sunt considerabil mai mari decât cele de la Academia de Dans.

— Davíd a luat lecții de muzică, însuși señor Arroyo i-a fost profesor, răspunde el. Are voce bună. Nu vreți să-i dați măcar șansa să dovedească ce poate? A excelat la dans. Ar putea să exceleze și la canto.

— Asta vrea să devină, cântăreț?

— Davíd, ai auzit întrebarea señorei. Vrei să devii cântăreț?

Băiatul nu răspunde, se uită nemișcat pe fereastră.

— Ce vrei să faci în viața ta, tinere? întreabă señora Montoya.

— Nu știu, răspunde băiatul. Depinde.

— Davíd are șase ani, spune el, Simón. Nu vă puteți aștepta din partea unui pușți de șase ani să aibă un plan de viață.

— Señor Simón, dacă există o trăsătură care îi unește pe toți elevii de la academia noastră, de la cel mai mic la cel mai mare, este aceea că toți sunt pasionați de muzică. Ești pasionat de muzică, tinere?

— Nu. Pasiunile fac rău.

— I-auzi! Cine ți-a spus așa ceva, că pasiunile fac rău?

— Inés.

— Și cine e Inés?

— Inés e mama lui, intervine el, Simón. Davíd, cred că ai înțeles-o

greşit pe Inés. Ea se referea la pasiunea fizică. Ce-ar fi să cânţi, pentru ca señora Montoya să audă ce voce bună ai? Cântă cântecul acela englezesc pe care obişnuiai să mi-l cânţi mie.

— Nu. Nu vreau să cânt. Nu-mi place să cânt.

El îl ia pe băiat într-o vizită la cele trei surori de la fermă. Sunt primiţi cu aceeaşi căldură dintotdeauna şi sunt serviţi cu prăjituri şi cu limonada de casă a Robertei. Băiatul se duce să facă un tur al grajdurilor şi staulelor, reîntâlnindu-se cu vechii lui prieteni. Cât lipseşte Davíd, el, Simón, relatează discuţia cu señora Montoya:

— Pasiune pentru muzică: închipuiţi-vă această întrebare adresată unui puşti de şase ani. Copiii pot să fie entuziasmaţi, dar nu pot avea pasiuni.

A ajuns să le simpatizeze pe surori. Simte că faţă de ele îşi poate descărca sufletul.

— Întotdeauna am socotit că Academia de Canto e o instituţie cu pretenţii cam exagerate, zice Valentina. Dar au standarde înalte, fără doar şi poate.

— Dacă, printr-un miracol, Davíd ar fi admis, aţi fi dispuse să-i plătiţi taxele? întreabă el, spunându-le cifra ce i-a fost comunicată.

— Desigur, zice Valentina fără să clipească.

Consuelo şi Alma dau şi ele din cap.

— L-am îndrăgit pe Davíd. Este un copil excepţional. Îl aşteaptă un viitor măreţ. Deşi nu neapărat pe scena operei.

— Cum face faţă şocului? îl întreabă Consuelo pe Simón. Cu siguranţă că l-a tulburat teribil.

— O visează pe señora Arroyo. S-a ataşat foarte mult de ea, ceea ce m-a surprins, pentru că mie mi s-a părut o persoană rece, rece şi distantă. Dar el s-a ataşat de ea de la bun început. Probabil că a sesizat în ea o calitate care mie mi-a scăpat.

— Era foarte frumoasă. Frumuseţe clasică. Nu ţi s-a părut frumoasă?

— Da, era frumoasă. Dar pentru un băieţel nu frumuseţea contează.

— Probabil că ai dreptate. Spune-mi, crezi că ea nu a avut nici o vină în toată povestea asta tristă?

— Nu întru totul. Între ea şi Dmitri a fost o poveste lungă. Dmitri era obsedat de ea, diviniza pământul de sub picioarele ei. Aşa mi-a spus el mie, aşa le spunea tuturor celor care erau dispuşi să-l asculte. Dar ea nu-l lua în seamă. De fapt, îl trata ca pe-un gunoi. Am fost martor. Şi să ne mirăm că l-au apucat pandaliile până la urmă? Desigur, nu încerc să-i găsesc o

justificare…

Davíd se întoarce din plimbarea lui.

— Unde e Rufo? întreabă el.

— Era bolnav, l-am adormit, răspunde Valentina. Unde ți-s pantofii?

— Roberta m-a pus să mi-i scot. Pot să-l văd pe Rufo?

— A adormi pe cineva e un eufemism, băiatul meu. Rufo a murit. Roberta ne va găsi un pui care va crește și va fi noul nostru câine de pază, în locul lui Rufo.

— Dar unde e Rufo?

— Nu pot să-ți spun. Nu știu. Am lăsat-o pe Roberta să se ocupe de asta.

— Nu l-a tratat ca pe-un gunoi.

— Pardon – cine nu a tratat pe cine ca pe-un gunoi?

— Ana Magdalena. Nu l-a tratat pe Dmitri ca pe-un gunoi.

— Ai tras cu urechea? Nu-i frumos, Davíd. N-ar trebui să tragi cu urechea.

— Nu l-a tratat ca pe-un gunoi. Se prefăcea doar.

— Ei bine, sunt sigură că știi mai bine decât mine. Ce face mama ta?

El, Simón, intervine:

— Regret că Inés nu-i aici, a venit în vizită un frate de-al ei din Novilla. Stă în apartamentul nostru. Eu m-am mutat deocamdată.

— Îl cheamă Diego, spune băiatul. Îl urăște pe Simón. Zice că Simón e *una manzana podrida*. Zice că Inés ar trebui să fugă de Simón și să se întoarcă la Novilla. Ce înseamnă *una manzana podrida*?

— Măr putred.

— Știu, dar ce *înseamnă*?

— Nu știu. Simón, vrei să-i spui ce înseamnă *una manzana podrida*? – pentru că dumneata ești *manzana* în discuție.

Cele trei surori izbucnesc în râs.

— Diego a fost supărat pe mine multă vreme pentru că i-am luat-o pe sora lui. În opinia lui, el, Inés și fratele lor mai mic au trăit fericiți împreună, până am apărut eu pe scenă și am furat-o pe Inés. Ceea ce e complet fals, desigur, o interpretare cu totul greșită a faptelor.

— Serios? Și care e adevărul? zice Consuelo.

— Nu am furat-o pe Inés. Inés nu are nici un sentiment față de mine. Ea este mama lui Davíd. Are grijă de el, iar eu am grijă de amândoi. Asta-i

tot.

— Foarte ciudat, spune Consuelo. Foarte neobișnuit. Dar te credem. Te cunoaștem și te credem pe cuvânt. Nu considerăm că ești *una manzana podrida*.

Surorile ei consimt dând din cap.

— Prin urmare, tu, tinere, ar trebui să te duci la fratele acesta al lui Inés și să-l informezi că a făcut o greșeală uriașă în privința lui Simón. O să faci asta?

— Ana Magdalena a făcut o pasiune pentru Dmitri, zice băiatul.

— Nu cred, spune el, Simón. Exact invers. Dmitri a făcut o pasiune. Pasiunea lui pentru Ana Magdalena l-a împins să comită lucruri reprobabile.

— Întotdeauna spui că pasiunea e ceva rău. La fel și Inés. Amândoi urâți pasiunea.

— Nicidecum, Davíd. Nu urăsc pasiunea, e cum nu se poate mai neadevărat. Cu toate acestea, consecințele pasiunii sunt serioase. Ce credeți, Valentina, Consuelo, Alma, pasiunea e un lucru bun?

— Eu cred că pasiunea e bună, zice Alma. Fără pasiune, lumea ar înceta să mai funcționeze. Ar fi un loc mohorât și gol. De fapt – se uită spre surorile ei –, fără pasiune, n-am fi aici nici unul dintre noi. Nici porcii, nici vitele, nici găinile. Toți suntem aici datorită pasiunii, pasiunea cuiva pentru altcineva. O auzi primăvara, când văzduhul e plin de cântecul păsărilor, fiecare pasăre căutându-și perechea. Dacă aceea nu e pasiune, ce e? Chiar și moleculele. N-am avea apă, dacă oxigenul n-ar avea o pasiune pentru hidrogen.

Dintre cele trei surori, de Alma îi place cel mai mult, dar nu cu pasiune. Alma nu are nimic din frumusețea surorilor ei. E scundă, chiar îndesată; față rotundă, plăcută, dar fără personalitate; poartă ochelari mici, cu ramă de sârmă, care nu-i vin bine. E soră bună cu celelalte două, sau e vitregă? Nu le cunoaște suficient ca să le întrebe.

— Nu crezi, Alma, că sunt două tipuri de pasiune, unul bun și unul rău? întreabă Valentina.

— Nu, eu cred că există un singur tip de pasiune, aceeași peste tot. Tu ce părere ai, Davíd?

— Simón spune că n-am voie să am păreri, zice băiatul. Simón spune că sunt prea mic. Spune că trebuie să fiu cât el de bătrân ca să am păreri.

— Simón zice numai prostii, zice Alma. Simón se transformă într-un *manzana* bătrân și stafidit.

Și iar se prăpădesc de râs surorile.

— Nu-l asculta pe Simón. Spune-ne ce crezi tu.

Băiatul păşeşte în mijlocul încăperii şi, doar în ciorapi şi fără nici un preambul, începe să danseze. Simón recunoaşte imediat dansul. E cel executat de băiatul cel mare al soților Arroyo la spectacol; dar Davíd îl execută mai bine, cu mai multă grație, autoritate, convingere, deşi celălalt băiat era fiul maestrei dansului. Surorile privesc în tăcere, absorbite, în timp ce băiatul trasează hieroglifele lui complexe, evitând cu uşurință măsuțele şi taburetele care umplu salonul.

Dansezi pentru femeile astea, dar pentru mine nu vrei să dansezi, îşi spune el. *Dansezi pentru Inés. Ce au ele şi eu nu am?*

Dansul ajunge la sfârşit. Davíd nu se înclină – nu aşa se face la academie –, ci, preț de o clipă, rămâne drept şi nemişcat în fața lor, cu ochii închişi şi cu un zâmbet mic, extatic, pe buze.

— Bravo, exclamă Valentina. A fost un dans al pasiunii?

— E un dans pentru a-l chema în jos pe Trei, răspunde băiatul.

— Şi pasiunea? Unde apare pasiunea în tablou? vrea să ştie Valentina.

Băiatul răspunde cu un gest pe care el, Simón, nu l-a mai văzut până acum: îşi astupă gura cu trei degete de la mâna dreaptă.

— E o şaradă? iscodeşte Consuelo. Trebuie să ghicim?

Băiatul nu se mişcă, ochii lui însă sclipesc ştrengăreşte.

— Înțeleg, zice Alma.

— Atunci poate ne explici şi nouă, i se adresează Consuelo surorii ei.

— Nu e nimic de explicat.

Când el le-a spus surorilor că băiatul o visa pe Ana Magdalena, a spus doar jumătate de adevăr. În tot timpul petrecut împreună, întâi cu el, apoi cu Inés, băiatul adormea noaptea fără probleme, dormea adânc şi se trezea luminos, plin de energie. Dar, de când cu descoperirea din subsolul muzeului, ceva se schimbase. Acum, în timpul nopții, apare cu regularitate lângă patul lui Inés, sau lângă patul lui, când vine în vizită şi rămâne peste noapte, şi scânceşte, se plânge de coşmaruri. În visele lui, Ana Magdalena îi apare vânătă din cap până-n picioare, ducând un prunc „mic, mic, mic, cât un bob de mazăre“; sau îşi deschide palma în care se află pruncul, făcut covrig ca un melc mic şi albastru.

El îşi dă toată silința să-l consoleze pe băiat.

— Ana Magdalena te-a iubit foarte mult, îi spune el. De aceea te vizitează în vise. Vine să-şi ia rămas-bun şi să-ți spună să nu mai ai vise

întunecate, pentru că ea e împăcată în viața ei nouă.

— L-am visat și pe Dmitri. Avea hainele ude. Dmitri o să mă omoare, Simón?

— Bineînțeles că nu, îl liniștește el – de ce să facă una ca asta? În plus, nu e adevăratul Dmitri cel pe care-l vezi, ci un Dmitri făcut din fum. Mișcă-ți mâinile așa – își mișcă mâinile, ca să-i arate cum – și va dispărea.

— Dar penisul lui l-a făcut să omoare oameni? Penisul lui l-a făcut s-o omoare pe Ana Magdalena?

— Penisul nu te împinge să faci nimic. Altceva a intrat în Dmitri care l-a împins să facă ce-a făcut, ceva ciudat pe care nici unul dintre noi nu-l înțelege.

— Nu vreau să am un penis ca al lui când o să fiu mare. Dacă penisul meu crește mare, o să mi-l tai.

El îi relatează lui Inés conversația.

— Cred că are impresia că adulții încearcă să se omoare între ei când fac dragoste, că strangularea este punctul culminant al actului. Și cred că l-a văzut pe Dmitri gol la un moment dat. E o confuzie în mintea lui. Dacă Dmitri spune că-l iubește, înseamnă că vrea să-l violeze și să-l stranguleze. Ce n-aș da să nu-l fi întâlnit niciodată pe omul ăsta!

— Greșeala a fost că l-am trimis la academie, asta e, zice Inés. N-am avut nici o clipă încredere în Ana Magdalena aia.

— Puțină compasiune, te rog. Ea e moartă, noi suntem vii.

O roagă pe Inés să aibă compasiune, dar nu era, în realitate, ceva ciudat la Ana Magdalena – mai ciudat decât pur și simplu ciudat, ceva inuman? Ana Magdalena și haita ei de copii, ca o lupoaică înconjurată de puii ei. Ochii ce vedeau prin tine. Chiar și în focul veșnic, e greu de crezut că ochii aceia vor pieri vreodată.

— Când o să mor, o să mă învinețesc, așa ca Ana Magdalena? întreabă băiatul.

— Bineînțeles că nu, răspunde el. Te vei duce direct în următoarea viață. Acolo o să fii o persoană cu totul nouă, radioasă. Va fi formidabil. Va fi o aventură, exact așa cum această viață e o aventură.

— Dar dacă nu mă duc în viața următoare, o să mă învinețesc?

— Crede-mă, băiete, întotdeauna va fi o viață viitoare. De moarte nu trebuie să te temi. Se termină într-o clipită și imediat începe viața nouă.

— Nu vreau să merg în viața următoare. Vreau să merg în stele.

Capitolul 13

Judecătoriile din Estrella au ca mandat recuperarea, reabilitarea și salvarea infractorilor (*recuperación, rehabilitación y salvación*): asta a aflat el de la ceilalți mesageri pe biciclete, colegi cu el. De aici decurg două tipuri de procese: procesele lungi, în care acuzatul contestă acuzația și instanța trebuie să-i stabilească vinovăția sau nevinovăția; și procesele scurte, în care acuzatul își recunoaște vina, iar sarcina instanței este de a stabili pedeapsa potrivită.

Dmitri și-a recunoscut vina din capul locului. Și-a pus numele nu doar pe o depoziție, ci pe trei, una mai detaliată decât alta, relatând cu lux de amănunte cum a violat-o și apoi a strangulat-o pe Ana Magdalena Arroyo. I s-au dat toate ocaziile să-și atenueze transgresiunea (*A băut în noaptea fatală? Victima a murit accidental în timpul jocului erotic?*), dar a refuzat totul. Ce a făcut este de neiertat, spune el, de nescuzat. Dacă ceea ce a făcut poate fi iertat sau nu, nu are el căderea să decidă, ripostează anchetatorii; ceea ce trebuie el să spună este *de ce* a făcut ce-a făcut. În acest punct se încheie brusc a treia depoziție. „Acuzatul a refuzat să mai coopereze“, raportează anchetatorii. „Acuzatul a adoptat un limbaj vulgar și a devenit violent.“

Procesul este stabilit pentru ultima zi a lunii, când Dmitri va compărea în fața unui judecător și a doi asesori, pentru stabilirea sentinței.

Cu două zile înaintea procesului, doi polițiști în uniformă bat la ușa camerei închiriate de el, Simón, și comunică un mesaj: Dmitri a cerut să-l vadă.

— Pe mine? Simón e nedumerit. De ce să vrea să mă vadă pe mine? Abia dacă mă cunoaște.

— N-avem idee, răspund polițiștii. Vă rugăm să veniți cu noi.

Îl duc în arestul poliției. E ora șase seara; tocmai are loc schimbul de tură, prizonierii din celule urmează să primească mâncare; e nevoit să aștepte ceva vreme până e dus într-o încăpere neaerisită, cu un aspirator într-un colț și două scaune de modele diferite, unde îl așteaptă Dmitri – tuns scurt, îmbrăcat în pantaloni kaki călcați la dungă, cămașă kaki și sandale, arată considerabil mai dichisit decât în zilele de altădată, când era custode la muzeu.

— Ce mai faci, Simón? îl salută Dmitri. Ce face frumoasa Inés și ce face puștiulachele vostru? Mă gândesc adesea la el. Să știi că mi-a fost drag. Toți micii dansatori de la academie mi-au fost dragi. Și ei m-au îndrăgit pe mine. Dar acum a trecut, totul a trecut.

El, Simón, e iritat destul că a fost chemat să-l vadă pe individ, dar faptul de a fi supus acestei pălăvrăgeli siropoase îl scoate din pepeni.

— Le-ai cumpărat afecțiunea cu bomboane, spune el. Ce vrei de la mine?

— Ești supărat, înțeleg de ce. Am comis o faptă îngrozitoare. Am pricinuit suferință multor suflete. Comportamentul meu nu poate fi scuzat, absolut. Ai dreptate să-mi întorci spatele.

— Ce vrei, Dmitri? De ce sunt aici?

— Ești aici, Simón, pentru că am încredere în tine. Am trecut în revistă toate cunoștințele și tu ești cel în care am cea mai multă încredere. De ce am încredere în tine? Nu pentru că te cunosc bine – nu te cunosc bine, așa cum nici tu nu mă cunoști bine. Dar am încredere în tine. Ești un om de încredere, un om care merită încredere. Oricine poate vedea asta. Și ești discret. Eu unul nu sunt discret. Dar admir discreția la alții. Dacă aș mai avea o viață, aș alege să fiu discret, un om de încredere. Dar viața pe care o am aceasta e, atâta mi-e dată. Și, vai, sunt ceea ce sunt.

— Treci la subiect, Dmitri. De ce mă aflu aici?

— Dacă o să cobori în depozitul muzeului și o să te oprești la piciorul scării și-o să te uiți în dreapta, o să vezi trei fișete de culoare gri, lipite de perete. Sunt încuiate toate trei. Aveam o cheie, dar ăștia de-aici mi-au luat-o. Dar poți să le deschizi cu ușurință. Înfige o șurubelniță în crăpătura de deasupra yalei și dă-i un pumn. Limba de metal care zăvorește sertarele va ceda. O să vezi, doar încearcă. E ușor.

În sertarul de jos al fișetului din mijloc, continuă Dmitri – *sertarul de jos al fișetului din mijloc* –, vei găsi o casetă mică, din cele folosite de copiii de școală. Conține hârtii. Vreau să le arzi. Tot, arde tot, fără să te uiți

la ele. Pot să am încredere în tine să faci asta?

— Vrei să mă duc la muzeu, să sparg un fișet, să fur documente și să le distrug. Ce alte infracțiuni vrei să comit în numele tău, pentru că nu le poți comite singur, aflându-te în spatele gratiilor?

— Ai încredere în mine, Simón. Eu am încredere în tine, tu trebuie să ai încredere în mine. Caseta aceea mică n-are nici o legătură cu muzeul. Îmi aparține mie. Conține lucruri personale. Peste câteva zile, voi fi condamnat și cine știe ce sentință va fi. Este foarte probabil să nu mai văd Estrella niciodată, să nu mai trec niciodată prin porțile muzeului. În orașul pe care-l consideram al meu, voi fi dat uitării, condamnat uitării. Ceea ce va fi drept, drept și bine. Nu vreau să fiu păstrat în amintire. Nu vreau să zăbovesc în amintirea oamenilor doar pentru că ziarele pun mâna pe lucrurile mele personale. Înțelegi?

— Înțeleg, dar nu sunt de acord. Nu voi face ce mi-ai cerut. Ci o să fac uite-așa: o să mă duc la directorul muzeului și-o să-i spun: „Dmitri, care a lucrat aici, îmi spune că în incintă sunt câteva obiecte personale de-ale lui, hârtii și nu mai știu ce. M-a rugat să le recuperez și să i le returnez în închisoare. Îmi permiteți să fac asta?“ Dacă directorul este de acord, îți voi aduce hârtiile cu pricina. Și vei putea dispune de ele cum dorești. Atât voi face pentru tine, dar nimic ilegal.

— Nu, Simón, nu, nu, nu! Nu le poți aduce aici, e prea riscant! Nimeni nu trebuie să vadă hârtiile cu pricina, nici măcar tu!

— Ultimul lucru din lume pe care mi-l doresc este să-ți văd așa-numitele hârtii personale. Sunt sigur că nu conțin altceva decât mizerii.

— Da! Exact! Mizerii! De aceea trebuie distruse! Ca să rămână mai puțină mizerie în lume!

— Nu! Refuz să fac așa ceva. Găsește pe altcineva.

— N-am pe nimeni altcineva, Simón, pe nimeni în care să am încredere. Dacă tu nu mă ajuți, nimeni nu mă va ajuta. Va fi doar o chestiune de timp până să le găsească cineva și să le vândă unui ziar. Scandalul va izbucni din nou și vechile răni se vor redeschide. Nu poți lăsa să se întâmple una ca asta, Simón. Gândește-te la copiii care s-au împrietenit cu mine și mi-au luminat zilele. Gândește-te la puștiul tău.

— Scandal, că bine spui. Adevărul e că nu vrei ca toate fotografiile acelea porcoase ale tale să devină publice, pentru că vrei ca lumea să se gândească la tine ca la un om cu pasiuni, nu ca la un criminal cu pofte pornografice. Și-acum, plec.

Bate la ușă, care se deschide imediat.

— Noapte bună, Dmitri.

— Noape bună, Simón. Fără resentimente, așa sper.

Vine și ziua procesului. *Crime passionnel* de la muzeu e pe buzele tuturor în Estrella, după cum a aflat el din tururile sale cu bicicleta. Deși are grijă să ajungă la tribunal cu mult înaintea orei anunțate, la porți este deja o mulțime care așteaptă. Își croiește cu greu drum până în foaier, unde vede un afiș mare cu un anunț: *Schimbarea locului de desfășurare. Procesul programat pentru ora 8:30 a.m. a fost reprogramat. Va începe la 9:30 a.m., la Teatro Solar.*

Teatro Solar este cea mai mare sală de spectacole din Estrella. Îndreptându-se într-acolo, intră în vorbă cu un bărbat care e însoțit de un copil, o fetiță cu puțin mai mare decât Davíd. Bărbatul întreabă:

— Mergeți la proces?

El confirmă cu o mișcare a capului.

— Zi mare, spune bărbatul.

Fetița, îmbrăcată în alb din cap până-n picioare, cu o panglică roșie în păr, îi zâmbește.

— Fiica dumneavoastră? întreabă el.

— Cea mare, răspunde bărbatul.

El se uită în jur și observă și alți copii, nu puțini, în mulțimea ce se îndreaptă spre sală.

— Credeți că e o idee bună s-o aduceți și pe ea? îl întreabă el pe bărbat. Nu e cam mică pentru așa ceva?

— O idee bună? Depinde, spune bărbatul. Dacă e multă pălăvrăgeală juridică și ea se plictisește, va trebui, probabil, s-o duc acasă. Dar sper să fie scurt și la obiect.

— Am un fiu cam de aceeași vârstă, spune el. Trebuie să spun că nici prin gând nu mi-ar trece să-l aduc.

— Mă rog, zice bărbatul, presupun că sunt opinii diferite. După cum văd eu treaba, un eveniment ca acesta poate fi educativ – îi înveți pe tineri cât de primejdios e să te încurci cu profesorii.

— Din câte știu eu, omul care e judecat acum n-a fost niciodată profesor, explică el acru.

Dar uite că au ajuns la intrarea în sală, iar tatăl și fiica lui au fost înghițiți de mulțime.

Locurile din sală sunt ocupate, însă el găsește un loc la balcon, cu vedere bună spre scena unde a fost pusă o bancă lungă acoperită cu postav verde, probabil pentru judecători.

Ora 9.30 vine și trece. Sala se încinge, devine sufocantă. Nou-sosiții împing din spate, iar el ajunge să se lipească de balustradă. Jos, oamenii s-au așezat pe intervalele dintre scaune. Un tânăr întreprinzător trece în sus și-n jos, vinde apă îmbuteliată.

Deodată, mișcare. Se aprind lumini deasupra scenei. Adus de-un gardian în uniformă, apare Dmitri, încătușat la glezne. Orbit, se oprește, se uită spre public. Escorta îl plasează într-un spațiu mic, delimitat cu frânghie.

Nemișcare totală. Din culise apar cei trei judecători sau, mai corect, judecătorul și cei doi asesori, cu robe roșii. Ca un val uriaș, mulțimea se ridică în picioare. Teatrul are o capacitate de vreo două sute de locuri – după socoteala lui –, dar acum sunt pe puțin de două ori mai multe persoane.

Mulțimea se așază. Judecătorul spune ceva inaudibil. Gardianul lui Dmitri se repede și potrivește microfonul.

— Ești prizonierul cunoscut sub numele de Dmitri? întreabă judecătorul.

Face un semn din cap către gardian, care așază un microfon în fața lui Dmitri.

— Da, domnule judecător.

— Și ești acuzat că ai violat-o și ai ucis-o pe numita Ana Magdalena Arroyo în a cincea zi a lunii martie, anul curent.

Nu e o întrebare, ci o expunere de fapte. Dmitri însă răspunde:

— Violul și crima au avut loc în noaptea de patru martie, domnule judecător. Am atras atenția asupra acestei erori din raport. Patru martie a fost ultima zi a Anei Magdalena pe pământ. A fost o zi cumplită, cumplită pentru mine, dar și mai cumplită pentru ea.

— Și ai mărturisit că te faci vinovat de ambele capete de acuzare.

— De trei ori. Am mărturisit de trei ori. Sunt vinovat, domnule judecător. Condamnați-mă.

— Răbdare. Înainte să fii condamnat, vei avea dreptul să te adresezi instanței, un drept de care sper că vei profita. Întâi, vei avea posibilitatea să te disculpi, ulterior vei avea posibilitatea să pledezi pentru o reducere a pedepsei. Înțelegi sensul acestor termeni: disculpare, reducere a pedepsei?

— Înțeleg termenii cum nu se poate mai bine, domnule judecător, dar n-au nici o relevanță în cazul meu. Nu mă dezvinovățesc. Sunt vinovat. Judecați-mă. Condamnați-mă. Năpustiți-vă asupra mea cu toată forța legii.

Nu voi protesta, vă promit.

Freamăt în public.

— Judecați-l! strigă cineva.

— Liniște! strigă altcineva.

Murmure, șușoteli.

Judecătorul privește întrebător spre colegii lui, întâi la unul, apoi la celălalt. Ridică ciocănelul, îl izbește o dată, de două ori, de trei ori. Freamătul încetează, se lasă tăcerea.

— Mă adresez tuturor celor care s-au ostenit să vină aici astăzi, ca să vadă cum se face dreptate. Vă amintesc cu toată seriozitatea că dreptatea nu se face în grabă, nici prin aclamații și în nici un caz prin neglijarea procedurilor juridice. Se întoarce către Dmitri: Disculpare. Spui că nu poți sau nu vrei să te disculpi. De ce nu? Pentru că, după cum spui, vina dumitale este incontestabilă. Întreb: Cine ești dumneata să te antepronunți și să decizi verdictul acestei instanțe, care este exact verdictul privitor la vinovăția dumitale?

Vina *dumitale*: să stăm puțin și să cumpănim la această sintagmă. Ce înseamnă, ce poate să însemne să vorbim despre *vina mea* sau *vina ta* sau *vina noastră* în raport cu o acțiune sau alta? Și dacă n-am fost noi înșine, sau nu cu totul noi înșine, atunci când a avut loc acțiunea? În acest caz, acțiunea a fost *a noastră*? De ce, atunci când oamenii au comis fapte abominabile, spun de regulă ulterior: *Nu pot să explic de ce-am făcut ce-am făcut, n-am fost eu însumi, nu mi-am dat seama*? Dumneata stai în fața noastră și îți afirmi vinovăția. Susții că vina îți este incontestabilă. Dar dacă, în clipa în care faci această afirmație, nu ești dumneata însuți sau nu cu totul dumneata însuți? Acestea sunt numai câteva dintre problemele pe care instanța are datoria să le pună în discuție și la care să găsească răspuns. Nu este de căderea dumitale, acuzatul, omul aflat în ochiul furtunii, să le blochezi.

Mai spui că nu vrei să te salvezi. Dar salvarea dumitale nu este o chestiune care să depindă de dumneata. Dacă noi, judecătorii dumitale, nu facem eforturi să te salvăm, urmând cu scrupulozitate litera legii, atunci n-am reușit să salvăm legea. Desigur, avem o responsabilitate față de societate, o responsabilitate importantă și serioasă, de a o apăra de violatori și ucigași. Dar avem o responsabilitate egală să te salvăm pe dumneata, acuzatul, de dumneata însuți, în sensul în care legea definește „a fi tu însuți“. E limpede?

Dmitri tace.

— Atât despre aspectul disculpării, în care refuzi să pledezi. Trec la problema reducerii pedepsei, în favoarea căreia iarăși refuzi să pledezi, după cum spui. Dă-mi voie să-ți spun, ca de la bărbat la bărbat, Dmitri: pot să înțeleg că vrei să acționezi onorabil și să accepți fără murmur pedeapsa ce-ți va fi dată. Pot să înțeleg că nu vrei să te faci de rușine în public, dând impresia că te târăști în patru labe în fața legii. Dar tocmai de aceea avem avocați. Când îi ceri unui avocat să pledeze în favoarea ta, îi permiți să-și asume orice oprobriu pe care pledoaria respectivă îl atrage. Ca reprezentant al dumitale, el se târăște în favoarea dumitale, ca să zic așa, lăsându-ți intactă demnitatea. Prin urmare, dă-mi voie să te întreb: de ce ai refuzat să te reprezinte un avocat?

Dmitri își drege vocea.

— Scuip pe avocați! zice, și scuipă pe podea.

Intervine primul asesor:

— Judecătorul a pus problema că s-ar putea să nu fiți dumneavoastră înșivă, așa cum a fi tu însuți este înțeles de lege. La ceea ce a spus dânsul, dați-mi voie să adaug că a scuipa într-o sală de tribunal nu este ceva ce faci când ești tu însuți.

Dmitri se uită la fel de fix, dezvelindu-și dinții ca un animal încolțit.

— Instanța poate numi un avocat din oficiu, continuă asesorul. Încă nu e prea târziu! Instanța are toate prerogativele să facă acest lucru. Putem să numim un avocat și să amânăm această ședință, ca să-i dăm timp avocatului respectiv să studieze dosarul și să decidă asupra celui mai potrivit curs al acțiunii.

Din partea publicului se aude un murmur dezamăgit.

— Judecați-mă acum! strigă Dmitri. Dacă n-o faceți, îmi tai beregata. Mă spânzur. Mă izbesc cu capul de pereți până-mi fac praf creierii. Nu mă veți putea împiedica.

— Atenție! exclamă asesorul. Colegul meu a consemnat dorința dumneavoastră de a fi perceput ca având o comportare onorabilă. Dar dumneavoastră nu vă comportați onorabil când amenințați instanța. Dimpotrivă, vă comportați ca un descreierat.

Dmitri dă să răspundă, însă judecătorul ridică o mână.

— Taci, Dmitri! Vom tăcea cu toții! Vom tăcea cu toții și vom aștepta să ni se potolească pasiunile. După care vom delibera într-un mod calm, rațional, la întrebarea cum să procedăm mai departe.

Judecătorul își împletește mâinile și închide ochii. Colegii îl imită. În auditoriu, mulți fac la fel. El, Simón, face la fel, fără tragere de inimă.

Secundele trec. Undeva, în spatele lui Simón, un bebeluș scâncește. *Să ni se potolească pasiunile*, își repetă el în gând: ce altă pasiune simt în afara imitației?

Judecătorul deschide ochii.

— Prin urmare, spune el. Nu se contestă faptul că decedata Ana Magdalena și-a găsit sfârșitul ca rezultat al acțiunilor acuzatului Dmitri. Să-și facă depoziția privind ziua de patru martie, așa cum a văzut-o el; și pentru procesul-verbal, să se știe că mărturia lui Dmitri va fi consemnată ca pledoarie pentru disculpare. Vorbește, Dmitri!

— Când vulpea ține gâsca-n bot, spune Dmitri, nu zice: „Drăguță gâscă, drept semn al milosteniei mele, îți dau șansa să mă convingi că, de fapt, nu ești gâscă“. Nu, ci îi înhață capul, îi sfâșie pieptul și-i înfulecă inima. Mă ții de gât. Hai! Mușcați-mi capul!

— Nu ești fiară, Dmitri, nici noi nu suntem fiare. Ești om, și noi suntem oameni, cărora li s-a încredințat sarcina de a face dreptate sau cel puțin de a încerca acest lucru. Alătură-te nouă în acest demers. Pune-ți încrederea în lege, în protocoalele încercate și testate ale legii. Spune-ne povestea dumitale, începând cu decedata Ana Magdalena. Cine a fost Ana Magdalena pentru dumneata?

— Ana Magdalena a fost o profesoară de dans și soția directorului Academiei de Dans. Academia de Dans ocupa etajul de deasupra muzeului unde lucram eu. O vedeam zilnic pe Ana Magdalena.

— Continuă.

— Am iubit-o. Am iubit-o din prima clipă în care am văzut-o. Am venerat-o. Am adulat-o. Sărutam pământul de sub tălpile ei. Dar ea nu voia să aibă nimic de-a face cu mine. Mă socotea necioplit. Râdea de mine. Așa că am ucis-o. Am violat-o și apoi am strangulat-o. Asta e tot.

— Nu e tot, Dmitri. Ai venerat-o pe Ana Magdalena, ai adulat-o, dar ai violat-o și ai strangulat-o. Ne este greu să înțelegem acest lucru. Ajută-ne. Când femeia pe care o iubești te refuză cu dispreț, sentimentele tale sunt rănite, dar sigur nu reacționezi năpustindu-te asupra ei și omorând-o. Trebuie să mai fie un motiv, ceva ce s-a petrecut în ziua cu pricina, care te-a împins să acționezi. Spune-ne mai detaliat ce s-a întâmplat în acea zi.

Chiar și din locul în care șade, el, Simón, vede roșeața mâniei care încinge chipul lui Dmitri, vede intensitatea cu care acesta apucă microfonul.

— Condamnați-mă! urlă el. Isprăviți odată!

— Nu, Dmitri. Nu suntem aici ca să ne supunem ordinelor dumitale, suntem aici să facem dreptate.

— Nu puteți face dreptate! Nu puteți măsura vinovăția mea! Nu poate fi măsurată!

— Dimpotrivă, tocmai de aceea ne aflăm aici: să-ți măsurăm vinovăția și să decidem asupra unei pedepse pe măsură.

— Ca o pălărie pe măsura capului?

— Da, ca o pălărie pe măsura capului dumitale. Pentru a face dreptate nu numai în cazul dumitale, ci și al victimei dumitale.

— Femeii pe care o numiți victima mea nu-i pasă de ce faceți. E moartă. S-a dus. Nimeni n-o mai poate aduce îndărăt.

— Nicidecum, Dmitri, Ana Magdalena nu e dusă. E cu noi astăzi, aici, în sala asta. Ne bântuie, mai ales pe dumneata. Nu va pleca până nu va fi mulțumită de felul în care s-a făcut dreptate. Prin urmare, spune-ne ce s-a întâmplat în ziua de patru martie.

Se aude un pocnet distinct când carcasa microfonului crapă în mâinile lui Dmitri. Lacrimi țâșnesc din ochii lui stinși, asemenea apei stoarse din piatră. El clatină încet din cap, dintr-o parte în alta. Se aud cuvinte sugrumate:

— Nu pot! Nu vreau!

Judecătorul toarnă apă într-un pahar și-i face semn gardianului să i-l ducă lui Dmitri, care soarbe zgomotos.

— Putem continua, Dmitri? întreabă judecătorul.

— Nu, zice Dmitri și acum lacrimile curg nestăvilite. Nu.

— Atunci vom face o pauză, ca să te lăsăm să-ți revii. Ne întrunim din nou în această după-amiază, la ora două.

Din sală se aude un mârâit nemulțumit. Judecătorul izbește puternic cu ciocănelul.

— Liniște! cere el. Aici nu ne distrăm! Atenție cum vă purtați!

Părăsește cu pași mari scena. Urmat întâi de cei doi asesori, apoi de gardianul care-l împinge pe Dmitri în fața lui.

El, Simón, se alătură mulțimii care se revarsă în jos pe scări. În foaier, e uluit să dea ochi cu fratele lui Inés, Diego, care l-a adus și pe Davíd cu el.

— Ce cauți aici? îl întreabă el pe băiat, ignorându-l pe Diego.

— Eu am vrut să vin, zice băiatul. Am vrut să-l văd pe Dmitri.

— Sunt sigur că pentru Dmitri e destul de umilitor și fără să vină aici

copiii de la academie și să caște gura la el. Inés ți-a dat voie să vii?

— El vrea să fie umilit, spune băiatul.

— Nu, nu vrea. Un copil nu poate înțelege un asemenea lucru. Dmitri nu vrea să fie luat drept nebun. Vrea să i se lase demnitatea.

Un străin, un tânăr slăbănog, semănând cu o pasăre, care duce o sacoșă, i-a ascultat vorbind și acum intervine:

— Dar omul ăsta nu poate fi decât bolnav la cap. Cum să comiți o asemenea crimă dacă nu ești sucit? Și o ține una și bună cu pedeapsa cea mai grea. Ce persoană normală ar face așa ceva?

— Care e cea mai grea pedeapsă aici, în Estrella? întreabă Diego.

— Ocna. Muncă grea la ocnă, pe viață.

Diego râde:

— Deci mai aveți ocne!

Tânărul se arată mirat:

— Da, avem ocne. Ce-i atât de ciudat în asta?

— Nimic, zice Diego, însă continuă să zâmbească.

— Ce-i ocna? vrea să știe băiatul.

— E locul de unde se scoate sarea. Ca o mină de aur, de unde se scoate aurul.

— Acolo o să se ducă Dmitri?

— Acolo sunt trimise merele putrede, zice Diego.

— Putem să-l vizităm? Putem să mergem la ocnă?

— Hai să nu zicem hop până n-am sărit, spune el, Simón. Nu cred că judecătorul o să-l trimită pe Dmitri la ocnă. Așa cred eu că merg treburile. Cred că o să decidă că Dmitri are ceva la cap și o să-l trimită la un spital, să fie tratat. Ca peste un an sau doi să reapară ca un om nou-nouț, cu un cap nou-nouț.

— Nu păreți să aveți o părere prea bună despre psihiatrie, zice tânărul cu sacoșă. Scuzați, nu m-am prezentat. Sunt Mario. Student la drept. De aceea sunt azi aici. E un caz care mă intrigă. Ridică probleme fundamentale. De exemplu, misiunea tribunalului este aceea de a reabilita infractorii, dar până unde poate merge tribunalul cu reabilitarea unui infractor care nu vrea să fie reabilitat, precum acest om, Dmitri? Poate că ar trebui să i se ofere o opțiune: reabilitarea la ocnă, sau reabilitarea într-un spital de psihiatrie. Pe de altă parte, de ce să i se dea unui infractor un rol în propria condamnare? În mediul juridic, opoziția față de o asemenea abordare a fost întotdeauna acerbă, după cum vă puteți imagina.

El, Simón, vede că Diego începe să-și piardă răbdarea. Îl cunoaște pe

Diego, știe că-l plictisește ceea ce el numește conversația isteață.

— E vreme frumoasă, Diego, îi spune el. Ce-ar fi ca tu și Davíd să găsiți ceva mai bun de făcut?

— Nu! sare băiatul. Vreau să rămân.

— El a vrut să venim aici, nu eu se apără Diego. Puțin îmi pasă ce i se întâmplă individului ăstuia, Dmitri.

— Ție nu-ți pasă, dar mie îmi pasă! ripostează băiatul. Nu vreau ca Dmitri să capete un cap nou! Vreau să se ducă la ocnă!

Procesul reîncepe la două după-amiaza. Adunat din nou în sală, publicul este considerabil mai restrâns decât înainte.

El, Diego și băiatul găsesc cu ușurință locuri.

Dmitri este iar adus pe scenă, urmat de judecător și de asesori.

— Am în fața mea un raport de la directorul muzeului unde dumneata, Dmitri, ai fost angajat, zice judecătorul. Scrie că ți-ai îndeplinit îndatoririle fără greș și conștiincios și că, până la aceste evenimente recente, a avut toate motivele să te considere un om onest. De asemenea, am un raport de la dr. Alejandro Toussaint, specialist în boli ale sistemului nervos, care a fost mandatat de instanță să-ți evalueze sănătatea mintală. Dr. Toussaint declară că nu a putut efectua această evaluare din pricina comportamentului dumitale violent și necooperant. Dorești să comentezi?

Dmitri e mut ca o stană.

— În sfârșit, am un raport al medicului legist privind evenimentele din patru martie. Scrie că a avut loc un act sexual complet, respectiv un act sexual care se încheie cu ejacularea spermei, fapt care a avut loc în timp ce decedata mai era în viață. Ulterior, decedata a fost strangulată manual. Conteşti ceva din cele de mai sus?

Dmitri tace.

— Te vei fi întrebând de ce enumăr aceste fapte oribile. O fac pentru ca să se înțeleagă limpede că instanța este pe deplin conștientă de cât de cumplită este crima comisă de dumneata. Ai violat o femeie care a avut încredere în dumneata şi apoi ai omorât-o în modul cel mai necruțător. Mă cutremur, toți ne cutremurăm când ne gândim prin ce a trecut ea în ultimele ei clipe. Ne lipsește însă capacitatea de a înțelege de ce ai comis acest gest gratuit, fără sens. Eşti o ființă umană supusă greşelilor, Dmitri, sau aparții unei alte specii, fără suflet, fără conștiință? Te îndemn încă o dată: dă-ne o explicație în ceea ce te privește.

— Aparțin unei specii străine. Nu am loc pe acest pământ. Terminați

cu mine! Omorâți-mă! Zdrobiți-mă sub călcâi!

— Asta e tot ce ai de spus?

Dmitri tace.

— Nu ajunge, Dmitri, nu ajunge. Dar nu ți se va mai cere să vorbești. Instanța aceasta s-a dat peste cap în eforturile de a-ți face dreptate, dar te-ai opus la fiecare tentativă. Acum trebuie să suporți consecințele. Colegii mei și cu mine ne vom retrage pentru deliberări. Se adresează gardianului: Luați-l pe inculpat.

În mulțime se produce un freamăt stânjenit. Să rămână? Cât va dura toată treaba asta? Dar abia de-au apucat oamenii să părăsească sala, că Dmitri este adus înapoi pe scenă și curtea se întoarce, ocupându-și locurile.

— Ridică-te, Dmitri, spune judecătorul. Prin puterile ce-mi sunt conferite, voi pronunța acum sentința. Voi fi concis. Nu invoci nici o circumstanță atenuantă. Dimpotrivă, ceri să procedăm împotriva dumitale cu toată severitatea. Întrebarea ce ne stă în față este: cererea aceasta vine din inimă, din pocăință față de acțiunile dumitale odioase, ori dintr-o minte tulburată?

Întrebarea e dificilă. În atitudinea dumitale nu e nici urmă de remușcare. Soțului îndurerat al victimei dumitale nu i-ai adresat nici un cuvânt de scuză. Te prezinți ca o ființă fără conștiință. Colegii mei și cu mine avem toate motivele să te trimitem la ocnă și să încheiem acest caz.

Pe de altă parte, este prima dumitale abatere. Ai fost un angajat bun. Ai tratat-o pe decedată cu respect, până în ziua în care te-ai năpustit asupra ei. Ce forță malignă a pus stăpânire pe dumneata în acea zi rămâne un mister pentru mine. Te-ai opus oricărui efort din partea noastră de a înțelege.

Sentința noastră este următoarea: vei fi dus de aici la spitalul pentru nebunii periculoși și vei fi ținut acolo. Autoritățile medicale îți vor evalua cazul o dată pe an și vor face un raport către această instanță. În funcție de alte rapoarte, vei fi sau nu vei fi chemat în fața instanței la o dată în viitor, pentru reconsiderarea sentinței. Asta e tot.

Ceva ca un oftat colectiv se aude dinspre public. E oftatul lui Dmitri? Publicului îi pare rău de el? Greu de crezut. Judecătorul și asesorii ies pe rând de pe scenă. Cu capul căzut în piept, Dmitri este dus de-acolo.

— La revedere, Diego, spune el, Simón. La revedere, Davíd. Ce planuri ai pentru weekend? Ne vedem?

— Putem vorbi cu Dmitri? întreabă băiatul.

— Nu. Nu se poate.

— Eu vreau!

Și fără nici un avertisment, băiatul fuge pe intervalul dintre scaune și se cațără pe scenă. El și Diego se reped după el, prin culise și printr-un coridor întunecat. La capătul coridorului, dau peste Dmitri și gardianul lui, care se uită în stradă, printr-o ușă pe jumătate deschisă.

— Dmitri! strigă băiatul.

Neținând cont de lanțurile de la mâini, Dmitri îl ridică pe băiat și-l îmbrățișează. Gardianul încearcă să-i despartă fără tragere de inimă.

— Nu te lasă să mergi la ocnă, Dmitri? îl întreabă băiatul.

— Nu, ocna nu-i pentru mine, numai casa de nebuni. Dar voi scăpa, nici o grijă. Voi scăpa și voi prinde primul autobuz în direcția ocnei. Și-o să spun: *Aici Dmitri, prezent la datorie, domnule*. N-ar îndrăzni să mă refuze. Așa că nu te teme, tinere. Dmitri încă e stăpân pe soarta lui.

— Simón spune că o să ți se taie capul și-o să ți se dea unul nou.

Ușa e dată de perete, lumina dă buzna înăuntru.

— A sosit duba, spune Dmitri. E timpul ca Dmitri să plece. Îl sărută pe băiat pe buze și-l pune jos: Cu bine, tânărul meu prieten. Da, vor să-mi dea un cap nou. Este prețul uitării. Te iartă, dar apoi îți taie capul. Fii atent la iertare, asta-ți spun.

— Eu nu te iert, spune băiatul.

— E bine! Învață o lecție de la Dmitri: nu-i lăsa să te ierte, nu-i asculta când îți promit o viață nouă. Viața nouă e o minciună, băiete, cea mai mare minciună dintre toate. Nu există viață următoare. Numai această viață există. Dacă-i lași să-ți taie capul, e sfârșitul tău. Numai întuneric și întuneric, nimic altceva decât întuneric.

Din lumina orbitoare a soarelui se ivesc doi oameni în uniformă și-l îmbrâncesc pe Dmitri pe trepte în jos. Când să-l urce în dubă, el se răsucește și strigă:

— Spune-i lui Simón să ardă știi tu ce! Spune-i că vin și-i tai beregata dacă n-o face!

Apoi ușa se închide cu o bufnitură și duba o ia din loc.

— Ce-a vrut să spună cu chestia asta de pe urmă? întreabă Diego.

— Nimic. A lăsat ceva în urmă, și vrea ca eu să le distrug. Fotografii tăiate din reviste, chestii d-astea.

— Doamne fără haine pe ele, zice băiatul. M-a lăsat să le văd.

Capitolul 14

Este condus în biroul directorului muzeului.

— Vă mulțumesc că ați acceptat să mă primiți, spune el. Vin la rugămintea unui angajat de-al dumneavoastră, Dmitri, care ar dori să se salveze pe sine și să salveze și muzeul de la o posibilă situație jenantă. Din ce mi-a spus el, în incinta muzeului se află o colecție de fotografii obscene care îi aparțin. Ar dori să fie distruse înainte ca presa să pună mâna pe ele. Sunteți de acord cu acest lucru?

— Fotografii obscene… Ați văzut fotografiile cu pricina, señor Simón?

— Nu, în schimb le-a văzut fiul meu. Fiul meu e elev la Academia de Dans.

— Și spuneți că fotografiile au fost furate din colecția noastră?

— Nu, nu, nu de așa ceva e vorba. Sunt fotografii cu femei, decupate din reviste pornografice. Vă pot arăta. Știu exact unde se găsesc – mi-a spus Dmitri.

Directorul scoate o legătură de chei, pornește înainte spre subsol și deschide fișetul descris de Dmitri. Sertarul de jos conține o casetă de carton mică, pe care el o deschide.

Prima fotografie e cu o blondă cu buze de un roșu țipător, care șade pe o canapea, în pielea goală, cu picioarele desfăcute, ținându-se de sânii destul de voluminoși, împingându-i în față.

Cu o exclamație de dezgust, directorul închide caseta.

— Luați-le! exclamă el. Nu vreau să mai aud de povestea asta.

Mai sunt câteva imagini de același tip, vreo șase-șapte – el, Simón, le descoperă când deschide caseta în intimitatea camerei lui. Dar pe lângă ele, ascuns sub ele, e un plic conținând o pereche de chiloți negri, de femeie; un

singur cercel de argint, un model simplu; o fotografie a unei tinere, o fetișcană, ușor de recunoscut – Ana Magdalena ținând în brațe o pisică și zâmbind către obiectiv; și, la urmă, legate cu un elastic, scrisori către *Mi amor*, de la AM. Nici o dată pe nici una dintre ele, nici vreo adresă a expeditorului, dar el deduce că au fost trimise din stațiunea maritimă Aguaviva. Sunt descrise diverse activități de vacanță (înot, culesul scoicilor, plimbări pe dune) și sunt menționați Joaquín și Damian – cu numele lor. „Mi-e dor să fiu din nou în brațele tale“, zice într-o scrisoare. „Mi-e dor de tine cu pasiune (*apasionadamente*)“, scrie în alta.

Le citește pe toate încet, de la un capăt la altul, le citește a doua oară, se obișnuiește cu scrisul de mână, mai degrabă de copil, nu s-ar fi așteptat la așa ceva, fiecare *i* are în vârf un cerculeț, atent trasat, după care le pune la loc în plic, împreună cu fotografia, cercelul și chiloții, pune plicul în casetă, iar pe aceasta sub pat.

Primul lui gând e că Dmitri a vrut ca el să citească scrisorile – a vrut ca el, Simón, să știe că el, Dmitri, a fost iubit de-o femeie pe care el, Simón, poate că a dorit-o de la distanță, dar pe care nu a fost destul de bărbat s-o posede. Însă cu cât se gândește mai mult la asta, cu atât mai puțin plauzibilă pare explicația. Dacă Dmitri a avut, în realitate, o aventură cu Ana Magdalena, dacă vorbăria lui despre venerarea pământului de sub picioarele ei și comportamentul ei disprețuitor față de el în replică n-au fost nimic altceva decât o perdea pentru acuplări clandestine în subsolul muzeului, de ce a susținut în depozițiile sale că a posedat-o cu forța? Mai mult, de ce ar vrea Dmitri ca el, Simón, să afle adevărul despre ei doi, când, după toate aparențele, el, Simón, ar informa imediat autoritățile care ar cere, prompt, redeschiderea cazului? Oare cea mai simplă și mai bună explicație nu ar fi aceea că Dmitri a avut încredere în el că va arde caseta și conținutul ei, fără să le cerceteze?

Dar tot rămâne un semn de întrebare, cel mai mare: dacă Ana Magdalena n-a fost femeia pe care toți au crezut-o a fi, iar moartea ei n-a fost ceea ce a părut să fie, de ce a mințit Dmitri față de polițiști și în instanță? Ca să-i apere ei numele? Ca să-l ferească pe soțul ei de umilință? Oare Dmitri, având un spirit nobil, a luat asupra lui toată vina, pentru ca numele Arroyo să nu fie târât în noroi?

Dar ce a putut face Ana Magdalena, sau ce a putut zice, în noaptea de 4 martie ca să fie ucisă de un bărbat în brațele căruia tânjea – tânjea *apasionadamente* – să fie?

Pe de altă parte, dacă Ana Magdalena n-a scris niciodată aceste

scrisori? Dacă sunt falsuri și dacă el, Simón, e folosit ca unealtă într-un complot de a-i întina ei numele?

Se cutremură. *Chiar e nebun!* își zice. *Judecătorul a avut dreptate, la urma urmei! Locul lui e într-o casă de nebuni, în lanțuri, în spatele unei uși încuiate cu șapte lacăte.*

Se afurisește singur. N-ar fi trebuit niciodată să se amestece în treburile lui Dmitri. N-ar fi trebuit să se ducă la el când l-a chemat, n-ar fi trebuit să stea de vorbă cu directorul muzeului, n-ar fi trebuit să se uite în casetă. Acum, djinul a ieșit din sticlă și el, Simón, n-are habar ce să facă. Dacă predă scrisorile la poliție, devine complice într-un complot al cărui scop îi e necunoscut; la fel și dacă le duce înapoi la muzeu și i le dă directorului; iar dacă le arde sau le ascunde, devine complice în alt complot, acela de-a o prezenta pe Ana Magdalena drept un martir fără pată.

În puterea nopții, se ridică, scoate caseta de sub pat, o învelește într-o cuvertură și-o pune sus, pe dulap.

Apoi, dimineața, când dă să plece la sediu, să ia broșurile pe care urmează să le distribuie în acea zi, mașina lui Inés oprește în fața casei; din ea coboară Diego și băiatul.

Se vede de la o poștă că Diego e prost-dispus.

— Ieri toată ziua și azi din nou băiatul ăsta ne-a bătut la cap, pe Inés și pe mine, zice el. Drept care, iată-ne. Spune-i, Davíd, spune-i lui Simón ce vrei.

— Vreau să-l văd pe Dmitri. Vreau să merg la ocnă. Dar Inés nu mă lasă.

— Bineînțeles că nu te lasă. Am crezut c-ai înțeles. Dmitri nu-i la ocnă. A fost trimis la spital.

— Da, numai că Dmitri nu vrea să meargă la spital, el vrea să meargă la ocnă!

— Davíd, nu prea știu ce crezi tu că se petrece într-o ocnă, însă în primul rând ocna e la sute de kilometri depărtare și, în al doilea rând, o ocnă nu-i o stațiune de vacanță. De aceea l-a trimis judecătorul pe Dmitri la un spital: ca să-l salveze de ocnă. Ocna este un loc unde te duci să suferi.

— Dar Dmitri nu vrea să fie salvat. El vrea să sufere. Putem merge la spital?

— Bineînțeles că nu. Spitalul unde l-au trimis pe Dmitri nu-i un spital normal. E un spital pentru oameni periculoși. Publicul nu are voie înăuntru.

— Dmitri nu-i periculos.

— Dimpotrivă, Dmitri e extrem de periculos, după cum s-a dovedit.

Oricum, n-o să te duc la spital, nici Diego n-o să te ducă. Nu vreau să mai am nimic de-a face cu Dmitri.

— De ce?

— Nu-s obligat să-ți spun.

— Din pricină că-l urăști pe Dmitri! Tu urăști pe toată lumea!

— Folosești cuvântul ăsta prea ușor. Eu nu urăsc pe nimeni. Pur și simplu nu vreau să mai am de-a face cu Dmitri. Nu este un om bun.

— Ba da! Mă iubește! Mă recunoaște! Tu nu mă iubești!

— Ceea ce nu e adevărat. Te iubesc. Te iubesc cu mult mai mult decât te iubește Dmitri. Dmitri nu cunoaște sensul iubirii.

— Dmitri iubește multă lume. Și iubește pentru că are o inimă mare. Mi-a spus-o. Nu mai râde, Diego! De ce râzi?

Diego nu se poate opri din râs.

— Chiar a spus asta – că dacă ai o inimă mare, poți iubi mulți oameni? Poate că a vrut să spună multe fete.

Râsul lui Diego îl stârnește pe băiat și mai mult. Acum vorbește cu voce ridicată:

— E adevărat! Dmitri are o inimă mare și Simón are o inimă mică – așa spune Dmitri, zice că Simón are o inimă cât un purice de mică și nu poate iubi pe nimeni cu ea. Simón, e adevărat că Dmitri a avut contact sexual cu Ana Magdalena ca s-o facă să moară?

— Nu am de gând să răspund la această întrebare. E prostească. E ridicolă. Habar n-ai ce-i contactul sexual.

— Ba știu! Mi-a spus Inés. A avut contact sexual de multe ori și nu-i place. Zice că-i oribil.

— Oricum ar fi, nu voi mai răspunde la alte întrebări despre Dmitri. Nu vreau să-i mai aud numele. Am terminat cu el.

— Dar de ce-a avut contact sexual cu ea? De ce nu vrei să-mi spui? A vrut să-i facă inima să se oprească?

— Termină, Davíd! Potolește-te! Iar către Diego: Băiatul e tulburat, vezi bine. Are coșmaruri de când… de când cu întâmplarea. Ar trebui să-l ajuți, nu să râzi de el.

— Spune-mi! strigă băiatul. De ce nu vrei să-mi spui? Voia să facă un bebeluș cu ea? Voia să-i oprească inima? Ea poate să aibă un bebeluș chiar dacă i se oprește inima?

— Nu, nu poate. Când mama moare, pruncul din ea moare și el. Asta e regula. Dar Ana Magdalena nu avea nici un bebeluș.

— De unde știi? Tu nu știi nimic. Dmitri a făcut ca bebelușul ei să se

albăstrească? Putem să-i pornim din nou inima Anei Magdalena?

— Ana Magdalena nu urma să aibă un bebeluș, și nu, nu-i putem face inima să bată din nou, pentru că nu așa funcționează inima. Când inima se oprește, se oprește pentru totdeauna.

— Dar când are o viață nouă, inima ei o să bată din nou, nu-i așa?

— Într-un anumit sens, da. În viața următoare, Ana Magdalena va avea o inimă nouă. Nu numai că va avea o viață nouă și o inimă nouă, ci nu-și va mai aminti nimic din mizeria asta. Nu-și va aminti de academie și nu și-l va aminti pe Dmitri, ceea ce va fi o binecuvântare. Va putea s-o ia cu totul de la început, așa cum am făcut noi, tu și cu mine, va fi curățată complet de trecut, fără nici o amintire rea care s-o apese.

— Tu l-ai iertat pe Dmitri, Simón?

— Nu mie mi-a făcut rău Dmitri, prin urmare eu nu am de ce să-l iert. El trebuie să caute iertarea Anei Magdalena. Și a lui señor Arroyo.

— Eu nu l-am iertat. El nu vrea să fie iertat de nimeni.

— E fanfaronadă din partea lui, fanfaronadă perversă. Vrea să credem că-i un sălbatic care face lucruri pe care persoanele normale se tem să le facă. Davíd, sunt îngrețoșat și obosit de atâta vorbărie despre omul ăsta. Din punctul meu de vedere, e mort și îngropat. Acum trebuie să plec, să-mi fac turele. Data viitoare când ai vise urâte, amintește-ți că e suficient să-ți fluturi brațele, și visele se vor evapora precum fumul. Flutură brațele și strigă: *Pieriți!*, cum face Don Quijote. Dă-mi un pupic. Ne vedem vineri. Cele bune, Diego.

— Vreau să merg la Dmitri! Dacă Diego nu mă duce, o să mă duc singur!

— Te poți duce, dar n-o să te lase să intri. Locul unde-i ținut nu-i un spital normal. E un spital pentru criminali, înconjurat de ziduri și cu gardieni și câini de pază.

Diego deschide portiera mașinii. Băiatul urcă și se așază cu brațele încrucișate, îmbufnat.

— Dacă vrei părerea mea, spune Diego calm, băiatul ăsta e cu frâiele scăpate. Tu și Inés ar trebui să faceți ceva în privința lui. Începeți prin a-l trimite la școală.

A avut o părere greșită despre spital, după cum se dovedește, cu totul greșită. Spitalul psihiatric pe care și-l imaginase el, spitalul situat departe în provincie, cu ziduri înalte și câini de pază, nu există. Există doar spitalul orașului, cu o aripă de psihiatrie destul de modestă – același spital în care

Dmitri a muncit înainte să se alăture personalului de la muzeu. Printre infirmieri, sunt câțiva care-și amintesc de el cu afecțiune, din vremurile de altădată. Fără să țină cont că e un criminal care și-a mărturisit fapta, ei îl răsfață, aducându-i de mâncare de la cantina personalului, aprovizionându-l cu țigări. Are propria rezervă în aripa marcată cu Acces Restricționat, cu o cabină de duș și un birou cu veioză.

Despre toate acestea – gustările, țigările, cabina de duș –, el, Simón, află când, a doua zi după vizita lui Diego, vine acasă din turele sale cu bicicleta și-l găsește pe criminalul care s-a autodenunțat întins pe patul lui, adormit, în timp ce băiatul șade pe podea, cu picioarele încrucișate, jucându-se cu niște cărți de joc. El e atât de surprins, încât îi scapă un strigăt, la care băiatul ridică un deget la buze și șoptește: „Șșșșt!“

Dintr-un pas, el e lângă pat și-l scutură pe Dmitri:

— Măi! Ce faci aici?

Dmitri se ridică în capul oaselor.

— Liniștește-te, Simón, zice. Plec iute. Vreau doar să mă asigur că… știi tu… ai făcut cum ți-am spus.

Simón ignoră întrebarea.

— Davíd, cum a ajuns omul ăsta aici?

Îi răspunde Dmitri însuși:

— Am venit amândoi cu autobuzul, Simón, ca oamenii normali. Liniștește-te! Tânărul Davíd a venit să mă viziteze ca un bun prieten ce-mi este. Am stat de vorbă. Apoi am îmbrăcat o uniformă de infirmier, ca în vremurile de demult, și tânărul m-a luat de mână și am ieșit, noi doi, pur și simplu. *E fiul meu*, am spus. *Ce băiat drăguț*, au zis ei. Bineînțeles că uniforma m-a ajutat. Oamenii au încredere în uniforme – este unul dintre lucrurile pe care le afli în viață. Am ieșit din spital și am venit direct aici. Și după ce tu și cu mine vom fi terminat ce-avem de terminat, iau autobuzul înapoi. N-o să observe nimeni c-am plecat.

— Davíd, e adevărat? Un spital pentru nebunii criminali, și-l lasă pe omul ăsta să iasă?

— Voia pâine, răspunde băiatul. A zis că în spital n-au pâine pentru el.

— Aiurea! Acolo primește trei mese pe zi și pâine cât poftește.

— A zis că n-are pâine, așa că i-am dus pâine.

— Așază-te, Simón, spune Dmitri. Și fă-mi, te rog, o favoare, bine? (Scoate un pachet de țigări și-și aprinde una.) Te rog să nu mă insulți, nu în fața băiatului. Nu spune că sunt un nebun criminal. Pentru că nu-i adevărat. Criminal poate că sunt, dar nu și nebun. Câtuși de puțin.

Vrei să auzi ce spun doctorii, cei cărora li s-a cerut să vadă ce-i rău cu mine? Nu? Foarte bine, sar peste doctori. Să vorbim, în schimb, despre familia Arroyo. Aud că au fost nevoiți să închidă academia. Păcat. Îmi plăcea academia. Îmi plăcea să fiu cu tinereii, micii dansatori, toți atât de fericiți, atât de plini de viață. Mi-aș fi dorit să merg la o asemenea academie în copilăria mea. Cine știe, poate că s-ar fi ales altceva de mine. Dar n-are rost să plâng după laptele vărsat, nu-i așa? Ce s-a făcut e bun făcut.

Lapte vărsat. Expresia îl înfurie:

— Mulți au plâns din pricina laptelui vărsat de tine, izbucnește el. Ai lăsat inimi frânte în urma ta și multă supărare.

— Lucru pe care-l pot înțelege, zice Dmitri, pufăind relaxat din țigară. Crezi că nu-mi dau seama de enormitatea crimei mele, Simón? Din ce alt motiv m-am oferit să mă duc la ocnă? Ocnele nu-s pentru plângăcioși. Trebuie să fii bărbat ca să reziști la ocnă. Dacă mi s-ar da hârtiile de plecare de la spital, mâine m-aș duce într-acolo. *Aici Dmitri*, i-aș spune căpitanului ocnei, *în formă perfectă, raportez prezent la datorie!* Dar nu-mi dau drumul psihologii și psihiatrii, specialiștii în nu știu ce deviant și nu știu cum deviant. *Povestește-ne despre mama ta*, zic ei. *Mama te-a iubit? Când erai sugar, te-a hrănit la sân? Ce simțeai sugând la sânul ei?* Ce să zic eu la așa ceva? Ce-mi amintesc despre mama mea și sânii ei, când aproape nu-mi amintesc ziua de ieri? Așa că spun ce-mi trece prin minte. *Parcă sugeam o lămâie*, zic eu. Sau: *Parcă era porc, ca atunci când sug o coastă de porc*. Pentru că așa funcționează psihiatria, corect? – zici primul lucru care-ți vine-n minte și ei pleacă și analizează, apoi vin și-ți spun ce-i rău cu tine.

Toți sunt atât de interesați de mine, Simón! Mă uimește. Pe mine nu mă interesează persoana mea, pe ei însă da. Pentru mine, eu sunt un criminal de rând, la fel de obișnuit ca buruienile. Dar pentru ei, eu sunt ceva special. N-am conștiință, sau am prea multă conștiință, nu se pot hotărî care din două. Dacă ai prea multă conștiință, le-aș spune eu, conștiința asta te roade, nu mai rămâne nimic din tine, ca un păianjen care devoră o viespe sau ca o viespe care devoră un păianjen, niciodată nu-mi amintesc care pe care, nu rămâne decât carcasa. Ce zici, tinere? Știi ce e conștiința?

Băiatul confirmă dând din cap.

— Bineînțeles că știi! Tu îl înțelegi pe bătrânul Dmitri mai bine decât oricine – mai bine decât toți psihologii din lume. *Ce visezi?* mă întreabă ei. *Poate un vis despre căderea în găuri negre, unde te înghit dragonii*. – *Da*,

răspund eu, *da, exact!* Dar tu nu a trebuit niciodată să mă întrebi despre visele mele. M-ai privit o dată și m-ai înțeles din prima. *Te înțeleg și nu te iert.* N-o să uit niciodată vorbele astea. Simón, băiatul ăsta al tău e cu adevărat deosebit. Un caz deosebit. Înțelepciunea îi depășește vârsta. Ai putea învăța de la el.

— Davíd nu este un caz special. Nu există cazuri speciale. El nu e caz special și nici tu nu ești. Nu amăgești pe nimeni cu spectacolul ăsta de nebunie, Dmitri, nici măcar o clipă. Sper să fii trimis la ocnă. Asta o să pună capăt aiurelilor tale.

— Bine zis, Simón, bine zis! Te iubesc pentru asta. Te-aș săruta, doar că nu ți-ar plăcea, pentru că nu ești genul de bărbat care sărută. Câtă vreme fiul tău aici de față a fost întotdeauna gata să-i dea bătrânului Dmitri un pupic, nu-i așa, băiatul meu?

— Dmitri, de ce-ai făcut ca inima Anei Magdalena să se oprească? întreabă băiatul.

— Bună întrebare! Asta vor doctorii să afle mai presus de orice. Îi excită gândul – să strângi o femeie frumoasă în brațe atât de tare încât să-i oprești inima –, dar le e prea rușine să întrebe. Nu îndrăznesc să pună întrebarea fățiș, așa ca tine, nu, trebuie să ajungă la ea pe ocolite, ca șerpii. *Te-a iubit mama ta? Ce gust avea laptele mamei tale?* Sau judecătorul ăla tâmpit: *Cine ești? Ești tu însuți?*

De ce i-am oprit inima? O să-ți spun. Eram împreună, ea și cu mine, când deodată mi-a venit un gând – mi-a țâșnit din senin și nu m-a mai lăsat. Mi-am zis: *Ce-ar fi să-ți pui mâinile în jurul gâtului ei când e, știi, când e în spasm, și s-o sugrumi nițel? Să-i arăți cine-i stăpânul. Să-i arăți ce-nseamnă cu adevărat dragostea.*

Să omori persoana iubită: e ceva ce bătrânul Simón aici de față nu va înțelege niciodată. Dar tu înțelegi, nu-i așa? Tu îl înțelegi pe Dmitri. Din prima clipă l-ai înțeles.

— N-a vrut să se mărite cu tine?

— Să se mărite cu mine? Nu. Cum să se mărite o doamnă ca Ana Magdalena cu cineva ca mine? Eu sunt mâzgă, băiete. Bătrânul Simón are dreptate. Sunt mâzgă, iar mâzga mea se lipește de toți cei pe care-i ating. De aceea trebuie să mă duc la ocnă, unde toți sunt mâzgă, unde voi fi acasă la mine. Nu, Ana Magdalena m-a disprețuit. Eu am iubit-o, am venerat-o, aș fi făcut orice pentru ea, dar ea n-a vrut să aibă de-a face cu mine, ai văzut doar, toată lumea a văzut asta. Prin urmare, i-am făcut o surpriză mare – i-am oprit inima. Am învățat-o minte. I-am dat o temă de gândire.

Se lasă tăcerea. Apoi el, Simón, spune:

— Ai întrebat despre hârtiile tale, cele pe care voiai să le distrug.

— Da. De ce altfel m-aș osteni să-mi părăsesc locul din spital și să vin aici? Să aflu despre hârtii, desigur. Hai, spune-mi. Am avut încredere în tine și tu mi-ai înșelat încrederea. Asta vrei să-mi spui? Spune-o!

— N-am înșelat nici o încredere. Dar îți spun următoarele: am văzut ce era în casetă, inclusiv știi tu ce. Prin urmare, știu că povestea pe care mi-o înșiri nu-i adevărată. Nu spun mai mult. Dar n-o să stau aici sfios ca o mioară și să-ți înghit minciunile.

Dmitri se răsucește către băiat:

— Ai ceva de mâncare, băiete? Lui Dmitri îi cam ghiorăie mațele de foame.

Băiatul sare în picioare, caută în dulap, se întoarce cu un pachet de biscuiți.

— Turte cu ghimbir! exclamă Dmitri. Vrei și tu o turtă cu ghimbir, Simón? Nu? Dar tu, Davíd?

Băiatul ia de la el un biscuite și mușcă.

— Deci e informație publică, da? zice Dmitri.

— Nu, nu e informație publică.

— Dar o vei folosi împotriva mea.

— Ce să folosească împotriva ta? vrea să știe băiatul.

— Nu contează, fiule. Asta e ceva între bătrânul Simón și mine.

— Depinde ce înțelegi prin *împotrivă*. Dacă te ții de cuvânt și dispari în ocnă pentru restul vieții tale, atunci ceea ce reprezintă obiectul discuției noastre încetează a mai avea vreo consecință, într-un fel sau altul.

— Nu te lansa în jocuri de logică cu mine, Simón. Știi și tu, știu și eu ce înseamnă *împotrivă*. De ce n-ai făcut așa cum ți s-a spus? Acum poftim în ce belea te-ai băgat.

— Eu? Nu eu sunt în belea, tu ești în belea.

— Nu, Simón. Mâine sau poimâine, sau răspoimâine, voi fi liber să merg la ocnă, să-mi plătesc datoria, să-mi curăț conștiința, în vreme ce tu – *tu* – vei fi obligat să rămâi aici, cu beleaua asta pe cap.

— Ce belea, Dmitri? întreabă Davíd. De ce nu-mi spui?

— O să-ți spun ce belea. *Săracul Dmitri! Chiar îi facem dreptate? N-ar fi trebuit să ne străduim mai mult să-l salvăm, să-l transformăm într-un cetățean bun și un membru util al societății? Cum trebuie să se simtă – el se ofilește la ocnă, în timp ce noi ducem viețile noastre relaxate în Estrella? N-ar fi trebuit să-i arătăm un pic de milă? N-ar trebui să-l aducem înapoi*

și să-i spunem: Totul e iertat, Dmitri, poți să-ți primești vechea slujbă înapoi, și uniforma, și pensia, trebuie doar să spui că-ți pare rău, ca să ne simțim noi mai bine înăuntrul nostru? Asta e beleaua, băiatul meu. Să te tăvălești în excremente ca un porc. Să te tăvălești în propriul căcat. De ce n-ai făcut ce ți-am spus, Simón, în loc să te lași tras în farsa asta stupidă de a mă salva de propria-mi ființă? *Trimiteți-l la doctori, spuneți-le să-i deșurubeze vechiul cap și să-i înșurubeze unul nou.* Și pastilele pe care ți le dau! E mai rău decât la ocnă să fii în secția pentru nebuni! Să treci prin douăzeci și patru de ore este ca și cum ai înota prin noroi. Tic-tac tic-tac. Abia aștept să încep să trăiesc din nou.

El, Simón, a ajuns la capătul răbdărilor.

— De ajuns, Dmitri. Acum te rog să pleci, să pleci imediat, sau chem poliția.

— O, deci e rămas-bun, da? Și tu, Davíd? Și tu îți iei rămas-bun de la Dmitri? *Rămas-bun – ne vedem în viața următoare.* Așa o să fie? Credeam că avem o înțelegere, tu și cu mine. Te-a lucrat bătrânul Simón, ți-a zdruncinat încrederea în mine: *E un om rău, cum poți să iubești un om atât de rău?* Cine a încetat vreodată să iubească pe cineva pentru că era o persoană rea? Eu i-am făcut Anei Magdalena ce era mai rău pe lume, dar ea nu a încetat să mă iubească. Poate că m-a urât, dar asta nu înseamnă că nu m-a iubit. Iubirea și ura: nu poți avea una fără cealaltă. Precum sarea și piperul. Asta uită oamenii. M-a iubit și m-a urât. Ca orice persoană normală. Ca Simón, aici de față. Crezi că Simón te iubește tot timpul? Bineînțeles că nu. Te iubește și te urăște, totul e amestecat înăuntrul lui, doar că nu-ți spune. Nu, el păstrează secretul, se preface că totul e frumos și placid în interiorul lui, nici valuri, nici clipociri. Așa cum și vorbește marele nostru om rațional. Dar, crede-mă, bătrânul Simón aici de față are pe dinăuntru o harababură la fel de mare ca mine sau ca tine. De fapt, chiar și mai mare. Pentru că eu, cel puțin, nu pretind să fiu ceea ce nu sunt. *Așa sunt eu*, zic, *și așa vorbesc, totul la un loc.* Mă asculți, băiete? Prinde-mi cuvintele cât mai poți, pentru că Simón aici de față vrea să mă alunge din viața ta. Ascultă cu mare atenție. Când mă asculți pe mine, asculți adevărul, și ce vrem noi până la urmă, dacă nu adevărul?

— Dar când o s-o vezi pe Ana Magdalena în viața următoare, n-o să-i mai faci inima să se oprească, bine?

— Nu știu, băiatul meu. Poate că nu va mai fi o viață următoare – nu pentru mine, nu pentru vreunul dintre noi. Poate că soarele va străluci amenințător pe cer și ne va înghiți, și acela va fi sfârșitul nostru, al tuturor.

Gata cu Dmitri. Gata cu Davíd. Doar o minge mare de foc. Așa văd eu lucrurile uneori. Asta e viziunea mea.

— Și apoi?

— Apoi nimic. Multe flăcări, apoi multă tăcere.

— Dar e adevărat?

— Adevărat? Cine poate ști? Totul e în viitor, iar viitorul e un mister. Ce zici?

— Eu zic că nu e adevărat. Doar zici așa.

— Ei bine, dacă tu spui că nu-i adevărat, atunci nu-i adevărat. Pentru că tu, Davíd, tinere, ești regele lui Dmitri și cuvântul tău e lege pentru Dmitri. Dar, ca să mă întorc la întrebarea ta, nu, n-o s-o mai fac încă o dată. Ocna o să mă vindece pentru totdeauna de răutatea mea, de furiile mele și de pornirile mele criminale. O să scoată toate prostiile astea din mine. Așa că nu trebuie să te temi, Ana Magdalena e în siguranță.

— Dar nu trebuie să mai ai contact sexual cu ea, niciodată.

— Fără contact sexual! Tinerelul ăsta al tău e foarte strict, Simón, foarte categoric. Dar se dă el pe brazdă pe măsură ce crește. Contactul sexual face parte din natura umană, băiatul meu, nu ai cum să scapi de asta. Chiar și Simón va fi de acord. Nu poți să scapi, nu-i așa, Simón? Nu poți să scapi de trăsnet.

El, Simón, e mut. Când a fost lovit de trăsnet ultima dată? Nu în viața asta.

Brusc, Dmitri pare să nu mai fie interesat de ei. Ochii aruncă priviri agitate prin cameră.

— E vremea să plec. Vremea să mă întorc în celula mea singuratică. Vă supărați dacă păstrez biscuiții? Îmi place să rod câte-un biscuite din când în când. Vino să mă mai vezi, tinere. Putem merge la o plimbare cu autobuzul sau putem merge la grădina zoologică. Mi-ar plăcea. Întotdeauna îmi place să stau la palavre cu tine. Ești singurul care-l înțelege cu adevărat pe bătrânul Dmitri. Psihologii și psihiatrii cu întrebările lor pur și simplu nu descifrează ce sunt eu, om sau fiară. Dar tu vezi prin mine, în inima mea. Acum îmbrățișează-l pe Dmitri.

Îl ridică pe băiat de jos, într-o îmbrățișare strânsă, îi șoptește în ureche ceva ce el, Simón, nu aude. Băiatul dă viguros din cap.

— Cu bine, Simón. Să nu crezi tot ce-ți spun. E doar aer, aer care suflă unde voiește.

Ușa se închide în urma lui.

Capitolul 15

De pe lista de cursuri de spaniolă oferite de institut, el alege Redactare în spaniolă (elementar). „Cursanții care se înscriu la acest curs trebuie să stăpânească limba vorbită. Vom învăța să scriem limpede, logic și într-un stil bun.“

El e cel mai în vârstă din clasă. Chiar și profesoara e tânără, o femeie atrăgătoare, brunetă, cu ochi negri, care le spune să i se adreseze cu numele Martina, pur și simplu.

— O să facem turul clasei și fiecare îmi va spune cine este și ce speră să obțină de la acest curs, zice Martina.

Când îi vine rândul, el spune:

— Mă numesc Simón, lucrez în domeniul publicitar, dar la nivelul de jos. Vorbesc spaniola de un an și mai bine și am ajuns să o vorbesc destul de fluent. A venit vremea să învăț să scriu limpede, logic și într-un stil bun.

— Mulțumesc, Simón, zice Martina. Următorul?

Bineînțeles că vrea să scrie bine. Cine n-ar vrea? Dar nu din acest motiv e el aici. Nu chiar din acest motiv. Va descoperi fiind aici de ce se află aici. Martina le împarte copii ale cursului.

— Vă rog să tratați cu respect manualul, așa cum ați trata un prieten, spune Martina. La sfârșitul cursului, o să vă rog să mi-l înapoiați, ca să poată deveni prietenul altui cursant.

Exemplarul lui e bine frunzărit, cu multe sublinieri în cerneală și creion.

Citesc două specimene de corespondență de afaceri: o scrisoare a lui Juan care solicită un post de vânzător; și o scrisoare a Luisei către proprietarul ei, prin care anunță încheierea perioadei de închiriere a apartamentului ei. Se remarcă forma de adresare și de încheiere. Se

studiază împărțirea în paragrafe și forma paragrafelor.

— Un paragraf este o unitate de gândire, spune Martina. Exprimă un gând și-l leagă de cel anterior și de următorul.

Ca primă temă, trebuie să exerseze compunerea în paragrafe.

— Spuneți-mi ceva despre voi, spune Martina. Nu totul, doar ceva. Spuneți-mi-o în trei paragrafe, legat fiecare de următorul.

El este de acord cu filozofia despre compoziție a Martinei și se străduiește să-și facă tema bine. „Am sosit în țara asta având drept scop principal“, scrie el, „să protejez un băiețel care a ajuns în grija mea și să-l duc la mama lui. La un moment dat, i-am găsit mama și l-am reunit cu ea.“

Acesta e primul paragraf.

„Totuși, îndatoririle mele nu s-au încheiat aici“, scrie el. *Totuși*: cuvântul de legătură. „Am continuat să am grijă de mamă și de copil, să mă preocup de bunăstarea lor. Când bunăstarea lor a fost amenințată, i-am adus la Estrella, unde am fost primiți cu brațele deschise și unde băiatul, care răspunde la numele de Davíd și locuiește în prezent cu mama lui, Inés, și cu unchiul lui, Diego (Inés și cu mine nu mai împărțim aceeași locuință), prosperă.“

Sfârșitul celui de-al doilea paragraf. Începe paragraful trei și ultimul, introdus prin cuvântul de legătură *acum*.

„Acum, cu strângere de inimă, trebuie să accept că sarcina mea s-a încheiat, că băiatul s-ar putea să nu mai aibă nevoie de mine. E timpul să închei un anumit capitol din existența mea și să deschid unul nou. Deschiderea noului capitol e legat de proiectul de a învăța să scriu – o legătură care încă nu mi-e limpede.“

Ajunge. Sunt cele trei paragrafe cerute, legate cum trebuie. Un al patrulea paragraf, dacă ar fi să-l scrie, ar depăși cerințele temei și l-ar avea ca subiect pe Dmitri. Încă nu are cuvânt de legătură, cuvântul care ar face al patrulea paragraf să-l urmeze limpede și logic pe al treilea; dar, după cuvântul de legătură, ar scrie: „Aici, în Estrella, am întâlnit un bărbat pe nume Dmitri, care ulterior și-a câștigat faima ca violator și ucigaș. În mai multe ocazii, Dmitri a ridiculizat felul în care vorbesc, îl surprinde ca fiind excesiv de glacial și rațional“. Cumpănește, înlocuiește cuvântul *glacial* cu *rece*. „Dmitri crede că stilul definește omul. Dmitri nu ar scrie cum scriu eu acum, cu paragrafe legate unul de celălalt. Dmitri ar numi asta scriere lipsită de pasiune, iar pe mine m-ar numi un om lipsit de pasiune. Un om pasional s-ar revărsa fără paragrafe, ar spune Dmitri.

Deși n-am nici cel mai mic respect pentru omul ăsta, Dmitri“, ar

continua el, în ceea ce ar fi al cincilea paragraf, „mă pune pe gânduri opinia lui critică. De ce mă pune pe gânduri? Pentru că el spune (și aici aș putea să fiu de acord) că o persoană rece, rațională nu este cea mai bună călăuză pentru un băiat care e impulsiv și pătimaș din fire.

Prin urmare (al șaselea paragraf), vreau să devin o persoană diferită.“ Aici se oprește, la mijlocul paragrafului. Destul, mai mult decât destul.

În a doua întâlnire a clasei, Martina continuă discuția despre genul scrisorilor de afaceri, în special scrisoarea de solicitare.

— Scrisoarea de solicitare poate fi socotită un act de seducție, zice ea. În ea, ne prezentăm în lumina cea mai favorabilă. *Acesta sunt eu*, spunem, *nu-i așa că sunt atrăgător? Angajează-mă și voi fi al tău.*

Chicoteli amuzate în clasă.

— Dar, desigur, scrisoarea noastră trebuie în același timp să fie precisă. Trebuie să existe un echilibru. E necesară o anumită artă pentru a compune o scrisoare de solicitare bună; arta prezentării de sine. Astăzi vom studia această artă, cu scopul de a o stăpâni și de a ne-o însuși.

Îl intrigă Martina, atât de tânără și totuși atât de sigură pe ea.

La jumătatea cursului, o pauză de zece minute. În timp ce cursanții se revarsă pe coridor, spre toalete, Martina citește temele. Când revin în sală, ea le dă hârtiile înapoi. Pe tema lui, ea a scris: „Bună împărțirea în paragrafe. Conținut neobișnuit“. A doua temă este să scrie o scrisoare de solicitare pentru ceea ce Martina numește „slujba visurilor voastre, slujba pe care v-ați dori s-o aveți“. — Nu uitați să sune cât mai atrăgător, adaugă ea. Faceți-vă doriți.

„*Estimado señor Director*“, scrie el, „răspund la anunțul de azi din *Star*, care oferă postul de custode în cadrul muzeului. Deși nu am nici o experiență în acest domeniu, am câteva calități care mă fac eligibil. În primul rând, sunt o persoană matură, de încredere. În al doilea rând, iubesc, sau cel puțin respect, arta, inclusiv artele vizuale. În al treilea rând, nu am așteptări mari. Dacă ar fi să fiu numit în postul de custode, nu m-aș aștepta să fiu promovat în postul de custode principal, cu atât mai puțin să ajung director.“

Împarte textul scris în cinci părți, cinci paragrafe scurte.

„Nu pot să pretind cu sinceritate“, continuă el, „că a fi custode de muzeu a fost visul meu dintotdeauna. Totuși, am ajuns la un moment de criză în viață. *Trebuie să te schimbi*, îmi spun. Să mă schimb în ce? Poate că anunțul pe care mi-au căzut ochii a fost un semn pentru mine, un semn din ceruri. *Urmează-mă*, spunea *Star*[3]. Îi urmez îndemnul şi această

scrisoare constituie decizia mea.“

3. „Steaua“ (în engl. în orig.). (N. tr.)

E al şaselea paragraf.

Îi predă Martinei scrisoarea, cu toate cele şase paragrafe. În timpul pauzei, el nu pleacă din sală, rămâne aşezat la pupitrul său, urmărind-o pe furiş cum citeşte, urmărind mişcările rapide, hotărâte, ale stiloului. Observă când ea ajunge la scrisoarea lui: zăboveşte mai mult asupra ei, o citeşte cu o încruntătură. Ridică ochii şi-l vede privind-o.

La sfârşitul pauzei, le înapoiază temele. Pe a lui a scris: *Te rog să ne întâlnim după oră.*

El aşteaptă după oră, până pleacă toţi cursanţii.

— Simón, ţi-am citit cu interes temele, spune ea. Scrii bine. Dar mă întreb dacă acesta e cel mai bun curs pentru tine. Nu simţi că ar fi potrivit un curs de scriere creativă? Nu e prea târziu să schimbi cursul, să ştii.

— Dacă îmi spui că ar trebui să mă retrag de la curs, mă retrag, răspunde el. Dar eu nu consider că ceea ce scriu e creator. Pentru mine, e acelaşi tip de text pe care-l notezi într-un jurnal. A ţine un jurnal nu este o activitate creatoare. E un fel de a scrie scrisori. Îţi scrii scrisori ţie însuţi. Dar înţeleg ce spui. Locul meu nu e aici. Nu te mai fac să pierzi timpul cu mine. Îţi mulţumesc. Scoate manualul din sacoşă: Îţi înapoiez manualul.

— Nu o lua aşa, spune ea. Nu pleca. Nu te retrage. Voi continua să-ţi citesc temele. Dar ţi le voi citi exact aşa cum citesc temele celorlalţi cursanţi: ca profesoară de compunere, nu ca o confidentă. Eşti de acord?

— Da. Mulţumesc. Îţi apreciez amabilitatea.

A treia temă le cere să-şi descrie experienţa ocupaţională anterioară şi să expună pe scurt calificările educaţionale.

„Am fost muncitor manual“, scrie el. „Azi îmi câştig existenţa introducând broşuri în cutii poştale. Din pricină că nu mai am forţa de altădată. Pe lângă faptul că-mi lipseşte forţa fizică, îmi lipseşte şi pasiunea. Cel puţin asta e opinia lui Dmitri, omul despre care am scris deunăzi, un om pasional. Pasiunea lui Dmitri a răbufnit într-o seară într-atât, încât el şi-a ucis amanta. Cât despre mine, n-am nici o dorinţă să omor pe cineva, cu atât mai puţin o persoană pe care o iubesc. Dmitri râde când spun asta – când spun că n-aş omorî niciodată o persoană pe care o iubesc. După părerea lui Dmitri, la un nivel îngropat, fiecare dintre noi doreşte să-l ucidă pe cel iubit. Fiecare dintre noi doreşte să-i omoare pe cei iubiţi, dar puţine

suflete alese au curajul să acționeze conform dorinței.

Un copil îl adulmecă pe laș, zice Dmitri. Un copil îl adulmecă și pe mincinos, și pe ipocrit. De aici – zice Dmitri –, stingerea treptată a iubirii lui Davíd pentru mine, care m-am dovedit laș, mincinos și ipocrit. Prin comparație, în atracția manifestată de Davíd față de personaje precum Dmitri însuși (un ucigaș care și-a mărturisit vina) și unchiul lui, Diego (în opinia mea, un gunoi și un târâie-brâu, dar trecem), el găsește o înțelepciune profundă. Copiii vin pe lume cu intuiția a ce e bun și adevărat, zice el, dar pierd această putere când se integrează în societate. În opinia lui, Davíd este o excepție. Davíd și-a păstrat facultățile înnăscute în forma lor cea mai pură. Îl respectă pentru aceasta – de fapt, îl adulează sau, așa cum spune el, îl venerează. *Suveranul meu, regele meu*, așa îl numește el, cu o ușoară notă de batjocură.

Cum poți să recunoști pe cineva pe care nu l-ai văzut niciodată? Aceasta e întrebarea pe care aș vrea să i-o pun lui Dmitri.

Întâlnirea cu Dmitri (pe care eu îl displac și, dintr-un punct de vedere moral, îl disprețuiesc) a fost o experiență educativă pentru mine. Aș merge până acolo încât aș include-o printre competențele educaționale.

Cred că sunt deschis la idei noi, inclusiv ale lui Dmitri. Cred că e foarte probabil ca judecata lui Dmitri asupra mea să fie corectă: anume că, în calitate de tată sau tată vitreg, sau călăuză în viață, eu nu sunt persoana potrivită pentru un copil ca Davíd, un copil excepțional, un copil care nu omite niciodată să-mi amintească faptul că eu nu-l cunosc sau nu-l înțeleg. Prin urmare, poate că a venit vremea să mă retrag și să-mi găsesc un alt rol în viață, un alt obiect sau suflet asupra căruia să-mi revărs ceea ce se revarsă din mine, uneori sub formă de vorbărie, alteori sub formă de lacrimi, și alteori sub forma pe care persist s-o numesc grijă iubitoare.

Grija iubitoare este o formulare pe care aș folosi-o fără ezitare într-un jurnal. Dar, desigur, acesta nu e un jurnal. Prin urmare, pretenția de a fi animat de grijă iubitoare este cam pompoasă.

Va urma.

Drept notă de subsol, vreau să adaug ceva despre lacrimi.

O anumită muzică mă face să lăcrimez. Dacă nu-s un om pasional, de unde vin lacrimile astea? Încă nu l-am văzut pe Dmitri mișcat până la lacrimi de muzică.

Drept a doua notă de subsol, vreau să spun ceva despre câinele Bolívar al lui Inés, adică despre câinele care a venit cu Inés când ea a consimțit să devină mama lui Davíd, dar care acum este câinele lui Davíd, în sensul în

care vorbim de cineva care ne păzește ca fiind păzitorul «nostru», deși nu avem nici o putere asupra ființei cu pricina.

Asemenea copiilor, despre câini se spune că-i pot adulmeca pe lași, mincinoși și așa mai departe. Dar Bolívar m-a acceptat din prima clipă și fără rezerve în familia lor. Asta ar trebui să-i dea de gândit lui Dmitri.“

Când señora Martina – nu-i poate spune doar Martina, în ciuda tinereții ei – împarte temele corectate cursanților, el nu și-o primește pe-a sa. Dar când trece pe lângă pupitrul lui, ea îi murmură: „După ore, te rog, Simón“. Cuvintele acestea și boarea ușoară a unui miros pentru care el nu are nici un nume.

Señora Martina e tânără, e drăguță, inteligentă, el îi admiră încrederea în sine, competența, ochii negri, dar nu e îndrăgostit de ea, așa cum n-a fost îndrăgostit de Ana Magdalena, pe care a cunoscut-o mai bine (și a văzut-o goală), dar care e moartă acum. Nu dragoste vrea el de la señora Martina, ci altceva. Vrea ca ea să-l asculte și să-i răspundă dacă ceea ce spune el – și ce se străduiește să exprime pe pagină – sună autentic sau, dimpotrivă, e o minciună lungă de la început la sfârșit. Apoi, vrea ca ea să-i spună ce să facă, poftim, cu el însuși; dacă să continue să plece în turele lui pe bicicletă în fiecare dimineață și să zacă în pat după-amiezile, să se odihnească și să asculte radioul și (tot mai des) să bea, după care să adoarmă și să doarmă un somn de plumb, timp de opt sau nouă sau chiar zece ore; sau să iasă în lume și să facă altceva cu totul deosebit.

Să aștepți așa ceva din partea unei profesoare de redactare e cam mult, cu mult mai mult decât e ea plătită să facă. Dar și pentru copilul care a urcat la bordul vaporului pe țărmul îndepărtat era o mare așteptare ca bărbatul singuratic, în haine ponosite, să-l ia sub aripa sa protectoare și să-i călăuzească pașii într-o țară străină.

Colegii lui de clasă – cu care încă n-a schimbat altceva decât un salut din cap – ies unul câte unul din sală.

— Așază-te, Simón, spune señora Martina.

El se așază în fața ei.

— E ceva ce mă depășește, mărturisește ea și-l privește calmă în ochi.

— E doar proză, spune el. Te depășește proza?

— Este un apel, spune ea. Mi-l adresezi mie. Am o slujbă dimineața, ore de predat seara, plus un soț și-un copil, și-o casă de care trebuie să am grijă. E prea mult. Ridică hârtiile în aer, ca pentru a-i aprecia greutatea: Prea mult, repetă ea.

— Suntem uneori solicitați când ne așteptăm mai puțin.

— Înțeleg ce spui, dar pentru mine e prea mult.

El ia cele trei pagini din mâna ei și le pune în sacoșă.

— La revedere, zice. Mulțumesc încă o dată.

Acum, se pot întâmpla două lucruri. Unu – nu se va întâmpla nimic. Doi – señora Martina își va schimba părerea, îi va da de urmă, îl va găsi zăcând în camera lui, pe pat, după-masa, ascultând radioul, și-i va spune: *Prea bine, Simón, luminează-mă: spune ce anume vrei de la mine.* Îi dă trei zile.

Trec trei zile. Señora Martina nu bate la ușa lui. E limpede că s-a întâmplat primul lucru: nimic.

În camera lui, care a fost spoită cine știe când într-o culoare deprimantă de galben-gălbenuș, nu reușește să se simtă ca acasă. Cuplul în vârstă de la care a închiriat-o se ține la distanță, lucru pentru care e recunoscător, dar sunt nopți în care, prin pereții subțiri, îl aude pe bărbat tușind și iar tușind, semn că ceva nu e în regulă cu el.

Bate coridoarele institutului. Se duce la un curs scurt de bucătărie, în încercarea de a găsi metode să-și îmbogățească dieta monotonă; dar rețetele despre care vorbește instructorul necesită un cuptor, pe care el nu-l are. Nu se alege decât cu o tăviță cu mirodenii, pe care o primesc toți cursanții: chimion, ghimbir, scorțișoară, turmeric, piper roșu, piper negru.

Intră la un curs de astrologie. Discuția are ca obiect Sferele: dacă stelele aparțin sferelor sau, dimpotrivă, urmează traiectorii proprii; dacă sferele sunt finite ca număr sau, dimpotrivă, infinite. Lectorul e de părere că numărul sferelor este finit – finit, dar necunoscut sau imposibil de cunoscut, după cum se exprimă lectorul.

— Dacă numărul Sferelor este finit, ce se află dincolo de ele? întreabă un cursant.

— Nu există dincolo, răspunde lectorul.

Studentul are o privire contrariată.

— Nu există dincolo, repetă lectorul.

Pe el nu-l interesează Sferele, nici măcar stelele, care, din punctul lui de vedere, sunt mormane de materie nesimțitoare, care se mișcă prin spațiul gol, supuse unor legi de origine misterioasă. Ceea ce vrea el să știe este ce au stelele de-a face cu numerele, ce-au de-a face numerele cu muzica și cum o persoană inteligentă precum Juan Sebastián Arroyo poate să vorbească despre stele, numere și muzică dintr-o singură răsuflare. Dar lectorul nu se arată interesat de numere sau muzică. Subiectul lectorului sunt configurațiile alcătuite de stele și cum influențează aceste configurații

destinul uman.

Nu există dincolo. Cum poate lectorul – o femeie – să fie atât de sigur de sine? Propria lui opinie e că, indiferent dacă există sau nu un dincolo, omul s-ar îneca în disperare dacă n-ar exista ideea unui dincolo de care să se agațe.

Capitolul 16

Inés primește un mesaj din partea surorilor. S-a ivit o chestiune urgentă, ar putea, oare, ea și el, Simón, să vină la fermă?

Sunt primiți cu ceai și prăjitură de ciocolată proaspăt scoasă din cuptor. La îndemnul surorilor, Davíd înfulecă două bucăți mari.

— Davíd, spune Alma, după ce băiatul termină de mâncat, am ceva ce s-ar putea să te intereseze – o familie de marionete cu care obișnuiam să ne jucăm când eram mici, pe care le-a descoperit Roberta în pod. Știi ce e o marionetă? Da? Ai vrea să le vezi?

Alma îl conduce pe băiat afară din cameră; iar ei pot să se ocupe de treburi serioase.

— Am primit vizita lui señor Arroyo, zice Valentina. I-a adus și pe cei doi băieți simpatici ai lui. Vrea să știe dacă am accepta să-l ajutăm să repună pe picioare academia. A pierdut mulți elevi din pricina episodului aceluia tragic, dar are speranța că, dacă academia se redeschide, unii vor reveni. Care e părerea voastră, Inés, Simón? Voi sunteți cei cu experiență directă în privința academiei.

— O să încep eu, zice el, Simón. Foarte bine, señor Arroyo anunță că-și redeschide academia, dar cine va preda? Și cine se va ocupa de administrație? Señora Arroyo ducea toată povara. Unde va găsi în Estrella pe cineva să-i ia locul, cineva care să aibă aceeași viziune ca el, aceeași filozofie?

— Ne spune că vine să-l ajute cumnata lui, zice Valentina. De asemenea, are cuvinte de laudă pentru un tânăr pe nume Alyosha. El simte că Alyosha va fi capabil să preia o parte dintre activități. Dar în esența ei, academia va deveni o academie de muzică mai degrabă decât de dans, iar señor Arroyo însuși va preda.

Acum vorbește Inés și nu ezită să-și exprime punctul de vedere:

— Când l-am trimis la început pe Davíd la familia Arroyo, ni s-a promis – atenție, promis – că, pe lângă dans, el va primi și o educație normală. Ni s-a spus că va învăța să citească, să scrie și să facă socoteli, așa cum învață copiii în școli normale. N-a primit nimic din toate astea. Señor Arroyo este un om de treabă, nimic de zis, dar nu e profesor cum trebuie să fie. Eu am o mare reținere să-l dau pe Davíd înapoi în grija lui.

— Ce vrei să spui că nu e profesor cum trebuie să fie? nu înțelege Valentina.

— Adică e cu capul în nori. Adică habar n-are ce se petrece sub nasul lui.

Schimb de priviri între surori. El, Simón, se apleacă spre Inés:

— Crezi că e momentul oportun? murmură el.

— Da, e momentul oportun. Întotdeauna e bine să fii sincer. Vorbim de viitorul unui copil, un copil a cărui educație până acum a fost o calamitate, care rămâne tot mai în urmă. Sunt foarte reticentă să-l supun la un alt experiment.

— Păi, asta spune totul, e de părere Consuelo. Ești mama lui Davíd, ai dreptul să decizi ce-i mai bine pentru el. Să înțelegem, prin urmare, că, după părerea voastră, academia e o investiție proastă?

— Da, zice Inés.

— Și tu, Simón?

— Depinde. Se răsucește către Inés: Ascultă, dacă Academia de Dans s-a închis definitiv și dacă în Academia de Canto nu e loc pentru Davíd, ceea ce e posibil, dacă școlile publice ies din discuție, ce propui să facem cu el? Unde își va primi educația?

Înainte ca Inés să apuce să răspundă, Alma se întoarce cu băiatul care duce o cutie veche de placaj.

— Alma spune că le pot lua, anunță el.

— Sunt marionetele, spune Alma. Noi nu mai avem nevoie de ele, m-am gândit că lui Davíd i-ar plăcea.

— Desigur, spune Consuelo. Sper să-ți placă să te joci cu ele.

Inés nu se lasă abătută de la problemă:

— Unde va căpăta Davíd instrucția? Ți-am zis: ar trebui să angajăm un profesor particular, cineva calificat cu diplomă, cineva care nu are convingeri bizare despre originea copiilor și despre modul de funcționare a minții unui copil, cineva care se așază în fața lui Davíd și acoperă programa școlilor normale și îl ajută să recupereze tot ce-a pierdut. Asta cred că

trebuie să facem.

— Tu ce crezi, Davíd? îl întreabă el, Simón. Să-ți luăm un profesor particular?

Davíd se așază ținând cutia în brațe.

— Eu vreau să fiu cu señor Arroyo.

— Vrei să te duci cu señor Arroyo doar pentru că-l poți învârti pe degete cum vrei tu, îi zice Inés.

— Dacă mă obligi să merg la altă școală, o să fug.

— N-o să te obligăm să mergi nicăieri. O să angajăm un profesor particular care va veni să-ți predea acasă.

— Eu vreau să merg la señor Arroyo. Señor Arroyo știe cine sunt. Voi nu știți cine sunt eu.

Inés pufnește exasperată. Deși n-are nici o tragere de inimă, el, Simón, preia frâiele discuției:

— Nu contează cât suntem de speciali, Davíd, uneori trebuie să ne așezăm și să învățăm anumite lucruri. Trebuie să învățăm să citim – și nu vorbesc de citirea unei singure cărți –, altfel nu vom ști ce se întâmplă în lume. Trebuie să știm să socotim, altfel nu vom putea să ne descurcăm cu banii. De asemenea, cred că Inés se gândește – corectează-mă dacă greșesc, Inés – la faptul că trebuie să căpătăm deprinderi bune, precum autodisciplina și respectul pentru părerile altora.

— Eu știu ce se petrece în lume, spune băiatul. Tu nu știi ce se petrece în lume.

— Ce se petrece în lume, Davíd? îl iscodește Alma. Noi ne simțim complet rupte de lume, aici, la fermă. Vrei să ne spui tu?

Băiatul pune jos cutia cu marionete, se apropie cu pași mici de Alma, îi șoptește îndelung la ureche.

— Ce ți-a spus, Alma? o întreabă Consuelo.

— Socotesc că nu vă pot spune. Numai Davíd poate s-o facă.

— Vrei să ne spui, Davíd? îl întreabă Consuelo.

Băiatul scutură din cap cu hotărâre, dintr-o parte în alta.

— Atunci, asta pune punct discuției, hotărăște Consuelo. Mulțumim, Inés, mulțumim, Simón, pentru opiniile despre señor Arroyo și Academia de Dans. Dacă totuși vă hotărâți să angajați un tutore pentru fiul vostru, sunt sigură că vom putea să vă ajutăm în privința onorariului.

Când să plece, el, Simón, e tras deoparte de Consuelo.

— Trebuie să-l strunești pe băiat, Simón, murmură ea. Pentru binele lui. Înțelegi ce vreau să spun?

— Înțeleg. Mai are și o altă latură, credeți-mă. Nu este întotdeauna atât de încrezut. Și are suflet bun.

— Răsuflu ușurată să aud asta, spune Consuelo. Acum trebuie să plecați.

Durează mult până reușește să intre în academie, sau fosta academie. Sună la ușă, așteaptă, sună din nou, iar și iar, apoi începe să bată în ușă, întâi cu încheieturile degetelor, apoi cu picioarele. În sfârșit, aude mișcare în interior, cheia se răsucește în broască, ușa este deschisă de Alyosha, ciufulit, ținută neglijentă, ca și când abia s-a trezit din somn, deși e trecut de mult de miezul zilei.

— Salut, Alyosha, îți amintești de mine? Tatăl lui Davíd. Ce faci? Maestrul e acasă?

— Señor Arroyo este cu muzica lui. Dacă vreți să-l vedeți, va trebui să așteptați. S-ar putea să fie o așteptare lungă.

Studioul în care Ana Magdalena își ținea lecțiile este gol. Dușumeaua de cedru, odată lustruită zilnic de tălpile tinere în balerini, și-a pierdut luciul.

— O să aștept, zice el. Timpul meu nu contează.

Îl urmează pe Alyosha în refectoriu și se așază la una din mesele lungi.

— Ceai? întreabă Alyosha.

— Ar fi grozav.

Vag aude sunetul unui pian. Muzica se întrerupe, începe din nou, iar se oprește.

— Mi se spune că señor Arroyo ar vrea să redeschidă academia, zice el, și că tu ar urma să preiei o parte din lecții.

— O să predau flautul și-o să conduc orele de dans la clasa elementară.

— Prin urmare, veți insista pe orele de dans. Înțelesesem că academia va deveni doar o academie pentru muzică. Doar pentru muzică pură.

— Dincolo de muzică e întotdeauna dansul. Dacă ascultăm cu atenție, dacă ne abandonăm muzicii, sufletul va începe să danseze înăuntrul nostru. Asta este una dintre pietrele de încercare ale filozofiei lui señor Arroyo.

— Și tu crezi în filozofia lui?

— Da, cred.

— Din păcate, Davíd nu se va întoarce. El unul vrea foarte mult, dar

mama lui se împotrivește. Personal, nu știu ce să zic. Pe de-o parte, mi se pare că filozofia academiei, filozofia pe care o împărtășești și tu, nu poate fi luată în serios. Sper că nu te superi că o spun. Mai ales aspectul astrologic. Pe de altă parte, Davíd e atașat de familia Arroyo, mai ales de amintirea Anei Magdalena. Foarte atașat. Se agață de amintirea asta. Nu vrea să se detașeze.

Alyosha zâmbește:

— Da, am văzut asta. La început, o punea la încercare. Cu siguranță ați observat: cum pune la încercare oamenii, cum își impune voința asupra altora. A încercat să-i dea ordine, ei; ea însă nu a tolerat acest lucru, nici o clipă. *Atâta vreme cât ești în grija mea, vei face cum spun eu,* i-a spus ea. *Și nu mă privi cu ochii ăștia. Privirea ta nu are nici o putere asupra mea.* După care el nu și-a mai încercat niciodată șmecheriile. O respecta. O asculta. Cu mine, e altă poveste. Știe că sunt slab de înger. Dar nu-mi pasă.

— Și colegii lui de clasă? Și ei îi simt lipsa?

— Toți cei mici o iubeau pe Ana Magdalena, răspunde Alyosha. Era severă cu ei, cerea mult, dar ei îi erau devotați. După moartea ei, am încercat cât am putut să-i protejez, dar erau prea multe povești care circulau, și apoi, desigur, părinții au venit și i-au luat. Prin urmare, nu pot spune dincolo de orice îndoială cum au fost afectați. A fost o tragedie. Nu te poți aștepta ca un copil să treacă printr-o asemenea tragedie fără să fie afectat.

— Într-adevăr, așa e. Dar mai e și povestea cu Dmitri. Trebuie să fi fost șocant pentru ei. Dmitri era favoritul lor.

Alyosha dă să răspundă, când ușa refectoriului se deschide brusc și Joaquín și fratele lui năvălesc înăuntru, agitați, urmați, o clipă mai târziu, de-o persoană străină – o femeie cu păr cărunt, care merge sprijinită în baston.

— Mătușa Mercedes spune că putem mânca biscuiți, zice Joaquín. Putem?

— Bineînțeles, răspunde Alyosha și, cu stângăcie, face prezentările: Señora Mercedes, dânsul e señor Simón, tatăl unuia dintre băieții de la academie. Señor Simón, dânsa e señora Mercedes, care a venit în vizită din Novilla.

Señora Mercedes, mătușa Mercedes, îi întinde o mână osoasă. În trăsăturile înguste, acviline, și în pielea măslinie, el nu vede nici o asemănare cu Ana Magdalena.

— Nu vrem să vă întrerupem, spune ea cu o voce atât de joasă, încât e

ca un bolborosit. Băieții au venit pentru gustare.

— Nu întrerupeți nimic, spune el, Simón.

Nu e adevărat. Ar dori să afle mai multe despre Alyosha. Îl impresionează tânărul, bunul lui simț, seriozitatea.

— Îmi umplu timpul, aștept să-l văd pe señor Arroyo. Alyosha, poate îi amintești că sunt aici.

Cu un oftat, señora Mercedes se așază pe-un scaun.

— Fiul dumneavoastră nu-i aici?

— E acasă, cu mama lui.

— Se numește Davíd, spune Joaquín. E cel mai bun din clasă.

El și fratele lui s-au așezat la capătul îndepărtat al mesei, cu o cutie de biscuiți în fața lor.

— Am venit să discut cu señor Arroyo viitorul fiului meu, îi explică el lui Mercedes. Viitorul lui și viitorul academiei, după tragedia recentă. Permiteți-mi să spun că am fost șocați de moartea surorii dumneavoastră. A fost un profesor excepțional și o persoană excepțională.

— Ana Magdalena nu a fost sora mea, spune Mercedes. Sora mea, mama lui Joaquín și a lui Damian, a murit acum zece ani. Ana Magdalena este – a fost – a doua soție a lui Juan Sebastián. Familia Arroyo e complicată. Din fericire, eu nu fac parte din complicația asta.

Desigur! Căsătorit de două ori! Ce greșeală prostească din partea lui!

— Îmi cer scuze, zice el. Nu m-am gândit.

— Dar bineînțeles că am cunoscut-o pe Ana Magdalena, continuă señora Mercedes, neperturbată. Pentru scurt timp, mi-a fost elevă. Așa a ajuns să-l cunoască pe Juan Sebastián. Așa a intrat în familie.

Greșeala lui prostească pare să fi deschis drumul pentru dezvăluirea unor vechi animozități.

— Ați predat dansul?

— Am predat dansul. O mai fac și acum, deși probabil n-ați spune-o când vă uitați la mine.

Mercedes bate cu bastonul în podea.

— Mărturisesc că, pentru mine, dansul e ca o limbă străină, spune el. Davíd a renunțat să-mi mai explice.

— Atunci de ce-l trimiteți la o academie de dans?

— Davíd nu ascultă de nimeni. Mama lui și cu mine n-avem nici un control asupra lui. Are o voce minunată, dar nu vrea să cânte. E un dansator dăruit, dar nu vrea să danseze pentru mine. Refuză categoric. Spune că nu

înțeleg.

— Dacă fiul dumneavoastră și-ar explica dansul, n-ar mai putea să danseze, spune Mercedes. Acesta e paradoxul în care suntem prinși noi, dansatorii.

— Credeți-mă, señora, nu sunteți prima care mi-o spune. De la señor Arroyo, de la Ana Magdalena, de la fiul meu, mereu aud cât de obtuze sunt întrebările mele.

Mercedes scoate un hohot de râs, jos, energic, asemenea unui lătrat.

— Trebuie să înveți să dansezi, Simón – pot să-ți spun Simón? O să te vindece de obtuzitate. Sau o să încetezi să mai pui întrebări.

— Mă tem că nu mai pot fi vindecat, Mercedes. Ca să fiu sincer, nu văd întrebarea la care dansul să fie răspunsul.

— Așa e, îmi dau seama de asta. Dar cu siguranță că uneori ai fost îndrăgostit. Când ai fost îndrăgostit, n-ai văzut întrebarea la care iubirea a fost răspunsul, sau ai fost și în iubire obtuz?

El tace.

— N-ai fost oare îndrăgostit de Ana Magdalena, măcar puțin? insistă ea. Se pare că acesta era efectul ei asupra majorității bărbaților. Și tu, Alyosha – cu tine cum a fost ? Ai fost și tu îndrăgostit de Ana Magdalena?

Alyosha se îmbujorează, dar nu răspunde.

— Vorbesc serios: la care întrebare Ana Magdalena a fost în atât de multe cazuri răspunsul?

E o întrebare reală, el își dă seama de asta. Mercedes este o femeie serioasă, o persoană serioasă. Dar e o întrebare care se pune în fața copiilor?

— N-am fost îndrăgostit de Ana Magdalena, spune el. N-am fost îndrăgostit niciodată, din câte îmi amintesc eu, de absolut nimeni. Dar, vorbind în abstract, recunosc forța întrebării dumneavoastră. Ce ne lipsește când nu ne lipsește nimic, când ne suntem nouă înșine suficienți? După ce tânjim, când nu suntem îndrăgostiți?

— Dmitri a fost îndrăgostit de ea.

Joaquín i-a întrerupt, cu vocea lui clară, dar încă neformată, de copil.

— Dmitri e omul care a ucis-o pe Ana Magdalena, explică el, Simón.

— Știu cine e. Mă îndoiesc să fie cineva în țara asta care să nu știe povestea. Respins în dragoste, Dmitri s-a năpustit asupra obiectului imposibil de obținut al dorinței sale și i-a pus capăt vieții. Bineînțeles că a făcut un lucru îngrozitor. Îngrozitor, dar nu greu de înțeles.

— Nu sunt de acord, spune el. De la bun început, am considerat acțiunile lui de neînțeles. Așa le-au considerat și judecătorii lui. De aceea e închis într-un spital de psihiatrie. Pentru că nici o ființă întreagă la minte n-ar putea face așa ceva.

Dmitri n-a fost un amant respins. Asta nu poate spune el. Asta e cu adevărat imposibil de înțeles, mai mult decât de neînțeles. *A omorât-o pentru că așa i s-a năzărit lui. A omorât-o ca să vadă cum e să sugrumi o femeie. A omorât-o fără nici un motiv*.

— Eu nu-l înţeleg pe Dmitri şi nici nu vreau să-l înțeleg, continuă el. Mi-e absolut indiferent ce se întâmplă cu el. Poate să zacă în spitale de psihiatrie până îmbătrânește și încărunțește, poate fi trimis la ocnă, unde să trudească până moare – mi-e totuna.

Între Mercedes și Alyosha are loc un schimb de priviri.

— Punct sensibil, evident, zice Mercedes. Iartă-mă că l-am atins.

— Ce-ar fi să ne plimbăm? îi întreabă Alyosha pe băieți. Hai să mergem în parc. Luați niște pâine, să hrănim caraşii.

Cei trei pleacă. El și Mercedes rămân singuri. Dar el n-are chef de vorbă; și nici ea nu se arată dispusă. Prin ușa deschisă se aude răsunând claviatura la care se află Arroyo. El, Simón închide ochii, încearcă să se liniștească, să se lase pătruns de muzică. Cuvintele lui Alyosha îi revin în minte: *Dacă ascultăm cu atenție, sufletul va începe se danseze înăuntrul nostru*. Când a dansat ultima oară sufletul lui?

Din felul în care muzica se întrerupea și reîncepea, el a bănuit că Arroyo exersa. Dar s-a înșelat. Pauzele durează prea mult pentru un exercițiu, muzica însăși pare uneori să-și piardă drumul. Omul nu exersează, ci compune. Simón ascultă acum cu un alt fel de atenție.

Muzica variază prea mult în ritmul ei, are o logică mult prea complicată ca să poată fi urmărită de o ființă greoaie ca el, dar îi amintește dansul uneia dintre acele mici păsăruici care planează și țâșnesc, bătând din aripi mult prea repede ca să vezi mișcarea. Întrebarea e: unde-i sufletul? Când va ieși sufletul din locul unde s-a ascuns și își va deschide aripile?

Nu e în relații bune cu sufletul său. Ceea ce știe despre suflet în general, ceea ce a citit, este că o șterge când este confruntat cu o oglindă, și prin urmare nu poate fi văzut de cel care-l posedă, de cel pe care-l posedă.

Neînstare să-și vadă sufletul, nu s-a îndoit de ceea ce-i spun oamenii despre el: că e un suflet uscat, lipsit de pasiune. Intuiția lui proprie, obscură – anume că, departe de a fi lipsit de pasiune, sufletul lui suferă de alean

după nici el nu știe ce –, el o tratează cu scepticism, drept genul de poveste pe care cineva cu un suflet uscat, rațional, limitat, și-o spune sieși pentru a-și păstra respectul de sine.

Prin urmare, încearcă să nu gândească, să nu facă ceva care ar putea alarma sufletul timid din interior. Se abandonează muzicii, permițându-i să-l pătrundă și să se reverse înăuntrul lui. Iar muzica, parcă înțelegând ce se întâmplă, își pierde caracterul de oprire-pornire și începe să curgă. Chiar la marginea conștiinței, sufletul – care e într-adevăr ca o pasăre mică – apare, își scutură aripile, își începe dansul.

Așa îl găsește Alyosha, la masă, cu bărbia proptită în mâini, aproape adormit. Alyosha îl scutură.

— Señor Arroyo vă primește acum.

Din femeia cu baston, cumnata Mercedes, nici urmă. Câtă vreme a fost el absent?

Se târăște pe coridor, în urma lui Alyosha.

Capitolul 17

Încăperea în care-i poftit e plăcută, luminoasă și aerisită, cu razele soarelui revărsându-se prin luminatoare. În ea, nimic altceva decât o masă acoperită de hârtii în neorânduială și un pian cu coadă. Arroyo se ridică să-l întâmpine.

El se așteptase la un bărbat în doliu, un om distrus. Dar Arroyo poartă o jachetă de catifea vineție peste pijama, e încălțat cu papuci și pare la fel de zdravăn și de vesel ca întotdeauna. Îi oferă o țigară, dar el, Simón, refuză.

— Ce plăcere să vă revăd, señor Simón, spune Arroyo. N-am uitat conversația noastră pe țărmul Lacului Calderón, cu referire la stele. Despre ce vom discuta azi?

După muzică și somnolența ce l-a cuprins, limba i se împleticește, mintea îi e confuză.

— Despre fiul meu Davíd, spune el. Despre el am venit să discut. Despre viitorul lui. Davíd s-a cam sălbăticit în ultima vreme. În absența școlii. Am depus o cerere de înscriere la Academia de Canto, dar n-avem prea multe speranțe. Suntem îngrijorați din pricina lui, mai ales mama lui. S-a gândit să angajeze un tutore. Dar acum am auzit că s-ar putea să vă redeschideți porțile. Ne întrebam…

— Vă întrebați cine va preda dacă redeschidem. Vă întrebați cine îi va lua locul soției mele. Chiar așa, cine?! Pentru că fiul dumneavoastră a fost foarte apropiat de ea, după cum știți. Cine o poate înlocui în inima lui?

— Aveți dreptate. Încă se agață de amintirile despre ea. Nu le dă drumul. Dar e mai mult de-atât.

Pâcla începe să se destrame.

— Davíd are un mare respect pentru dumneavoastră, señor Arroyo.

Spune că dumneavoastră știți cine e el. *Señor Arroyo știe cine sunt*. Eu, pe de altă parte – zice el –, nu știu și n-am știut niciodată. Trebuie să întreb: Ce vrea să spună când zice că știți cine e?

— Sunteți tatăl lui, și totuși nu știți cine e?

— Eu nu sunt tatăl lui adevărat, n-am susținut niciodată că aș fi. Mă consider un fel de tată vitreg. L-am întâlnit pe vaporul care a sosit aici. Am văzut că era pierdut, prin urmare mi-am asumat responsabilitatea lui, am avut grijă de el. Ulterior, am putut să-l reunesc cu mama lui, Inés. Asta e povestea noastră, pe scurt.

— Și acum vreți ca eu să vă spun cine e el, acest copil pe care l-ați întâlnit la bordul unui vapor. Dacă aș fi filozof, aș răspunde astfel: Depinde ce înțelegeți prin *cine*, depinde ce înțelegeți prin *el*, depinde ce înțelegeți prin *este*. Cine este el? Cine sunteți dumneavoastră? Chiar așa, cine sunt eu? Tot ceea ce vă pot spune cu certitudine e că, într-o bună zi, o ființă, un băiat, a apărut în pragul academiei. Înțelegeți asta la fel de bine ca și mine, pentru că dumneavoastră l-ați adus. Din acea zi, a fost plăcerea mea să-l acompaniez ca muzician. L-am acompaniat în dansurile lui, așa cum acompaniez toți copiii aflați în grija mea. Am vorbit cu el. Am vorbit mult, Davíd al dumneavoastră și cu mine. A fost relevant.

— Îl numim Davíd, señor Arroyo, dar numele lui adevărat, dacă pot folosi această expresie, dacă înseamnă ceva, desigur că nu este Davíd, după cum cu siguranță știți – dacă știți cine e el cu adevărat – că Davíd e doar numele de pe fișa lui, numele pe care i l-au dat la cheu. La fel de bine pot spune că Simón nu e numele meu adevărat, ci un nume ce mi-a fost dat la cheu. Pentru mine, numele nu sunt importante, nu merită să ne preocupăm de ele. Înțeleg că puteți aborda o altă linie, că atunci când e vorba de nume și numere, dumneavoastră și cu mine aparținem unor școli de gândire diferite. Dar permiteți-mi să spun ce am de spus. În școala mea de gândire, numele sunt doar o convenție, așa cum numerele sunt o convenție. Nu e nimic misterios în asta. Băiatul despre care vorbim ar fi putut foarte bine să aibă numele *șaizeci și șase*, iar eu numele *nouăzeci și nouă*. *Șaizeci și șase* și *nouăzeci și nouă* puteau foarte bine să fie folosite în loc de *Davíd* și *Simón*, odată ce ne-am fi obișnuit cu ele. Nu am înțeles niciodată de ce băiatul pe care acum îl numesc Davíd consideră numele a fi atât de semnificative – mai ales numele lui. Numele noastre așa-zis adevărate, numele pe care le-am avut înainte de *Davíd* și *Simón*, sunt doar înlocuitori – așa îmi par mie – pentru numele pe care le-am avut înaintea lor și așa mai departe. E ca atunci când dai în urmă paginile de la o carte, ca să ajungi la

prima pagină. Dar nu există prima pagină. Cartea nu are început; sau începutul s-a pierdut în negurile uitării generale. Cel puțin eu așa văd lucrurile. Prin urmare, repet întrebarea: ce vrea Davíd să spună când zice că știți *cine e el* ?

— Și dacă aș fi filozof, señor Simón, aș răspunde astfel: depinde ce înțelegeți prin *a ști*. L-am întâlnit pe băiat într-o altă viață? Cum aș putea fi sigur? Memoria s-a pierdut în uitarea generală, după cum spuneți. Am unele intuiții, așa cum le aveți și dumneavoastră, fără doar și poate, dar intuițiile nu sunt amintiri. Dumneavoastră vă amintiți că l-ați întâlnit pe băiat la bordul vaporului, ați hotărât că se pierduse și l-ați luat în grijă. E posibil ca el să-și amintească altfel evenimentul. E posibil ca dumneavoastră să fi părut pierdut; și *el* a hotărât să aibă grijă de *dumneavoastră*.

— Mă judecați greșit. E posibil să am amintiri, dar n-am intuiții. Intuițiile nu fac parte din capitalul meu de bază.

— Intuițiile sunt precum stelele căzătoare. Săgetează cerurile, sunt prezente o clipită, dispar în clipa următoare. Dacă nu le vezi, este pentru că ții ochii închiși.

— Dar *ce e* săgetarea cerurilor? Dacă vă e cunoscut răspunsul, de ce nu mi-l spuneți?

Señor Arroyo strivește țigara.

— Depinde de ce înțelegeți prin *răspuns*, zice el. (Se ridică, îl prinde pe el, Simón, de umeri, se uită fix în ochii lui.) Curaj, prietene, spune el și răsuflarea îi miroase a fum. Tânărul Davíd e un copil excepțional. Cuvântul pe care-l folosesc pentru el este *integral*. Este integral într-un fel în care alți copii nu sunt. Nimic nu-i poate fi luat. Nimic nu i se poate adăuga. Cine sau ce credem noi – dumneavoastră, eu – că este el nu are importanță. Cu toate acestea, iau în serios dorința dumneavoastră de a primi răspuns la întrebare. Răspunsul va veni când vă veți aștepta mai puțin. Sau nu va veni. Se poate întâmpla și asta.

El se scutură iritat:

— Nici nu vă imaginați, señor Arroyo, cât îmi displac paradoxurile și mistificările astea de doi bani. Să nu mă înțelegeți greșit. Vă respect, așa cum am respectat-o și pe defuncta dumneavoastră soție. Sunteți educatori, vă luați profesiunea în serios, preocuparea pentru elevi e autentică – nu mă îndoiesc de nimic din toate astea. Dar cu privire la sistemul dumneavoastră, *el sistema Arroyo*, am cele mai profunde îndoieli. O spun cu tot respectul

pentru dumneavoastră ca muzician. Stele. Meteoriți. Dansuri misterioase. Numerologie. Nume secrete. Revelații mistice. Poate că impresionează mințile tinere, dar nu încercați aceeași metodă cu mine.

Ieșind din academie, preocupat, prost-dispus, dă nas în nas cu cumnata lui Arroyo, aproape că o răstoarnă. Bastonul ei cade cu zgomot pe trepte în jos. El i-l aduce, își cere scuze pentru stângăcia lui.

— Nu te scuza, spune ea. Ar trebui să fie lumină pe scară, nu știu de ce clădirea trebuie să fie atât de întunecoasă și mohorâtă. Dar dacă tot ești aici, dă-mi brațul dumitale. Am nevoie de țigări și nu vreau să-l trimit pe vreunul din băieți, ar fi un exemplu prost.

O ajută să ajungă la chioșcul de la colțul străzii. Ea merge încet, dar el nu se grăbește. Ziua e plăcută. El începe să se relaxeze.

— Ce ziceți de-o cafea? propune el.

Se așază la o terasă. Se bucură de soarele ce le inundă fețele.

— Sper că nu te-au jignit remarcile mele, spune ea. Mă refer la remarcile mele despre Ana Magdalena și efectul ei asupra bărbaților. Ana Magdalena n-a fost genul meu, dar de fapt am ținut mult la ea. Și felul în care a murit – nimeni nu merită să moară așa.

El tace.

— După cum am spus, mi-a fost elevă în tinerețea ei. Promitea, a muncit din greu, avea gânduri serioase în privința carierei. Însă trecerea de la adolescență la maturitate i-a creat mari probleme. Întotdeauna e o perioadă dificilă pentru o dansatoare, dar mai ales în cazul ei. Ea voia să-și păstreze puritatea siluetei, o puritate firească atunci când suntem imaturi. N-a reușit: noua siluetă de femeie se vădea tot mai mult, se manifesta. Astfel că, în cele din urmă, ea a renunțat, s-a apucat să facă alte lucruri. Am pierdut legătura cu ea. După moartea surorii mele, ea a reapărut deodată alături de Juan Sebastián. M-a surprins – nu știam că erau în contact –, dar nu am spus nimic.

Lui i-a făcut bine, trebuie să recunosc asta, a fost o soție bună. Și-a asumat grija copiilor – cel mic era bebeluș – și le-a devenit mamă. L-a scos pe Juan Sebastián din meseria de ceasornicar, în care nu avea nici un viitor, și l-a convins să deschidă academia. Și de atunci el a înflorit. Prin urmare, să nu mă înțelegi greșit. În multe sensuri, a fost o persoană admirabilă.

El tace.

— Juan Sebastián e un om cult. I-ai citit cartea? Nu? A scris o carte despre filozofia muzicii. O mai poți găsi în librării. Sora mea l-a ajutat. Sora mea a studiat muzica. A fost o pianistă extraordinară. Ea și Juan

Sebastián cântau la patru mâini. Câtă vreme Ana Magdalena, deşi este, pardon, era o tânără extrem de inteligentă, nu era nici muziciană, nici ceea ce aş numi o intelectuală. În locul dimensiunii intelectuale, ea aducea entuziasmul. A preluat rapid filozofia lui Juan Sebastián şi a devenit adepta ei înfocată. A aplicat-o lecţiilor ei de dans. Dumnezeu ştie ce-au priceput cei mici din asta. Dă-mi voie, Simón, să te întreb: ce-a înţeles copilul dumitale din lecţiile Anei Magdalena?

Ce-a înţeles Davíd din lecţiile Anei Magdalena? E pe punctul de a răspunde, un răspuns cumpănit, când ceva îl năpădeşte. Poate e amintirea izbucnirii lui mânioase faţă de Arroyo, sau e doar obosit, obosit de-a fi rezonabil, nu ştie, nu poate spune, însă simte cum i se zbârceşte faţa, iar vocea care iese din gâtlejul lui abia şi-o poate recunoaşte, într-atât e de răguşită, de uscată.

— Mercedes, fiul meu a descoperit-o pe Ana Magdalena. A văzut-o pe patul de moarte. Amintirile lui despre ea sunt contaminate de această imagine, această oroare. Pentru că era moartă de ceva vreme – ca să înţelegeţi. O imagine la care nici un copil n-ar trebui expus.

Ca să vă răspund la întrebare, fiul meu încearcă să se agaţe de amintirea Anei Madalena aşa cum era în viaţă, şi de poveştile pe care le-a auzit de la ea. Ar vrea să creadă într-un tărâm ceresc unde numerele dansează etern. I-ar plăcea să creadă că atunci când dansează dansurile învăţate de la ea, numerele coboară şi dansează cu el. La sfârşitul fiecărei zile de şcoală, Ana Magdalena îi aduna pe toţi copiii în jurul ei, făcea să răsune ceea ce ea numea arcul ei – despre care ulterior am aflat că era un banal diapazon – şi le cerea să-şi închidă ochii şi să producă acel sunet împreună. Le va linişti sufletele, le spunea ea, îi va aduce în armonie cu tonul emis de stele când se rotesc pe orbitele lor. Mă rog, de asta se agaţă fiul meu – de tonul ceresc. Alăturându-ne dansului stelelor – crede el –, noi participăm în fiinţarea lor cerească. Dar cum să facă asta, Mercedes, *cum poate el* face asta după tot ce-a văzut?

Mercedes se întinde peste masă şi-l bate pe braţ:

— Hai, hai! Aţi trecut printr-o perioadă dificilă, toţi. Poate că ar fi mai bine ca fiul dumitale să dea uitării academia, cu toate lucrurile reprobabile, şi să se ducă la o şcoală normală, cu profesori normali.

Un al doilea val de oboseală se abate asupra lui. Ce face el, stă la discuţii cu străina asta care nu înţelege nimic?

— Fiul meu nu e un copil normal, spune el. Îmi pare rău, nu mă simt bine, nu mai pot continua.

Îi face semn chelnerului.

— Ești tulburat, Simón. Nu te mai reţin. Atât îţi mai spun – sunt aici, în Estrella nu de dragul cumnatului meu, care cu greu mă suportă, ci pentru copiii surorii mele, doi băieţi pierduţi la care nu se gândeşte nimeni. Fiul dumitale o să meargă mai departe, dar care e viitorul lor? Întâi şi-au pierdut mama, apoi mama vitregă, sunt abandonaţi în această lume dură a bărbaţilor şi a ideilor bărbaţilor. Plâng pentru ei, Simón. Ei au nevoie de blândeţe, toţi copiii au nevoie de blândeţe, chiar şi băieţii. Au nevoie să fie mângâiaţi şi cocoloşiţi, au nevoie să inspire mirosurile blânde ale femeilor şi să simtă blândeţea atingerii unei femei. De unde să primească ei toate astea? Vor creşte nedesăvârşiţi, incapabili să înflorească.

Blândeţe. El nu prea poate spune că Mercedes e blândă, cu nasul ăsta ca un cioc ascuţit şi cu mâinile artritice, osoase. El plăteşte, se ridică.

— Trebuie să plec, spune el. Mâine e ziua lui Davíd. Va împlini şapte ani. Sunt pregătiri de făcut.

Capitolul 18

Inés este hotărâtă să serbeze ziua de naștere a băiatului. La petrecere au fost invitați toți colegii lui de la academie, de a căror urmă a reușit să dea, precum și băieții din blocul lor, cei cu care joacă fotbal. De la *pastelería* a comandat un tort în formă de mingi de fotbal; a adus acasă o *pinãta*[4] viu colorată, în formă de măgar, iar de la prietena ei Claudia a împrumutat bețele cu care puștii o vor face bucăți; a angajat un magician ca să facă numere de magie. Lui Simón nu i-a spus ce cadou a pregătit, dar el știe că Inés a cheltuit o grămadă de bani.

4. Recipient făcut din hârtie, lut sau pânză; decorat și umplut cu jucării mici sau dulciuri, este folosit la petreceri și celebrări, unde participanții – adulți sau copii – îl distrug pentru a ajunge la conținut. (N. tr.)

Primul lui impuls este s-o egaleze pe Inés în dărnicie, apoi se stăpânește: deoarece este părintele mai puțin important, darul lui trebuie să fie mai puțin important. În încăperea din spate a unui magazin de vechituri, găsește obiectul potrivit: o machetă de vapor, asemănător cu vaporul la bordul căruia au venit ei, cu un coș de fum și elice, cu o covertă și pasageri minusculi sculptați în lemn, care se apleacă peste balustradă sau se plimbă pe puntea superioară.

În timp ce explorează magazinele din vechiul cartier al orașului, caută cartea pomenită de Mercedes, cartea lui Arroyo despre muzică. Nu o găsește. Nici un librar n-a auzit de ea.

— Am fost la câteva dintre recitalurile lui, spune unul dintre ei. E un pianist uluitor, un adevărat virtuoz. N-am știut că scrie și cărți. Sunteți sigur?

Convine cu Inés ca băiatul să doarmă la el, în camera închiriată, în noaptea dinaintea petrecerii, pentru ca ea să pregătească apartamentul.

— Ultima ta noapte ca băiețel, îi spune el băiatului. De mâine, vei avea șapte ani și un băiat în vârstă de șapte ani este un băiat mare.

— Șapte este un număr nobil, spune băiatul. Cunosc toate numerele nobile. Vrei să ți le înșir?

— Nu în seara asta, mulțumesc. Ce alte ramuri ale numerologiei ai mai studiat pe lângă numerele nobile? Ai studiat fracțiile, sau acestea sunt interzise? Nu cunoști termenul *numerologie*? Numerologia este știința pe care o practică señor Arroyo în academia lui. Numerologii sunt oameni care cred că numerele există independent de noi. Ei cred că, și dacă ar veni un potop colosal și ar îneca toate ființele vii, numerele ar supraviețui.

— Dacă potopul ar fi chiar mare, până la cer de mare, numerele s-ar îneca și ele. Și n-ar mai rămâne nimic, doar stelele întunecate și numerele întunecate.

— Stelele întunecate? Ce sunt astea?

— Stelele dintre stelele luminoase. Nu le poți vedea din pricină că sunt întunecate.

— Stelele întunecate trebuie să fie una dintre descoperirile tale. În numerologie, așa cum o înțeleg eu, nu se pomenește de stele întunecate sau de numere întunecate. Mai mult, conform numerologilor, numerele nu se pot îneca, indiferent cât de mult cresc apele revărsate. Nu se pot îneca, deoarece ele nu respiră, nu mănâncă, nu beau. Ele există, pur și simplu. Noi, ființele omenești, venim, plecăm, călătorim din viața asta în următoarea, dar numerele rămân aceleași pentru totdeauna. Asta scriu în cărțile lor oameni precum señor Arroyo.

— Eu am găsit o cale să mă întorc din noua viață. Să-ți spun? Este strălucită. Legi o frânghie de-un copac, o frânghie lungă, lungă, apoi, când ajungi în viața următoare, legi capătul celălalt al frânghiei de-un copac, un alt copac. Apoi, când vrei să te întorci din viața următoare, te ții de frânghie, atâta tot. Ca omul din *larebinto*.

— *Laberinto*. E un plan foarte iscusit, foarte ingenios. Din nefericire, eu văd un cusur. Cusurul e că, în timp ce înoți înapoi, în viața asta, ținându-te de frânghie, valurile se vor înălța până la tine și te vor spăla de toate amintirile tale. Prin urmare, când vei ajunge de partea asta, nu îți vei aminti nimic din ce ai văzut în partea cealaltă. Va fi ca și când n-ai vizitat niciodată partea cealaltă. Ca și când ai dormit fără să visezi.

— De ce?

— Pentru că, așa cum am spus, te vei fi scufundat în apele uitării.

— Dar de ce? De ce trebuie să uit?

— Pentru că asta e regula. Nu te poți întoarce din viața următoare și să povestești ce-ai văzut acolo.

— De ce e asta regula?

— O regulă e doar o regulă. Regulile nu trebuie să se justifice. Ele sunt la fel ca numerele. Nu există *de ce* pentru numere. Universul acesta este un univers de reguli. Nu există *de ce* pentru univers.

— De ce?

— Acum faci pe prostul.

Mai târziu, după ce Davíd a adormit pe canapea și el însuși zace pe pat, ascultând fojgăiala șoarecilor în tavan, se întreabă cum se va gândi băiatul cândva la aceste conversații ale lor. El, Simón, se socotește o persoană rezonabilă, rațională, care îi oferă băiatului o elucidare rezonabilă, rațională a motivului pentru care lucrurile sunt așa cum sunt. Dar oare nevoile sufletului unui copil sunt mai bine servite de micile lui omilii seci decât de călătoria fantastică oferită la academie? De ce să nu-l lase să-și petreacă acești ani prețioși dansând numerele și comunicând cu stelele, în compania lui Alyosha și a lui señor Arroyo, și să aștepte ca judecata sănătoasă și rațiunea să apară când le vine vremea?

O frânghie de la un pământ la altul: ar trebui să-i spună lui señor Arroyo acest lucru, să-i scrie un bilet: „Fiul meu, cel care spune că îi cunoaște numele adevărat, a născocit un plan pentru salvarea tuturor: un pod de frânghie de la un mal la celălalt; sufletele care se trag punând o mână după alta, dintr-o parte în alta a oceanului, unii către noua viață, alții înapoi spre cea veche. Un asemenea pod, spune fiul meu, ar însemna sfârșitul uitării. Am ști cu toții cine suntem și ne-am bucura“.

Chiar ar trebui să-i scrie lui Arroyo. Nu doar un bilet, ci o scrisoare mai lungă, mai amplă, care să spună ceea ce poate ar fi spus el dacă n-ar fi ieșit valvârtej de la întrevederea lor. Dacă n-ar fi atât de somnoros, de letargic, ar aprinde lumina și s-ar pune pe scris. „Stimate Juan Sebastián, iertați-mi scena de nervozitate de azi-dimineață, trec printr-o perioadă dificilă, deși, desigur, povara sub care trudesc eu este mult mai ușoară decât a dumneavoastră. Mai precis, mă aflu pe mare (folosesc o metaforă comună), îndepărtându-mă tot mai mult de pământ. De ce? Permiteți-mi să fiu candid. În ciuda eforturilor susținute ale intelectului, nu pot să cred în numere, numerele mai înalte, numerele din înalt, așa cum faceți dumneavoastră și cum par să facă toți cei care au legătură cu academia

dumneavoastră, inclusiv fiul meu Davíd. Nu înțeleg nimic despre numere, nici o iotă, nimicuța, de la început până la sfârșit. Credința dumneavoastră în ele v-a ajutat (presupun eu) să treceți prin această perioadă dificilă, în vreme ce eu, neavând această credință, sunt iritabil, irascibil, gata să izbucnesc (ați asistat la o asemenea izbucnire azi-dimineață) – de fapt, devin greu de suportat, nu numai de către cei din jurul meu, ci și de mine însumi.

Răspunsul va veni când vă veți aștepta mai puțin. Sau nu va veni. Simt aversiune față de paradoxuri, Juan Sebastián, stare pe care păreți a nu o împărtăși. Asta trebuie să fac pentru a avea cugetul împăcat: să înghit paradoxuri cu polonicul? Și, dacă tot am ajuns aici, ajutați-mă să înțeleg de ce un copil școlit de dumneavoastră, atunci când e rugat să explice numerele, răspunde că nu pot fi explicate, nu pot fi decât dansate. Același copil, înainte să urmeze academia dumneavoastră, se temea să pășească de pe o dală de pavaj pe următoarea, ca să nu cadă în spațiul dintre ele și să dispară în nimicnicie. Iar acum dansează peste spații fără să tresară. *Ce puteri magice are dansul?* “

Ar trebui s-o facă. Ar trebui să scrie scrisoarea. Dar va răspunde Juan Sebastián? Juan Sebastián nu i se pare genul să se ridice din pat în toiul nopții, ca să arunce o frânghie unui om care, deși nu se înecă, nici nu știe să înoate.

În timp ce adoarme, îi vine în minte o imagine de la meciurile de fotbal din parc: băiatul, ținând capul plecat și pumnii strânși, fuge, fuge, fuge, ca o forță irezistibilă. De ce, de ce, de ce, când e atât de plin de viață – această viață, viața de acum –, îl interesează atât de mult viața următoare?

Primii sosiți la petrecere sunt doi băieți care locuiesc într-un apartament de la etajul de sub ei, frați, vădit stingheriți în cămășile lor scrobite, în pantaloni scurți, cu părul ud și bine lipit de țeastă. Se grăbesc să ofere cadoul ambalat în hârtie colorată, iar Davíd îl depozitează într-un spațiu pe care l-a eliberat anume într-un colț.

— Aici e grămada pentru cadouri, anunță el. Nu le voi deschide decât după ce-au plecat toți.

Grămada conține deja marionetele primite de la surorile de la fermă și cadoul lui Simón, vaporul, împachetat într-o cutie de carton, legată cu o panglică.

Se aude soneria. Davíd se repede să întâmpine oaspeți noi și să

primească și mai multe cadouri.

Deoarece el, Simón, și-a asumat sarcina de a servi gustările, nu prea are multe de făcut. Bănuiește că majoritatea musafirilor îl consideră pe Diego tatăl băiatului, iar pe el, Simón, drept un bunic sau o rudă și mai îndepărtată.

Petrecerea se desfășoară bine, deși cei câțiva copii de la academie se cam feresc de copiii mai gălăgioși din bloc și stau în grup, șușotind între ei. Inés – cu părul coafat modern, cu o rochie alb-cu-negru elegantă, în toate privințele o mamă de care un băiat poate fi mândru – arată mulțumită de ceea ce se întâmplă.

— Frumoasă rochie, îi zice el lui Inés. Îți vine bine.

— Mulțumesc, zice ea. E momentul tortului. Vrei, te rog, să-l aduci?

Prin urmare, e privilegiul lui să aducă la masă uriașul tort în formă de minge de fotbal, așezat în soclul de marțipan verde, și să zâmbească afectuos când, dintr-un singur *puffff*, Davíd stinge toate cele șapte lumânări.

— Bravo! exclamă Inés. Acum trebuie să-ți pui o dorință.

— Mi-am pus-o deja. E secret. N-o să spun nimănui.

— Nici măcar mie? întreabă Diego. Așa, la ureche?

Și își înclină capul într-un gest de complicitate.

— Nu.

Se întâmplă un carambol la tăierea tortului: când cuțitul se cufundă, coaja de ciocolată crapă și tortul se desface în două părți neegale, din care una se rostogolește și se sfărâmă de suprafața mesei, răsturnând un pahar de limonadă. Cu un strigăt de triumf, Davíd rotește cuțitul deasupra capului:

— E cutremur!

Inés se repede să strângă mizeria.

— Atenție la cuțit, să nu rănești pe cineva!

— E ziua mea. Pot să fac ce vreau.

Telefonul sună. Magicianul. Întârzie vreo patruzeci și cinci de minute, chiar o oră. Inés trânteşte furioasă receptorul.

— Cum poți să faci afaceri în halul ăsta? strigă ea.

Sunt prea mulți copii în apartament. Diego a răsucit un balon, dându-i formă de pitic cu urechi uriașe; balonul devine jucăria băieților. Aleargă dintr-o cameră în alta, se împiedică de mobilier. Bolívar se ridică și-și face apariția din culcușul lui din bucătărie. Copiii se dau înapoi, speriați. El, Simón, este cel care trebuie să-l țină pe câine de zgardă.

— Numele lui e Bolívar, anunță Davíd. Nu mușcă, nu-i mușcă decât pe cei răi.

— Pot să-l mângâi? întreabă o fată.

— Bolívar nu e foarte binedispus în acest moment, răspunde Simón. Are obiceiul să doarmă după-masa. Și ține la tabieturile lui.

Zicând acestea, îl duce frumușel pe Bolívar înapoi în bucătărie.

Din fericire, Diego îi convinge pe băieții mai zvăpăiați, printre care și Davíd, să se ducă în parc, să joace fotbal. El și Inés rămân acasă, ocupându-se de cei mai timizi. Apoi fotbaliștii se întorc valvârtej și înfulecă tot ce-a mai rămas din tort și din biscuiți.

Se aude o ciocănitură în ușă. Magicianul, un omuleț înfierbântat, cu obraji rozalii, cu joben pe cap, îmbrăcat în frac, stă în prag ținând un coș de nuiele în brațe. Inés nu-i dă nici o șansă să deschidă gura.

— Prea târziu! țipă ea. Așa îți tratezi clienții? Pleacă! Nu primești nci o lețcaie de la noi!

Musafirii pleacă. Înarmat cu o foarfecă, Davíd începe să-și deschidă cadourile. Desface cadoul de la Inés și Diego.

— E o chitară! exclamă el.

— Se numește ukulele, îl corectează Diego. E și o broșură în care îți spune cum să cânți la ea.

Băiatul ciupește corzile, produce sunete discordante.

— Mai întâi trebuie acordată, spune Diego. Hai să-ți arăt.

— Nu acum, zice băiatul desfăcând cadoul primit de la el, Simón. Extraordinar! strigă el. Putem să mergem în parc, să-l punem pe apă?

— E un model, zice el. Nu sunt sigur că va pluti fără să se răstoarne. Putem încerca în cadă.

Umplu cada. Vaporul plutește vesel, fără vreun semn că s-ar scufunda.

— E extraordinar! repetă băiatul. Cel mai grozav cadou!

— După ce vei fi învățat să cânți la ukulele, acesta va fi cel mai grozav cadou, spune el. Instrumentul ăsta muzical nu-i un model, ci e de-adevăratelea, e adevărat. Le-ai mulțumit lui Inés și lui Diego?

— Juan Pablo spune că academia e o școală de fătălăi, zice că numai fătălăii se duc la academie.

El știe cine e Juan Pablo: unul dintre băieții din bloc, mai mare decât Davíd, și ca vârstă, și ca statură.

— Juan Pablo n-a trecut niciodată dincolo de porțile academiei. Habar n-are ce se petrece acolo. Dacă ai fi fătălău, te-ar lăsa Bolívar să faci pe stăpânul cu el – Bolívar, care va fi lup în viața următoare?

Inés îl prinde la ușă tocmai când el dă să plece, și îi strecoară în mână câteva hârtii.

— E o scrisoare de la academie și ziarul de ieri, paginile cu anunțuri de lecții particulare. Trebuie să ne hotărâm pentru un profesor particular. I-am marcat pe cei posibili. Nu mai putem aștepta.

Scrisoarea, adresată lui Inés și lui deopotrivă, nu este de la academia lui Arroyo, ci de la Academia de Canto. Dat fiind nivelul extrem de ridicat al cererilor de înscriere pentru trimestrul următor, ei sunt informați că, din păcate, nu există nici un loc pentru Davíd. Li se mulțumește pentru interesul manifestat.

Cu scrisoarea în mână, el se întoarce a doua zi la Academia de Dans.

Încruntat, se așază în refectoriu.

— Spune-i lui señor Arroyo că sunt aici, îi cere el lui Alyosha. Nu plec până nu vorbesc cu el.

Câteva minute mai târziu, apare maestrul însuși.

— Señor Simón! V-ați întors!

— Da, m-am întors. Sunteți un om ocupat, señor Arroyo, prin urmare voi fi scurt. Am menționat data trecută că am făcut o cerere de înscriere a lui Davíd la Academia de Canto. Cererea a fost între timp respinsă. Singurele opțiuni care ne-au rămas sunt sistemul public sau cel privat.

Sunt câteva elemente pe care nu vi le-am destăinuit, dar pe care trebuie să le cunoașteți. Când partenera mea Inés și cu mine am părăsit Novilla și am venit la Estrella, fugeam de lege. Nu pentru că suntem oameni răi, ci pentru că autoritățile din Novilla voiau să ni-l ia pe Davíd, din motive pe care nu le voi detalia acum, și să-l plaseze într-o instituție. Ne-am opus. Tehnic, suntem infractori, Inés și cu mine.

L-am adus pe Davíd aici și am găsit un cămin pentru el în academia dumneavoastră – un cămin temporar, după cum s-a dovedit. Și acum ajung la subiect. Dacă îl înscriem pe Davíd într-o școală publică, avem toate motivele să ne așteptăm că va fi identificat și trimis înapoi la Novilla. Prin urmare, evităm școlile publice. Recensământul, care e în mai puțin de-o lună, complică și mai mult lucrurile. Va trebui să ascundem orice urmă de-a lui de cei care fac recensământul.

— Și eu o să-mi ascund fiii. Davíd li se poate alătura. Sunt destule unghere întunecate în clădirea asta.

— Dumneavoastră de ce trebuie să vă ascundeți fiii?

— Nu au fost luați la socoteală la ultimul recensământ, prin urmare nu au numere, prin urmare ei nu există. Sunt fantome. Dar continuați. Îmi spuneați că evitați școlile publice.

— Da. Inés și-ar dori un tutore particular pentru Davíd. Am mai

încercat o dată cu un tutore. N-a fost un succes. Băiatul are o personalitate puternică. E obișnuit să obțină ce vrea. Are nevoie să devină în mai mare măsură un animal social. Are nevoie să fie într-o clasă cu alți copii, sub îndrumarea unui profesor pe care-l respectă.

Sunt conștient că sunteți strâmtorat financiar, señor Arroyo. Dacă vă vedeți cu claritate drumul spre redeschiderea academiei și dacă Davíd se poate întoarce, vă ofer ajutorul meu fără remunerație. Pot să fac treabă de administrator: mătur, curăț, duc lemne de foc și așa mai departe. Pot să ajut cu internii. Nu mă feresc de munca fizică. În Novilla, am muncit ca hamal.

Nu-s eu tatăl lui Davíd, dar sunt protectorul lui. Din nefericire, pare să-și piardă respectul pe care-l avea pentru mine. E și ăsta un semn al sălbăticiei lui. Mă ia peste picior, spune că sunt bătrânul care se ține peste tot după el, făcându-i cu degetul și admonestându-l. Dar pe dumneavoastră vă respectă, señor Arroyo, pe dumneavoastră și pe regretata dumneavoastră soție.

Dacă veți redeschide porțile, elevii de altădată se vor întoarce, sunt sigur de asta. Davíd va fi primul. Nu pretind să înțeleg filozofia dumneavoastră, dar pot să văd că a fi sub aripa dumneavoastră îi face bine băiatului. Ce părere aveți?

Señor Arroyo l-a ascultat cu mare seriozitate, nu l-a întrerupt deloc. Acum vorbește:

— Señor Simón, deoarece sunteți sincer cu mine, voi fi sincer cu dumneavoastră. Ceea ce spuneți nu este adevărat. El vă iubește și vă admiră, chiar dacă nu vă ascultă întotdeauna. Îmi spune mândru cum, atunci când erați hamal, duceați cele mai grele poveri, mai grele decât ale camarazilor dumneavoastră mai tineri. Ceea ce are împotriva dumneavoastră este că, deși vă considerați tatăl lui, nu știți cine e. Sunteți conștient de asta. Am mai discutat și înainte.

— Nu numai că-mi face vină din asta, señor Arroyo, ci mi-o aruncă în față.

— V-o aruncă în față și asta vă necăjește, e normal. O să reformulez ceea ce v-am spus când ne-am întâlnit ultima oară și poate că vă liniștesc puțin în această privință.

Fiecare dintre noi am trăit experiența sosirii într-o țară nouă și a primirii unei noi identități. Purtăm, fiecare dintre noi, nume ce nu sunt ale noastre. Dar curând ne obișnuim cu ea, cu viața asta nouă, inventată.

Fiul dumneavoastră e o excepție. El simte cu neobișnuită intensitate falsitatea noii lui vieți. Nu a cedat încă presiunii de a uita. Ceea ce-și

amintește eu n-am de unde știi, dar include ceea ce el crede că este numele lui adevărat. Care e numele acela? Iar n-am de unde știi. Refuză să-l dezvăluie sau nu e în stare s-o facă, nu am cum spune care din ele. Poate că e mai bine ca secretul lui să rămână secret. E vreo diferență dacă, așa cum spuneați deunăzi, e cunoscut sub numele de Davíd sau Tomás, sau șaizeci și șase ori nouăzeci și nouă, sau Alfa ori Omega? S-ar cutremura pământul sub picioarele noastre dacă s-ar afla numele lui adevărat, ar cădea stelele de pe cer? Bineînțeles că nu.

Simțiți-vă consolat, prin urmare. Nu sunteți primul tată care este respins, și nici ultimul nu veți fi.

Cât despre cealaltă chestiune – vă oferiți voluntar serviciile în folosul academiei. Vă mulțumesc. Înclin să accept, cu gratitudine. Sora răposatei mele soții a avut și ea amabilitatea să-și ofere ajutorul. Este o profesoară remarcabilă – nu știu dacă v-a spus –, dar aparține unei alte filozofii. Iar dorința mea de a redeschide academia a primit sprijin și din alte părți. Ceea ce mă încurajează să cred că vom putea depăși dificultățile prezente. Totuși, dați-mi un răgaz să iau o hotărâre.

Discuția se încheie în acest punct. El își ia la revedere. *Dificultățile prezente*: cuvintele lasă un gust amar. Oare Arroyo are vreo idee despre ce dificultăți are el? Cât mai poate fi ferit de adevărul despre Ana Magdalena? Cu cât stă Dmitri mai mult în spital, așteptând să treacă timpul, cu atât sporește posibilitatea să înceapă să se laude în fața prietenilor cu nevasta glacială a maestrului, care nu putea să-și ia mâinile de pe el. Povestea se va răspândi ca un foc de paie. Oamenii o să râdă pe înfundate pe la spatele lui Arroyo; dintr-un personaj de tragedie, va deveni un personaj de batjocură. El, Simón, ar fi trebuit să găsească până acum un mijloc de a-l fi avertizat, încât, atunci când vor începe bârfele, el să fie pregătit să le facă față.

Și scrisorile, scrisorile incriminatoare? De mult ar fi trebuit să le ardă. *Te quiero apasionadamente*. Pentru a mia oară se blestemă că s-a implicat în povestea lui Dmitri.

Capitolul 19

În această stare de spirit agitată ajunge acasă, unde îl găsește pe Dmitri întins în fața ușii, îmbrăcat în uniforma de infirmier, ud din cap până-n picioare – iar plouă –, dar zâmbind cu gura până la urechi.

— Salutare, Simón. Groaznică vreme, nu-i așa? Mă lași să intru?

— Nu, nu te las. Cum ai ajuns aici? Davíd e cu tine?

— Davíd nu știe nimic despre asta. Am venit neajutat: am luat un autobuz, apoi pe jos. Nimeni nu s-a uitat la mine. *Brrrr!* E frig. Ce n-aș da pentru o ceașcă de ceai!

— De ce ești aici, Dmitri?

Dmitri chicotește.

— Surpriză, nu-i așa? Ar trebui să vezi cum arăți. Ești complicele unui criminal. Nu-ți face griji. O să dispar curând. N-o să mă mai vezi, nu în această viață. Așa că lasă-mă înăuntru.

El descuie ușa. Dmitri intră, trage cuvertura de pe pat, se învelește în ea.

— Așa-i mai bine! zice. Vrei să știi de ce-s aici? O să-ți spun, așa că ascultă cu atenție. În zori, adică peste câteva ore, voi porni pe drumul spre nord. Spre ocnă. Aceasta e decizia mea, finală. Mă predau autorităților de la ocnă și cine știe ce se va alege de mine acolo. „Dmitri, ești ca un urs. Nimic nu te poate omorî“, spun oamenii. Mda, o fi fost adevărat cândva, dar nu și acum. Loviturile, lanțurile, pâinea și apa – cine știe cât voi fi în stare să rezist înainte să cad în genunchi și să spun: „Destul! Lichidați-mă! Dați-mi *coup de grâce*!“

Sunt doar două spirite luminate în orașul ăsta cufundat în noapte – tu, Simón, și señor Arroyo, iar Arroyo iese din discuție, nu se cuvine, eu fiind ucigașul soției lui și așa mai departe. Prin urmare, rămâi tu. Noi doi încă

putem sta de vorbă. Îți zici că vorbesc prea mult, știu asta, și ai dreptate într-un fel, pot fi plicticos. Dar privește lucrurile din punctul meu de vedere. Dacă nu vorbesc, dacă nu mă explic, cine sunt eu? Un bou. Un nimeni. Sau un psihopat. Poate. Dar cu siguranță un nimic, un zero, fără vreun loc în lume. Nu înțelegi asta, nu-i așa? Zgârcit cu vorbele, așa ești tu. Fiecare cuvânt controlat și cântărit înainte să-l trimiți afară. Mă rog, fiecare în felul său.

Am iubit-o pe femeia aia, Simón. În clipa în care am zărit-o prima oară, am știut că e steaua mea, destinul meu. O gaură s-a căscat în viața mea, o gaură pe care numai și numai ea putea s-o umple. Ca să fiu cinstit, și acum sunt îndrăgostit de ea, de Ana Magdalena, deși e îngropată în pământ sau preschimbată în cenușă, nimeni nu vrea să-mi spună care din două. *Și ce dacă?* zici tu, *oamenii se îndrăgostesc tot timpul*. Dar nu cum am fost eu. Eu nu am meritat-o, ăsta-i adevărul adevărat. Înțelegi? Poți să înțelegi cum e să fii cu o femeie, să fii cu ea în toate sensurile posibile – ca s-o spun delicat –, când uiți unde ești, timpul s-a oprit, în acest fel de a fi cu cineva, frenetic, când ești în ea și ea e în tine – așa să fii cu ea și în același timp să fii conștient, într-un colț al minții, că ceva e greșit în toată povestea asta? Nu din punct de vedere moral, n-am prea avut relații cu moralitatea, am fost întotdeauna genul independent, din punct de vedere moral –, ci greșit într-un sens cosmologic, ca și când planetele din cerurile de deasupra capetelor noastre s-au aliniat greșit și ne spuneau *Nu, nu, nu* – înțelegi? Nu, bineînțeles că nu înțelegi, și cine te-ar putea condamna? Explic eu prost.

Dar, cum spuneam, n-am meritat-o pe Ana Magdalena. La asta se reduce totul, până la urmă. N-ar fi trebuit să fiu acolo, să împart patul cu ea. A fost o greșeală. O jignire – adusă stelelor, adusă cuiva, nu știu cui anume. Acesta era sentimentul pe care-l aveam, sentimentul obscur, sentimentul care nu se lăsa dus. Poți să înțelegi? Ai așa, o sclipire cât de mică?

— Nu mă interesează câtuși de puțin sentimentele tale, Dmitri, nici cele din trecut, nici cele prezente. Nu trebuie să-mi spui nimic din toate astea. Eu nu te încurajez.

— Bineînțeles că nu mă încurajezi! Nimeni n-ar putea să-mi respecte mai mult intimitatea. Ești un tip de treabă, Simón, din rasa rară a oamenilor cu adevărat de treabă. Dar eu nu vreau să mă ascund! Vreau să fiu ființă omenească, și a fi ființă omenească înseamnă a fi un animal care vorbește. De aceea îți spun lucrurile astea: ca să pot fi din nou ființă omenească, să aud o voce omenească ieșind din nou din pieptul ăsta al meu, din pieptul lui Dmitri! Și dacă nu-ți pot spune ție, cui să-i spun? Cine-a mai rămas? Prin

urmare, dă-mi voie să-ți spun: o făceam – făceam dragoste –, ea și cu mine, ori de câte ori puteam, ori de câte ori găseam o oră liberă sau chiar un minut, două, trei. Pot să fiu franc cu asemenea chestiuni, nu-i așa? Pentru că n-am secrete față de tine, Simón – nu de când ai citit scrisorile acelea pe care n-ar fi trebuit să le citești.

Ana Magdalena. Ai văzut-o, Simón, trebuie să fii de acord, era o frumusețe, o adevărată frumusețe, din cea autentică, fără cusur din cap până-n picioare. Ar fi trebuit să fiu mândru că țin o asemenea frumusețe în brațe, dar n-am fost. Nu, mi-era rușine. Pentru că ea merita mai mult, mai mult decât un nimeni ca mine, urât, păros, ignorant. Mă gândesc la brațele acelea răcoroase ale ei, răcoroase ca marmura, care se încolăceau în jurul meu, trăgându-mă în ea – *pe mine!, pe mine!* – și clatin din cap. E ceva greșit acolo, Simón, profund greșit. Frumoasa și bestia. De aceea am folosit cuvântul *cosmologic*. O greșeală printre stele sau planete, ceva încurcat.

Tu nu vrei să mă încurajezi, apreciez asta, zău că da. E un gest de respect din partea ta. Dar cu siguranță ai întrebări legate de Ana Magdalena. Pentru că, dacă eu eram într-adevăr nedemn de ea, după cum sunt sigur că eram, ce căuta ea în pat cu mine? Răspunsul, Simón, e: *Zău că nu știu*. Ce a văzut în mine, când avea un soț de o mie de ori mai merituos, un soț care o iubea și care îi arăta acest lucru, sau cel puțin așa spunea ea?

Fără îndoială că îți vine în minte cuvântul *poftă*: Ana Magdalena avea poftă de orice îi ofeream. Dar n-a fost așa! Pofta a fost în întregime din partea mea. Din partea ei, numai grație și dulceață, ca și când o zeiță cobora să-i ofere unui muritor gustul ființei nemuritoare. Ar fi trebuit s-o venerez, și am făcut-o, chiar am făcut-o, până în ziua fatidică în care totul a mers rău. De aceea plec la ocnă, Simón: din pricina ingratitudinii mele. Ingratitudinea e un păcat teribil. Poate cel mai rău dintre toate. De unde a venit ingratitudinea asta a mea? Cine știe! Vorba aia, inima omului este un codru întunecat. I-am fost recunoscător Anei Magdalena, până-ntr-o zi când – *bum!* – am devenit nerecunoscător, uite-așa!

Și de ce? De ce i-am făcut ei ultimul lucru – lucrul suprem? Îmi bat capul – *de ce, neghiobule, de ce, de ce?* –, dar nu primesc nici un răspuns. Pentru că regret fapta, nu încape îndoială. Dacă aș putea s-o aduc de oriunde-ar fi, din groapa ei în pământ sau de pe valurile pe care-a fost spulberată ca praful, aș face-o-ntr-o clipită. M-aș umili în fața ei, *am o mie de regrete, îngerul meu*, aș spune (așa o numeam uneori, *îngerul meu*), *n-am să mai fac*. Dar regretul nu ajută, nu-i așa? – regretul, pocăința. Săgeata timpului: n-o pot întoarce îndărăt. Nu se poate merge înapoi.

Cei de la spital nu înțeleg asemenea lucruri. Frumusețea, grația, recunoștința – totul este o carte închisă pentru ei. Se uită în capul meu cu lămpile și telescoapele și microscoapele lor, căutând firele scurtcircuitate sau întrerupătorul conectat, când ar trebui să fie deconectat. *Greșeala nu e în capul meu, e în sufletul meu!* le spun eu, dar bineînțeles că ei mă ignoră. Sau îmi dau pastile. *Înghite asta*, zic ei, *vezi dacă te reglează. Pastilele n-au nici un efect asupra mea*, le spun eu, *numai biciul! Biciuiți-mă!*

Numai biciul are putere asupra mea, Simón, biciul și ocna. Sfârșit de poveste. Îți mulțumesc că m-ai ascultat. De-acum încolo, îți promit că buzele mele vor fi pecetluite. Niciodată de-acum încolo nu vor mai rosti numele sfânt al Anei Magdalena. An după an voi trudi în tăcere, scoțând sare pentru oamenii de treabă ai țării, până-ntr-o zi, când n-o să mai pot. Inima mea, bătrâna și credincioasa mea inimă de urs, va ceda. Când o să-mi dau ultima suflare, binecuvântata Ana Magdalena o să coboare, calmă, minunată ca întotdeauna, și-o să-mi pună un deget pe buze. *Hai, Dmitri*, va spune ea, *alătură-mi-te în viața următoare, unde trecutul e iertat și uitat.* Așa îmi închipui eu.

Când rostește cuvintele *iertat și uitat*, vocea lui Dmitri se frânge. Ochii lui sclipesc de lacrimi. Fără să vrea, el, Simón, este mișcat. Apoi Dmitri își ia seama:

— Ajung la subiect. Pot să rămân peste noapte? Pot să dorm aici și să-mi refac forțele? Pentru că mâine va fi o zi lungă, grea.

— Dacă promiți că mâine-dimineață dispari și dacă juri că nu te voi mai vedea niciodată, absolut niciodată, da, poți dormi aici.

— Jur! Niciodată! Pe capul mamei mele jur! Mulțumesc, Simón. Ești un tip de treabă. Cine-ar fi crezut că tu, cel mai corect, mai vertical om din oraș, vei ajunge să ajuți și să sprijini un criminal? Încă o favoare – poți să-mi împrumuți niște haine? M-aș oferi să le cumpăr, dar nu am bani, mi i-au luat la spital.

— Îți dau haine, îți dau bani, îți dau tot ce trebuie ca să scap de tine.

— Generozitatea ta mă face să mă rușinez cu adevărat. Am greșit față de tine, Simón. Făceam glume pe socoteala ta, pe la spatele tău. N-ai știut asta, nu-i așa?

— Mulți oameni râd de mine. Sunt obișnuit. Sunt imun.

— Știi ce spunea Ana Magdalena despre tine? Zicea că pretinzi că ești un cetățean stimabil și un om rațional, dar de fapt ești un copil pierdut. Cuvintele ei erau: un copil care nu știe unde locuiește sau ce vrea. O femeie pătrunzătoare, nu crezi? Câtă vreme tu, zicea ea referindu-se la mine,

Dmitri – cel puțin tu știi ce vrei, cel puțin se poate spune asta despre tine. Și e adevărat! Mereu am știut ce vreau, și ea m-a iubit pentru asta. Femeile iubesc un bărbat care știe ce vrea, care nu se dă după cireș.

Încă ceva, Simón. Ce-ar fi să-mi dai ceva de mâncare, să mă întăresc pentru călătoria ce mă așteaptă?

— Ia ce găsești în bufet. Eu mă duc să mă plimb. Am nevoie de aer curat. O să lipsesc mai mult.

Când se întoarce o oră mai târziu, Dmitri a adormit în patul lui. În timpul nopții, e trezit de sforăitul bărbatului. Se ridică de pe canapea și-l scutură.

— Sforăi, îi zice el.

Cu un oftat colosal, Dmitri se răsucește. Un minut mai târziu, sforăitul reîncepe.

Următorul lucru pe care-l știe e că păsările din copaci au început să ciripească. E un frig mușcător. Dmitri se învârte agitat prin încăpere.

— Trebuie să plec, șoptește el. Ziceai ceva de bani și haine.

El se ridică, aprinde lumina, găsește o cămașă și niște pantaloni pentru Dmitri. Sunt la fel de înalți, dar Dmitri e mai lat în umeri, cu pieptul mai voluminos, cu talie mai groasă: cămașa abia se poate îmbumba. Îi dă lui Dmitri o sută de *reales* din portmoneul lui.

— Ia haina mea, îi mai spune el. E agățată de ușă.

— Îți sunt etern recunoscător, zice Dmitri. Iar acum trebuie să ies și să-mi întâmpin soarta. Spune-i rămas-bun băiatului din partea mea. Dacă vine cineva să își bage nasul, spune-le că am luat trenul spre Novilla. Se oprește, apoi: Simón, ți-am spus că am plecat din spital de unul singur. Nu e chiar adevărat. De fapt, a fost o minciună gogonată. M-a ajutat băiatul tău. Cum? I-am telefonat. *Dmitri strigă după libertate*, i-am spus. *Poți să dai o mână de ajutor?* O oră mai târziu, el era acolo și m-a scos, ca și prima oară. Pur și simplu. Nimeni nu ne-a văzut. Bizar. Parcă eram invizibili. Asta-i tot. M-am gândit că trebuie să-ți spun, ca să lămurim totul între noi.

Capitolul 20

Claudia și Inés plănuiesc un eveniment la Modas Modernas: un show pentru a promova tendințele de primăvară; în timp ce ele sunt ocupate cu supravegherea croitoreselor, angajarea modelelor și cu publicitatea, Diego îl are în grijă pe băiat. Dar Diego nu e în stare. Uneori nu vine acasă toată noaptea, se întoarce în zori, doarme până la prânz. Inés îl ia la refec, lui nu-i pasă.

— Nu-s bonă, zice el. Dacă vrei bonă, angajează-ți.

Toate acestea, Davíd i le relatează lui Simón. Sătul să stea singur în apartament, băiatul i s-a alăturat în turele cu bicicleta. Colaborează bine împreună. Energia băiatului pare inepuizabilă. Aleargă de la o casă la alta, vâră în cutiile poștale broșuri care deschid o lume nouă a minunilor: nu numai inelul de chei care luminează în întuneric și centura-minune care topește grăsimea în timp ce dormi, și câinele-electric care latră de câte ori sună soneria, dar și señora Victrix, consultații astrale, doar cu programare; Brandy, modelul de lenjerie, tot cu programare; Ferdi clovnul, garantat că îți va însuflești viitoarea petrecere; ca să nu mai vorbim de cursuri de gastronomie, cursuri de meditație, cursuri de gestionare a mâniei, două pizza la preț de una.

— Asta ce-nseamnă, Simón? întreabă copilul arătând un fluturaș tipărit pe hârtie maronie ieftină.

Omul, măsurătorul tuturor lucrurilor, scrie acolo. *O conferință susținută de eminentul savant dr. Javier Moreno. Institutul de Studii Avansate, seriile de joi, 8 p.m. Intrare liberă, donații bine-venite.*

— Nu prea știu. O fi ceva legat de arpentaj. Arpentorul este cel care împarte pământul în parcele, pentru ca să poată fi cumpărat sau vândut. Nu ar fi interesant pentru tine.

— Și ăsta?

— *Walkie-talkie*. Un nume aiuristic pentru un telefon fără fir. Îl duci cu tine și vorbești cu prieteni aflați la distanță.

— Pot să am și eu unul?

— Se vând pereche, unul pentru tine, unul pentru prietenul tău. Nouăsprezece *reales* nouăzeci și cinci. O căciulă de bani pentru o jucărie.

— Zice Grăbiți-vă, cât sunt pe stoc.

— Uită! N-o să se epuizeze walkie-talkie-urile în lumea asta, te asigur.

Băiatul are o sumedenie de întrebări despre Dmitri.

— Crezi că a ajuns la ocnă? Chiar o să-l bată cu biciul? Când ne putem duce să-l vizităm?

El răspunde cât poate de cinstit, dat fiind că nu știe nimic despre ocnă.

— Sunt sigur că deținuții nu-și petrec toată ziua săpând după sare. Au și perioade de odihnă, când pot să joace fotbal sau să citească. Dmitri o să ne scrie după ce se va fi instalat acolo, o să ne povestească despre noua lui viață. Trebuie doar să avem răbdare.

Mult mai greu îi e să răspundă la întrebările despre crima pentru care Dmitri s-a dus la ocnă, întrebări care se tot repetă: „Când a făcut ca inima Anei Magdalena să se oprească, a durut? De ce s-a albăstrit Ana Magdalena? O să mă albăstresc și eu când o să mor?“ Cea mai dificilă întrebare este aceasta: „De ce a omorât-o? De ce, Simón?“

Nu vrea să ocolească întrebările băiatului. Nerăspunse, pot să coacă. Prin urmare, născocește cea mai ușoară, mai suportabilă poveste.

— Preț de câteva minute, Dmitri a înnebunit, spune el. Unor oameni li se întâmplă. Ceva plesnește în capul lor. Dmitri a înnebunit la cap, și în nebunia lui a ucis persoana pe care o iubea cel mai mult. Curând după aceea, și-a venit în fire. Nebunia a dispărut și pe el l-au năpădit regretele. A încercat disperat s-o readucă pe Ana Magdalena la viață, dar n-a știut cum. Prin urmare, a decis să facă lucrul de onoare. Și-a recunoscut crima și a cerut să fie pedepsit. Acum s-a dus la ocnă ca să-și plătească datoria – datoria pe care o are față de Ana Magdalena, de señor Arroyo și de toți băieții și toate fetele de la academie, care și-au pierdut profesoara pe care o iubeau atât de mult. De câte ori presărăm sare pe mâncare, ne amintim că-l ajutăm pe Dmitri să-și plătească datoria. Și într-o bună zi în viitor, după ce își va fi plătit datoria cu totul, el poate veni înapoi de la ocnă și ne vom reuni cu toții.

— Dar nu și Ana Magdalena.

— Nu, nu și Ana Magdalena. Ca s-o vedem, va trebui să așteptăm

până în viața următoare.

— Doctorii au vrut să-i dea lui Dmitri un cap nou, unul care nu mai înnebunește.

— Așa e. Voiau să fie siguri că el nu va mai înnebuni din nou. Din nefericire, durează să înlocuiești capul unui om, iar Dmitri se grăbea. A părăsit spitalul înainte ca doctorii să aibă șansa să-i vindece vechiul cap sau să-i dea unul nou. S-a grăbit să-și plătească datoria. El a considerat că era mult mai important să-și plătească datoria decât să se vindece la cap.

— Dar poate înnebuni din nou, nu-i așa, dacă are tot capul vechi?

— Iubirea l-a împins pe Dmitri spre nebunie. La ocnă nu vor fi femei de care să se îndrăgostească. Prin urmare, posibilitatea ca Dmitri să înnebunească din nou este foarte mică.

— Tu n-o să înnebunești, nu-i așa, Simón?

— Nu, n-o să înnebunesc. Eu n-am un asemenea cap, din ăla care înnebunește. Nici tu nu ai. Ceea ce înseamnă că avem noroc.

— Dar Don Quijote a avut. El a avut felul de cap care înnebunește.

— Da, numai că Don Quijote și Dmitri sunt oameni foarte deosebiți. Don Quijote a fost o persoană bună, prin urmare nebunia lui l-a împins spre fapte bune, bunăoară să salveze fecioarele de amenințarea dragonilor. Don Quijote e un model bun pe care să-l urmezi în viață. Nu și Dmitri. De la Dmitri nu se poate învăța nimic bun.

— De ce?

— Pentru că, dincolo de nebunia din capul lui, Dmitri nu-i o persoană bună, cu o inimă bună. La început, pare prietenos și generos, dar asta e doar la suprafață, ca să te amăgească. L-ai auzit cum a spus că imboldul de-a o ucide pe Ana Magdalena a venit de nicăieri. Ceea ce nu e adevărat. N-a venit de nicăieri. A venit din inima lui, unde a pândit o vreme îndelungată, așteptând să atace ca un șarpe.

Nu putem face nimic să-l ajutăm pe Dmitri, nici tu, Davíd, nici eu. Atâta vreme cât refuză să-și privească inima și să înfrunte ceea ce vede acolo, el nu se va schimba. Spune că vrea să fie salvat, dar singura cale de-a fi salvat este să se salveze singur, iar Dmitri este prea leneș, prea mulțumit de felul în care este, ca să facă asta. Înțelegi?

— Și furnicile? Au și ele inimi rele?

— Furnicile sunt insecte. N-au sânge, deci n-au inimi.

— Și urșii?

— Urșii sunt animale, prin urmare inimile lor nu-s nici bune, nici rele, sunt doar inimi. De ce întrebi de furnici și urși?

— Poate că doctorii ar trebui să ia o inimă de la un urs și să i-o pună lui Dmitri.

— Asta e o idee interesantă. Din nefericire, doctorii n-au găsit încă o cale să pună o inimă de urs într-un om. Până se va putea face acest lucru, Dmitri va trebui să-și asume responsabilitatea pentru acțiunile lui.

Băiatul îi aruncă o privire pe care el nu reușește s-o interpreteze: amuzament? derâdere?

— De ce mă privești așa?

— De-aia, zice băiatul.

Ziua se încheie. Îl duce pe băiat înapoi la Inés și se reîntoarce în cămăruța lui, unde pâcla de care se teme îl cuprinde din nou. Își toarnă un pahar de vin, și încă un pahar. *Singurul mod de salvare e de-a te salva singur.* Copilul apelează la el pentru a fi călăuzit, și ce-i oferă el altceva decât gargară, prostii periculoase? Încredere în sine. Dacă el, Simón, trebuie să se bazeze pe sine, ce speranță are el să fie salvat? Salvat de la ce? De la bine, de la lipsa oricărui scop, de la un glonț în cap.

De pe dulap, ia caseta mică, deschide plicul, se uită la fata cu pisica în brațe, fata care, două decenii mai târziu, va alege această imagine a sa pentru a o dărui iubitului ei. Recitește scrisorile, de la început la sfârșit.

Joaquín și Damian s-au împrietenit cu două fete de la internat. Le-am invitat să vină azi cu noi la plajă. Apa era rece ca gheața, dar ei tot au intrat, n-a părut să le pese. Am fost o familie fericită printre multe alte familii fericite, dar adevărul e că eu n-am fost cu adevărat acolo. Am fost absentă. Eram cu tine, așa cum sunt cu tine în inima mea în fiecare minut al fiecărei zile. Juan Sebastián simte asta. Fac tot ce pot ca să se simtă iubit, dar el își dă seama că s-a schimbat ceva între noi. Dmitri al meu, cât de dor mi-e de tine, cum mă înfior când mă gândesc la tine! Zece zile! Oare vor trece vreodată?...

Zac trează noaptea, gândindu-mă la tine, nerăbdătoare să treacă timpul, tânjind să fiu din nou goală în brațele tale…

Crezi în telepatie? Am stat pe stâncă, priveam marea, îmi concentram întreaga energie asupra ta, și la un moment dat pot să jur că ți-am auzit vocea. Mi-ai rostit numele, iar eu ți-am răspuns. S-a întâmplat ieri, marți; să fi fost zece dimineața. Ai simțit și tu asta? M-ai auzit? Putem vorbi unul altuia indiferent de distanța dintre noi? Spune-mi că e adevărat!...

Tânjesc după tine, iubitul meu, tânjesc apasionadamente*! Mai sunt doar două zile!*

Împăturește scrisorile, le pune înapoi în plic. Ar vrea să creadă că sunt falsuri, scrise de Dmitri însuși, dar nu e adevărat. Sunt ceea ce spun că sunt: vorbele unei femei îndrăgostite. Îl avertizează pe copil împotriva lui Dmitri. Dacă vrei un model în viață, uită-te la mine, zice el: uită-te la Simón, tatăl vitreg exemplar, omul rațiunii, plicticosul; sau, dacă nu la mine, atunci la nebunul bătrân Don Quijote, inofensivul. Dar, dacă băiatul chiar are nevoie de-o educație, cine e mai bun de-a fi urmat decât bărbatul care ar putea să inspire o asemenea iubire nepotrivită, incomprehensibilă?

Capitolul 21

Inés scoate o scrisoare mototolită din geantă.

— Am vrut să-ți arăt asta, dar am uitat, zice ea.

Adresată atât lui señor Simón, cât și señorei Inés, scrisă pe hârtie cu antetul Academiei de Dans, dar pe care vârful academiei a fost găurit cu o lovitură de creion, scrisoarea semnată de Juan Sebastián Arroyo îi invită la o recepție în onoarea distinsului filozof Javier Moreno Gutiérrez, care va fi organizată în cadrul Muzeului de Arte Frumoase. „Urmați indicatoarele spre intrarea de pe Calle Hugo, urcați la etajul doi.“ Se vor servi gustări.

— E în seara asta, spune Inés. Eu nu pot merge, sunt prea ocupată. Și mai e și treaba cu recensământul. Când am programat show-ul, am uitat cu totul de recensământ, iar când ne-am amintit, a fost prea târziu, deja fusese anunțat evenimentul. Începe mâine la trei după-masa și până la ora șase trebuie să trimitem acasă toți angajații, iar spațiile comerciale trebuie închise. Nu știu cum o să ne descurcăm. Du-te tu la recepție. Și ia-l pe Davíd cu tine.

— Ce-i o recepție? Ce-i treaba cu recensământul? întreabă băiatul.

— Un recensământ e o numărătoare, explică el, Simón. Mâine noapte, o să numere toți oamenii din Estrella și o să facă o listă cu numele lor. Inés și cu mine am hotărât să te ținem ascuns de funcționarii recensământului. Nu vei fi singurul. Señor Arroyo își va ascunde și el fiii.

— De ce?

— De ce? Din felurite motive. Señor Arroyo crede că dacă le dai numere oamenilor îi transformi în furnici. Noi vrem să te ținem departe de listele oficiale. Cât despre recepție, o recepție e o petrecere pentru adulți. Poți să vii și tu. Va fi de mâncare. Dacă o să ți se pară prea plicticos, poți să te duci să vezi animalele din menajeria lui Alyosha. Nu le-ai mai văzut de

mult.

— Dacă mă numără la recensământ, o să mă recunoască?

— Poate da. Poate nu. Nu vreau să riscăm.

— Dar o să mă ascundeți mereu?

— Bineînțeles că nu – numai în timpul recensământului. Nu vreau să le dăm un motiv să te facă pachet și să te trimită la școala aia îngrozitoare a lor, din Punta Arenas. După ce treci de vârsta școlii, poți să răsufli ușurat și să-ți fii propriul stăpân.

— Și pot să-mi las și barbă, nu-i așa?

— Poți să-ți lași barbă, poți să-ți schimbi numele, poți să faci tot felul de lucruri ca să eviți să fii recunoscut.

— Dar eu vreau să fiu recunoscut!

— Nu, nu vrei să fii recunoscut, nu încă, nu vrei să riști așa ceva. Davíd, nu cred că înțelegi ce înseamnă să recunoști sau să fii recunoscut. Dar să nu ne certăm din pricina asta. După ce crești mare, poți să fii oricine vrei tu, poți să faci tot ce vrei. Până atunci, Inés și cu mine vrem să faci așa cum ți se spune.

Ajung târziu la recepție. El e surprins cât de mulți oaspeți sunt prezenți. E limpede că invitatul de onoare, filozoful distins, are mulți adepți.

Le salută pe cele trei surori.

— L-am auzit pe maestrul Moreno vorbind în timpul ultimei lui vizite, zice Consuelo. Când a fost asta, Valentina?

— Acum doi ani.

— Acum doi ani, confirmă Consuelo. Ce om interesant! Bună seara, Davíd, nu ne dai un pupic?

Ascultător, băiatul o sărută pe fiecare pe obraz.

Arroyo li se alătură, însoțit de Mercedes, cumnata lui, care poartă o rochie de mătase gri, cu o mantilla stacojie frapantă, și de maestrul Moreno însuși, un omuleț bondoc, cu bucle lungi, piele ciupită de vărsat și buze subțiri, late, ca de broască.

— Javier, le cunoști pe señora Consuelo și pe surorile ei, dar permite-mi să ți-l prezint pe señor Simón. Señor Simón este filozof el însuși. Este, de asemenea, tatăl acestui minunat tânăr, al cărui nume este Davíd.

— Davíd nu este numele meu adevărat, zice băiatul.

— Davíd nu este numele lui adevărat, ar fi trebuit să menționez asta, zice señor Arroyo, dar este numele sub care este cunoscut în mijlocul nostru. Simón, cred că ai cunoscut-o pe cumnata mea Mercedes, care a

venit în vizită din Novilla.

El face o mică plecăciune în fața lui Mercedes, care îi zâmbește. Atitudinea ei s-a înmuiat de când au vorbit ultima oară. O femeie arătoasă în felul ei fioros. Cum o fi arătat sora ei, cea moartă? se întreabă el.

— Și ce vă aduce la Estrella, señor Moreno? inițiază el o conversație.

— Călătoresc mult, señor. Profesiunea mea face din mine un itinerant, un nomad. Țin conferințe peste tot în țară, în varii institute. Dar, ca să spun adevărul, sunt în Estrella ca să mă văd cu prietenul Juan Sebastián. Ne cunoaștem de mult. Pe vremuri, țineam împreună un atelier de reparat ceasuri. Și cântam împreună într-un cvartet.

— Javier este un violonist de primă mână, zice Arroyo. De primă mână.

Moreno dă din umeri.

— Se prea poate, dar tot amator sunt. Cum ziceam, noi doi aveam o afacere, dar la un moment dat el a început să aibă îndoieli în privința asta, prin urmare, în două vorbe, am lichidat-o. El și-a făcut Academia de Dans, eu mi-am urmat drumul meu. Dar păstrăm legătura. Avem divergențe, însă, în mare, vedem lumea în același fel. Altfel, cum am fi fost în stare să lucrăm împreună în toți anii aceia?

Deodată, el își amintește:

— Aha, cu siguranță sunteți acel señor Moreno care a ținut o conferință despre arpentaj. Am văzut afișul, Davíd cu mine.

— Arpentaj? nu pricepe Moreno.

— Măsurători topografice.

— *Omul, măsura tuturor lucrurilor*, zice Moreno. Acesta este titlul conferinței pe care o voi ține în seara asta. Nu va fi despre topografie, câtuși de puțin. Va fi despre Metros și moștenirea lui intelectuală. Am crezut că asta e limpede.

— Îmi cer iertare. Confuzia îmi aparține. Așteptăm cu nerăbdare să vă ascultăm. Dar *Omul, măsurătorul* este titlul sub care în mod sigur a fost anunțată conferința – știu, pentru că eu însumi am distribuit fluturașii, asta mi-e meseria. Cine e Metros?

Moreno dă să răspundă, însă un cuplu care și-a așteptat cu nerăbdare rândul intervine:

— Maestre, suntem atât de emoționați că v-ați întors! În Estrella ne simțim cu totul izolați de viața adevărată a minții! Va fi singura dumneavoastră manifestare?

El, Simón, se retrage.

— De ce a spus señor Arroyo că eşti filozof? îl întreabă copilul.

— A fost o glumă. Cu siguranţă că te-ai obişnuit cu felul lui de-a vorbi. Tocmai pentru că nu sunt filozof spune despre mine că sunt filozof. Hai să mănânci ceva. O să fie o seară lungă. După recepţie, urmează conferinţa lui señor Moreno. O să-ţi placă. O să fie ca o poveste citită. Señor Moreno se va urca pe un podium şi ne va vorbi despre un om pe nume Metros, de care eu n-am auzit niciodată, dar care e limpede că-i un om important.

Gustările promise în invitaţie se dovedesc a fi o oală mare plină cu ceai, mai degrabă cald decât fierbinte, şi câteva farfurii cu biscuiţi mici şi tari. Băiatul muşcă dintr-unul, se strâmbă, îl scuipă.

— Groaznic! zice el.

El, Simón, curăţă mizeria fără să spună nimic.

— Au mult ghimbir. (E vocea lui Mercedes, care s-a apropiat de ei pe neauzite. Nici urmă de baston; pare să se mişte cu uşurinţă.) Dar să nu-i spuneţi lui Alyosha, continuă ea. Ca să nu-l jigniţi. El şi băieţii au gătit toată după-amiaza. Deci tu eşti faimosul Davíd! Băieţii îmi spun că eşti un dansator bun.

— Pot să dansez toate numerele.

— Aşa am auzit şi eu. Mai e vreun dans pe care-l execuţi în afară de dansul numerelor? Poţi să execuţi dansuri omeneşti?

— Ce înseamnă dansuri omeneşti?

— Eşti fiinţă omenească, nu-i aşa? Poţi executa vreunul dintre dansurile oamenilor, bunăoară să dansezi de bucurie sau să dansezi îmbrăţişat cu cineva de care-ţi place?

— Ana Magdalena nu ne-a învăţat aşa ceva.

— Ai vrea să te învăţ eu?

— Nu.

— Ei bine, până nu înveţi ce fac fiinţele omeneşti, nu poţi fi o fiinţă omenească deplină. Ce altceva nu faci? Ai prieteni cu care te joci?

— Joc fotbal.

— Practici un sport. Dar te joci cu adevărat vreodată? Joaquín spune că nu vorbeşti niciodată cu alţi copii la şcoală, nu faci decât să dai ordine şi să le spui ce să facă. E adevărat?

Băiatul tace.

— Mda, cu siguranţă nu e uşor să am cu tine o conversaţie ca între oameni, tinere Davíd. Cred că o să caut pe altcineva cu care să stau de vorbă.

Cu ceașca în mână, ea se depărtează.

— De ce nu te duci să saluți animalele? îi sugerează el lui Davíd. Ia și biscuiții lui Alyosha. Poate că iepurilor o să le placă.

El unul se întoarce la cercul din jurul lui Moreno.

— Despre Metros, omul, nu știm nimic, tocmai spune Moreno, și nici despre filozofia lui nu știm mai multe, deoarece nu a lăsat nici un document scris. Cu toate acestea, moștenirea lui este uriașă. Cel puțin aceasta e opinia mea.

Conform unei variante a legendei, Metros spunea că nu există nimic în univers care să nu poată fi măsurat. Conform altei variante, Metros susținea că nici o măsurătoare nu poate fi absolută – măsurătoarea este întotdeauna relativă pentru cei care măsoară. Filozofii încă dezbat dacă cele două variante sunt compatibile.

— Și dumneavoastră ce credeți? întreabă Valentina.

— Eu stau cu un picior pe-un mal și cu unul pe celălalt mal, după cum voi explica în conferința din seara asta. Apoi prietenul meu Juan Sebastián va avea șansa să-mi dea replica. Am regizat seara ca pe-o dezbatere – ne-am gândit că va fi mai animat așa. Juan Sebastián m-a criticat în trecut pentru interesul meu față de Metros. El este critic și față de metru în general, față de ideea că totul în univers poate fi măsurat.

— Că totul în univers trebuie măsurat, intervine Arroyo. E o diferență.

— Că totul în univers trebuie măsurat, mulțumesc că m-ai corectat. Acesta e motivul pentru care prietenul meu a hotărât să nu se mai ocupe de ceasuri. Ce e un ceas, la urma urmei, dacă nu un mecanism pentru a impune un metron pe fluxul timpului?

— Metron? nu pricepe Valentina. Ce-i asta?

— Metronul și-a primit numele de la Metros. Orice unitate de măsură este un metron: un gram, de exemplu, sau un metru, sau un minut. Fără metra, științele naturii n-ar fi posibile. Luați cazul astronomiei. Zicem că astronomia se ocupă de stele, dar asta nu e chiar adevărat. Nu putem pune stelele în ecuații matematice, dar noi putem face operații matematice bazându-ne pe metra lor și astfel descoperim legile universului.

Davíd a reapărut lângă el, trăgându-l de braț.

— Vino să vezi, Simón! șoptește el.

— Legile matematice ale universului, zice Arroyo.

— Legile matematice, zice Moreno.

Pentru un bărbat atât de neatrăgător la exterior, Moreno vorbește cu o remarcabilă încredere în sine.

— Fascinant! zice Valentina.

— Vino să vezi, Simón! șoptește băiatul din nou.

— Imediat, șoptește la rândul lui.

— Într-adevăr fascinant, repetă ca un ecou Consuelo. Dar e târziu. Ar trebui să ne îndreptăm spre institut. O întrebare rapidă, señor Arroyo: când veți redeschide academia?

— Data încă nu a fost stabilită, răspunde Arroyo. Ceea ce vă pot spune este că, până găsim un profesor de dans, academia va fi doar o academie de muzică.

— Am crezut că señora Mercedes va fi noua profesoară de dans.

— Vai, nu, Mercedes are obligații în Novilla, de care nu se poate deroba. A venit în vizită în Estrella ca să-și vadă nepoții, adică pe fiii mei, nu ca să predea. Încă trebuie să găsim un profesor de dans.

— Încă trebuie să găsiți un profesor de dans, zice Consuelo. Nu știu nimic despre Dmitri ăsta, mai mult decât am citit în ziar, dar – scuzați-mă că spun – sper că în viitor veți fi mai atent la personalul pe care-l alegeți.

— Dmitri nu era angajatul academiei, zice el, Simón. Lucra ca om de serviciu la muzeul de la parter. Muzeul ar trebui să fie mai atent cu personalul pe care-l angajează.

— Un maniac criminal în clădirea asta, zice Consuelo. Gândul îmi dă fiori.

— Într-adevăr, a fost un maniac criminal. Era în același timp și simpatic. Copiii de aici îl iubeau.

El ține nu cu Dmitri, ci cu Arroyo, omul care era atât de cufundat în muzica lui, încât și-a lăsat soția să se îndepărteze într-o relație fatală cu un netrebnic.

— Copiii sunt inocenți. A fi inocent înseamnă să iei lucrurile așa cum ți se prezintă. Înseamnă să-ți deschizi inima în fața cuiva care îți zâmbește și te laudă, și care împarte dulciuri.

Davíd spune:

— Dmitri zice că nu s-a putut stăpâni. Zice că pasiunea l-a făcut s-o ucidă pe Ana Magdalena.

Urmează o tăcere înghețată. Cu o încruntătură, Moreno îl măsoară din priviri pe băiatul ciudat.

— Pasiunea nu e nici o apărare, spune Consuelo. Toți simțim pasiune la un moment dat, dar nu ne apucăm să ucidem oameni din pricina asta.

— Dmitri s-a dus la ocnă, zice Davíd. O să scoată multă sare ca să se

răscumpere pentru că a ucis-o pe Ana Magdalena.

— Ei bine, atunci să fim atente să nu folosim sarea lui Dmitri la fermă, nu-i așa? spune Consuelo, uitându-se sever la cele două surori ale ei. Câtă sare costă viața unui om? Poate că l-am putea întreba pe omul Metra.

— Metros, o corectează Moreno.

— Pardon: Metros. Simón, vrei să vă ducem noi cu mașina?

— Mulțumesc, nu – am venit cu bicicleta.

În timp ce adunarea se dispersează, Davíd îl ia de mână și-l duce la o scară întunecoasă pe care coboară până la grădinița împrejmuită din spatele muzeului. Cade o ploaie ușoară. În lumina slabă, băiatul scoate cuiul de la o portiță și, în patru labe, intră într-un coteț. Urmează o explozie de cotcodăceli. Davíd iese cu o vietate în brațe, care se zbate: un miel.

— Uite, e Jeremiah! Era atât de mare, că nu-l puteam ridica, dar Alyosha a uitat să-i dea lapte și acum s-a micșorat.

El mângâie mielul care încearcă să-i sugă degetul.

— Nimeni în lume nu se micșorează, Davíd. Nu e din pricină că Alyosha nu l-a hrănit, ci pentru că nu e adevăratul Jeremiah. Ăsta e un Jeremiah nou, care i-a luat locul lui Jeremiah cel vechi, deoarece Jeremiah cel vechi a crescut și s-a preschimbat în oaie. Oamenilor le plac Jeremiah cei mici, nu și Jeremiah cei vechi. Nimeni nu vrea să-i giugiulească pe Jeremiah cei vechi. Ăsta e nenorocul lor.

— Unde e Jeremiah cel vechi? Pot să-l văd?

— Jeremiah cel vechi s-a dus la pășune, cu oile celelalte. Într-una din zile, când o să avem timp, putem merge să-l căutăm. Dar acum trebuie să mergem la o conferință.

Pe Calle Hugo, ploaia s-a întețit. El și băiatul ezită în prag, când deodată aud o șoaptă răgușită:

— Simón!

O siluetă învelită într-o pelerină sau într-o pătură se ivește în fața lor, o mână le face semn. Dmitri! Băiatul se repede și-l îmbrățișează peste șolduri.

— Ce naiba faci aici, Dmitri? întreabă Simón.

— Șșșșt! face Dmitri și, cu o șoaptă exagerată: Putem merge undeva?

— Nu mergem nicăieri, zice el, fără să coboare vocea. Ce faci aici?

Fără să răspundă, Dmitri îl prinde de braț și-l împinge pe strada pustie

– el e uimit de forța bărbatului ăstuia –, până în pragul unei tutungerii.

— Ai fugit, Dmitri? vrea să știe băiatul. E surescitat, ochii îi sclipesc în lumina slabă.

— Da, am fugit, spune Dmitri. Am niște treburi de rezolvat, a trebuit să fug, n-am avut încotro.

— Și te caută cu copoii?

— Vremea asta nu e bună pentru copoi, zice Dmitri. E prea umed pentru nasurile lor. Copoii sunt acum în cuștile lor, așteaptă să se oprească ploaia.

— Ce aiureli, zice el, Simón. Ce vrei de la noi?

— Trebuie să vorbim, Simón. Ai fost întotdeauna un tip de treabă, întotdeauna am simțit că pot sta de vorbă cu tine. Putem merge la tine acasă? N-ai idee cum e să n-ai casă. Să n-ai un loc unde să-ți pui capul. Recunoști haina? E cea pe care mi-ai dat-o tu. M-a impresionat, să știi, darul ăsta al tău. Când eram jupuit de toți pentru ce-am făcut, tu mi-ai dat o haină și-un pat în care să dorm. Asta e ceva ce numai un tip de treabă poate să facă.

— Ți-am dat-o ca să scap de tine. Acum lasă-ne în pace. Ne grăbim.

— Nu! sare băiatul. Spune-ne despre ocnă, Dmitri. Chiar te biciuiesc la ocnă?

— Sunt multe de spus despre ocnă, zice Dmitri, dar asta trebuie să mai aștepte. Am ceva mai presant care mă preocupă, anume căința. Am nevoie de ajutorul tău, Simón. Nu m-am căit niciodată, știi? Acum vreau să mă căiesc.

— Credeam că pentru asta avem ocne: loc de penitență. Ce faci aici, când ar trebui să fii acolo?

— Nu e chiar atât de simplu, Simón. Pot să explic totul, dar va lua timp. Trebuie să ne zgribulim în frig și umezeală?

— Puțin îmi pasă dacă ți-e frig și ești ud. Davíd și cu mine avem un program. Data trecută când te-am văzut, spuneai că pleci la ocnă ca să te predai pentru a-ți ispăși pedeapsa. Ai ajuns barem la ocnă, ori și asta a fost o minciună?

— Când am plecat de la tine, Simón, chiar intenționam să mă duc la ocnă. Așa-mi spunea inima. *Acceptă-ți pedeapsa ca un bărbat*, zicea inima mea. Dar au intervenit alți factori. *Intervenit*: ce cuvânt frumos! Alți factori și-au făcut simțită prezența. Prin urmare, nu. De fapt, nu m-am dus la ocnă, nu încă. Îmi pare rău, Davíd. Te-am dezamăgit. Ți-am spus că mă duc și uite că n-am făcut-o.

Adevărul e că am stat și-am cugetat, Simón. A fost o perioadă întunecată pentru mine, am stat și-am cugetat la soarta mea. A fost un adevărat șoc să descopăr că nu eram în stare, la urma urmei, să accept ceea ce mă aștepta, anume pedeapsa la ocnă. Șoc, zău așa. Și ține de bărbăția mea. Dacă aș fi fost bărbat, un bărbat adevărat, m-aș fi dus, nu încape îndoială. Dar n-am fost bărbat, asta am descoperit. Eram mai puțin decât bărbat. Eram un laș. Aceasta era realitatea cu care trebuia să mă confrunt. Ucigaș și, mai mult decât atât, laș. Mă poți condamna că eram tulburat?

El, Simón s-a săturat.

— Hai, Davíd, zice el. Iar lui Dmitri: Te avertizez, o să sun la poliție.

Aproape că se așteaptă ca băiatul să riposteze. Dar nu: aruncându-i o privire peste umăr lui Dmitri, băiatul îl urmează.

— Râde ciob de oală spartă! strigă Dmitri după ei. Am văzut cum te uitai la Ana Magdalena, Simón! Și tu erai mort după ea, dar n-ai fost destul de bărbat pentru ea!

În mijlocul străzii bătute de ploaie, el se răsucește, obosit, ca să înfrunte tirada lui Dmitri.

— Hai! Sună la poliție! Și tu, Davíd: mă așteptam la mai multe de la tine, zău. Credeam că ești un soldățel viteaz. Dar nu, se dovedește că ești la mâna lor – a javrei ăleia înghețate de Inés și a momâii ăsteia. Te-au crescut mămicuța și tăticuțu’ până n-a mai rămas din tine decât o umbră. Du-te! Fă ce poți mai rău!

Parcă trăgându-și puterea din tăcerea lor, Dmitri iese din prag, ridică haina deasupra capului, ca pe-o pânză de corabie, și traversează strada cu pași mari, înapoi la academie.

— Ce-o să facă, Simón? șoptește băiatul. O să-l omoare pe señor Arroyo?

— N-am idee. Individul e nebun. Din fericire, nu e nimeni acasă, toți s-au dus la institut.

Capitolul 22

Deși pedalează cât poate el de repede, ajung târziu la conferință. Străduindu-se să nu facă zgomot, el și băiatul se așază cu hainele lor ude în rândul din spate.

— O figură nebuloasă, Metros, tocmai spune Moreno. Și, asemenea amicului său Prometeu, aducătorul focului, poate doar un personaj de legendă. Cu toate acestea, apariția lui Metros marchează un punct de cotitură în istoria omenirii: momentul în care am renunțat cu toții la vechiul mod de a înțelege lumea, modul animalic, inconștient, când am abandonat ca pe ceva inutil încercarea de a cunoaște lucrurile în sine, și am început în schimb să vedem lumea prin metra lui. Concentrându-ne privirea pe fluctuațiile din metra, ne-am creat posibilitatea să descoperim legi noi, legi cărora chiar și corpurile cerești trebuie să li se supună.

La fel și pe pământ, unde, în spiritul noii științe metrice, am măsurat omenirea și, găsind că toți oamenii sunt egali, am conchis că oamenii ar trebui să fie egali și în fața legii. Gata cu sclavii, gata cu regii, gata cu excepțiile.

A fost Metros măsurătorul un om rău? Au fost el și moștenitorii lui vinovați de abolirea realității și înlocuirea ei cu un simulacru, așa cum susțin unii critici? Ne-ar fi mai bine dacă Metros nu s-ar fi născut? Privind în jurul nostru la acest minunat institut, proiectat de arhitecți și construit de ingineri care au studiat metra statisticilor și dinamicii, e greu să accepți acest punct de vedere.

Mulțumesc pentru atenția acordată, încheie Moreno.

Aplauzele din partea publicului, care aproape umple sala, sunt îndelungi și răsunătoare. Moreno își strânge însemnările și coboară de pe podium. Arroyo trece la microfon.

— Mulțumesc, Javier, pentru această prezentare fascinantă și documentată a lui Metros și a moștenirii lui, o prezentare pe care ne-o oferi cum nu se poate mai nimerit în ajunul recensământului, o orgie a măsurătorii. Cu asentimentul tău, voi răspunde scurt. După replica mea, podiumul e deschis dezbaterilor.

Arroyo face un semn. Cei doi băieți Arroyo se ridică de la locurile lor din primul rând, se dezbracă de haine, rămân în tricouri, șorturi și balerini aurii, se alătură tatălui lor pe scenă.

— Orașul Estrella mă cunoaște drept muzician și drept director al Academiei de Dans, o academie unde nu se face nici o distincție între dans și muzică. De ce nu? Pentru că noi credem că muzica și dansul împreună, muzică-dans, reprezintă modul propriu de înțelegere a universului, modul uman dar și modul animal, modul care a prevalat înaintea venirii lui Metros.

Așa cum academia noastră nu face distincție între muzică și dans, nu face distincție nici între minte și trup. Învățăturile lui Metros au format o știință nouă, mentală, iar cunoașterea dobândită pe această cale era o cunoaștere nouă, mentală. Vechiul mod de înțelegere vine din trup și minte, care se mișcă la unison, trup-minte, în ritmul muzicii-dansului. În acest dans, vechile amintiri urcă la suprafață. Sunt amintiri arhaice, cunoașterea pe care am pierdut-o când am navigat încoace, traversând oceanul.

Ne putem intitula academie, dar nu suntem o academie de bărbi sure, membrii noștri sunt copii, ale căror amintiri arhaice, amintiri dintr-o existență anterioară, sunt departe de-a se fi stins. De aceea i-am rugat pe acești doi tineri, fiii mei, Joaquín și Damian, elevi ai academiei, să mi se alăture pe scenă.

Învățăturile lui Metros se bazează pe numere, dar Metros n-a inventat numerele. Numerele existau înainte să se fi născut Metros, înainte să fi apărut omenirea. Metros doar le-a folosit, supunându-le sistemului său. Regretata mea soție numea numerele din mâinile lui Metros numere-furnici, care se copulează la nesfârșit, divizându-se și multiplicându-se la nesfârșit. Prin dans, ea își întorcea elevii spre numerele adevărate, care sunt eterne, indivizibile, nenumărabile.

Eu sunt muzician, nu mă pricep la argumentații, după cum poate vă dați seama. Ca să vă ofer ocazia să vedeți cum a fost lumea înainte de sosirea lui Metros, eu voi tăcea în timp ce Joaquín și Damian o să execute două dansuri pentru noi: dansul lui Doi și dansul lui Trei. După care, vor executa dansul lui Cinci, care e mai dificil.

El dă un semnal. Simultan, în contrapunct, fiecare de câte-o parte a scenei, băieții încep dansurile lui Doi și Trei. În timp ce ei dansează, agitația stârnită în pieptul lui – al lui Simón – se potolește; reușește să se relaxeze și urmărește încântat mișcările lor ușoare, fluente. Deși filozofia dansului susținută de Arroyo îi este la fel de neînțeleasă ca întotdeauna, el începe să vadă, foarte vag, de ce unul din dansuri e potrivit lui Doi, iar celălalt lui Trei, și să întrevadă, la fel de vag, ce înțelege Arroyo prin expresia a dansa numere, a chema numerele în jos.

Dansatorii se opresc în același moment, pe aceeași bătaie, în mijlocul scenei. Rămân nemișcați o clipă; apoi, la un semn al tatălui lor, care acum îi acompaniază la flaut, încep amândoi dansul lui Cinci.

El, Simón, își dă imediat seama de ce Arroyo a spus că Cinci e dificil; dificil pentru dansatori, dar dificil și pentru spectatori. Cu Doi sau Trei, el simțea o forță în trup – curgerea sângelui sau oricum ar vrea el să spună – care se mișca în acord cu mădularele băiatului. Cu Cinci, nu există un asemenea sentiment. Dansul are o anumită compoziție – pe care el o detectează vag –, dar trupul lui e prea prost, prea apatic să-l găsească și să-l urmeze.

Se uită la Davíd care șade lângă el. Davíd stă încruntat; buzele lui se mișcă fără sunet.

— S-a întâmplat ceva? șoptește el. Nu dansează bine?

Băiatul scutură nerăbdător din cap.

Dansul lui Cinci ajunge la capăt. Unul lângă altul, băieții Arroyo se întorc spre public. Aplauze neentuziaste, politicoase, dezorientate. În această clipă, Davíd sare de la locul lui și aleargă printre scaune, spre scenă. Speriat, el, Simón, se ridică și pornește după el. Dar e prea târziu să-l oprească să urce pe scenă.

— Ce s-a întâmplat, tinere? se încruntă Arroyo.

— E rândul meu, zice băiatul. Vreau să-l dansez pe Șapte.

— Nu acum. Nu aici. Acesta nu e un spectacol. Du-te la locul tău.

Printre murmurele audienței, el, Simón, urcă pe scenă.

— Vino, Davíd, superi pe toată lumea.

Băiatul îl dă la o parte cu hotărâre.

— E rândul meu!

— Prea bine, acceptă Arroyo. Dansează-l pe Șapte. După ce termini, sper că te vei duce și te vei așeza liniștit la loc. Ești de acord?

Fără o vorbă, băiatul se descalță. Joaquín și Damian îi fac loc; în tăcere, el începe să danseze. Arroyo îl urmărește cu ochii mijiți de

concentrare, apoi duce flautul la buze. Melodia pe care-o interpretează e precisă, exactă, corectă; dar chiar și el, Simón, distinge că dansatorul e cel care conduce, iar maestrul cel care se supune. Dintr-o memorie îngropată ies cuvintele *stâlp al* ***harului***, îl iau prin surprindere, deoarece imaginea care persistă în mintea lui, de pe terenul de fotbal, este cea a băiatului ca un balot compact de energie. Dar acum, pe scena institutului, moștenirea Anei Magdalena se dezvăluie. Ca și cum pământul și-ar fi pierdut forța gravitațională, băiatul pare să se lepede de toată greutatea trupească, pentru a deveni lumină pură. Lui Simón, logica dansului îi scapă în întregime, dar știe că ceea ce se desfășoară în fața lui este extraordinar; și, din tăcerea care cuprinde sala, bănuiește că oamenilor din Estrella li se pare la fel de extraordinar.

Numerele sunt integrale și asexuate, spunea Ana Magdalena; modul lor de a iubi și de a se împerechea depășește capacitatea noastră de înțelegere. Din această pricină, ele pot fi chemate în jos doar de ființe asexuate. Ei bine, ființa care dansează în fața lor nu e nici copil, nici bărbat, nici băiat, nici fată; el ar spune că nu e nici trup, nici spirit. Cu ochii închiși, cu gura deschisă, absorbit, Davíd plutește de la un pas la altul cu o asemenea grație fluidă, încât timpul se oprește în loc. Prea fascinat până și să respire, el, Simón, șoptește pentru sine: *Ține minte asta! Dacă vei fi tentat cândva în viitor să te îndoiești de el, ține minte asta!*

Dansul lui Șapte se sfârșește la fel de brusc precum a început. Flautul tace. Gâfâind ușor, băiatul se întoarce spre Arroyo:

— Vrei să-l dansez pe Unsprezece?

— Nu acum, zice Arroyo cu gândul în altă parte.

Din fundul sălii reverberează un strigăt, un strigăt neclar – *Bravo*? *Slavo*? –, dar vocea e familiară: e a lui Dmitri. El, Simón, simte cum i se oprește inima în piept. Omul ăsta chiar n-o să înceteze să-l urmărească?

Arroyo își ia seama și anunță:

— E timpul să ne întoarcem la subiectul conferinței noastre, Metros și moștenirea lui. Aveți întrebări pe care doriți să i le adresați lui señor Moreno?

Un domn mai în vârstă se ridică.

— Dacă țopăielile copiilor s-au încheiat, maestre, am două întrebări. Întâi, señor Moreno, spuneați că, în calitate de moștenitori ai lui Metros, ne-am măsurat și am constatat că suntem cu toții egali. Fiind egali, ziceți dumneavoastră, înseamnă că ar trebui să fim egali și în ochii legii. Nimeni

n-ar mai trebui să fie deasupra legii. Gata cu regii, gata cu supermenii, gata cu ființele excepționale. Dar – și ajung la prima mea întrebare – chiar e bine ca statul de drept să nu permită nici o excepție? Dacă legea este aplicată fără excepție, unde mai e loc de milostenie?

Moreno urcă din nou pe scenă.

— Excelentă întrebare, profundă, răspunde el. Oare n-ar trebui să existe loc de milostenie într-un stat de drept? Răspunsul dat de legiuitorii noștri este că ar trebui într-adevăr să existe un loc aparte pentru milostenie sau – în termeni mai concreți – pentru reducerea pedepsei, *dar numai când condamnatul merită așa ceva*. Delincventul are o datorie față de societate. Iertarea de datorie trebuie câștigată printr-un efort de pocăință. Astfel este păstrată suveranitatea măsurii: consistența pocăinței delincventului trebuie cântărită, ca să zic așa, și o greutate echivalentă va fi dedusă din pedeapsă. Mai aveați o întrebare.

Vorbitorul se uită în jur.

— Voi fi scurt. N-ați spus nimic despre bani. Dar ca măsură universală a valorii, banii sunt cu siguranță moștenirea principală a lui Metros. Unde am fi fără bani?

Înainte ca Moreno să apuce să răspundă, Dmitri, cu capul descoperit, purtând haina lui, a lui Simón, se repede pe intervalul dintre scaune și, dintr-o singură mișcare, urcă pe scenă, urlând în tot acest timp:

— Destul, destul, destul! Juan Sebastián, strigă el – n-are nevoie de microfon –, sunt aici ca să-ți cer iertare. Se întoarce către public: Da, îi cer iertare acestui om. Știu că sunteți preocupați de alte chestiuni, chestiuni importante, dar eu sunt Dmitri, proscrisul Dmitri, iar Dmitri n-are rușine, a depășit rușinea, așa cum a depășit multe alte lucruri. Se întoarce iar spre Arroyo: Trebuie să-ți spun, Juan Sebastián – continuă el fără pauză, ca și cum și-ar fi repetat îndelung discursul –, în ultima vreme am avut gânduri negre. M-am gândit chiar să mă sinucid. De ce? Pentru că am ajuns să-mi dau seama – și realizarea a fost amară – că nu voi fi niciodată liber, până nu mi se va ridica de pe umeri povara vinovăției.

Dacă Arroyo e deconcertat, n-o arată. Îl înfruntă pe Dmitri ținându-și spatele drept.

— Cui să mă adresez pentru despovărare? întreabă Dmitri. Legii? Ai auzit ce-a spus individul despre lege. Legea nu ține seamă de starea în care se găsește sufletul omului. Legea nu face decât o ecuație, leagă o sentință de o crimă. Să luăm cazul Anei Magdalena, soția ta, a cărei viață a fost curmată uite-așa. Ce-i dă unui străin, unui individ care n-a văzut-o

niciodată pe Ana Magdalena, dreptul să-şi pună o robă stacojie şi să spună: *Pe viaţă în temniţă, atâta valorează viaţa ei*? Sau: *Douăzeci şi cinci de ani la ocnă*? E aiurea! Unele crime nu pot fi măsurate! Ies din orice scală!

Şi, în fond, ce s-ar obţine cu douăzeci şi cinci de ani la ocnă? Un chin exterior, atâta tot. Chinul exterior anulează, oare, chinul interior, asemenea unui plus cu un minus? Nu. Chinul interior continuă să turbeze.

Pe neaşteptate, el cade în genunchi în faţa lui Arroyo:

— Sunt vinovat, Juan Sebastián. Tu ştii asta, şi eu ştiu asta. N-am pretins niciodată altminteri. Sunt vinovat şi am teribilă nevoie de iertarea ta. Numai când voi căpăta iertarea ta mă voi tămădui. Pune-ţi mâna pe creştetul meu, spune: *Dmitri, mi-ai făcut ceva îngrozitor, dar te iert.* Spune-o!

Arroyo tace, trăsăturile îi sunt îngheţate a dezgust.

— Ce-am făcut a fost rău, Juan Sebastián. Nu o neg şi nu vreau să cadă în uitare. Să se ţină minte pentru totdeauna că Dmitri a făcut un lucru rău, un lucru îngrozitor. Dar cu siguranţă asta nu înseamnă că trebuie să fiu damnat şi azvârlit în beznă. Cu siguranţă că mi se poate arăta şi mie puţină îndurare. Cu siguranţă e cineva care să poată spune: *Dmitri? Mi-l amintesc pe Dmitri. A făcut o faptă rea, dar în inima lui nu era un om rău, bătrânul Dmitri.* Va fi de ajuns pentru mine, acel strop de apă salvatoare. Nu absolvirea mea, ci recunoaşterea mea ca om, şi vorbele: *E încă al nostru, e încă unul dintre noi.*

În fundul sălii se produce oarece agitaţie. Doi poliţişti în uniformă înaintează cu pas hotărât pe interval, spre scenă.

Cu braţele deasupra capului, Dmitri se ridică în picioare.

— Prin urmare, aşa mi se răspunde, strigă el. *Luaţi şi-nchideţi acest spirit problematic.* Cine e răspunzător pentru asta? Cine a chemat poliţia? Unde te pitieşti, Simón? Arată-te la faţă! După toate cele prin care-am trecut, crezi că mă sperie o celulă de închisoare? Nimic din ce-ai putea face nu se compară cu ceea ce-mi fac singur. Ţi se pare că arăt ca un om fericit? Nu arăt, te asigur. Arăt ca un om cufundat în adâncurile nenorocirii, pentru că acolo mă aflu, noapte şi zi. Numai tu, Juan Sebastián, poţi să mă tragi afară din fântâna adâncă a nenorocirii mele, pentru că ţie ţi-am greşit.

Poliţiştii s-au oprit lângă podium. Sunt tineri, băieţandri şi, în lumina puternică a reflectoarelor, brusc nesiguri pe ei.

— Ţi-am greşit, Juan Sebastián, ţi-am greşit profund. De ce-am făcut-o? N-am idee. Nu numai că n-am idee de ce am făcut-o, ci nu cred că am făcut-o. Acesta e adevărul gol-goluţ. Jur. Este de neînţeles – de neînţeles

din afară, de neînțeles dinăuntru. Dacă faptele nu m-ar privi drept în față, aș fi tentat să fiu de acord cu judecătorul – îți amintești de judecătorul de la proces?, bineînțeles că nu, n-ai fost acolo –, aș fi tentat să spun: *Nu eu am făcut-o, ci altcineva*. Dar desigur că asta nu e adevărat. Nu că aș fi schizofrenic sau hebefrenic sau ce-or mai zice ei că aș fi. Nu sunt rupt de realitate. Picioarele mi-s pe pământ, acolo unde au fost întotdeauna. Nu: eu am fost. Eu am fost. Mister și, totuși, nici un mister. Un mister care nu e mister. Cum de s-a întâmplat să fiu *eu* cel care a comis fapta – *eu*, dintre toți oamenii? Mă poți ajuta să răspund la această întrebare, Juan Sebastián? Poate să mă ajute cineva?

Desigur, individul este o făcătură de la un cap la altul. Desigur, părerea lui de rău este jucată, face parte din planul lui de-a scăpa de ocnă. Cu toate acestea, când el, Simón, încearcă să-și imagineze cum acest om, care în fiecare zi se ducea la chioșcul din scuar ca să-și umple buzunarele cu acadele pentru copii, a fost în stare să-și încleștеze mâinile în jurul gâtului de alabastru al Anei Magdalena, storcând viața din ea, imaginația nu-l mai ajută. Nu-l mai ajută sau îl părăsește. Ceea ce-a făcut omul ăsta poate să nu fie un mister adevărat, dar mister tot este.

Din fundul scenei, răsună vocea băiatului:

— De ce nu mă întrebi pe mine? Întrebi pe toată lumea, nu și pe mine!

— Ai dreptate, zice Dmitri. Vina mea, ar fi trebuit să te întreb și pe tine. Spune-mi, drăguțule dansator, ce să fac cu mine însumi?

Luându-și seama, cei doi polițiști tineri încep să urce pe scenă. Brusc, Arroyo le face semn să se îndepărteze.

— Nu! Trebuie să mă întrebi *cu adevărat* !

— S-a făcut, zice Dmitri. Chiar o să te-ntreb. Îngenunchează încă o dată, își împreunează mâinile, își ia o mină serioasă: Davíd, te rog, spune-mi – nu, nu e bine, nu pot. Ești prea fraged, băiete. Trebuie să fii om în toată firea ca să înțelegi iubirea și moartea și lucruri d-astea.

— Așa spui mereu, așa spune și Simón: *Tu nu înțelegi, ești prea mic*. Eu *pot* să înțeleg! Întreabă-mă, Dmitri! *Întreabă-mă!*

Dmitri repetă circul cu deslipitul și lipitul palmelor, cu închiderea ochilor, abordarea unei expresii goale.

— *Dmitri, întreabă-mă!*

Acum băiatul țipă de-a dreptul.

Publicul începe să se agite. Oamenii se ridică și pleacă. El, Simón, prinde privirea lui Mercedes, care șade în rândul din față. Ea ridică o mână, un gest pe care el nu-l descifrează. Cele trei surori, așezate lângă ea, stau cu

fețele împietrite.

El, Simón, le face semn polițiștilor.

— Destul, Dmitri, termină cu circul. E timpul să pleci.

În timp ce unul din polițiști îl imobilizează pe Dmitri, celălalt îi pune cătușele.

— Așa, zice Dmitri cu vocea lui firească. Înapoi la ospiciu. Înapoi la celula mea singuratică. Simón, de ce nu-i spui tinerelului tău ce se petrece în mintea ta? Tinere Davíd, tatăl tău sau unchiul sau cum își zice el e prea sensibil să-ți spună, dar, în ascuns, el speră că o să-mi tai beregata, că sângele meu o să se scurgă în canal. Atunci vor putea să facă o investigație și vor conchide că tragedia s-a petrecut în timp ce echilibrul din mintea decedatului era tulburat, și acesta va fi sfârșitul lui Dmitri. O să-i închidă dosarul. Ei bine, dă-mi voie să-ți spun că n-am de gând să mă sinucid. O să continui să trăiesc și-o să continui să te chinui, Juan Sebastián, până când vei ceda.

Dându-se în spectacol, se chinuie să îngenuncheze din nou, ținându-și mâinile încătușate deasupra capului.

— Iartă-mă, Juan Sebastián, iartă-mă!

— Luați-l, zice el, Simón.

— Nu! strigă băiatul. Fața îi e îmbujorată, respirația precipitată. Își ridică o mână, o întinde dramatic. Trebuie s-o aduci înapoi, Dmitri! strigă el. *Adu-o înapoi!*

Dmitri se chinuie să se așeze, își freacă bărbia țepoasă.

— Pe cine să aduc înapoi, tinere Davíd?

— Știi tu! Trebuie s-o aduci înapoi pe Ana Magdalena!

Dmitri oftează.

— Mi-aș dori să pot, tinere, mi-aș dori să pot. Crede-mă, dacă Ana Magdalena ar fi să apară dintr-odată în fața noastră, m-aș apleca și i-aș spăla picioarele cu lacrimi de bucurie. Dar ea nu se va întoarce. E dusă. Aparține trecutului, iar trecutul este pentru totdeauna în urma noastră. Asta e legea firii. Nici măcar stelele nu pot să înoate împotriva curgerii timpului.

Cât a durat discursul lui Dmitri, băiatul și-a ținut mâna ridicată, ca și cum numai așa s-ar fi păstrat forța poruncii lui; dar pentru el, Simón, și poate și pentru Dmitri, e limpede că acum începe să șovăie. Lacrimi îi tremură în ochi.

— E timpul să plec, zice Dmitri. Le dă voie polițiștilor să-l ajute să se ridice. Înapoi la doctori, zice el. *De ce-ai făcut-o, Dmitri? De ce? De ce? De ce?* Dar poate că nu există nici un de ce. Poate că e ca și cum ai întreba

o găină de ce e găină, sau de ce există un univers în locul unei găuri mari în cer. Lucrurile sunt cum sunt. Să nu plângi, băiete. Ai răbdare, așteaptă viața următoare și o vei vedea din nou pe Ana Magdalena. Nu uita asta.

— Nu plâng, spune băiatul.

— Ba da. Nu-i nimic rău să plângi zdravăn. Te ușurează.

Capitolul 23

Ziua recensământului a sosit, la fel și ziua prezentării de modă de la Modas Modernas. Băiatul se trezește neliniștit, morocănos, fără poftă de mâncare. O fi bolnav? El, Simón, îi pune mâna pe frunte, dar nu simte să aibă febră.

— L-ai văzut pe Șapte aseară? întreabă Davíd.

— Bine-nțeles. N-am putut să-mi iau ochii de la tine. Ai dansat minunat. Asta e părerea tuturor.

— Dar l-ai văzut pe *Șapte*?

— Adică numărul șapte? Nu. Nu văd numere. E un cusur de-al meu. Nu văd decât ce se află în fața ochilor mei. Știi asta.

— Ce facem azi?

— După toată agitația de ieri-seară, cred că ar trebui să avem o zi liniștită. Ce-ar fi să mergem să aruncăm un ochi la prezentarea de modă a lui Inés? – dar nu știu dacă domnii sunt bine-veniți. Dacă vrei, putem merge să-l luăm pe Bolívar la o plimbare, numai să ne întoarcem înainte de ora șase. Din pricina stării excepționale.

Se așteaptă la o serie de întrebări de genul *De ce?*, dar băiatul nu e interesat de recensământ sau starea excepțională. *Unde e Dmitri acum?* – încă o întrebare care nu se aude. Să-l fi văzut pe Dmitri pentru ultima oară? Poate să înceapă trecerea în uitare a lui Dmitri? Se roagă să fie așa.

După cum se dovedește, abia la miezul nopții bat la ușă funcționarii responsabili cu recensământul. El îl ia pe băiatul adormit pe jumătate, scâncind, îl învelește într-o pătură și-l dosește pur și simplu în dulap.

— Să nu scoți un sunet, îi șoptește el. E important. Nici un sunet.

Responsabilii cu recensământul – un cuplu tânăr – se scuză că au ajuns atât de târziu.

— Nu suntem familiarizaţi cu partea asta a oraşului, zice femeia. E un adevărat labirint de străduţe şi alei întortocheate.

El le oferă ceai, dar ei se grăbesc:

— Avem încă de rezolvat o listă lungă de adrese. O să ne ia toată noaptea.

Recensământul propriu-zis se termină cât ai clipi. *Număr de persoane în familie*: „UNA“, completează el. *Stare matrimonială*: „NECĂSĂTORIT“.

După plecarea cuplului, îl scoate pe băiat din dulap şi-l întinde pe pat, aproape adormit.

A doua zi dimineaţa, se duc s-o vadă pe Inés. Ea şi Diego iau micul dejun; Inés este mai luminoasă şi mai veselă decât a văzut-o el vreodată, pălăvrăgeşte despre show, care a fost un adevărat succes – toată lumea e de aceeaşi părere. Doamnele din Estrella au dat buzna să vadă noile modele de primăvară. Decolteurile adânci, taliile înalte, combinaţia simplă de alb şi negru au câştigat aprobarea unanimă. Comenzile au depăşit toate aşteptările.

Băiatul ascultă cu ochi împăienjeniţi.

— Bea-ţi laptele, îl îndeamnă Inés. Laptele îţi întăreşte oasele.

— Simón m-a închis în dulap, zice el. N-am putut respira.

— Numai când au fost cei de la recensământ, atât, explică el. Un cuplu tânăr, foarte politicoşi amândoi; Davíd a tăcut ca un peşte. Ce-au văzut cei doi – un celibatar bătrân şi singur, trezit din somn. N-a durat nici cinci minute. Nimeni nu moare asfixiat în cinci minute.

— La fel a fost şi aici. Au venit şi-n cinci minute au şi plecat. Fără întrebări.

— Prin urmare, Davíd rămâne invizibil, zice el, Simón. Felicitări, Davíd. Ai scăpat din nou.

— Până la următorul recensământ, spune Diego.

— Până la următorul recensământ, e de acord el, Simón.

— Când au atâtea milioane de numărat, adaugă Diego, ce contează că le scapă câte unul?

— Chiar aşa, ce contează? repetă el, Simón, ca un ecou.

— Pe bune, sunt invizibil? întreabă băiatul.

— N-ai nume, n-ai număr. E destul să te facă invizibil. Dar nu-ţi face griji. Noi te vedem. O persoană obişnuită, cu ochi în cap, te poate vedea.

— Nu-mi fac griji, spune băiatul.

Sună soneria: un tânăr îmbujorat şi încins după un drum lung cu

bicicleta le aduce o scrisoare. Inés îl poftește înăuntru, îi oferă un pahar cu apă.

Scrisoarea, adresată lui Inés și Simón, este de la Alma, a treia soră. Inés o citește cu glas tare:

„După ce ne-am întors de la institut, am stat de vorbă cu surorile mele până târziu în noapte. Bineînțeles că nimeni n-ar fi putut prevedea că Dmitri va năvăli în felul acesta. Totuși, am fost consternate de modul în care s-au desfășurat evenimentele. După părerea noastră, señor Arroyo n-ar fi trebuit să-i invite pe copii pe scenă. N-a fost semn bun pentru puterea lui de judecată.

Avem, eu și surorile mele, tot respectul pentru señor Arroyo muzicianul, dar considerăm că a sosit momentul să ne distanțăm de academie și de coteria pe care și-a format-o acolo. Prin urmare, vă scriu ca să vă informez că, dacă Davíd se întoarce la Academia de Dans, noi nu o să mai plătim taxele cuvenite.“

Inés întrerupe lectura.

— Despre ce-i vorba? nu pricepe ea. Ce s-a întâmplat la institut?

— O poveste lungă. Señor Moreno, oaspetele în onoarea căruia s-a organizat recepția, a ținut acolo o conferință, la care am fost și noi prezenți, Davíd și cu mine. După conferință, Arroyo și-a invitat fiii pe scenă, ca să execute unul dintre dansurile lor. Momentul a fost gândit ca o replică artistică la conferință, dar Arroyo a pierdut controlul și totul s-a transformat în haos. O să-ți dau detalii în alt moment.

— A venit Dmitri, intervine băiatul. A strigat la Simón. A strigat la toată lumea.

— Iar Dmitri! N-o să mai scăpăm de omul ăsta? zice Inés și reia lectura:

„Suntem celibatare fără copii“, scrie Alma, „prin urmare, surorile mele și cu mine nu avem căderea să dăm sfaturi în ceea ce privește creșterea copiilor. Și totuși, Davíd ni se pare mult prea răzgâiat. Noi credem că i-ar prinde bine dacă energia i-ar fi înfrânată din când în când.

Dați-mi voie să adaug un gând al meu. Davíd este un copil cu totul special. O să mi-l amintesc cu afecțiune, chiar dacă nu-l voi mai vedea niciodată. Salutați-l din partea mea. Spuneți-i că mi-a plăcut să-l văd dansând.

Urări de bine,

Alma.“

Inés împăturește scrisoarea și o împinge sub borcanul de gem.

— Ce înseamnă că sunt mult prea răzgâiat? vrea să știe băiatul.

— Nu contează, spune Inés.

— O să-mi ia înapoi marionetele?

— Bine-nțeles că nu. Sunt ale tale, le poți păstra.

Urmează o tăcere lungă.

— Și-acum? zice el, Simón.

— O să căutăm un tutore, răspunde Inés. Cum am zis de la bun început. Cineva cu experiență. Cineva care n-o să-și pună mintea cu orice aiureală.

Ușa Academiei de Dans nu e deschisă de Alyosha, ci de Mercedes, care umblă din nou sprijinită în baston.

— Bună ziua, o salută el. Fiți atât de amabilă și anunțați-l pe maestru că noul ajutor s-a prezentat la serviciu.

— Intră, spune Mercedes. Maestrul s-a închis în camera lui, ca de obicei. Despre ce serviciu e vorba?

— Curățenie. Transport. Orice e nevoie. Începând de azi, sunt omul bun la toate la academie: factotum, salahor.

— Dacă într-adevăr așa stau lucrurile, trebuie frecată pardoseala bucătăriei. Și a băilor. De ce te oferi chiar așa? Bani nu sunt ca să fii plătit.

— Am o înțelegere cu Juan Sebastián. Nu e vorba de bani.

— Pentru o persoană care nu dansează, pari neobișnuit de devotat lui Juan Sebastián și academiei lui. Înseamnă că fiul vostru se întoarce?

— Nu. Mama lui nu e de acord. Mama lui consideră că Davíd s-a sălbăticit cât a fost cu Juan Sebastián.

— Ceea ce nu e neadevărat.

— Ceea ce nu e neadevărat. Mama lui consideră că e timpul să primească, în sfârșit, o educație normală.

— Și dumneata? Ce consideri?

— Eu nu consider, Mercedes. În familia noastră, eu sunt cel prost, cel orb, cel incapabil să danseze. Inés conduce. Davíd conduce. Câinele conduce. Eu mă împleticesc în urma lor, așteptând ziua în care mi se vor deschide larg ochii și voi vedea lumea așa cum e în realitate, cu numere cu tot, în toată măreția lor, Doi și Trei și toate celelalte. V-ați oferit să-mi dați lecții de dans, iar eu v-am refuzat. Pot să mă răzgândesc acum?

— Prea târziu. Plec azi. Am tren spre Novilla. Ar fi trebuit să profiți

când ai avut ocazia. Dacă vrei lecții, de ce nu-l rogi pe fiul dumitale?

— Davíd crede că sunt needucabil, fără speranță de îndreptare. Nu e timp pentru o singură lecție? O introducere rapidă în misterele dansului?

— Să văd ce pot face. Întoarce-te după prânz. O să vorbesc cu Alyosha, să-l rog să ne cânte la pian. Între timp, ocupă-te de încălțăminte. Nu poți dansa în ghete. Nu promit nimic, Simón. Nu sunt Ana Magdalena, nu mă atrage *el sistema Arroyo*. N-o să ai viziuni cât ești cu mine.

— În regulă. Viziunile vin când vin. Sau nu vin deloc.

Găsește magazinul de încălțăminte fără dificultate. Îl servește același vânzător de data trecută, bărbatul înalt cu fața tristă și cu mustăcioară.

— Balerini pentru dumneavoastră, señor? Clatină din cap: Nu avem măsura dumneavoastră. Nu știu ce să vă spun. Dacă noi nu avem, nu există în nici un magazin din Estrella.

— Arătați-mi cea mai mare măsură pe care-o aveți.

— Cea mai mare măsură pe care-o avem e un treizeci și șase, măsură de damă.

— Arătați-mi-o. Pe auriu.

— Din nefericire, avem un treizeci și șase pe argintiu.

— Argintiu să fie.

Bineînțeles că piciorul lui nu intră într-un treizeci-și-șase.

— Îi iau, zice și-i dă vânzătorului cincizeci și nouă de *reales*.

Când ajunge acasă, taie vârfurile balerinilor cu o lamă de ras, își împinge picioarele înăuntru, leagă șireturile. Degetele i se ițesc obscen. Merge, își zice el.

Când îi vede balerinii, Mercedes izbucnește în râs.

— De unde ai luat papucii ăștia de clovn? Scoate-i. Mai bine dansezi desculț.

— Nu. Am plătit pentru ei, o să-i port.

— Juan Sebastián! strigă Mercedes. Vino să vezi!

Arroyo intră în studio și-l salută cu o mișcare din cap. Dacă observă balerinii, dacă i se par caraghioși, nu dă nici un semn. Se așază la pian.

— Credeam că o să ne cânte Alyosha, zice el, Simón.

— Alyosha e de negăsit, explică Mercedes. Nu-ți face griji, nu-i sub demnitatea lui Juan Sebastián să cânte pentru dumneata, doar cântă pentru copii în fiecare zi.

Mercedes își pune bastonul deoparte, se poziționează în spatele lui, îl apucă de antebrațe.

— Închide ochii. Te balansezi într-o parte și-n alta, îți lași greutatea mai întâi pe piciorul stâng, apoi pe cel drept, și iar pe stângul, și înapoi, și tot așa. Dacă te ajută, imaginează-ți că în spatele dumitale, mișcându-se odată cu dumneata, este o zeiță tânără, de o frumusețe ieșită din comun, nu bătrâna și urâta Mercedes.

El se supune. Arroyo începe să cânte: o melodie simplă, o melodie pentru copii. El, Simón, nu e atât de sigur pe picioare pe cât și-a închipuit că este, poate din pricină că nu a mâncat. Cu toate acestea, se balansează în ritmul muzicii.

— Bine. Acum du în față piciorul drept, un pas mic, și înapoi; apoi piciorul stâng în față și înapoi. Bun. Repetă mișcarea, dreptul în față și înapoi, stângul în față, înapoi, până îți spun eu să te oprești.

El se supune, împiedicându-se uneori în balerinii cu tălpi moi. Arroyo răstoarnă melodia, o variază, o dezvoltă: în vreme ce cadența rămâne constantă, mica arie începe să dezvolte o structură nouă, punct după punct, asemenea unui cristal care crește în văzduh. Îl copleșește beatitudinea; ar dori să se așeze și să asculte cum se cuvine.

— Acum îți dau drumul, Simón. O să-ți ridici brațele, ca să-ți ții echilibrul, și-o să continui cu pașii dreapta-înapoi, stânga-înapoi, dar cu fiecare pas o să te răsucești spre stânga într-un sfert de cerc.

El face cum i se spune.

— Cât trebuie s-o țin tot așa? întreabă el. Simt că amețesc.

— Continuă. Amețeala o să treacă.

Se supune. E răcoare în studio; e conștient de spațiul înalt de deasupra capului său. Mercedes se retrage; nu există decât muzica. Ținând brațele întinse, ochii închiși, el se mișcă târșâit, într-un cerc lent. Deasupra orizontului începe să răsară prima stea.